มหามงคลชีวิต

อนุสาสนีปาฏิหาริย์

ปี่หามงคลชีวิต
อนุสาสนีปาฏิหาริย์

อนุสาสนีปาฏิหาริย์
พิมพ์แจกเป็นธรรมทาน

รหัสหนังสือ	:	วิริยะ ๒๓๕๖		
พิมพ์ครั้งที่ ๑	:	มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ / จำนวนพิมพ์ ๑๕,๐๐๐ เล่ม		
ผู้เรียบเรียง	:	ชินวัฒก์	รัตนเสถียร	
ออกแบบปก	:	กิตินันท์	ยลอนันต์	
ออกแบบจัดเล่ม	:	ศรินยา	พึ่งทรัพย์	
ประสานงาน	:	ลูกศิษย์วัดอัมพวัน คณะมหามงคลชีวิต		
สนับสนุนโดย	:	บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนาโรงพิมพ์ จำกัด		
พิสูจน์อักษร	:	ปริญญา	วงศ์รัตนโกมุท	
		ภัชศุ	ฐิตะรภัส	
		อนุชิต	ดวงพรม	น.ธ.เอก, พธ.บ., กศ.ม.
		ฉลองชัย	อดกลั้น	น.ธ.เอก, ป.ธ.๘, พธ.บ.
		วารุณี	จิตต์รัตน์	

พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนาโรงพิมพ์ จำกัด

106/204 หมู่ที่ 4 แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร 10230

โทรศัพท์ 0-2517-7445, 0-2918-0192-3, 0-2918-1336, 0-2918-1338-9, 0-2918-1171-2, 0-2540-7860

โทรสาร 0-2917-9072, 0-2918-1218 มือถือ 081-446-5071, 081-666-0797, 089-784-8758, 089-789-3226

E-mail : viriya999@gmail.com, viriya_999@yahoo.com

Website : www.rvpprinting.com

Green Read by SCG Packaging

Printed on Green Read Paper
www.facebook.com/greenreadpaper

คำนำ

พระเดชพระคุณพระธรรมสิงหบุราจารย์ หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย พระเดชพระคุณหลวงพ่อมีปฏิปทา จริยาวัตรที่งดงาม เป็นพระสุปฏิปันโน หาได้ยากยิ่ง พระเดชพระคุณหลวงพ่อสร้างความดีไว้มากมาย เป็นแบบอย่างที่ดีของศิษยานุศิษย์ทุกหมู่เหล่า

หลักธรรมคำสอนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ เป็นแนวทางให้ลูกศิษย์มากมาย อาทิ สวดมนต์เป็นยาทา วิปัสสนาเป็นยากิน สิ่งที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อเน้นย้ำ คือ การสวดมนต์บทชัยมงคลคาถาหรือบทพาหุง และเจริญสัมมาปฏิบัติ **“วิปัสสนากรรมฐาน”** อยู่เสมอและต้อง **“ทำความดีต้องทำให้เสมอต้น เสมอปลาย”**

แม้ว่าวันนี้พระเดชพระคุณจะละสังขารเข้าสู่พระนิพพานแล้ว ด้วยวัย ๘๗ ปี แต่ศิษยานุศิษย์ทั้งหลายต่างยังคงพากเพียรปฏิบัติตามคำสอนเจริญรอยตามครูบาอาจารย์พระธรรมสิงหบุราจารย์ หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม ตราบที่สุดแห่งธรรม.

ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงยิ่ง

คณะผู้จัดทำ

สารบาญ

ชีวประวัติของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ
พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) ๕
หมวดที่
๑. ครูบาอาจารย์ ๑๒
๑.๑ หลวงพ่อดำ (หลวงพ่อในป่า) ๑๓
๑.๒ หลวงพ่อเดิม ๑๕
๑.๓ หลวงพ่อสด (หลวงพ่อวัดปากน้ำ) ๑๖
๑.๔ ท่านเจ้าคุณอาจารย์พระธรรมธีรราชมหามุนี ๑๗
๒. กรรมฐาน ๑๙
๒.๑ สติปัฏฐาน ๔ ๒๐
๒.๒ ยืน ๒๔
๒.๓ เดิน ๒๖
๒.๔ นั่ง ๒๗
๒.๕ กำหนด ๒๙
๒.๖ เวทนา ๓๒
๒.๗ กรรม ๓๘
๒.๘ ทั่วไป ๕๑
๓. ครอบครัว ๕๙
๓.๑ พ่อ-แม่-ลูก ๖๐
๓.๒ สามี-ภรรยา ๗๗
๓.๓ เตือนตนเอง ๗๙
๔. ความรู้คู่ความดี ๙๓
๔.๑ ความดี / บุญ-ทาน ๙๔
๔.๒ หน้าที่การงาน ๑๐๖
๔.๓ สังคม ๑๑๒
๕. ปกิณกธรรม ๑๒๓
๖. รู้ไว้ใช่ว่า ๑๔๖
๗. บทสวดมนต์ ๑๕๐
๘. ภาคผนวก ๑๕๘

ชีวประวัติของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ
พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

เมื่อสมัยพระเดชพระคุณหลวงพ่อ พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) ดำรงตำแหน่งเป็นพระครูปลัดจรัญ ฐิตธมฺโม ได้มารักษาการตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูกิจการทั้งภายใน และภายนอกจนเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมาตามลำดับ ในเวลาต่อมาได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร **"พระครูภาวนาวิสุทธิ์"** ในคราววันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๑ ชีวประวัติและผลงานของท่านเป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธาแด่สาธุชนทั่วไป

ชาติภูมิ

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) เกิดในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) เมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๔๗๑ เวลา ๐๗.๑๐ น. (๔ ฯ ๘ ปีมะโรง) ณ ตำบลม่วงหมู่ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี เป็นบุตรคนที่ ๕ ในจำนวน ๑๐ คน ซึ่งเกิดจากโยมมารดา เจิม และโยมบิดา แพ จรรยารักษ์

พระเดชพระคุณหลวงพ่ออุปสมบท เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๔๙๑ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ วัดพรหมบุรี จ.สิงห์บุรี โดยมีท่านเจ้าคุณพรหมนคราจารย์ วัดแจ้งพรหมนคร เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูถาวรวิริยคุณ วัดพุทธาราม เป็นกรรมวาจาจารย์

การศึกษา

พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้ศึกษาเล่าเรียนทั้งทางโลกและทางธรรม มีความชำนาญเชี่ยวชาญเป็นพิเศษพอจะสรุปแยกสาขาศึกษาได้ดังนี้

สามัญศึกษา ได้ศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ มี

- โรงเรียนประชาบาลวัดศรัทธาภิรมณ์
- โรงเรียนสิงหวิทยายน

- โรงเรียนประจำจังหวัดสิงห์บุรี
- โรงเรียนศิริสุทโธ
- โรงเรียนสุวิทดารามาศ

สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๔ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗

ศึกษาดนตรีไทย

ได้ศึกษาดนตรีไทยมีปี่พาทย์มอญ แตรวงเครื่องสาย การประพันธ์บทขับร้อง จากโยมบิดากับคุณหลวงธารา

ต่อมา คุณปู่ พ.ต.หลวงธารา ได้นำพระเดชพระคุณหลวงพ่อเข้าฝากตัวกับจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เพื่อเข้าศึกษาโรงเรียนนายตำรวจพระเดชพระคุณหลวงพ่อศึกษาอยู่ประมาณ ๑ เดือน จึงขอลาออกเนื่องจากไม่ถูกอัธยาศัยในวิชานี้

ศึกษาวิชามายาศาสตร์

พระเดชพระคุณหลวงพ่อเริ่มมาสนใจวิชามายาศาสตร์และมายาสาไถย์ของคนเราเมื่อรู้ดีแล้วก็เอือมระอา มิได้นำวิชานี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและขณะนั้นมีอายุย่างเข้า ๒๐ ปีบริบูรณ์ จึงได้สละจากเพศฆราวาสเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ตั้งแต่นั้นมาจนกระทั่งบัดนี้

ศึกษาพระธรรมวินัย วิปัสสนากัมมัฏฐาน

- พ.ศ. ๒๔๙๑ ศึกษาพระธรรมวินัย ณ สำนักพรหมบุรี
- พ.ศ. ๒๔๙๒ สอบนักธรรมโทสนามหลวงได้ที่วัดแจ้ง พรหมนคร
- พ.ศ. ๒๔๙๓ ศึกษาวิชากัมมัฏฐานกับพระครูนิวาสธรรมขันธ์ (หลวงพ่อเดิม) อ.หนองโพธิ์ จ.นครสวรรค์
- พ.ศ. ๒๔๙๔ ศึกษาวิชากัมมัฏฐานกับหลวงพ่อลี และท่านเจ้าคุณอริยคุณาธร จ.ขอนแก่น
- พ.ศ. ๒๔๙๕ ศึกษาการทำเครื่องรางของขลัง, น้ำมันมนต์ กับหลวงพ่อจง วัดหน้าต่าง จ.อยุธยา และ

พระครูวินิจสุตคุณ, หลวงพ่อสนั่น วัดเสาธงทอง จ.อ่างทอง, หลวงพ่อจาด วัดบ้านสร้าง จ.ปราจีนฯ

- พ.ศ. ๒๔๙๖ ศึกษาวิชาสมถวิปัสสนา กับพระภาวนาโกศลเถร (สด จันทสโร) หรือ หลวงพ่อวัดปากน้ำ วัดปากน้ำ อ.ภาษีเจริญ จ.ธนบุรี
- พ.ศ. ๒๔๙๗ ศึกษาและปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานกับ เจ้าคุณอาจารย์พระราชสิทธิมุนี วัดมหาธาตุ จ.พระนคร
- พ.ศ. ๒๔๙๘ ศึกษาพระอภิธรรม กับอาจารย์เตชิน (ชาวพม่า) วัดระฆัง จ.ธนบุรี ศึกษาการพยากรณ์จากสมเด็จพระสังฆราช วัดสระเกศฯ จ.พระนคร ศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้วิทยาศาสตร์ทางจิตกับอาจารย์ พ.อ.ชม สุคันธรัต เดินธุดงค์รอนแรมหาที่สงบ เพื่อจำศีลภาวนา ตามป่าเขาลำเนาไพรทางภาคเหนือ ฯลฯ

ตำแหน่งทางคณะสงฆ์

- พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น รักษาการเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น รักษาการเจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น เจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้รับพระบัญชาให้ดำรงตำแหน่งเป็นรองเจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี

- พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้รับพระบัญชาให้ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี
- พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับพระบัญชาให้ดำรงตำแหน่งเป็น ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี
- พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับพระบัญชาให้ดำรงตำแหน่งเป็น ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๓

สมณศักดิ์

- พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงฐานานุศักดิ์ที่ *พระครูปลัดจรัญ ฐิตธมฺโม* ฐานานุกรมในพระราชาคณะชั้นสามัญ พระสุนทรธรรมประพุทธ (หล้า สีลวํโส) เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด
- พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นตรี ในราชทินนามที่ *ฝ่ายวิปัสสนาธุระ พระครูภาวนาวิสุทธิ์*
- พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้รับพระบัญชาเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร เทียบพระครูสัญญาบัตรผู้ช่วยพระอารามหลวงชั้นเอก ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ในราชทินนามเดิมที่ *พระครูภาวนาวิสุทธิ์*
- พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้รับพระบัญชาเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร เจ้าคณะอำเภอชั้นเอก ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ในราชทินนามเดิมที่ *พระครูภาวนาวิสุทธิ์*
- พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญยก ฝ่ายวิปัสสนาธุระในราชทินนามที่ *พระภาวนาวิสุทธิคุณ*
- พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ *พระราชสุทธิญาณมงคล ศรีพหลนราทรธรรมิกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี*

- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ *พระเทพสิงหบุราจารย์ ภาวนาวิธานโกศล วิมลธรรมานุสิฐ มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี*
- พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ *พระธรรมสิงหบุราจารย์ ภาวนาปฏิภาณโกศล โสภณธรรมานุสิฐ พิพัฒน์กิจสุนทร มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี*

ผลงาน

นับตั้งแต่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ ได้มารักษาการในตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ จนกระทั่งได้รับพระราชทานสมณศักดิ์และมีสิทธิเข้าครองตำแหน่งเจ้าอาวาสโดยสมบูรณ์เมื่อ ๕ ธ.ค. ๒๕๑๑ เป็นระยะเวลายาวนานถึง ๑๑ ปี แต่พระเดชพระคุณหลวงพ่อมิได้นิ่งนอนใจได้พยายามทุกวิถีทางเพื่อบริหารงานวัดนี้และช่วยเหลือวัดอื่น ๆ ให้เจริญก้าวหน้า มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมตามกาลสมัย พระเดชพระคุณหลวงพ่อเข้าถึงจิตใจคน เป็นนักแสดง (เทศน์) ซาบซึ้งตรึงใจแก่ผู้ได้ฟังธรรม เป็นนักเสี่ยงในการก่อสร้างปฏิสังขรณ์ในเมื่อไม่มีทุนอยู่ในกำมือ, เป็นนักเสียสละทรัพย์สินที่มีอยู่อุทิศเพื่อการกุศล และแจกเป็นทานให้ลูกศิษย์วัด, นอกจากนั้นพระเดชพระคุณหลวงพ่อเป็นนักแก้ปัญหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยนิมนต์ภิกษุชาวต่างประเทศมาแสดงธรรมที่วัด แล้วนำจตุปัจจัยที่ได้ชดใช้หนี้โรงไม้, ร้านก่อสร้างต่าง ๆ บางครั้งแก้ปัญหาไม่ได้ ต้องไปยืมเงินจากโยมมารดาหรือไม่ก็ญาติพี่น้อง เป็นต้น ด้วยเหตุที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อเป็นพระนักพัฒนา พระนักเทศน์และวิปัสสนาจารย์พร้อมกันเสร็จดังนี้ ท่านจึงมีผลงานในทุก ๆ ปีมากมาย จนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป อาทิ

พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้รับโล่เกียรติคุณนักสังคมสงเคราะห์ดีเด่นในสาขาสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร ฝ่ายกิจการพระศาสนา

พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพฯ วันอังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ในฐานะผู้ได้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ด้านส่งเสริมชักชวนให้มาปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง

พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับมอบเข็มเกียรติคุณ นักพัฒนาดีเด่นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง จาก ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ณ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๙

พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับรางวัลเสาอโศกผู้นำศีลธรรม จากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ณ ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยในสังฆราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับรางวัลเป็นบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ ด้านการพัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต จากมูลนิธิอนุสรณ์หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร ในงานประกาศ **"รางวัล ๑๐๐ ปี ชาติกาล หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร บุคคลสำคัญของโลก"**

จึงนับได้ว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อ พระธรรมสิงหบุราจารย์ ได้ทุ่มเทชีวิตในการพัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรือง และเป็นที่พึ่งอันสำคัญแก่พุทธศาสนิกชนในเขตท้องถิ่นทั้งใกล้และไกลมาเป็นเวลานาน

แม้กระทั่งวาระสุดท้ายก่อนละสังขารอย่างสงบ พระเดชพระคุณหลวงพ่อ พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๓ เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี และศิษยานุศิษย์แห่งวัดอัมพวันทุกท่านมีความประสงค์ถวายปัจจัย ร่วมสมทบทุนสร้างอาคารนวมินทรบพิตร ๘๔ พรรษา เป็นจำนวนเงิน ๕๐ ล้านบาทถ้วน เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยยากไร้ใช้เป็นสาธารณประโยชน์แก่โรงพยาบาลศิริราช โดยคณะตัวแทน นำพานมารับเช็คจากมือพระเดชพระคุณหลวงพ่อเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๙

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม) มรณภาพอย่างสงบ ในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙ เวลา ๘.๓๗ น. ณ โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เวลา ๑๔.๐๐ น. เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลศิริราชได้เคลื่อนสังขารหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม มาถึงวัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี แล้ว โดยมีภิกษุสงฆ์สามเณร ศิษยานุศิษย์และประชาชนทั่วไปมารอรับจำนวนมาก ซึ่งตลอดทางมีการสวดมนต์บทอิติปิโสอย่างต่อเนื่อง หลังจากนี้ จะมีการเคลื่อนสังขารหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม ไปตั้งบำเพ็ญกุศลภายในศาลาสุธรรมภาวนา

นอกจากนี้ ยังมีรายงานเพิ่มเติมจากสำนักราชวัง ประกาศว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ โกศโถ พร้อมฉัตรเบญจาประกอบศพหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม และทรงรับศพหลวงพ่อจรัญไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ๗ วัน และพระราชทานเพลิงศพ

สำหรับพิธีพระราชทานน้ำหลวงสรงศพหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม มีขึ้นในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๗.๐๐ น.

หมวดที่ ๑ ครูบาอาจารย์

๑.๑ หลวงพ่อดำหรือหลวงพ่อในป่า

หลังจากที่คิดจะสึกแล้วไม่ได้สึก จนได้ของดีจาก "หลวงพ่อเดิม พุทฺธสโร" ติดตัวมา อยู่ต่อมาทราบว่า มีพระเก่งสามารถยึดเหรียญได้ ก็ดั้นด้นไปหาถึงขอนแก่นให้ผู้ใหญ่บ้านแถวนั้นพาไปพบพระธุดงค์รูปหนึ่ง ซึ่งแขวนกลดอยู่ใต้ต้นไทร ไม่ทราบอายุอานามท่าน เพียงแต่คุณลุงผู้ใหญ่บ้านเล่าให้หลวงพ่อจรัญฟังว่า ท่านเห็นหลวงพ่อในป่ามาปักกลดที่นี่ทุกปี ๆ ละครั้ง ๆ ละประมาณเดือนแล้วก็ไป ตั้งแต่คุณลุงผู้ใหญ่ยังเป็นเด็กแก้ผ้า จนถึงวันนี้ (วันที่เล่า) คุณลุงผู้ใหญ่อายุแปดสิบกว่า หน้าตาผิวพรรณของหลวงพ่อดำก็ยังเหมือนเดิม เมื่อหลวงพ่อจรัญเข้าไปนมัสการแนะนำตัวเองว่า อยากเรียนวิชายึดเหรียญ หลวงพ่อดำท่านก็นิ่ง ไม่ลืมตา จนกระทั่งหลวงพ่อจรัญเปลี่ยนคำแนะนำตัวใหม่ หลวงพ่อดำจึงเริ่มพูด...

เมื่อหลวงพ่อจรัญได้ตอบคำถาม หลวงพ่อในป่าแล้ว **หลวงพ่อดำก็พูดต่อว่า** "อย่าลืมนะเรียนหมดเลย เรียนเลยไปหมด ***รู้มากไป คุณรู้มากคงใช้ไม่ได้เลย !"*** "เธออย่าลืมนะว่าพระพุทธเจ้าสอนอะไร ***สอนทุกข์และวิธีดับทุกข์"***

"ท่านสอนอะไรอีกรู้ไหมคุณ" ไม่ทราบครับ

"เอาละจะบอกให้ ***สอนไม่ให้เบียดเบียนตน สอนไม่ให้เบียดเบียนคนอื่น พร้อมกับไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อนด้วย...***หาที่มาของทุกข์ให้ได้ ศึกษาข้อนี้ในตัวเรามีอะไร มีทุกข์ ***หาที่มาของทุกข์แล้วปฏิบัติ วิธีปฏิบัติอย่างไรหรือ ศีล สมาธิ ปัญญา"*** ขณะที่ฟังหลวงพ่อดำสอน หลวงพ่อจรัญก็นึกไปด้วย และคิดว่าเพียงแค่นี้เองหรือ นึกว่าจะมีอภินิหารมากกว่านี้ ก็เลยโดนหลวงพ่อในป่าชี้หน้า แล้วกล่าวต่อว่า

"คุณมันอย่างนี้เรียนเลยไปหมด ***ไอ้ที่จะทำไม่ทำ เสือกผ่าไปเอาที่ไม่ได้ความ ไอ้ที่ได้ไม่เอา ไปเอาที่ไม่ได้ ไอ้ที่จริงไม่ชอบ ไปชอบเอาที่ไม่จริง"*** หลวงพ่อจรัญบอกว่าอยากฝากตัวเป็นลูกศิษย์ หลวงพ่อดำก็ลืมตา ชี้หน้าว่า ***"ความขลังของพระอาจารย์ แต่ย้อนกลับเป็นความคลั่ง***

ของศิษย์คือเธอ” แล้วหลวงพ่อจรัญก็ขอฝากตัวเป็นศิษย์ติดตามหลวงพ่อดำไป หลวงพ่อดำท่านนั่งนิ่งสักครู่ แล้วลืมตาพูดว่า **“คุณ...รอให้ คุณอายุ ๔๕ ก่อนนะ แล้วค่อยมาพบเราอีกครั้ง** (ขณะนั้นราวปี พ.ศ. ๒๔๙๒-๓ อายุ ๒๒ พรรษา) ***อายุเธอยังน้อยนัก ยังไม่แน่นอน ยังหละหลวมอยู่อย่างนี้ จะรับได้อย่างไร รับได้ต้องเป็นคนประเภท หนึ่งไม่ใช่สอง มีสัจจะ มีเมตตาสามัคคีแล้วหรือยัง สัจจะก็ไม่มี จะเกิดเมตตาได้อย่างไร แล้วเมตตาไม่มี จะเกิดความสามัคคีได้ทั้งใจทั้งจิตหรือ จะเกิดรูปนามได้หรือ”*** ในการไปพบหลวงพ่อดำอีกครั้ง ต้องปฏิบัติได้และแก้ปริศนาธรรมได้ ส่วนการไปพบนั้นเป็นสัจจะและความลับ ที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ เมื่อครบกำหนด จึงได้ไปพบหลวงพ่อดำที่เขาภูคา จังหวัดน่าน

ปริศนาธรรมของหลวงพ่อในป่า

อยาก ***เรียนรู้*** ถาม ***หญิงคันหูก***

อยาก ***ทำถูก*** ถาม ***เด็กเลี้ยงควาย***

คนสามบ้าน กินน้ำบ่อเดียว

เดินทางเดียว ไม่เหยียบรอยกัน

“นะ” อยู่หัว สามตัวอย่าละ

“นะ” อยู่ที่ไหน ตามเอามาเป็นของเรา

ให้เข้ามาอยู่ที่ตัวเรา ฯ

๑.๒ หลวงพ่อเดิม แห่งวัดหนองโพ

เมื่อหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม อยู่***ปรนนิบัติรับใช้หลวงพ่อเดิม พุทฺธสโร แห่งวัดหนองโพ*** เป็นเวลา ๖ เดือน ตราบจนหลวงพ่อเดิมท่านละสังขาร คติธรรมคำคมที่หลวงพ่อจรัญจดจำไม่เคยลืมคือ

๑. รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บ่าแบกหาม
๒. รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
๓. ผู้ใหญ่ให้อะไรรับไว้ก่อน อย่าจองหอง
๔. มีเสื้อสิบตัวกับมีเสื้อตัวเดียวอย่างไหนจะดีกว่ากัน
๕. หนึ่งอย่าเป็นสอง (พูดจริงทำจริง)

หลวงพ่อจรัญ ***เป็นศิษย์องค์เดียวและเป็นองค์สุดท้าย ที่ได้รับการถ่ายทอดวิชาคชศาสตร์ !!!*** ซึ่งจะเริ่มต้นด้วยการฝึกกสิณเป็นพื้นฐานก่อน ***(พ.ศ. ๒๔๙๒)*** และได้ใช้ประโยชน์ในการสยบช้างป่าระหว่างการเดินธุดงค์กับหลวงพ่อในป่านาน ๒ เดือน (***พ.ศ. ๒๕๑๖*** อายุ ๔๕ พรรษา ตามที่หลวงพ่อในป่ากำหนดไว้ให้) และครั้งที่สำคัญที่สุดคือ ระหว่างเดินทางกลับจากการปฏิบัติศาสนกิจกับคณะสงฆ์ที่ทวีปยุโรป (พ.ศ. ๒๕๓๖) เครื่องบินที่โดยสารมาเกิดน้ำรั่วจากเพดานห้องโดยสารที่มีปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ อาจเป็นเหตุให้ไฟฟ้าลัดวงจรและเครื่องระเบิดได้ ซึ่งหลวงพ่อจรัญก็ได้ใช้วิชากสิณของหลวงพ่อเดิมแก้ไข (ใช้กสิณดินอุดน้ำ) จนเป็นปกติ เป็นเหตุให้หลวงพ่อต้องป่วยกระเซาะกระแซะตลอดปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ต่อเนื่องปี ๒๕๓๗

(ท่านที่สนใจเรื่องอิทธิฤทธิ์พึงสังเกต จากปีที่หลวงพ่อศึกษาจนถึงนำมาใช้ ห่างกันถึง ๒๔ ปี และ ๔๔ ปี ตามลำดับ แต่ภาพของหลวงพ่อที่ท่านเห็นเป็นประจำ ก็คือ สอนกรรมฐาน กับ บรรยายธรรม ไม่เน้นอิทธิฤทธิ์หรือเครื่องรางของขลังเลย นอกจากให้พร บอกให้ไปทานข้าว และแจกหนังสือ กลับปรากฏว่า ความศักดิ์สิทธิ์ยังเข้มขลังไม่เสื่อมคลาย ทั้งนี้เพราะหลวงพ่อเจริญสติกรรมฐานอยู่ตลอดเวลา : ผู้รวบรวม)

๑.๓ หลวงพ่อสด (หลวงพ่อวัดปากน้ำ)

เมื่อหลวงพ่อจรัญไปฝึกวิชาธรรมกายกับ ***หลวงพ่อสด จนฺทสโร (หลวงพ่อวัดปากน้ำ)*** ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้นำความรู้จากหลวงพ่อสดมาใช้ดังนี้

๑. การแจกพระ ให้องค์เดียวไม่มีการขอเอาไปฝากคนอื่น เพราะมีข้อได้ ข้อเสีย กล่าวคือ

ข้อได้ คือได้เงินมาทำบุญ

ข้อเสีย คือเขาไม่รู้จักเรา เอาไปทิ้งหรือ ***เอาไปขายกิน เป็นบาปเป็นกรรมกับเขา***

(ข้อนี้หลวงพ่อเคยบอกกับผมไว้นานแล้ว ขอฝากท่านที่มีอาชีพขายพระไว้ด้วย : ผู้รวบรวม)

๒. การแผ่เมตตาช่วยเหลือญาติโยม ยกจิตให้เป็นกุศล มีเมตตา ไม่อิจฉาริษยาใคร แผ่ออกไปตามชื่อนั้น ๆ ถ้าเขามีกุศลพอก็ช่วยได้ ถ้าไม่มีกุศลก็ช่วยไม่ได้ และที่สำคัญจะช่วยคนไหนก็ให้เขาช่วยตัวเองได้ ถ้าเขาช่วยตัวเองไม่ได้ ไปช่วยเขาก็เสียเวลาเปล่า **คนช่วยตัวเองไม่ได้ไม่ต้องสนใจ** แผ่อย่างไรก็ออกไม่ได้

(ข้อนี้หลวงพ่อมักจะพูดว่า เราส่งสถานีกรมประชาสัมพันธ์ ผ่าไปเปิดยานเกราะ เราส่งช่อง ๓ ก็ไปเปิดช่อง ๗ หรือเราแผ่เมตตาไปไม่เคยเปิดประตูรับเราเลย หรือหม้อแบตเตอรี่ แผ่นธาตุเสีย ชาร์จไฟไม่เข้า นั่นคือ ท่านต้องหมั่นสวดมนต์ และทำกรรมฐาน เป็นความหมายของคำว่ามีกุศลและช่วยตัวเองได้ : ผู้รวบรวม)

๓. ทำใจให้งอกหมั่นทำบุญทำทาน ก็คือ ยิ่งให้ ยิ่งได้ ยิ่งหวง ยิ่งอด หมดไม่มา เราไม่หวงกัน เราไม่อด หมดก็มาเรื่อย ๆ

(เป็นความรู้ที่ได้หลังจากที่หลวงพ่อจรัญบอกกับหลวงพ่อสดว่า ข้าวสารหมด มะพร้าวหมด ซึ่งหลวงพ่อสดก็ไม่ได้ตอบอะไร นอกจาก อือ ๆ รับรู้เท่านั้น ปรากฏว่า รุ่งขึ้นก็มีผู้ขนข้าวสาร มะพร้าว ใส่เรือเอี้ยมจุ๊นเต็มลำนำมาถวาย : ผู้รวบรวม)

๑.๔ ท่านเจ้าคุณอาจารย์พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิทฺธิ)

หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม ได้มาฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่วัดมหาธาตุฯ กับท่านเจ้าคุณอาจารย์ฯ ราวปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นเวลาหลายเดือนจนได้รับ ***ฟังเทศน์ลำดับญาณ*** และประสบการณ์ ***การสอบอารมณ์*** นอกจากนั้น หลวงพ่อยังจดจำคำสอนมาเผยแพร่อีกหลายอย่าง อาทิเช่น

๑. บูชาวงศ์ตระกูล บูชาทรัพย์ บูชาชื่อเสียง บูชาความรัก

๒. พี่น้องอย่าทะเลาะกัน อย่าแย่งสมบัติกัน ต้องเคารพพ่อแม่ เคารพผู้ใหญ่ เคารพครูอุปัชฌาย์อาจารย์

๓. สามีภรรยาอย่าทะเลาะกัน บ้านไหนสามีภรรยาทะเลาะกัน บ้านนั้นเป็นบ้านอัปมงคลสร้างกุศลไม่ได้

๔. คุณหนูหมั่นจำ หมั่นจด สิ่งใดงามอย่าได้งด คุณหนูหมั่นจด หมั่นจำ

๕. สร้างความดีกันเถิด จะเกิดผล เป็นมหามงคลในชีวิต ด้วยการเจริญพระกรรมฐาน

๖. พวกที่มาบวชนะ ถ้าเขาไม่มีศรัทธา อย่าบวชให้นะ ถ้าเขามีศรัทธาบวชให้เลย

๗. นี่เจ้าคุณเอาตำราใช้ให้ถูกต้องนะ ***จะมีความรู้มากน้อยไม่สำคัญ*** ปฏิบัติและสอนตามที่รู้มาก็แล้วกัน

๘. เราทั้งหลายเจริญวัยชันษามาได้ เพราะพ่อแม่ชุบเลี้ยงเรามา เราได้รับ ***เรือน ๓ น้ำ ๔ ของพ่อแม่***มาทุกคน

เรือน ๓ คือ

เรือนครรภ์

เรือนตัก ที่แม่อุ้มใส่ตัก และ

เรือนที่อยู่อาศัย ที่พ่อแม่หาไว้ให้

น้ำ ๔ คือ
น้ำนม
น้ำคำ ลูกจำแม่ให้พร
น้ำพักน้ำแรง ที่พ่อแม่หาเลี้ยงเรา และ
น้ำใจ ที่ไม่มีอะไรเทียบได้เลย
๙. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของวัดและศาสนพิธี

หมายเหตุ : *ในยุคแรก ๆ หลวงพ่อยังเกี่ยวข้องกับอิทธิปาฏิหาริย์ และก่อนจะข้ามพ้นจุดนี้มาได้นั้น หลวงพ่อท่านพบครูบาอาจารย์มากมาย เช่น หลวงพ่อจง วัดหน้าต่างนอก (หุงน้ำมันมนต์) หลวงพ่ออินทร์ (เข้าใจว่าคงเป็นวัดเกาะหงส์ จังหวัดนครสวรรค์ องค์นี้ผมรู้จักท่านเก่งเรื่องน้ำมันรักษากระดูก พี่สาวผมตกสะพานแขนหักก็ได้ท่านรักษา) หลวงพ่อเรือง (เข้าใจว่าคงเป็นพระอธิการเรือง วัดปากคลองบางคู้ เพราะผมมีเหรียญเก่าท่าน) หลวงพ่อจาด จังหวัดปราจีนบุรี หลวงพ่อลี วัดอโศการาม (เรียนวิชาสะเดาะกุญแจ) นอกจากนั้นท่านยังเอ่ยถึง หลวงพ่อศุข วัดปากคลองมะขามเฒ่า เรื่องเสกใบมะขามเป็นตัวต่อ (หลวงพ่อท่านเสกผ้าอาบเป็นกระต่ายวิ่งได้) ถ้าจำไม่ผิด กระจกวิเศษที่หลวงพ่อใช้ดูหมอให้กับญาติโยม ซึ่งญาติโยมสามารถมองเห็นได้ด้วยตาของตนเอง ก็เป็นของหลวงพ่อศุข (ตกทอดมาถึงหลวงพ่อจรัญ) แต่หลวงพ่อจรัญท่านโยนทิ้งลงสระน้ำหน้าวัดพรหมบุรีไปแล้วด้วยเหตุผลมีคนได้คนเสีย ท่านเจ้าคุณอุบาลี สิริจันโท วัดบรมนิวาส เรื่องการฝากโรคภัยไข้เจ็บไว้ก่อน หลวงพ่อเองก็เคยเล่าไว้ เมื่อคราวท่านรับนิมนต์ไปเทศน์ที่ค่ายจิรประวัติ จังหวัดนครสวรรค์ ท่านอาพาธเมื่อถึงเวลานัดจำเป็นต้องไป (หลวงพ่อไม่เคยเสียสัจจะ) ท่านก็ฝากไข้ไว้ ท่านครูบาศรีวิชัย เรื่องปืนยิงไม่ออก พลุยิงไม่ได้*

ทุกวันนี้ แม้เราท่านจะไม่ค่อยได้ยินได้ฟังเรื่องเหล่านี้ ก็มิได้หมายความว่าท่านลืม เพียงแต่ท่านวางไว้และจะใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น ก็ขนาดท่านเน้นเฉพาะกรรมฐานและสอนญาติโยม คนก็ยังล้นวัดจนแทบไม่มีเวลาพักผ่อน ถ้าไปเน้นเครื่องรางของขลังอีก วันหนึ่ง ๒๔ ชั่วโมงคงไม่พอ : ผู้รวบรวม

หมวดที่ ๒ กรรมฐาน

กรรมฐาน (กัมมัฏฐาน)

เราเจริญกรรมฐานมา ๓๕ ปี ***เจริญ "อานาปา" มา ๒๐ ปีเศษ มโนมยิทธิ มา ๑๐ ปีเศษ เพ่งกสิณได้ ธรรมกายได้ ทำนองนี้เป็นต้น*** มันต้องทำได้ **ถ้าทำไม่ได้สอนเขาอย่างไร** อย่างนี้นักปฏิบัติธรรมโปรดทราบ ***ต้องสอนตัวเองก่อนอื่นใด ฯ***

(ข้อความนี้พิมพ์ลงในหนังสือเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ : ผู้รวบรวม)

๏ ***ถ้าเจริญสมถภาวนา*** ก็พิจารณาตั้งมั่นในบัญญัติ เพื่อให้จิตสงบ มีอานิสงส์ให้บรรลุ ***ฌานสมาบัติ***

๏ ***ถ้าเจริญวิปัสสนาภาวนา*** สติพิจารณาตั้งมั่นอยู่ในรูปนาม เพื่อให้เกิดปัญญาเห็นพระไตรลักษณ์ คืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา มีอานิสงส์ให้บรรลุ ***มรรค ผล นิพพาน ฯ***

๏ ***กรรมฐาน ใช้หนี้ข้าวและน้ำนมแม่ ดีที่สุด และกรรมฐานเป็นบุญเพียงอย่างเดียวเท่านั้น สำหรับ ผู้ที่ฆ่าตัวตายจะได้รับบุญอื่นส่งไม่ถึง ฯ***

๏ ***การเจริญพระกรรมฐาน จะทำให้ชีวิตรุ่งเรือง วัฒนาสถาพร และจะรุ่งเรืองต่อไปถึงลูกหลาน โยมลองดูได้เลย ฯ***

๏ การบำเพ็ญจิตภาวนาตามแนว***สติปัฏฐาน ๔*** ของพระพุทธเจ้าของเรานี้ วิธี ***ปฏิบัติ*** เบื้องต้น ต้องยึดแนวหลัก ***สติ*** เป็นตัวสำคัญ

๑. กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน โดยวิธีปฏิบัติแล้ว ให้เอาสติเอาจิตเพ่งดูกาย ยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา จะคู้แขน เหยียดขา ต้องติดตามดู มีสติกำหนด

๒. เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน เวทนาเป็นสภาพที่ทนอยู่ไม่ได้ บัญชาการไม่ได้ ต้องเป็นตามสภาพนี้และเป็นไปตามธรรมชาติ ทั้ง **สุขเวทนา** (สุขกาย สุขใจ) **ทุกขเวทนา** (ทุกข์กาย ทุกข์ใจ) **อุเบกขาเวทนา** (ไม่สุข ไม่ทุกข์ ***จิตใจมักจะเลื่อนลอย หาที่เกาะไม่ได้)*** จุดมุ่งหมายก็ต้องการจะ ***ให้สติไปพิจารณาเวทนานั้น ๆ.....***

วิธีปฏิบัติ ต้องใช้สติกำหนด คือตั้งสติระลึกไว้ หายใจเข้าออกยาว ๆ จากจมูกถึงสะดือ ถ้าดีใจ กำหนดที่ลิ้นปี่ว่า ดีใจหนอ ดีใจหนอ ดีใจหนอ ทำไมต้องปฏิบัติเช่นนี้เล่า เพราะความดีใจ สุขกายสุขใจนั้น เดี๋ยวก็ทุกข์อีก สุขเจือปนด้วยความทุกข์อย่างนี้ จึงต้องกำหนด..... ถ้าเสียใจ มีความทุกข์ใจ กำหนดที่ลิ้นปี่ว่า เสียใจหนอ เสียใจหนอ เสียใจหนอ หายใจลึก ๆ ยาว ๆ.....

ปวดเมื่อยเป็นเวทนาทางกาย แต่จิตไปเกาะอุปาทานยึดมั่นก็ปวดใจไปด้วย จึงต้องให้กำหนดด้วยความไม่ประมาท ***วิธีปฏิบัติก็กำหนดเวทนานั้น ๆ***

ปวดหัวเข่าหรือที่ไหนก็ตาม ต้องตามกำหนด เอาจิตไปสู่จุดนั้นเป็นอุปาทานยึดมั่นก่อน ***เพราะเราจะก้าวขึ้นบันได ก็ต้องเกาะยึด เราจะก้าวต่อไปก็ต้องปล่อย*** นี่อุปาทาน ถ้าใหม่ ๆ นี้เรียกว่า *สมถะ* ***สมถะยึดก่อนแล้วปล่อยไป ก็เป็นวิปัสสนา***

สติ เป็นตัวกำหนด เป็นตัวหาเหตุ เป็นตัวแจงเบี้ย บอกให้รู้ถึงเหตุผล ***สัมปชัญญะ*** รู้ทั่ว รู้นอก รู้ใน นั่นแหละคือตัวปัญญา ความรู้มันเกิดขึ้น ***สมาธิ*** หมายความว่า จับจุดนั้นให้ได้

เวทนาปวดเมื่อย เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติมาก จึงต้องให้กำหนด ไม่ใช่ว่ากำหนดแล้วมันจะหายปวดก็หามิได้ ต้องการจะใช้สติไปควบคุมดูจิตที่มันปวดว่ามันปวดมากน้อยแค่ไหน

อุเบกขาเวทนา ไม่สุขไม่ทุกข์ ใจลอยหาที่เกาะไม่ได้ ส่วนใหญ่จะประมาทพลาดพลั้งในข้อนี้ จึงต้องกำหนด รู้หนอ รู้หนอ รู้หนอที่ลิ้นปี่ หายใจยาว ๆ ลึก ๆ สบาย ๆ

๓. จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน จิตเป็นธรรมชาติที่คิดอ่านอารมณ์ รับรู้อารมณ์ไว้ได้เป็นเวลานาน เหมือนเทปบันทึกเสียง จิตเกิดที่ไหน จิตเกิดทางอายตนะธาตุอินทรีย์นี่เอง กล่าวคือ

ตา ***เห็นรูป*** เกิด **จิตที่ตา**

หู ***ได้ยินเสียง*** เกิด **จิตที่หู**

จมูก ***ได้กลิ่น*** เกิด **จิตที่จมูก**

ลิ้น ***รับรส*** เกิด **จิตที่ลิ้น**

กาย ***สัมผัสร้อนหรือหนาว อ่อนหรือแข็ง***ที่นั่งลงไป เกิด ***จิตที่กาย*** เกิดทางตา ตาเห็นรูป เห็นอะไรก็ตั้งสติจับจุดไว้ที่หน้าผาก อุณาโลมา ปัจฉมายเต กำหนดเห็นหนอ

สภาวะรูปนั้น สภาพผันแปรกลับกลอกหลอกลวงได้ เยื้องย้ายได้ เป็นเรื่องสมมุติ และเป็นเรื่องทำลายได้ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แปรปรวน ดับไป คือรูป ต้องกำหนด นักปฏิบัติ ***อย่าทิ้งข้อนี้***

ตาสัมผัสกับรูป เกิดจิต ***ถ้าชอบเป็นโลภะ ไม่ชอบเป็นโทสะ เราไม่ใช้สติเลยกลายเป็นคนโมหะ*** รู้ไม่จริง รู้แค่ตาเนื้อ ไม่รู้ตาใน ไม่ได้ดู ด้วยปัญญา ดูด้วยโมหะ คนเราถึงได้เลอะเทอะเปรอะเปื้อน..... เห็นหนอ ก็ต้องส่งกระแสจิตจากหน้าผากออกไป..... ไม่ใช่มานั่งเห็นนิมิต

หูได้ยินเสียง เราก็ตั้งสติไว้ที่หู กำหนดเสียงหนอ หนอตัวนี้ เป็นการรั้งจิตให้มีสติดี

การกำหนดจิต ไม่ต้องประเมินผล ไม่ต้องวิจัย เพราะมันจะเป็นวิปัสสนึก ถ้าเราไม่กำหนดเราจะขาดสติ ***ถ้ากำหนดก็เป็นตัวฝึกสติ*** นักปฏิบัติต้องกำหนดทุกอิริยาบถในการฝึก เป็นการดัดนิสัยให้เข้าสู่จุดมุ่งหมายของผู้มีปัญญา ***การกำหนดที่เลยเป็นอดีตไปแล้ว ต้องกำหนดอยู่อย่างเดียว คือรู้หนอที่ลิ้นปี่***

๔. ธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ธรรมในธรรม หมายความว่า เรามีสติปัญญาจะรู้แยกจิตของเราว่า คิดเป็นกุศลหรืออกุศล ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

เรามานั่งเจริญกรรมฐานแก้ไขปัญหา กำหนดรู้หนอ รู้หนอ รู้หนอ คือ ธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน เพราะเรายังไม่รู้จริง รู้หนอ ๆ ๆ หายใจลึก ๆ ยาว ๆ เดี๋ยวรู้เลยว่า ที่เราทำเป็นกุศลหรืออกุศล เป็นผลจากการกระทำทางกาย วาจา ใจ รู้หนอ อ๋อรู้แล้วไปโกรธทำไม ไปโกรธรูป โกรธนาม หรือไปโกรธใคร ตัวโกรธไม่ใช่อยู่ที่คนโน้น อยู่ที่เรา อยู่ที่ไหน อยู่ที่ใจ อยู่ที่จิตเก็บความโกรธไว้ ท่านจะมีแต่ความเศร้าหมองใจ ท่านจะไม่เป็นผู้มีปัญญา เป็นผู้แก้ปัญหาไม่ได้เลย ***เพราะสร้างปัญหา ด้วยโทสะ ด้วยผูกเวร ผูกพยาบาท*** การปฏิบัติเป็นการแก้ปัญหา ***มีปัญญาเห็นอารมณ์เรา ดูอารมณ์จิตของเราดูจิตใจของเราต่างหาก*** อย่างนี้เป็นต้น ฯ

๑ ถ้า ***ทบทวนอารมณ์*** ก็ต้องไปกำหนดอย่างนี้ หายใจยาว ๆ นั่งท่าสบายอยู่ตรงไหนก็ตาม อยู่บนรถก็ได้ ทบทวนชีวิต ทบทวนอารมณ์ว่า อารมณ์ลืมอะไรไปบ้าง เลยก็หายใจยาว ๆ มีประโยชน์มาก ***ตั้งสติไว้ที่ลิ้นปี่*** ดวงหทัยเรียกว่า เจตสิก อาศัยหทัยวัตถุอยู่ที่ลิ้นปี่ วิธีปฏิบัติอยู่ตรงนี้นะ หายใจลึก ๆ ยาว ๆ เข้าไว้ คิดหนอ คิดหนอ คิดหนอ ***เพราะทางปัญญาอยู่ตรงจมูกถึงสะดือของเรานะ สั้นยาวไม่เท่ากันอย่างนี้ฯ***

๑ การเจริญ ***สติปัฏฐาน ๔ ทางสายเอกของพระพุทธเจ้านี้ ถ้าทำได้***

๑. ระลึกชาติได้จริง ระลึกได้ว่า เคยทำอะไรดีอะไรชั่วมาก่อน ไม่ใช่ระลึกว่าเคยเป็นผัวใครเมียใคร

๒. รู้กฎแห่งกรรม จะได้ใช้หนี้เขาไป โดยไม่ปฏิเสธทุกข้อหา

๓. มีปัญญาแก้ไขปัญหาชีวิต ไม่ใช่ไปหาพระรดน้ำมนต์ ไปหาหมอดูฯ

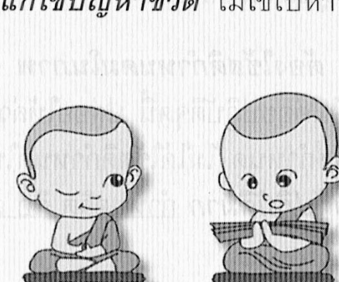

๒.๒ ยืน

ผู้ปฏิบัติยืนตรงแล้ว ***ไม่ต้องชิดเท้า*** เดี๋ยวจะล้มไป ยืนธรรมดา เอามือไพล่หลัง ***มือขวาจับข้อมือซ้าย วางตรงกระเบนเหน็บ*** ตั้งตัวตรง ๆ วาดมโนภาพว่า เรายืน รูปร่างอย่างนี้ เป็นมโนภาพ ***ผ่าศูนย์กลาง ลงไปถึงปลายเท้า...ยืน...มโนภาพ*** จิตก็ผ่า ***จากขม่อม (กระหม่อม)*** ลงไป สติตามควบคุมจิต ยืน ***ถึงสะดือแล้ว*** สติตามจิตถึงสะดือทันไหม ทัน วรรคสองว่า ***หนอ...จากสะดือ*** ลง ***ไปปลายเท้า*** นี่ จังหวะที่แน่นอน สติตามจิตลงไปผ่าศูนย์กลาง ๙๐ องศาเลยนะ...

ลองดูนะ แล้วสำรวมปลายเท้าขึ้นมาบนศีรษะครั้งที่สอง ยืนดู (มโนภาพ) เท้าทั้งสองข้าง ***ยืน...***ขึ้นมาถึงสะดือจุดศูนย์กลาง สติตามทันไหม ทัน วรรคสองจาก สะดือ ***หนอ...***ถึงขม่อมพอดี นี่ได้จังหวะ ถ้าทำอะไรผิดจังหวะใช้ไม่ได้...

ยืน...ถึงสะดือแล้ว สติตามไม่ทันเสียแล้ว จิตมันไวมาก ***เอาใหม่ กำหนดใหม่ซี่ ได้ไหม ได้ เปลี่ยนแปลงได้ไม่เป็นไร*** สำรวมใหม่จากปลายเท้า หลับตาขึ้นมา มโนภาพจากปลายเท้าถึงสะดือ ***ยืน...*** ขึ้นมาเอาจิตขึ้นมาทบทวน เรียกว่า ปฏิโลม อนุโลม เป็นต้น สำรวมถึงสะดือแล้ว ***หนอ...***ผ่าศูนย์กลางขึ้นมาเลย ผ่านลิ้นปี่ขึ้นมา ***ถ้าท่านมีสมาธิดี สติดีนะ มันจะซ่านไปทั้งตัว...***

กำหนดยืนต้อง ๕ ครั้ง เบื้องต่ำตั้งแต่ ปลายผมลงมา (นับเป็นครั้งที่ ๑) เบื้องบน ตั้งแต่ปลายเท้าขึ้นไป (นับเป็นครั้งที่ ๒) หนอครั้งที่ ๕ ถึงปลายเท้า ลืมตาได้ ดูปลายเท้าต่อไป ฯ

๑ ***ยืนกำหนด ต้องใช้สติกำหนดมโนภาพ*** อันนี้มีประโยชน์มาก แต่นักปฏิบัติส่วนใหญ่ไม่ค่อยปฏิบัติจุดนี้ ปล่อยให้ล่วงเลยไปเปล่า โดยใช้ปากกำหนด ไม่ได้ใช้จิตกำหนด ไม่ได้ใช้สติกำหนดให้เกิดมโนภาพ ***อันนี้มีความสำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติมาก*** กำหนดจิต คือ ต้องใช้สติ ไม่ใช่ว่าแต่ปากยืนหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ...

ไม่ง่ายเลย แต่ต้องทำซ้ำ ๆ ซาก ๆ ให้เคยชิน ***ให้สติคุ้นกับจิตให้จิตคุ้นกับสติ*** ถึงจะเกิดสมาธิ เราจึง***ต้องมีการฝึกจิตอยู่ที่กระหม่อมวาดมโนภาพลงไปช้า ๆ*** ลมหายใจนั้นไม่ต้องไปดู แต่ให้หายใจยาว ๆ มันจะถูกจังหวะ ***แล้วตั้งสติ ตามจิตลงไปว่า ยืนที่กระหม่อมแล้ว หนอ... ลงไปที่ปลายเท้า*** ดูมโนภาพจะเห็นลักษณะกายของเรายืนอยู่ ณ บัดนี้ เห็นกายภายนอก น้อมเข้าไปเห็นกายภายใน...

คำว่า ***ยืนปักลงที่กระหม่อม*** แล้ว สติตามลงไปเลย ***วาดมโนภาพยืน...ถึง สะดือ*** แล้ว ร่างกายเป็นอย่างนี้แหละหนอ ***จากสะดือ ลงไปก็หนอ...ลงไปปลายเท้าอย่างนี้ทำง่ายดี*** สำรวมใหม่สักครู่หนึ่ง จึงต้องอย่าไปว่าติดกัน ***ถ้าว่าติดกัน มันไม่ได้จังหวะ***ขอให้ญาติโยมผู้ปฏิบัติทำตามนี้ ***จะได้ผลอย่างแน่นอน*** ฯ

วิธีปฏิบัตินี้ก็ให้กำหนดยืนหนอ ***ให้เห็นตัวทั้งหมด*** ให้นึกมโนภาพว่าตัวเรายืนแบบนี้ ให้กึ่งกลาง ***ศูนย์กลางจากที่ศีรษะ ลงไประหว่างหน้าอก แล้วก็ลงไประหว่างเท้าทั้งสอง*** แล้วมันจะไม่มีความไหวติงในเรื่องขวาหรือซ้าย ยืนนี่***กำหนดไปเรื่อย ๆ ช้า ๆ*** ให้จิตมันพุ่งไป ตามสมควรจากคำว่ายืนหนอ ฯ

๏ ยืนนี่ตั้งแต่ศีรษะหายใจเข้า หายใจเข้าไปเลย ให้ยาวไปถึงเท้า ยืนหายใจเข้ายาว ๆ สูดยาว ๆ อย่างที่ไสยศาสตร์เขาใช้กันเรียกว่า ***"คาบลม"...*** ไปถึงปลายเท้า แล้วก็ยืนสูดหายใจเข้ามาให้ยาวไปถึงกระหม่อม อัสสาสะ-ปัสสาสะ แล้วจิตจะเป็นกุศลทำให้ยาว รับรองอารมณ์ของโยมที่เคยฉุนเฉียว จะลดลงไปเลย แล้วก็จิตจะไม่ฟุ้งซ่านด้วย ***...มูลกรรมฐานอยู่ตรงนี้ มูลฐานของชีวิตก็อยู่ตรงนี้*** หายใจยาว ๆ ยืนหนอลงไป หายใจออกยาว ๆ ยืนหนอ อย่างนี้ เป็นต้น ฯ

๒.๓ เดิน

บางคน ***เดินจงกรม*** หวิวทันที เวียนศีรษะ แต่แล้วเกาะข้างฝา กำหนดเสียให้ได้ คือเวทนา จิตวูบลงไปแวบลงไปเป็นสมาธิ ขณะเดินจงกรม แต่เราหาได้รู้ไม่ว่าเป็นสมาธิ กลับหาว่าเป็นเวทนาเลยเป็นลม เลยเลิกทำไป ข้อเท็จจริง***บางอย่าง***ไม่ได้เป็นลม แต่เป็นด้วยสมาธิในการเดินจงกรม ***หรือมันอาจ*** เป็นลมด้วยก็ได้ ไม่แน่นอน ***ฉะนั้น ขอให้ผู้ปฏิบัติกำหนดหยุดเดินจงกรม แล้วกำหนดหวิวเสียให้ได้ กำหนดรู้หนอเสียให้ได้...*** *บางที* ***เดินจงกรมไปมีเวทนา อย่าเดิน หยุดก่อน แล้วกำหนดเวทนาเป็นสัดส่วนให้หายไปก่อน...เดินไปอีกหวิวเวียนศีรษะ คิดว่าไม่ดี หยุดกำหนด หวิวหนอซะ*** ตั้งสติไว้ให้ได้ให้ดีก่อนแล้วจึงเดินต่อไป...***ขณะเดินจงกรมจิตออกไปข้างนอก หยุดกำหนด หยุดเสีย กำหนดจิตให้ได้ที่ลิ้นปี่ กำหนดคิดหนอ คิดหนอ คิดหนอ*** ยืนหยุดเฉย ๆ ตั้งสติเสียให้ได้ แต่ละอย่างให้ช้า ๆ ฯ

ขณะเดินจงกรม ***มีเสียงอะไรมากำหนดเสียงหนอ*** ถ้าขณะเดินจงกรม ***มี เวทนา ปวดเมื่อยต้นคอ*** หยุดเดิน ยืนเฉย ๆ ***กำหนดเวทนาไป*** เอาสภาพความเป็นจริงมาแสดงออกว่า มันปวดมากน้อยเพียงใดต้องการอย่างนั้น ไม่ใช่กำหนดแล้ว หายปวด กำหนดต้องการจะให้รู้ว่ามันปวดขนาดไหน...

ขณะเดิน ***จิตออก จิตคิด*** หยุด อย่าเดิน เอาทีละอย่าง ***กำหนดที่ลิ้นปี่อีก*** แล้วหายใจยาว ๆ คิดหนอ ๆ ๆ ๆ ที่ฟุ้งซ่านไปคิดนั้น เดี๋ยวคอมพิวเตอร์จะตีออกมาถูกต้อง อ๋อไปคิดเรื่องเหลวไหล รู้แล้วเข้าใจแล้วถูกต้องแล้ว เดินจงกรมต่อไป

ขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ เดินให้ช้าที่สุด เพราะจิตมันเร็วมาก จิตมันไวเหลือเกิน ทำให้เชื่องลง ทำให้คุ้นเคย ***ช้าเพื่อไวนะ เสียเพื่อได้*** ต้องจำข้อนี้ไว้สั้น ๆ เท่านั้นเองฯ

๏ ***พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้*** ให้วัดตัวเรา วัดกาย วัดวาจา วัดใจทุกขณะจิต ***อย่างที่เดินจงกรมนี่เป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ได้ อาวุธ คือ ปัญญา*** อาวุธสำคัญมาก คือ ปัญญา เท่านั้นฯ

๏ ***อานิสงส์ของการเดินจงกรม*** มี ๕ ประการดังนี้

๑. มีความอดทนต่อการเดินทางไกล

๒. ทำให้อดทนต่อการบำเพ็ญเพียร

๓. ย่อมเป็นผู้มีอาพาธน้อย (จะไม่เป็นอัมพาต อัมพฤกษ์)

๔. ระบบย่อยอาหารจะเป็นปกติ

๕. สมาธิที่เกิดจะตั้งอยู่ได้นานกว่านั่ง และเมื่อปฏิบัตินั่งต่อจะมีสมาธิเร็วขึ้น ฯ

๒.๔ นั่ง

เดินจงกรมเสร็จแล้วควรนั่งสมาธิ ทำให้ติดต่อกันเหมือนเส้นด้ายออกจากลูกล้ออย่าให้ขาด ทำให้ติดต่อไป นั่งสมาธิจะขัดสองชั้นก็ได้ ชั้นเดียวก็ได้ หรือ ขัดสมาธิเพชรก็ได้ ***แล้วแต่ถนัด*** ไม่ได้บังคับแต่ประการใด ***มือขวาทับมือซ้าย*** หายใจเข้าออกยาว ๆ...

ก่อนกำหนด พอง/ยุบหายใจเข้ายาว ๆ หายใจออกยาว ๆ ***แล้วสังเกตท้อง*** หายใจเข้าท้อง***พองไหม*** หายใจออกท้อง***ยุบไหม*** ไม่เห็นเอามือคลำดู เอามือวางที่สะดือแล้วหายใจยาว ๆ ***ท้องพอง*** เราก็บอกว่า **พองหนอ** พอ ***ท้องยุบ*** เราก็ บอกว่า ***ยุบหนอ*** ให้ได้จังหวะ...

ใหม่ๆ อึดอัดมาก เพราะเราไม่เคย ***...บางคนมีนิมิตอย่างโน้น นิมิตอย่างนี้ มันมากไป*** มากเรื่องไป ***เอาอย่างนี้ก่อนนะ*** เราหายใจเข้ายาว ๆ ที่ท้องพอง ***กำหนดพอง ไม่ทันหนอ ยุบแล้ว*** หรือหายใจออกยาว ๆ ที่ท้องยุบ ***กำหนดยุบ ไม่ทันหนอ พองขึ้นมาอีกแล้ว...***

วิธีปฏิบัติทำอย่างไร วิธีแก้ก็พอง คนละครึ่งซิ ***ถ้าพองครึ่งไม่ได้หนอครึ่งไม่ได้*** เอาใหม่เปลี่ยนใหม่ได้เปลี่ยนอย่างไร ***พองแล้วหนอไปเลย ยุบแล้วลงหนอ ให้ยาวไปเลย*** เดี๋ยวท่านจะทำได้ไม่ขัดข้องไม่อึดอัดแน่ ใหม่ ๆ นี่ย่อมเป็นธรรมดา

ถ้านั่งไม่เห็นพองยุบ มือคลำไม่ได้ ***นอนลงไปเลย นอนหงายเหยียดยาวไปเลย เอามือประสานท้อง*** หายใจยาว ๆ แล้วว่าตามมือนี้ไป พองหนอ ยุบหนอให้คล่อง ***พอคล่องแล้ว ไปเดินจงกรมมานั่งใหม่เดี๋ยวท่านจะชัดเจน ฯ***

พองหนอ ยุบหนอ บางครั้ง ตื้อ ไม่พองไม่ยุบ... กำหนดรู้หนอ หายใจเข้ายาว ๆ หายใจออกยาว ๆ ให้ได้ที่ แล้วจึงใช้สติกำหนดต่อไปว่า พองหนอ ยุบหนอ ปัญญาเกิดสมาธิดี ก็ทำให้พองหนอ ยุบหนอ สั้น ๆ ยาว ๆ แล้วทำให้แวบออกข้าง ๆ ***ทำให้จิตวนอยู่ในพองยุบ ขึ้น ๆ ลง ๆ อย่างนี้ถือว่าดีแล้ว...*** พองหนอ ยุบหนอ เดี๋ยวขึ้น เดี๋ยวลง ไม่ออกทางพอง ไม่ออกทางยุบ และจิตก็แวบออกไป แวบเข้ามา เดี๋ยวก็จิตคิดบ้าง ฟุ้งซ่านบ้าง สับสนอลหม่านกัน ***อย่างนี้ถือว่าได้ประโยชน์ในการปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติอย่าทิ้ง ผู้ปฏิบัติต้องตามกำหนดต่อไป ฯ***

การหายใจเข้าออกยาวหรือสั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ข้อเดียวคือ ***กำหนดได้ในปัจจุบัน***หากเรากำหนดไม่ได้ เร็วไป ช้าไป กำหนดไม่ทัน ก็กำหนดใหม่ อันนี้ไม่ต้องคำนึงว่าพองยาวหรือยุบยาว ยาวไปหรือสั้นไป ***เราเพียงแต่รู้ว่ากำหนดได้ในปัจจุบัน หายใจเข้าท้องพอง หายใจออกท้องยุบก็กำหนดเรื่อย ๆ ไป อย่างนี้เท่านั้นก็ใช้ได้ ฯ***

พองยุบตอนแรกก็ชัดดี พอเห็นหนักเข้าก็เลือนลาง บางทีแผ่วเบาจนมองไม่เห็นพองยุบ ถ้ามันตื้อไม่พองไม่ยุบ***ให้กำหนดรู้หนอ หายใจยาว ๆ รู้หนอ รู้หนอ ตั้งสติไว้ตรงลิ้นปี่*** รู้ตัวแล้วก็กลับมากำหนด พองหนอ ยุบหนอ เดี๋ยวชัดเลย จิตฟุ้งซ่านมากไหม ถ้ามีบ้างก็กำหนด ฯ

๒.๕ กำหนด

๏ ***ตัวกำหนด*** คือ ***ตัวฝืนใจ*** เป็นตัวธรรมะ (ธรรมะ แปลว่าฝืนใจ ฝืนใจได้ดีได้) เป็นตัวปฏิบัติ คนเรา ***ถ้าปล่อยไปตามอารมณ์ของตนแล้ว มันจะเห็นแต่ความถูกใจ จะไม่เห็นความถูกต้อง*** อยู่ตรงนี้นะ ฯ

๏ กรรมฐานสอน ***ง่าย*** แต่มัน ***ยาก*** ตรงที่ท่านไม่ได้ ***กำหนด*** ไม่ได้เอาสติมาคุมจิตเลย...***ผู้ปฏิบัติธรรม ที่ไม่ได้กำหนด ไม่ใช้สติ มันก็ไม่เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติเลย ว่างเปล่า ไม่ได้ผล*** คนเรามีสติอยู่ตรงนั้น... ***ต้องมีสติทุกอิริยาบถ ต้องกำหนดทั้งนั้น*** ฯ

๏ กำหนดอยาก กำหนดโน่น กำหนดนี่ ***มันจะมากไปเอาแต่น้อยก่อน*** เพราะเดี๋ยวจะกำหนดไม่ได้ ***เอาทีละอย่าง เดี๋ยวก็ได้ดีเอง*** แล้วค่อยกำหนดต้นจิตทีหลัง ***ต้นจิต คือ ตัวอยาก*** อยากหยิบหนอ อยากหยิบหนอ นี่ต้นจิต ***เป็นเจตสิกเอาไว้ทีหลัง*** ค่อยเป็น ค่อยไปก่อน ค่อย ๆ ฝึกให้มันได้ขั้นตอน ให้มันได้จังหวะก่อน แล้วฝึกให้ละเอียดทีหลัง ถ้าเรากำหนดละเอียดเลย ขั้นตอนไม่ได้ ***ก็เป็นวิปัสสนึกไป***เลย พองยุบก็ไม่ได้ ฯ

๏ การศึกษาภาคปฏิบัตินี่ยากมาก คือ ***อารมณ์หลายอย่างมาแทรกแซงเรา ก็ขอเจริญพรว่า ให้กำหนดทีละอย่าง****ศึกษาไปทีละอย่าง* ทีนี้มันฟุ้งซ่าน ความวัวยังไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรกแซงตลอดเวลา เพราะไม่ได้ปฏิบัติมานาน เช่นมีเวทนากำหนดทีละอย่าง ยิ่งปวดหนัก ๆ เดี๋ยวมันจะเกิดอนิจจังไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์ จริง ๆ นะ ***ทุกข์นี่คือตัวธรรมะ*** เราจะพบความสุขต่อเมื่อภายหลัง***แล้วเวทนาก็เกิดขึ้นสับสนอลหม่านกัน*** ไอ้โน่นแทรก ไอ้นี่แซง ทำให้เราขุ่นมัว ทำให้เราฟุ้งซ่านตลอดเวลา ***เราก็กำหนดไปเรื่อย ๆ*** ทีนี้ ถ้าปัญญาเกิดขึ้นเป็นขั้นตอน มันก็จะรู้ในอารมณ์นั้นได้อย่างดีด้วยการกำหนด มันมีปัญหาอยู่ว่า ***เกิดอะไรให้กำหนดอย่างนั้น อย่าไปทิ้ง*** อริยสัจ ๔ แน่นอน เกิดทุกข์แล้ว หาที่มาของทุกข์

เอาตัวนั้นมาเป็นหลักปฏิบัติ แล้วจะพบอริยสัจ ๔ แน่นอนโดยวิธีนี้ ***อันนี้ขอเจริญพรว่า ค่อย ๆ ปฏิบัติ กำหนดไปเรื่อย ๆ*** พอจิตได้ที่ ปัญญาสามารถตอบปัญหาสิบอย่างได้เลยในเวลาเดียวกัน เดี๋ยวคอมพิวเตอร์สามารถจะแยกประเภทบอกเราได้ อารมณ์ฟุ้งซ่านต้องเป็นแน่ เพราะเราเพิ่งปฏิบัติไม่นานฯ

๏ ***กำหนดได้เมื่อใด สติมีเมื่อใด***สามารถจะระลึกเหตุการณ์ในอดีตได้โดยชัดแจ้งจากคำกำหนดว่า ***คิดหนอ*** มีประโยชน์มาก ***ถ้าเรามีสติดี ปัญญาเกิด ความคิดของกรรมจะปรากฏ*** แก่นิมิตให้เราทราบได้ว่าเราจะใช้กรรมวันพรุ่งนี้แล้วและเราก็จะได้ประโยชน์ในวันพรุ่งนี้แล้ว นี่อดีตแสดงผลงานปัจจุบัน ปัจจุบันแสดง ผลงาน ในอนาคต...ที่เรารู้สรรพสำเนียงเสียงนก กำหนดเสียงหนอ อ๋อนกเขาร้องด้วยเหตุผล ๒ ประการ มันบอกได้อย่างนี้เราเดินผ่านต้นไม้สติดี สัมปชัญญะดี ต้นไม้จะบอกอารมณ์แก่เราได้ ว่าขณะนี้เป็นอย่างไร ฯ

๏ บางทีเราไม่รู้ตัวว่ามันมีอะไรเกิดขึ้น เราก็ไม่รู้ว่าจะปฏิบัติอย่างไร ***ถ้าเรามีสติ เราก็กำหนดตรงลิ้นปี่ รู้หนอ รู้หนอ รู้หนอ*** พอสติดีปัญญาเกิด เราก็รู้อะไรขึ้นมาเหมือนกัน ***อันนี้ไม่ใช่วิธีฝึก แต่เป็นวิธีปฏิบัติ***ที่เกิดเฉพาะหน้า ฯ

๏ ***กรรมฐาน*** ต้องทำซ้ำ ๆ ซาก ๆ เพิ่ม ๆ เติม ๆ ***คิดหนอบ่อย ๆ ถ้าโกรธก็กำหนด เสียใจก็กำหนด ดีใจก็กำหนด*** อย่าประมาทอาจองต่อสงครามชีวิต เดี๋ยวจะปลงไม่ตก ฯ

๏ มันจะมีความสงบได้แค่ไหนไม่สำคัญ ***สำคัญที่เรากำหนดได้ในปัจจุบันหรือไม่เท่านั้น*** แล้วปัญญาจะเกิดเองตามลำดับแล้วความคุ้นเคยก็จะมาสงบต่อในภายหลัง ฯ

๑ ที่จะเน้นกันมากคือ***เน้นให้ได้ปัจจุบัน สำหรับพองหนอ ยุบหนอ*** เพราะตรงนี้เป็นจุดสำคัญมาก ***ถ้าทำได้คล่องแคล่ว ในจุดมุ่งหมายอันนี้รับรอง อย่างอื่นก็กำหนดได้*** ฯ

๑ ***การกำหนดไม่ทัน วิธีแก้ทำอย่างไร กำหนดรู้หนอ รู้หนอ*** ถ้ามันวูบลงไปต้องกำหนด ไม่อย่างนั้นนิสัยเคยชิน ทำให้พลาด ทำให้ประมาทเคยตัว ฯ

๑ อย่างคำว่า ***เห็นหนอ เห็นหนอ เห็นหนอ*** นี่นะมีประโยชน์มาก ***อย่าคิดว่า เป็นเรื่องเหลวไหล*** จะเห็นอะไรก็ตั้งสติไว้ จนกว่าเราจะได้มติของชีวิตว่าเป็นปัจจัตตังแล้ว มีความรู้ในปัญญาแล้ว เราเห็นอะไร ปัญญาจะบอกเอง ***แต่การฝึกเบื้องต้นนี่ ต้องฝึกกันเรื่อยไป*** ถึงญาติโยมกลับไปบ้านไปยังเคหสถาน หรือจะประกอบการงานของโยม ก็ไม่ต้องใช้เวลาว่าง ใช้งานนั่นแหละเป็นกรรมฐานฯ

๑ ***บางคน*** นั่งกรรมฐานตลอดกระทั่งได้ผลสมาบัติ ***ไม่มีนิมิตเลย บางคนนิมิตไหลมาเป็นไข่งู*** ไหลมาเป็นภาพยนตร์เลย กำหนดเห็นหนอ อย่าไปดูมัน เห็นหนอ เห็นหนอ เห็นหนอ ไม่หาย กลับภาพจริงครั้งอดีตชาติ รำลึกชาติได้ ***นิมิตจะบอกได้ในญาณ ๔*** ฯ

๑ ***หนอ*** นี่รั้ง ***จิต*** ให้มี ***สติ*** หนอตัวนี้สำคัญ ทำให้เรามีสติ ทำให้ความรู้ตัวเกิดขึ้น โดยไม่ฟุ้งซ่านในเรื่องเวทนาที่มันปวด แล้วเราก็ตั้งสติต่อไป ฯ

๑ ***ถ้าวันไหนฟุ้งซ่านมาก*** ไม่ใช่ ไม่ดีนะ ***ดีนะมันมีผลงานให้กำหนด*** แล้วก็ขอให้ท่านกำหนดเสีย ฟุ้งซ่านก็กำหนดตั้งอารมณ์ไว้ให้ดี ๆ ***กำหนดฟุ้งซ่านหนอ กำหนดฟุ้งซ่านหนอ กำหนดฟุ้งซ่านหนอ หายใจยาว ๆ ตามสบาย*** สักครู่หนึ่งท่านจะหายแน่นอน ***บางคนดูหนังสือปวดลูกตา*** อย่าให้เขาเพ่งที่จมูก ต้อง**ลงไปที่ท้อง** หายทุกราย ***บางที***

ปวดกระบอกตา ดูหนังสือไม่ได้เลย ร่นลงมา***กำหนดที่ท้อง*** ก็จะว่องไวคล่องแคล่วขึ้นแล้วจะหายไปเอง ฯ

๏ ***ทวาร ๖*** ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นที่มาของ **นรกสวรรค์** จึงต้องกำหนดจิต

ทวาร ๓ ทวารกาย ทวารวาจา ทวารใจ เป็นที่มาของ **บุญบาป** จึงต้องสำรวม ฯ

๏ ***ตัวกำหนดจิตสำคัญมาก*** จะทำงาน เขียนหนังสือก็กำหนด จะกินน้ำก็กำหนด จะเดินก็กำหนด จะหยิบอะไรก็ตั้งสติไว้ โกรธก็เอาสติไปใส่ เสียใจก็เอาสติไปใส่ ให้รู้ว่าเสียใจเรื่องอะไร โกรธเรื่องอะไร ***เราจะรู้ด้วยตัวเองว่า เราสร้างกรรมอะไร และจะแก้ปัญหาอย่างไร*** ฯ

๏ ถ้าเราโกรธ เราไม่สบายใจ กลุ้มอกกลุ้มใจ ***อย่าไปฝากความกลุ้มค้างคืนไว้***อารมณ์ค้าง เช้าขึ้นมาทำงานจะเสียหาย หายใจยาว ๆ แล้วกำหนดตรงลิ้นปี่ว่า โกรธหนอ โกรธหนอ โกรธหนอ รับรองหายโกรธ โกรธแล้วไม่กำหนดฝากความโกรธเก็บไว้ในจิตใจ ตายไปลงนรกนะ... ในทำนองเดียวกัน กำหนดเสียใจหนอ เสียใจหนอ เสียใจหนอ หายใจยาว ๆ ร้อยครั้งพันครั้ง ความเสียใจจะหายไปเลย ดีใจเข้ามาแทนที่สร้างความดีต่อไป ฯ

๒.๖ เวทนา

๏ ***ผู้ปฏิบัติธรรมที่มีเวทนา ไม่เคยกำหนด*** ปล่อยมันไปตามเรื่องตามราวอย่างนี้ใช้ได้หรือ? ***เลยรู้ไม่จริงในเรื่อง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา*** ไม่ต้องไปอรรถาธิบายวิชาการให้ฟัง ฯ

๏ ถ้าเจริญกรรมฐานไม่ปวด ไม่เมื่อยแล้ว จิตไม่ออก **ใช้ไม่ได้** มันต้องสับสนอลหม่าน จะต้องปวดเมื่อยไปทั่วสกนธ์กาย **นั่นแหละได้ผล** ฯ

๏ ***เวทนา*** ต้องฝืนต้องใช้สติไปพิจารณา เกิดความรู้ว่าปวดขนาดไหน ปวดอย่างไร แล้วก็ภาวนากำหนดตั้งสติไว้ เอาจิตเข้าไปจับดูการปวด การเคลื่อนย้ายของเวทนา ***เดี๋ยวก็ชา เดี๋ยวก็สร่าง*** บังคับมันไม่ได้ ฯ

๏ กำหนดเวทนา ถ้าหากว่า **พองหนอ ยุบหนอ แล้วเกิดเวทนา** ***ต้องหยุด*** พองยุบไม่เอา ***เอาจิตปักไว้ ตรงที่เกิดเวทนา*** เอาสติตามไปดูซิว่ามันปวดแค่ไหน มันจะมากน้อยเพียงใด ***ไม่ใช่ปวดหนอแล้วหายเลย ไม่หาย... พอยึดปวดหนอ โอ้โฮ ยิ่งปวดหนัก*** ตายให้ตาย ปวดหนักทนไม่ไหวแล้ว จะแตกแล้ว ก้นนี่จะร้อนเป็นไฟแล้ว ทนไม่ไหวแล้ว ตายให้ตาย **กำหนดไป กำหนดไป สมาธิดี สติดี เวทนาเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป** ***ซ่า! หายวับไปกับตา...***ขอให้ท่าน ***อดทนฝึกฝนในอารมณ์นี้ให้ได้*** เวลาเจ็บป่วย ท่านจะได้เอาจิตแยกออกเสียจากป่วยเจ็บ จิตไม่ป่วย ไม่เป็นไรนะ ฯ

๏ แต่เรื่องวิปัสสนานี่ ***มีอย่างหนึ่งที่น่าคิด*** คือ ปัญญาที่จะเกิดขึ้นได้นั้นมันมีกิเลสมากมายหลายอย่าง ที่เกิดขึ้นในตัวเราทั้งหมด ***เราจะรู้กฎแห่งกรรมความเป็นจริง จากสภาพเวทนานั้นเอง...*** ปัญญาที่จะเกิดนั้นเกิดขึ้นโดยความรู้ตัว โดยสติสัมปชัญญะ ***ภาคปฏิบัติจากการกำหนดนั่นเอง*** เวทนาที่ปวดเมื่อยนั้น มันปวดตาม โน้นตามนี้ เราก็หยุดเอาทีละอย่างอย่างที่อาตมากล่าวแล้ว ***กำหนดเวทนาให้ได้ กำหนดได้เมื่อใด มากมายเพียงใด ซาบซึ้งเพียงนั้น*** มันเกิดเวทนาอย่างอื่นขึ้นมาก็เป็นเรื่องเล็กไป... ***บางครั้งอาจนึกขึ้นได้ว่าไปทำเวรกรรมอะไรไว้ ไม่ต้องไปคำนึงถึงกรรมนั้นเลย ข้อปฏิบัติเพื่อไม่ให้มีอารมณ์ฟุ้งซ่านไปอยู่ในกรรมนั้น*** ก็ด้วยการกำหนดเวทนานั้นเอง ฯ

๏ ถ้าเราเจริญกรรมฐาน ***เราจะรู้กฎแห่งกรรมได้ตอนมีเวทนา*** คนไหนอดทนต่อเวทนาได้ กำหนดผ่านเวทนาได้ เราจะได้รู้ว่าทุกข์ทรมานที่ผ่านนั้น ไปทำกรรมอะไรไว้...นี่แหละท่านทั้งหลาย ***ทำให้มันจริง จะเห็นจริง ทำไม่จริง จะเห็นจริงได้อย่างไร*** ต้องเห็นจากตัวเราออกมา

ข้างนอก รู้ตัวว่าเรามีเวรมีกรรมประการใดก็ใช้หนี้ โดยไม่ปฏิเสธทุกข้อหา จิตอโหสิกรรมได้ ยินดีรับเวรรับกรรมได้ โดยไม่มีปัญหาใด ๆ ฯ

๏ ***ปวดหนอ*** นี่เป็นสมถะ ไม่ใช่วิปัสสนา จำไว้ให้ได้ ปวดหนอนี่ยึดบัญญัติเป็นอารมณ์ เพราะว่ามีรูป มันจึงมีเวทนาเกิดสังขารปรุงแต่งมันจึงปวด ***ปวดแล้ว กำหนด ปวดหนอ ปวดหนอ ปวดหนอ ยิ่งปวดหนัก*** ถ้าไม่กำหนดเลย ก็ไม่ปวดหรอก แต่วิธีปฏิบัติต้องกำหนด จะได้รู้ว่าเวทนามันเป็นอย่างไร นี่ตัวธรรมะอยู่ที่นี่ ***ตัวธรรมะอยู่ที่ทุกข์*** ถ้าไม่ทุกข์จะไม่รู้อริยสัจ ๔ นะ เอ้าลองดูซิ ถ้าเกิดเวทนา แล้วเลิก โยมจะไม่รู้อริยสัจ ๔ รู้แต่ทุกข์ข้างนอก ***รู้แต่ทุกข์จร ทุกข์ประจำไม่รู้เลยนะ*** ทุกข์ประจำนี่ต้องเอาก่อน ปวดหนอ ปวดหนอ นี่ทุกข์ประจำ ปวดหนอ ปวดหนอ โอ๊ย จะตายเลย บางคนนั่งทำไปเหลืออีก ๑๕ นาที จะครบ ๑ ชั่วโมง หรืออีก ๕ นาที จะครบครึ่งชั่วโมง ***ที่ตั้งใจไว้ จะตายทุกครั้งเลย*** เอ้าตายให้ตาย ตายให้ตาย ปวดหนอปวดหนอ **โอ้โฮมันทุกข์อย่างนี้นี่เอง** พิโธ่เอ๋ย **กระดูกจะแตก**แล้ว แล้วที่ ***ก้นทั้งสองนี่ร้อนฉี่*** เลย เหมือนหนามมาแทงก้น โอ้โฮมันปวดอย่างนี้นี่เองหนอ ปวดหนอ ปวดหนอ กำหนดไป เป็นไรเป็นกัน ***พอใกล้เวลาครบกำหนดที่ตั้งสัจจะไว้จะตายเลยนะ ลองดู ลองดู ต้องฝืนใจ*** ฯ

๏ ที่เราทำกรรมฐานนั้น ***เวทนามันสอนเรา...*** เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ปวดหนักเข้า ปวดหนักเข้า แตกเลย ***มันมีจุดแตกออกมานะโยมนะ แล้วมันจะหายปวดทันที...***ใครจะทำถึงขั้นไหนก็ตาม ต้องผ่านหลัก ๔ ประการ กาย เวทนา จิต ธรรม ทุกคน***ต้องมีเวทนาทุกคน แต่มีเวทนาแล้วเรากำหนดได้*** ตั้งสติไว้ให้ได้ไม่เป็นอะไรเลย ***และเวลาเจ็บระทวยป่วยไข้จะไม่เสียสติ*** จะไม่เสียสติเลยนะและ***เราทำวิปัสสนานี่มันมีเวทนาหนักยิ่งกว่าก่อนจะตาย เวลาก่อนตายนี่มันจะหนักเหลือเกิน*** ฯ

๑ ไปวัดกระซิบเบา ๆ ฟังเขาสอน ชีวิตเราเกิดมาไม่ถาวร อย่ามัวนอนหลงเล่นไม่เป็นการ ไฟสามกองกองเผาเราเสมอ ***อย่าเลินเล่อควรทำพระกรรมฐาน....*** ไหน ๆ เกิดมาชีวิตต้องดับ คือ ตาย ใกล้ตายญาติมิตรบอกให้คิดถึงพระอรหัง รู้ยากที่สุด คือคุณพระพุทธัง ***เพราะกำลัง** __เวทนา__ **ทุกข์กล้าเอย*** ฯ

๑ **เวทนา** จะเกิดขึ้นเมื่อมีเหตุปัจจัย ***จะห้ามไม่ให้เกิดก็ห้ามไม่ได้*** ครั้นเมื่อหมดเหตุปัจจัยก็จะดับไปเอง หมดไปเอง...บางคนไม่รู้พอปวดก็เลิกไปเลย ไม่เอาแล้ว ชอบสบาย รับรองท่านจะไม่รู้กฎแห่งกรรมเดี๋ยวจะว่าอาตมาหลอกไม่ได้นะ อาตมาผ่านมาแล้ว ฯ

๑ ***เวทนา คือ ครู*** ครูมาสอนไม่เรียนสอบตก (ปวดเลิก เมื่อยเลิก ฟุ้งซ่านเลิก) ***ท่านจะไม่ได้อะไรเลยนะ฿***

๑ หากนั่งครบกำหนดแล้วยังมีเวทนาคาอยู่ ***อย่าเพิ่งเลิก*** ให้นั่งต่อไป ***จนกว่าเวทนาจะเบาบาง*** ค่อยเลิก ฯ

๑ ขอเจริญพรว่า ***กรรมฐาน*** สามารถรู้เหตุการณ์และโรคภัยไข้เจ็บได้ ***ใครเป็นโรคอะไร ใจเข้มแข็ง ตายให้ตายหายทุกราย*** ฯ

๑ ลูกสาวหลวงพ่อ ***พ่อเป็นจับกัง แม่รับจ้างซักรีด*** มาอยู่ช่วยงานและปฏิบัติด้วยเป็นเวลา ๑ เดือนเต็ม ๆ ปฏิบัติกรรมฐาน ด้วยความ ***อดทนสูง ถึงขนาดตายให้ตาย*** เขาเป็นโรคโปลิโอ แต่กลับกลายหายได้ พ่อแม่ก็มีงานมากขึ้น ออกจากวัดไปเป็นเถ้าแก่เนี้ย มีลูกออกมาดีหมดจบการศึกษาต่างประเทศทุกคน และหน้าที่การงานก็ดีด้วย ฯ

<u>สรุป</u>

๏ ***ผู้มีปัญญาโปรดฟัง*** ปฏิบัติอยู่เท่านี้ ไม่ต้องไปทำมาก ***ยืนหนอ*** ให้สติกับจิตเป็นหนึ่งเดียว ***ขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ*** ให้ได้ปัจจุบัน ***พองหนอ ยุบหนอ*** ให้ได้ ปัจจุบัน ***เท่านี้เหลือกินเหลือใช้เหลือที่จะพรรณนา ฯ***

๏ ***ส่งกระแสจิตทางหน้าผาก ชาร์จไฟเข้าหม้อที่ลิ้นปี่*** จำตรงนี้ เป็นหลักปฏิบัติ ๗ วัน ***ยืนหนอให้ได้ เห็นหนอให้ได้ พองหนอ ยุบหนอ*** กำหนดให้ได้เท่านี้ ***เดี๋ยวอย่างอื่นจะไหลมาเหมือนไข่งู ฯ***

๏ ***การปฏิบัติกรรมฐาน*** ไม่ต้องไปสอนวิชาการ เพราะไม่ต้องการให้รู้และไม่ต้องดูหนังสือ **ปฏิบัติโดยเคร่งครัด**ให้มันผุดขึ้นในดวงใจใส สะอาดและหมดจด ฯ

๏ ***เวลาเครียด อย่าทำสมาธิ เลือดลมไม่ดี ห้ามทำสมาธิ*** ต้องไปผ่อนคลายให้หายเครียด จนภาวะสู่ความเป็นปกติ ถึงจะมาเจริญกรรมฐานได้ ***การเจริญพระกรรมฐาน การนั่งสมาธิ ต้องเป็นคนที่ปกติ ถ้าไม่ปกติ อย่าไปทำ ฯ***

๏ ไม่ว่าคนฉลาดหรือคนมีสติปัญญาต่ำ***ก็สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานได้ทั้งนั้น*** ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น <u>มีความศรัทธาที่จะประพฤติปฏิบัติ มีความเพียรพยายาม มีความอดทน มีสัจจะ และดำเนินรอยตามการปฏิบัติที่ถูกต้อง</u> เป็นต้น แต่ ***เรื่องของบุญวาสนา ที่ติดตัวมาแต่อดีต ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ฯ***

๏ ***การเจริญกรรมฐาน*** ต้องการให้ ***มีปัญญา แก้ไขปัญหา*** จำตรงนี้เอาไว้ เพราะกรรมฐาน ***เป็นวิชาแก้ปัญหาชีวิต เป็นวิชาแก้ทุกข์*** ต้องเรียนรู้เอง ซึ่ง***พระพุทธเจ้าเป็นผู้ค้นพบ ฯ***

๏ ***คบหาสมาคมกับคนที่ขยันหมั่นเพียร หลีกเลี่ยงบุคคลที่เหลาะแหละเกียจคร้าน มั่นใจว่าสติปัฏฐาน ๔ นี้ เท่านั้น เป็นทางที่พระอริยเจ้าทั้งหลาย ล้วนปฏิบัติมาแล้วทั้งสิ้น ฯ***

๏ เว้นจากการสมาคมกับบุคคลที่ช่างพูด ช่างเจรจา ชอบคุย ต้องเว้นไปออกสมาคมกับผู้ที่รักษาความสงบระงับ ฯ

ข้อที่ควรปฏิบัติระหว่างมาเข้าวัดปฏิบัติธรรม

๑. ตัดความกังวลเกี่ยวกับครอบครัว คนรัก หน้าที่การงาน ธุรกิจ ฯลฯ
๒. อย่าโทรศัพท์
๓. อย่าอ่านหนังสือ
๔. อย่าพูดคุยกัน
๕. อย่าไปเดินซื้อของ
๖. อย่าไปเดินสำรวจ ดูโน่นมองนี่ ต้องเดินสำรวม
๗. อย่าพะวง หรือจดจ่อกับการซื้ออาหารทำบุญตักบาตร สับสน วุ่นวาย ไม่ถูกต้อง
๘. ทรัพย์สินหรือของมีค่า ไม่ควรนำติดตัวมาเป็นภาระ เป็นกังวล ทำให้ไม่มีสมาธิ
๙. พึงระลึกอยู่เสมอว่าเรามาปฏิบัติธรรม ต้องสำรวม กาย วาจา ใจ ต้องเคารพกติกา และสถานที่
๑๐. ผู้ไม่เคยปฏิบัติ หรือเพิ่งมาครั้งแรก ควรตั้งใจปฏิบัติ ๗ วัน มาวันโกน กลับวันโกน

<u>หมายเหตุ</u> : ถ้าท่านปฏิบัติได้ดังนี้ *ภาพของนักปฏิบัติธรรมจะดูสวยงาม น่าเลื่อมใส และจะได้ผลตามที่ท่านตั้งใจมา* ***แต่ถ้าทำไม่ได้ตามกรอบนี้*** *ท่านจะเห็นแต่ภาพที่สับสนวุ่นวาย จะไม่ได้อะไรกลับไป นอกจากได้ชื่อว่ามาปฏิบัติที่วัดอัมพวันเท่านั้น ขาดทุน* ***อยู่บ้านกำไรกว่า? ฯ***

๒.๗ กรรม

◎ ***เหนือฟ้า ยังมีฟ้า แต่มีอะไร เหนือกฎแห่งกรรม***ฯ

◎ ผู้ที่เป็นชาวพุทธทุกคน ควรเชื่อและพยายามศึกษา ทำความเข้าใจในกฎแห่งกรรม อาตมาอยากจะกล่าวว่า ***ชาวพุทธที่ไม่เชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรมนั้น หาใช่ชาวพุทธไม่*** ฯ

◎ พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ว่าบุคคลจะได้ดีหรือชั่ว จะได้รับสุขหรือทุกข์ก็เพราะกรรมหรือการกระทำของตนเองทั้งสิ้น ***พระพุทธองค์ทรงเพียงบอกชี้ทางแห่งความดีหรือความชั่วให้เท่านั้น...*** ถ้าเราไม่ประกอบกรรมดีด้วยตัวของเราเอง ถึงจะสวดมนต์อ้อนวอน หรือบูชาท่านด้วยอามิสที่มีค่าเพียงใดก็ตาม ท่านก็ไม่อาจเป็นที่พึ่งแห่งเราได้ ***เพียงนับถือ แต่ไม่ปฏิบัติจะได้อะไรหรือ*** ฯ

◎ ***คนที่เชื่อเรื่องกรรม ย่อมสามารถอดทน*** ยอมรับความทุกข์ยากลำบาก ความผิดหวังความขมขื่นและเคราะห์ที่เกิดแก่ตนได้***ไม่ตีโพยตีพายแต่ประการใด***ว่าโลกนี้ไม่มีความยุติธรรมเลย ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ทำดีแล้วไม่ได้ดี ฯ

◎ **จิตใจคนเราจะเหมือนกันทุกคน *ย่อมเป็นไปไม่ได้*** ทั้งนี้เนื่องจากกฎแห่งกรรมจากการกระทำที่ไม่เหมือนกัน***ต่างคนต่างทำบุญทำบาป แตกต่างกันมา*** ฯ

◎ ***กรรมให้ผลไม่เหมือนกัน*** ให้ผลทันเวลาและให้ผลในระยะยาวต่อไป ฉะนั้น ทุกคนจึงมีโอกาสรับกรรมไม่เหมือนกัน บางคน คิดว่าทำดีไม่ได้ดี ทำชั่วได้ดี ทั้งนี้เพราะความดีที่ทำไว้ครั้งนั้นยังมาไม่ถึง ความชั่วหนักกว่าก็มาให้ผลก่อน ส่วนความดีนั้นเบา ก็จะให้ผลภายหลัง ***เพราะความดีความชั่ว น้ำหนักไม่เท่ากัน*** ฯ

๑ ***หลายคนคิดว่ากฎแห่งกรรมไม่มีจริง*** จนถึงกับประชดประชันว่า ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป ด้วยเห็นว่าคนทำกรรมชั่วได้รับผลเป็นคนร่ำรวยเป็นคนมีอำนาจวาสนา มีคนเคารพยกย่อง ตรงกันข้ามกับคนที่ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยันขันแข็ง กลับต้องมีชีวิตที่ยากลำบาก หรือคนที่ทำงานไม่เป็น คนที่ไม่ทำงาน เลี่ยงงาน แต่ถนัดในการประจบสอพลอ กลับได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ก้าวหน้าดี...

๑ ควร ***เข้าใจในเรื่องการให้ผลของกรรม ซึ่งมี ๒ ชั้น คือ การให้ผลของกรรมในชั้นธรรมดาและการให้ผลของกรรมในชั้นศีลธรรม***

<u>การให้ผลของกรรมในชั้นธรรมดา เป็นการให้ผลที่ไม่คำนึงถึงหลักความชอบธรรม</u> เช่น นาย ก.โกงเงินหลวงหรือขโมยทรัพย์ของคนอื่นมา ***ผลก็คือ*** <u>ได้เงินซื้อบ้านและอยู่บ้านหลังนั้น</u> นี่เป็นการให้ผลของกรรมชั้นธรรมดา ***การให้ผลของกรรมหาได้หยุดเพียงแค่นั้น แต่ยังจะ*** <u>ให้ผลในอนาคตในขั้นศีลธรรมอีก</u> คือ ***ทำดีจะต้องได้รับผลดี<u>อย่างแน่นอน</u> และถ้าทำชั่ว จะต้องได้รับผลชั่ว <u>อย่างหนีไม่พ้น</u>***

กรรมบางอย่างอาจจะให้ผลในชาตินี้ บางอย่างอาจให้ ***ผลในชาติหน้า*** หรือ***อาจให้ผลในชาติต่อๆไป*** <u>เช่นเดียวกับการปลูกพืช</u> พืชบางอย่างให้ผลภายในระยะเวลาไม่กี่เดือน บางอย่างก็เป็นปี บางอย่างก็หลายปีไม่เท่ากันแล้วแต่ชนิดของพืช (กรรม : ทั้งดีและชั่ว) การที่ทำความชั่วแล้วได้ดีมีสุขอยู่จึงเป็นเพราะกรรมชั่วยังไม่ให้ผล แต่กรรมดีที่เขา ***เคย***ทำยังคอยสนับสนุนอยู่ คนที่ไม่เชื่อเรื่องกรรมมักจะมองแค่ผลของกรรมชั้นธรรมดา

คนที่ทำความชั่วแล้วความชั่วยังไม่ให้ผล ***ก็คิดว่าตนเป็นคนฉลาด*** ดูถูกพวกที่เชื่อเรื่องกรรมว่า เป็นคนงมงาย ***คนทำชั่วได้ดีจึงเปรียบเสมือนคนที่รับประทานขนมเจือยาพิษ*** ตราบใดที่ยาพิษยังไม่ให้ผล ก็คิดว่าขนมนั้นเอร็ดอร่อยหวานลิ้น

การให้ผลของกรรม มี ๒ ทางคือ ***ผลทางจิตใจ*** เป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้กระทำโดยเฉพาะ ทำแล้วได้รับผลทันที คือความสุขใจ ความปิติ หรือความทุกข์ใจ เศร้าหมองใจ ***ผลทางวัตถุ*** เป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกับผู้อื่น หรือปัจจัยอื่นมาเกี่ยวข้อง ***จึงทำได้ยาก***

คนทำดีจะให้ได้ดีทางวัตถุ (หวัง ลาภยศ สรรเสริญ) ต้องประกอบด้วยหลัก ๔ ประการ

๑. ทำดี ต้องถูกสถานที่
๒. ทำดี ต้องถูกตัวบุคคล
๓. ทำดี ต้องถูกกาลเวลา
๔. ทำดี ต้องให้เสมอต้นเสมอปลาย

การทำความดี เราควรจะหวังผลทางจิตใจมากกว่าวัตถุ บางคนอาจทำความดีจริง แต่ดีไม่ถึงขั้น คือทำดีเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วหวังผลแห่งความดีนั้น เมื่อไม่ได้รับผลตอบแทนก็หมดกำลังใจ น้อยใจ แล้วก็บอกว่าทำดีไม่เห็นได้ดี คนพวกนี้เหมือนคนปลูกพืชรดน้ำพรวนดินเพียงเล็กน้อย แต่หวังผลมากมาย เหมือนรดน้ำที่ยอด คิดว่าจะได้ออกดอกออกผลไว ๆ ฉันนั้น

คำว่า ***"ได้ดี หรือ ได้ชั่ว"*** ในทางโลก และทางธรรม มีความหมายต่างกัน

ทางโลก <u>ได้ดี</u> มักหมายถึง การได้ทรัพย์สมบัติ ได้อำนาจวาสนา ได้ตำแหน่ง หน้าที่การงานดีขึ้น ส่วนได้ชั่ว หมายถึงพลาดหวังจากสิ่งดังกล่าว เป็นอัมพาตสมบัติโดนยึด เป็นต้น

ทางธรรม <u>ได้ดี</u> หมายถึงทำให้จิตใจดี เป็นสุข จิตใจสว่าง สะอาด สงบ ส่วนได้ชั่ว หมายถึง ทำให้จิตใจต่ำลง เศร้าหมอง เลวลง มืดมัว ฯ

๏ ถ้าชาติที่แล้ว ปาณาฯ ติดตัวมา ๖๐% รับรองชาตินี้ จะง่อยเปลี้ยเสียขา เป็นอัมพาต ถูกเขาฆ่า

ถ้าชาติที่แล้ว อทินนาฯ ติดตัวมา ๖๐% รับรองชาตินี้จะถูกจี้ปล้นไฟไหม้บ้าน

ถ้าชาติที่แล้ว กาเมฯ ติดตัวมา ๖๐% รับรองชาตินี้ จะมีเมียกี่คนมีชู้หมด มีผัวกี่คนเป็นของคนอื่นหมด

ถ้าชาติที่แล้ว มุสาฯ ติดตัวมา ๖๐% รับรองชาตินี้ จะโดนหลอกลวง โดนโกหก

ถ้าชาติที่แล้ว สุราฯ ติดตัวมา ๖๐% รับรองชาตินี้ จะเป็นโรคปัญญาอ่อน วิกลจริตฯ

๏ เมื่อยังมีชีวิตอยู่ประกอบกิจด้วยอำนาจ ***โลภะ*** ตายไปจะเป็น ***เปรต*** เมื่อยังมีชีวิตอยู่ประกอบกิจด้วยอำนาจ ***โทสะ*** ตายไปจะเป็น ***อสูรกาย*** (ตกนรก) เมื่อยังมีชีวิตอยู่ประกอบกิจด้วยอำนาจ ***โมหะ*** ตายไปจะเป็น ***สัตว์เดรัจฉาน ฯ***

๏ ***บุคคลที่มีพฤติกรรมดังนี้ แม้จากภพนี้ไปแล้ว ย่อมเป็นเปรตในภพหน้า***

๑. อิจฉาริษยาคนร่ำรวยและสูงกว่าตน หรือดูถูกดูแคลนคนยากจนหรือต่ำกว่าตน
๒. ตระหนี่ไม่ทำทานและยังกีดกันคนที่ทำทาน
๓. นำทรัพย์สินและของส่วนรวม มาเป็นของตน
๔. ติฉินนินทา กล่าวร้ายพระ และครูอาจารย์ของตน
๕. ยุยงสงฆ์และหมู่คณะให้แตกกัน
๖. ให้ยาหญิงมีครรภ์ เพื่อทำลายเด็กในครรภ์
๗. แช่งด่าคนที่ทำบุญ และทำความดีต่อสังคมและพระสงฆ์
๘. ใช้อุบายทุจริตในการค้า
๙. ประทุษร้ายต่อพ่อแม่และคนในวงศ์ตระกูลของตน
๑๐. ไม่ยอมให้ทานข้าว (บริจาคข้าวเป็นทาน) และยังสาบานว่าไม่มีข้าวดังกล่าว
๑๑. ลักขโมยของคนอื่นมากิน แล้วสาบานว่าไม่ได้ขโมย
๑๒. กลางคืนถือศีล กลางวันเป็นพราน

๑๓. เป็นเจ้าเมือง หรือเป็นผู้ใหญ่เป็นข้าราชการ ที่ชอบกินสินจ้างรางวัล

๑๔. ทำบุญด้วยของเหลือเดน ถวายภัตตาหารด้วยเนื้อหมา และสัตว์ที่มีเล็บ

๑๕. ข่มเหงรังแกคนยากคนจน ตัดไม้ทำลายป่า

อนาคตท่านจะย่ำแย่เป็นเปรตในอนาคต และจะเห็นทันตาในปัจจุบัน ฯ

๏ ***อำนาจโทสะ***ไม่พอใจคนโน้นคนนี้ตายขณะนั้นลงนรกไปเลย ทำบุญทอดกฐิน สร้างศาลา ยกช่อฟ้าหน้าบัน ก็ต้องลงนรกไป ผิดหวังแน่นอนด้วยอำนาจโทสะ

อำนาจโมหะ ตายไปก็เป็นสัตว์เดรัจฉาน หาสติปัญญาไม่ได้ ตายจากสัตว์เดรัจฉานกลับมาเป็นมนุษย์ ก็ไร้สติปัญญาจะเรียนหนังสือได้ อย่าทำอารมณ์อย่างนั้นเลย แก้ปัญหาปัจจุบันเสียให้ทันท่วงที ฯ

โยมคนหนึ่งเป็นเศรษฐี อายุ ๘๔ ปี ***รักษาอุโบสถมา ๓๐ ปี ทอดกฐินเก่ง ทอดผ้าป่าเก่ง*** แต่ตายเป็นเปรต ไปเที่ยวเข้าเขา ***เพราะอำนาจโลภะ*** เอาทรัพย์สมบัติของลูกชายคนโต มาให้ลูกสาวคนเล็ก ลูกเขย (สามีของลูกสาวคนเล็ก) เล่นการพนันผลาญหมด ***เลยเสียใจ ตรอมใจถึงแก่กรรมตายเป็นเปรต ฯ***

๏ เมื่อสมัยก่อนเขาเป็นเศรษฐีมีเงิน ขี้เกียจทำบุญ ตายแล้วไม่ได้ไปเกิด เป็นเปรตอยู่ที่นั่น อยู่มา ๑๐๐ กว่าปีแล้ว เป็นปู่โสมเฝ้าทรัพย์ เจ้าของที่ใหม่จะขายก็ขายไม่ได้ ฯ

๏ "หลวงพ่อตายแล้ว (หลวงพ่อขำ) เขาทำศพแล้ว ๕๐-๖๐ ปีผ่านไป หลวงพ่อยังต้องไปทวงหนี้เขา อดอยากเหลือเกิน ***...พ่อทิดมีเงินมีทองหมั่นทำบุญทำทานนะ อย่าไปให้ใครกู้อย่างนี้เลย..."*** ท่านบอกว่าสอนลูกสอนหลานนะอย่าทำเลย ***อย่าขี้เหนียวเลย นี่แหละหลวงพ่อ ลำบากเหลือเกิน*** บัดนี้ยังหาที่เกิดไม่ได้เลยไปเที่ยวทวงหนี้ ทวงแล้วเขาไม่ให้ ก็ตามทวงตลอดไป ฯ

(*เปรตหลวงพ่อขำ* อดีตเจ้าอาวาสวัดเสาธงทอง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี ไปเข้าฝันโยมคนหนึ่งที่วัดโพธาราม อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๗ หลวงพ่อของพวกเราบันทึกสัมภาษณ์ และตรวจสอบแล้ว)

๏ ที่วัดอัมพวันก็ยังมี ชื่อหลวงตาเฟื่องเดี๋ยวนี้ยังอยู่ด้วย **ตอนบวชไม่ทำกิจวัตรอะไร ขนแต่ของวัดเข้าบ้าน** ตายแล้ว**เป็นเปรตอยู่ที่วัดนี้ฯ** (เขียนไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓)

๏ คนที่เป็นหนี้ (กรรม) เขายังใช้หนี้ (กรรม) ไม่หมด ***สร้างความดีไม่ขึ้น หากินไม่ขึ้น*** บางคนค้าขายร่ำรวยจริง แต่เก็บเงินไม่อยู่ ทำอย่างไรก็ไม่อยู่ ไม่รู้ออกไปทางไหนหมด อาตมาก็ดูให้ บอกให้มานั่งกรรมฐานแก้กรรมนี้เสีย ก็ได้ความว่า สร้างเวร สร้างกรรม มามาก ยังใช้ไม่หมด **พอใช้เวรใช้กรรมหมด** ก็อโหสิกรรมแผ่เมตตา บำเพ็ญกุศลเรียบร้อย ***ทีนี้เก็บเงินอยู่ละ เป็นเศรษฐีได้ นี่กลายเป็นคนมีเงินมีทองไปแล้ว*** นี่แหละ ***ใช้หนี้ใครไม่หมด ไม่เจริญหรอก ทำมาหากินไม่ขึ้น*** ขอฝากไว้สั้น ๆ ฯ

๏ ถ้าท่านอยากหมดเวรหมดกรรม อาตมาตอบสั้น ๆ ***อย่าไปสร้างเวรสร้างกรรมต่อไป*** แค่นี้พอแล้ว ค่อย ๆ ทยอยใช้ไม่นานก็หมดไปเอง เหมือนกับเราไปขอยืมเงินเขามา ๑,๐๐๐ บาท ถ้าใช้คืนวันละบาทสองบาทต้องใช้เวลานาน แต่ถ้าใช้วันละ ๑๐๐ - ๒๐๐ บาท ***เดี๋ยวมันก็หมดไปเอง ฯ***

๏ ***สร้างความดี*** จะมองเห็นกรรม ***สร้างความชั่ว*** จะไม่เห็นอะไรเลย ต้องไปใช้ ***ดอกทบต้นในเมืองนรกฯ***

๏ ***สร้างกรรม เราเป็นคนทำ*** เราต้องเป็นคนแก้ จะไปให้คนอื่นแก้ไม่ได้... ***การเจริญกรรมฐาน ทำให้รู้กฎแห่งกรรมว่าเราเคยทำอะไรไว้ จะได้แก้กรรม*** (ชดใช้กรรม) ***ของตัวเอง ไม่ใช่คนอื่นแก้ให้*** เราไปขอยืมเงินของเขามาแล้วให้คนอื่นรับใช้มันจะถูกต้องไหม คงจะไม่ยุติธรรมกระมัง ***กฎแห่งกรรมนะ ท่านทั้งหลาย*** บางคนด่ากันว่ากัน ***พ่อบางคน เตะลูกทั้งรองเท้า เป็นเวรกรรมเจริญกรรมฐานไม่ได้หรอก*** ต้องอโหสิกรรมกันก่อน

บางคน<u>ด่าสามี</u>ทำกรรมฐานไม่ได้ผล เพราะไม่ได้อโหสิกรรมก่อน ***บางคน<u>คิดไม่ดีกับพ่อ คิดไม่ดีกับแม่</u> ไม่ต้องทำกรรมฐานนะ ไม่ได้ผล*** ถ้าไม่อโหสิกรรมก่อนไม่ได้ผล ***เหมือนเราไปแจ้งความที่โรงพัก ถ้าไม่ถอนแจ้งความ มันก็มีความผิดต่อไป*** เป็นกฎแห่งกรรมนะ เราต้องถอน เราไปพูดด่าเขาก็อโหสิกรรมถอนคำพูดออกจากการด่าเขาเสีย ถึงจะไม่มีเวรกรรมติดตัวไป อันนี้มีประโยชน์มาก ***ผู้ที่เจริญกรรมฐานถึงจะรู้ได้*** ฯ

๏ ***บุญกับบาป ลบล้างกันไม่ได้*** บุญก็อยู่ส่วนบุญ บาปก็อยู่ส่วนบาป เปรียบเหมือนน้ำกับน้ำมัน...หากเราสร้างกรรมดี สร้างบุญกุศลให้มากเข้าไว้ ***แม้บุญกุศลจะไม่สามารถล้างกรรมชั่วได้*** แต่หากบาปกรรมชั่วมีน้อย ***ก็จะยังตามไม่ทัน เพราะกุศลบารมีมากกว่า*** เมื่อเราสร้างบุญกุศลเป็นบารมีมากขึ้น เราก็แผ่ส่วนกุศล ให้เจ้ากรรมนายเวร ***สร้างบุญกุศลครั้งใด ก็อุทิศทุกครั้งไป*** หากกรรมชั่วเรามีน้อยก็จะจางไป ***เพราะส่วนกุศลที่เราอุทิศจะชดใช้หนี้กรรมไปในตัว*** เมื่อเราสร้างบุญกุศลมากขึ้น ***กรรมชั่ว*** ถึงไม่จางก็ ***ค่อยห่างออกไป*** ยังตามไม่ทัน **แต่หากหยุดสร้างบุญกุศลและหันมาสร้างกรรมชั่วสร้างบาปต่อไป กรรมชั่วก็จะเข้าใกล้ติดตามมาทันสนองเร็วขึ้น หากเป็นกรรมหนักก็ยากที่จะหลบหลีกให้พ้นได้** แม้จะสร้างกรรมดีเพียงใดก็ตาม ก็ต้องรับกรรมหนักชาตินี้ไปก่อนจนกว่าจะหมดเวร ส่วนกรรมดีก็จะสนองภายหลังหรือชาติหน้า หรือเมื่อใช้หนี้อกุศลกรรมหมดแล้ว ฯ

*(เรื่องนี้หลวงพ่อได้เล่าเปรียบเทียบไว้ น่าฟังเป็นอีกเหตุผลหนึ่งว่าเหมือนเราไปยืมสตางค์เขามาแล้วไม่มีใช้ ก็คือเป็นหนี้เขาต้องชดใช้ทั้งดอกและต้น เราอาจขอทำงานรับใช้เขา **เพื่อลดดอก** เมื่อเขาเห็นความดีเรามากเข้า เขาอาจไม่คิดดอก อดทน ทำความดีให้เจ้าหนี้เห็นยิ่ง ๆ ขึ้น เขาอาจ **ยกหนี้ให้หมดเลย** : ผู้รวบรวม)*

๏ ***กรรม*** สิ้นสุดที่ ***อโหสิกรรม... ก่อนที่จะแผ่เมตตาออกไป ต้องอโหสิกรรมก่อนนะ*** ถ้าไม่อโหสิกรรมออกก่อน ท่านจะแผ่ไม่ออก อโหสิกรรมให้ใจสบาย ***ไม่โกรธใคร ไม่เกลียดใคร ไม่อิจฉาริษยาใคร*** แผ่เดี๋ยวนั้นถึงเดียวนั้น แล้วก็มีการตอบรับด้วยนะ ***อันนี้มันเป็นของใครของมัน อาตมาจะบอกกรรมวิธีแบบวิชาการนั้นคงไม่ได้*** เพียงแต่แนะแนววิธีปฏิบัติเท่านั้น จากอำนาจของจิตด้วยการใช้สตินั่นเองฯ

๏ ถ้าไม่ได้ใช้ในชาตินี้ ***ก็ต้องใช้ดอก ในชาติหน้านะ*** ***กฎแห่งกรรมมีจริง*** แต่กฎแห่งกรรมที่อาตมาประเมินผลและได้ประสบการณ์มารู้ล่วงหน้าได้ ***เพราะใช้สติระลึกก่อนเป็นตัวรู้ล่วงหน้า ตัวสัมปชัญญะเป็นตัวผลักดัน*** ทำให้แก้ไขเหตุการณ์ได้ทันเฉพาะหน้า ***ที่อาตมารู้นี้ก็เนื่องจากเรา เจริญสมาธิ เจริญสติ อยู่ตลอดเวลา*** ขอให้ท่านไปพิจารณาด้วยตนเอง ด้วยเจริญกุศลภาวนาไปเรื่อย ๆ ไม่จำเป็นต้องมีเวลาว่าง เวลาที่ท่านทำงานก็ภาวนาไป หูได้ยินเสียงก็ภาวนาไว้ ตั้งสติไว้ตลอดกาล ***กัมมัฏฐานมีความสำคัญต่อหน้าที่การงาน ฯ***

๏ ***ขอเจริญพรว่า*** การแผ่ส่วนกุศลหรือแผ่เมตตาแก้กรรม ***จะแก้บทใด อย่าพูดเรื่องนั้น อย่าไปด่าไปว่าจะไม่มีทางแก้ไขได้*** จะเป็นการหยิกเล็บเจ็บเนื้อจะเหลือวิสัย...**วิธีแก้กรรม อย่าไปผูกใจเจ็บ** ให้อโหสิกรรมเสีย ก็จะเป็นสุขทุกฝ่ายฯ

๏ คำว่า ตัวกรรมเห็นชัด คือ เวทนา ***ถ้าเรานั่งเมื่อยแล้วเลิก เดินจงกรมเมื่อยแล้วเลิก รับรองทำอีกหมื่นปี ก็ไม่พบกฎแห่งกรรมจากการกระทำของตน ไม่พบแน่*** ขอฝากปรารภธรรมไว้ในข้อนี้ ฯ

๏ ***กรรมครั้งอดีตนั้น ต้องแก้ด้วยการเจริญทุกขเวทนา*** มีเวทนาแล้วต้องสู้ เวทนาจะ ***เกิดขึ้น ตั้งอยู่แล้วดับไป*** เราจะรู้ว่าเราทำกรรมอะไรไว้

กรรมปัจจุบัน แก้ด้วยการกำหนดทางอายตนะ ธาตุอินทรีย์ หน้าที่การงานให้มันดับไป อย่ามาติดใจและข้องอยู่ แต่ประการใด ไฟราคะ โทสะ โมหะ ก็จบไม่ลุกลามไปถึงอนาคต ฯ

๑ ***การอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษบิดามารดาชาติเก่าครั้งอดีตก็มีโอกาสมารับส่วนบุญกุศลด้วย*** เรามีบิดามารดามาหลายชาติหลายกัปป์หลายกัลป์ ***มาชาตินี้ก็มิทราบได้ว่า ใครเป็นบิดามารดาของเรา...*** พระเกจิอาจารย์ท่านเล่าสืบมา ***บางที บิดามารดา ญาติวงศ์พงศามาเกิดเป็นสุนัข เป็นวัว เป็นควาย ฯลฯ*** เราก็หารู้ไม่ เพราะล้มหายตายจากไปหลายชาติ... หลวงพ่อยกตัวอย่าง ***ชายหนุ่มจากจังหวัดปัตตานี*** ขึ้นไป ***รับจ้างทำไร่ไถนา ที่จังหวัดพิจิตร*** ได้พบครอบครัวที่ในอดีตชาติเขาเคยเป็นพ่อบ้านของครอบครัวนี้ ***และเมื่อลูกหลานบ้านนี้ทำบุญให้บรรพบุรุษครั้งไร ก็รู้สึกอิ่มท้องตลอดทั้งวันทั้งคืน ฯ***

(ตัวอย่างนี้เป็นประจักษ์พยานของการเวียนวายตายเกิดว่ามีจริง และอานิสงส์ของการทำบุญอุทิศส่วนกุศล ว่าได้ผลจริง นี่เป็นความโชคดีของผู้ที่เกิดมาพบพระพุทธศาสนา : ผู้รวบรวม)

๑ ท่านทั้งหลายเอ๋ย ***ที่เราสร้างบุญสร้างบาปกันมาเองนี่แหละ*** พ่อแม่สร้างความไม่ดีให้กับลูก ทำความไม่ถูกให้กับหลาน ***เวรกรรมก็จะโอนให้กับลูกของตน....***ถ้าพ่อมีบุญ แม่มีบุญได้เจริญกรรมฐาน ลูกออกมาก็จะมีบุญวาสนาด้วย ถ้าพ่อมีเวรแม่ซ้ำมีเวร สร้างเวรสร้างกรรมร่วมกันมาลูกจะมีสมองดีไม่ได้ เสียจริตผิดมนุษย์ ไม่สามารถจะสอนให้เขาดีได้...***อย่างที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ ที่เราสวดมนต์ว่า*** "กัมมทายาโท กัมมโยนิ กัมมพันธุ กัมมปฏิสรโณ ยัง กัมมัง กริสสามิ กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา"ฯ

๑ การผสมเทียม (เด็กหลอดแก้ว) เกี่ยวข้องกับกฎแห่งกรรมอย่างไร พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้ยกตัวอย่างเปรียบเทียบได้อย่างแยบยลและเข้าใจได้ชัดเจนว่า

"การที่เราจะไปอยู่***บ้านหลังใหม่ (เกิดใหม่)*** ก็ต้องให้บ้าน ***(ตัวอ่อนหรือทารกในครรภ์)*** สร้างเสร็จก่อน (เมื่อตัวอ่อนเริ่มมีปัญจะสาขา คือมือสอง เท้าสอง สมองหนึ่ง) แล้ว ***เรา*** (จิตวิญญาณ) จึงจะเข้าไปอยู่ มิใช่เรายืนอยู่แล้วให้ช่างมาสร้างบ้านคร่อมตัวเรา ***การนำเชื้อของผู้ชายคนไหนมา***

ไม่สำคัญ (เป็นส่วนหนึ่งของวัสดุก่อสร้าง) สำคัญอยู่แต่สามีภรรยาคู่นั้นว่าเขาทั้งสองมี ***กรรมดีกรรมชั่วติดตัวมาอย่างไร*** ถ้ามีบุญกุศลติดตัวมาดีก็จะได้จิตวิญญาณที่ดีมากำเนิด แต่ถ้ามีบาปกรรมชั่วติดตัวมา ก็จะได้สัตว์นรกมาเกิด เป็นความผูกพันที่มีต่อกันมาแต่อดีต ตามมาถึงภพชาติปัจจุบัน

(ผู้ที่คิดจะทำต้องพิจารณาให้รอบคอบเป็นพิเศษ โดยเฉพาะกับคน เพราะอาจมีปัญหาสังคมตามมา อันเนื่องมาแต่ความผูกพันและความอบอุ่นในครอบครัว)

๑ เหตุเกิดที่อยุธยาขอทานสองคนผัวเมียมีลูกชายออกมาก็ทิ้งให้แม่ (ยาย) เลี้ยง ส่วนตัวเองก็ขอทานเป็นปกติ จนกระทั่งลูกโต (ชื่ออ้ายจุก) ยายก็พาหลานออกขอทานตามอาชีพของเขา วันหนึ่งผ่านบ้านเศรษฐีใจบุญแต่ไม่มีลูก ก็ไปยืนขอทาน เศรษฐีกลับต้องชะตาลูกขอทาน ก็ถามขอทานว่าลูกหรือ ขอทานก็บอกว่าไม่ใช่ เป็นหลาน ลูกของลูกสาว แล้วเอ่ยปากขอเอาไปเลี้ยง ในที่สุดครอบครัวขอทานก็ยกให้ และเศรษฐีสองสามีภรรยานี้ก็รักมากส่งเสียเรียนหนังสือจบแล้ว รับราชการตั้งแต่เป็นปลัดอำเภอย้ายหมุนเวียนจนมาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วผู้ว่าคนนี้ยังแวะไปดูถิ่นกำเนิดของตัวเองและยังแนะนำตัวเองกับคนที่ยังมีชีวิตอยู่ เรื่องนี้หลวงพ่อเล่าให้ญาติโยมฟังบ่อย ๆ เป็นความผูกพันมาตั้งแต่อดีตชาติ ภรรยาเศรษฐีมีเหตุให้ไม่สามารถมีลูกได้ ลูกจึงต้องมาอาศัยท้องขอทานเกิด เมื่อเกิดมาลักษณะผิวพรรณก็ไม่เหมือนลูกขอทานทั่วไป พอพบหน้ากันก็ถูกชะตาทันที นี่เป็นเพราะกรรมดีที่สร้างร่วมกันมา ผูกพันกันมาตั้งแต่อดีต ตัวอย่างนี้ประมาณสี่สิบปีมาแล้ว ฯ

๑ ***ท่านก็เลือกเอา เฮฮาตอนเป็นพระ ไม่สำรวมสังวรระวัง ไม่อยู่ในโอวาทอุปัชฌาย์ เป็นไปตามกรรมเองนะ...*** ตั้งแต่บวชมาหลวงพ่อไม่เคยเอาจีวรออกนอกเหนือจากสรงน้ำ เหงื่อออกหยดลูกคางก็ต้องห่มจนเคยชินและสำรวมอยู่เสมอ พิจารณาปัจจยะปัจจเวกขณะอยู่เสมอ

ครองสบงทรงจีวรก็มีสติ พิจารณาปฏิสังขาโย อัชชมยา ยถาปัจจยัง สำรวมอยู่ทุกวันรับรอง ท่านมีใจเป็นกุศลจิตท่านก็เป็นบุญ ท่านเกิดความสุขในอนาคตแน่....***ถ้าท่านพิจารณาปัจจยะปัจจเวกขณะ ๔ ประการตลอดแล้ว รับรองสึกหาลาเพศไปแล้วท่านจะทำอะไรก็ราบรื่น ประกอบอาชีพอะไรก็ประสบผลสำเร็จ ฯ***

๏ ดูก่อนอานนท์ศรีอนุชา ***บัดนี้เราเป็นนักบวช*** เป็นหนี้ชาวแว่นแคว้น ***เป็นหนี้ญาติโยมมากหลาย*** จงใช้หนี้โยมเขาใช้ค่าข้าวสุก ใช้ค่าปัจจัย ๔ เขานะ ..***อย่านิ่งดูดาย บริโภคปัจจัย ๔ ของโยม โดยไม่พิจารณา...พระสงฆ์ต้องเคร่งครัดในสีลาจารวัตรและพิจารณาปัจจัยทุกครั้ง*** ที่ใช้นุ่งห่ม...พระแต่ละรูปก็เป็นหนี้โยม แต่ละเม็ดข้าวสุกแล้ว ทำไมไม่ใช้หนี้โยม... กุฏิที่อยู่ ที่กินสะอาด ที่ถ่ายสะดวก มาบวชแล้วไม่ใช้หนี้โยม ไม่ช่วยกันกวาด ไม่ช่วยกันทำ ไม่รักษาของประชาชน ***สงฆ์ก็เป็นหนี้ประชาชน...รับรองกินกับนอนตายแล้วไปเป็นเปรต พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ ตายไปแล้ว จะไปกินก้อนกรวด ก้อนทองแดงในเมืองนรกแน่นอนที่สุด <u>เดี๋ยวนี้ พระที่วัดนี้ตายไปหลายองค์ กำลังกินก้อนกรวดก้อนทองแดงอยู่ในเมืองนรก</u>*** ไม่เคยใช้หนี้โยมเลย ใช้หนี้โยมต้องสร้างความดีให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ฯ

(ลูกศิษย์รุ่นเก่าเคยเล่าให้ฟังว่า แม่ใหญ่เข้าผลสมาบัติไปเที่ยวแดนนรก เห็นผ้าเหลืองหน้าประตูนรกเต็มไปหมด หลวงพ่อต้องไปตามเพราะเกรงว่าจะหลงติดทำให้การปฏิบัติไม่ก้าวหน้า : ผู้รวบรวม)

๏ ถึงโภชนาหารเจริญรุ่งเรืองวิตามินดีก็ตาม แต่ทำไม คนตายในวัยเด็ก ทำไมโดนยิงตาย โดนรถชน โดนอุบัติเหตุ โดนโรคมะเร็งกิน กระทั่งมียารักษาโรคอยู่มากมาย ***นั่นคือกฎแห่งกรรม*** จากการกระทำเป็นกฎอันหนึ่ง ฯ

พระท่านสอนว่า กิจโฉ มนุสสปฏิลาโภ ***การเกิดเป็นมนุษย์แสนจะยาก ยิ่งมีหน้าตาดียิ่งหายากที่สุด***...บางคน ***มีศีลมาไม่ครบ*** เกิดมาขี้ริ้วขี้เหร่ บางคนเกิดมาง่อยเปลี้ยเสียขา บางคนตาบอดหูหนวก บางคนแถมยังปัญญาอ่อน บางคนเป็นอัมพาต..บางคนมีมา ***ทานดี*** แต่ชาติก่อน ก็มาเกิดเป็นลูกมหาเศรษฐีมั่งมีศรีสุข แต่เมื่อชาติก่อนเขาได้ทำการ***เบียดเบียนสัตว์*** มาชาตินี้จึงสามวันดีสี่วันไข้ มีเงินก็ช่วยไม่ได้ บางคน ***ไม่ได้สร้างเหตุแห่งปัญญา***มา ถึงเกิดเป็นลูกเศรษฐี เงินก็ช่วยซื้อวิชาไม่ได้...บางคนบ้านใหญ่บ้านโตราวกับวัง แต่กินข้าวกับน้ำตาไม่เว้นแต่ละวัน ฯ

๏ ***โลกมนุษย์มีแต่ ขี้เกียจ ขี้โกง ขี้อิจฉา ขี้ริษยา...*** สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้น ทรงแสดงเหตุผลชัดเจน ***สร้างความดีจะไปสวรรค์ ต้องมาที่โลกมนุษย์ ที่อิจฉากัน ฯ***

๏ ***คนที่ไม่มีธัมมะ*** ชอบขี้เกียจ ขี้โกง ขี้อิจฉา ขี้ริษยา **ชอบประทุษร้ายเขา**จะมีแต่ความทุกข์ที่น่ากลัว***โดยเฉพาะกับผู้บริสุทธิ์ที่ไม่มีความผิดจนได้รับโทษทัณฑ์ ผู้นั้นต้องถึงความพินาศ...***โทษที่น่ากลัวคือ **อิจฉา** จะเกิดอาพาธเจ็บป่วยอย่างหนัก ต้องทนทุกข์ทรมาน คนที่ **ริษยา** จิตจะกระวนกระวายและฟุ้งซ่านตลอดชีวิต ฯ

๏ *ถ้าเราเกื้อกูลกัน ในวันนี้*
จะเป็นญาติกัน ในวันหน้า
ถ้าเราเกื้อกูลกัน ครั้งอดีตชาติ
ต้องมาเป็นญาติกัน ในวันนี้

ขอฝากทุกคนในที่นี้ด้วย ฯ

๏ ชาติที่แล้วเคยเป็นสามีภรรยา ***เป็นคู่เวรคู่กรรมกันมา*** ชาตินี้มาเจอกัน ***ก็ต้องเป็นคู่เวรคู่กรรมกันต่อไป*** แต่ก็ไม่แยกจากกัน ***ต้องแก้ด้วยการแผ่เมตตา ฯ***

๏ ***หญิง รัก หญิง*** หรือ ***ชาย รัก ชาย*** ในอดีตชาติเคยเป็นคู่กันมา ***แต่ผิดศีลบางประการ*** ต้องมาเกิดเป็นเพศอย่างเดียวกัน แล้วก็รักกันต่อไป ฯ

๏ ***ชายที่ปู้ยี้ปู้ยำ หญิง*** ทำให้เขาต้องเสียใจ ***จะไปเกิดเป็นโสเภณี*** ไปจนตาย และ***ชาติต่อไปจะไปเกิดเป็นชายเป็นบ้าเสียสติ*** และใน***ชาตินี้ลูกจะต้องเป็นโสเภณี*** ฯ

๏ ใครที่ ***หลอกลวงเขา ทำให้เขาลุ่มหลงมัวเมา*** ชาติต่อไปจะ***ต้องเป็นบ้า*** ฯ

๏ ***เราชอบเขา เขาไม่ชอบเรา*** แสดงว่า ***เคยทะเลาะกันมา*** ฯ

๏ ***เขารักเรา เรารักเขา แล้วเขาก็ร้างเราไป เราก็คลุ้มคลั่ง <u>เราสร้างกรรมให้ตัวเราเอง</u>*** ฯ

๏ ***การแก้กรรมที่ยอดเยี่ยมที่สุด คือ การที่ญาติโยมมานั่งเจริญกรรมฐาน แล้วแผ่ส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร*** ทุกท่านจะกลับร้ายกลายเป็นดี ลูกหลานจะมั่งมีศรีสุข จะประกอบอาชีพการงาน ก็จะมีเงินไหลนอง ทองไหลมา ฯ

๏ นี่แหละเวรกรรมตามสนองอย่างไร กฎแห่งกรรมจะบอกชัด ***การเจริญกรรมฐานจะแก้ได้ มันจะล้างมลทิน ได้ล้างกรรมเก่าที่มีมานานแล้ว จะมีแต่โชคดี มีปัญญา คนที่ไม่เคยอุปถัมภ์ ก็จะมาอุปถัมภ์ คนที่เป็นศัตรูกัน จะกลับมาเป็นมิตร*** ฯ

๒.๘ ทั่วไป

๏ ***อาตมาไม่เคยสอนใครไปสู่สวรรค์ นิพพาน แต่สอนกรรมฐานให้ระลึกชาติได้ ระลึกบุญคุณคนได้นึกถึงพ่อแม่ นึกถึงตัวเอง และสงสารตัวเอง จะทำแต่สิ่งดี ๆ แค่นี้พอก่อน*** ฯ

๏ โลกียปัญญาคือปัญญาทางโลก ***โลกุตรปัญญา คือ ปัญญาทางพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะ...***โลกุตรปัญญา เป็นการแก้ไขปัญหาชีวิต ***เข้าสู่จุดมุ่งหมายของกรรมฐานโดยเฉพาะ*** ฯ

๏ ท่านสาธุชนทั้งหลายเอ๋ย ***คนที่มีบุญถึงจะมาทำกรรมฐานได้ บางคนมาจากนรก*** มาเกิดในโลกมนุษย์ ไม่สามารถเจริญกรรมฐานได้ ***เข้าวัดก็เดินผ่านไปผ่านมา*** เพราะกรรมมันบังจิตใจ ***บางคนฆ่าพ่อตาย*** บอกให้มาเจริญกรรมฐานมันร้อนหมด ***พอถึงวัดอัมพวันก็ร้อนทนไม่ได้*** ต้องเอารถออกไป ฯ

๏ หากท่านทั้งหลายเคยด่าท่านผู้มีพระคุณ ถอนคำพูดแล้วขอสมาลาโทษเสีย ท่านจะได้ผลจากการเจริญกรรมฐานทันที ฯ

๏ อาตมาขอยืนยันว่า ***ผีก็เจริญกรรมฐานได้*** ไม่จำเป็นต้องเป็นคน คนยังไม่สนใจ แต่ผีสนใจก็เป็นที่น่าอนุโมทนา ก็เจริญวิปัสสนากรรมฐาน ***จิตมุ่งมาดปรารถนาเข้าสู่ภาวะ กลับกลายจากเปรตเป็นเทพธิดาได้*** ไม่มีการปฏิสนธิในครรภ์ แต่ประการใด เป็นอภินิหารของโอปปาติกะที่สร้างคุณงามความดี เกิดเป็นเทวดาก็ได้ เป็นเทพก็ได้ ***เป็นได้หลายอย่าง เป็นอภินิหารของบุญกุศลที่ตนได้สร้างมา*** ฯ

๏ ผู้ปฏิบัติธรรมทุกท่าน โปรดใส่ใจในการปฏิบัติ ***พระกรรมฐานเป็นบุญเขตอันสำคัญ*** ด้วย ทาน ศีล และภาวนา ***แต่***ทาน ศีล สู้ไม่ได้ ***เพราะ*** เรา ***บริจาค ทาน เหมือนไปเรือถ่อเรือพาย*** แต่หากว่า ***มีศีลด้วย***

เหมือนเราไปรถไวขึ้นหน่อย ถ้าเรา ***มีภาวนาแล้ว เหมือนเราไปเครื่องบิน*** ด่วนจี๋ทันท่วงที ถึงพระนิพพานโดยพลันฯ

๏ ***บางคนบอกแก่แล้ว ฝึกไม่ได้ต้องได้ ! ถ้าพยายามและทำสม่ำเสมอ...*** นอนแล้วให้กำหนด นักปฏิบัติไม่ค่อยทำ บอกว่า ***เพลียเหนื่อย อ่อนใจ...***ไม่ใช่ว่าเพลียมาก วันนี้ไม่ต้องสวดมนต์ แล้วไม่ต้องพร่ำภาวนา ไม่ต้องตั้งสติ นอนเลย ***อย่างนี้ก็ไปไม่ได้*** ฯ

๏ ***ค้าขายตั้งแต่เล็ก*** โตขึ้นไปจะได้เป็นเจ้าของธุรกิจฉันใด ***การเข้าวัดปฏิบัติธรรมตั้งแต่ยังหนุ่มยังสาว*** ย่อมได้มรรค ผล และประโยชน์เมื่อเป็นผู้ใหญ่ฉันนั้น ***ถ้าจะรอให้อายุคราว คุณปู่ คุณย่า แล้วเข้าวัดปฏิบัติ*** (สุขภาพและสังขารไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติ) รับรองท่านจะเท่งทึงขอฝากไว้ ฯ

๏ มาเลยแม่มา มาเลยพ่อมา ตะวันจะสาย สายบัวจะเน่า พายเถิดแม่พาย เดี๋ยวจะสาย สายบัวจะเน่า พายได้อย่างไร ***โซ่ก็ไม่แก้ ลูกกุญแจก็ไม่ไข*** (ไม่รู้จักปล่อยวาง) พายติดโซ่ พายได้อย่างไร ***ไม่ได้อะไรเลยคนพวกนี้*** ฯ

๏ บางคนมาถามว่า ***"ฉันมีเวรมีกรรมอะไร"*** หลวงพ่อตอบว่า ***"มานั่งกรรมฐานซิโยม จะได้รู้"*** โยมตอบว่า ***"โอ๊ย ฉันไม่มีเวลา ไม่ว่าง"*** แต่เวลาไป ***คุยบ้านเหนือบ้านใต้ดีนัก คุยนินทากันนั่นแหละว่าง ไปสร้างความชั่วว่าง แต่สร้างความดีไม่มีใครว่าง*** ถูกต้องแล้วน่าเห็นใจ เพราะคนเราจะดีเหมือนกันทุกคนไม่ได้ แล้วแต่วาสนาบารมี ***คนที่ไม่มีบุญวาสนา มันทำยาก*** อาตมาก็เห็นใจด้วย คนเราที่จะดึงมาสร้างความดีดึงยาก เพราะดูเหตุการณ์แล้วคนนั้นไม่มีบุญ ไม่มีวาสนา เขาจึงทำยากทำอย่างไรก็ทำไม่ขึ้น และทำไม่ได้ด้วย ฯ

๑ เวลา ***ปากดี*** ก็ไม่อยาก ***สวดมนต์*** เวลา ***มือดี*** ก็ไม่อยากไหว้พระ เวลา***ร่างกายแข็งแรง*** ก็ไม่อยาก ***ปฏิบัติธรรม*** พอเป็น ***อัมพฤกษ์ อัมพาต ปากเบี้ยว แขนสั่น เดินไม่ไหว*** อยากจะ ***ไหว้พระสวดมนต์ปฏิบัติธรรม*** เป็นไปไม่ได้ ทำบุญเจ็บ ๆ ก็ได้บุญเจ็บ ๆ ฯ

๑ ขอให้ญาติโยมโปรดทราบ ***<u>ที่ว่าตัดปลิโพธกังวลไม่ไปสนใจกับใครนะถูกแล้ว</u>*** สติจะได้มารวบรวมอยู่ที่จิตเรา ก็ดูชีวิตของเราอย่างนี้ ***กฎแห่งกรรมจะบอกทุกระยะ เขาบอกเราทุกคนเลย แต่เราไม่สนใจตัวเองนะ <u>โยมไปสนใจข้างนอก</u>...***ไม่ได้กำหนดเลย ฯ

๑ ขอให้ญาติโยมสนใจต่อไปให้ถูกทาง และทำไปโดยไม่ต้องไปคิดเอาเอง ***ทำไปโดยไม่ต้องหาวิชาการมาใส่ตัว*** ให้รู้เองก่อนทำ ***ต้องทำก่อนจะรู้ ไม่ใช่ไปรู้ก่อนทำนะ*** เดี๋ยวนี้รู้กันเสียก่อนแล้ว ***รู้ก่อนทำ แล้วได้อะไร ก็ได้ของปลอมไปนะ*** ต้องทำก่อนรู้ซิ ไปรู้ก่อนทำมีที่ไหนเล่า ฯ

๑ ***บวชเนกขัมมะปฏิบัติธรรม*** บวชกาย บวชวาจา บวชใจ กายกรรม ๓ มโนกรรม ๔ วจีกรรม ๓ เรียกว่า กุศลกรรมบถ ๑๐ ฯ

๑ ***สติตัวเดียวนี้มันถอยหลังได้ รู้ครั้งอดีตชาติที่ผ่านมาได้เลย*** เพราะเราสงบแล้ว สตินี่สำคัญมาก สัมปชัญญะรู้ตัวได้ ถอยหลังไปได้เลย ***แต่วิธีปฏิบัติต้องปัจจุบัน ปัจจุบัน*** <u>อดีตไม่มารื้อฟื้น เรื่องของคนอื่นอย่านำมาคิด กิจที่ชอบทำให้เสร็จไป อนาคตอย่าจับมั่นคั้นให้มันตาย ผิดหวังจะเสียใจตลอดชีวิต ฯ</u>

๑ ***จับหลับ*** หมายถึงการหลับอย่างมีสติ อันนี้เป็นคำพูดของคนสมัยเก่า หลับจะมีสติได้อย่างไร มีวิธีปฏิบัติดังนี้ ***หายใจเข้า หายใจออกยาว ๆ พองหนอ ยุบหนอ ทำอย่างสบาย หายใจสบาย*** เดี๋ยวมันจะหลับจะเพลินแล้วมันจะเผลอ แล้วมันจะวูบลงไปสู่ภวังค์...บางทีถ้าไปนอนโดยไม่มีนาฬิกาไป แต่เราจะต้องตื่นตี ๔ ถ้าเรานั่งจนชำนาญแล้วนะ ***เราก็นอนพองหนอ ยุบหนอ ไปเรื่อย ๆ แล้วหลับมีสติดี ถึงตี ๔ จะสะดุ้งตื่นเลย*** แล้วดูนาฬิกาจะตรงเวลาพอดี ฯ

๑ บางทีเราเขียนหนังสืออยู่บนเก้าอี้ ***จะพักผ่อน*** เขียนหนังสือเสร็จแล้ว ก็นั่งสบาย ๆ หายใจยาว ๆ แล้วอธิษฐานจิตว่าขอหลับ ๕ นาที ***สำรวมจิตไว้ที่ลูกกระเดือกที่กลืนน้ำลาย ตั้งสติ หายใจยาว*** ไม่เกินอึดใจ หลับเลย แล้วมันจะวูบไปพอถึง ๕ นาที ตื่นขึ้นมาก็สดชื่น....ทีนี้ถ้าง่วงเหลือเกินอยาก ***จะอยู่ต่อไปโดยไม่ง่วง ตั้งสติไว้ที่หน้าผาก แล้วหายใจยาว ๆ เดี๋ยวตาแข็ง*** ดูหนังสือต่อได้เลย อีกหนึ่งชั่วโมงแล้วค่อยนอนฯ

๑ ปาก ***ไม่พูด*** จิต ***ไม่คิด*** จึงจะเป็น ***สมาธิภาวนา*** ฯ

๑ ***คนโง่*** เอา ***จิต*** ไว้ที่ปาก (นึกจะพูด ก็พูดมาก พูดอะไรไม่มีเหตุมีผล) ***คนฉลาด*** เอา ***สติ*** ไว้ที่ใจ (กำหนดจิตพระกรรมฐานเป็นการพัฒนาจิต) ฯ

๑ ***สติตัวต้น*** ระลึกก่อน ***สติตัวกลาง*** รู้ตัว (สัมปชัญญะ) กำหนด ***สติตัวปลาย*** คือปัญญาฯ

๑ ชาละวัน ***เข้าถ้ำคูหา*** (เหมือนกับกำลังอยู่ในสมาธิภาวนามีการกำหนด มีสติ) ***กลายเป็นมนุษย์โสภา*** แต่ออกจากถ้ำคูหา (เหมือนกับออกจากสมาธิภาวนาไปแล้วขาดการกำหนดขาดสติ) ***กลายเป็นกุมภา***ฯ

(ไกรทอง ซึ่งเปรียบเหมือนกิเลสมารมาร้องด่ายั่วยุ ขาดการกำหนดเลยโกรธ ขาดสติจึงถูกฆ่า : ผู้รวบรวม)

๑ ***หลับตาเห็นข้างใน*** หมายถึง รู้ตัวเองคือ มีสติสัมปชัญญะ ***ลืมตาเห็นข้างนอก*** ฯ

๑ สมาธิมีความสำคัญอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. สมาธิ ***ทำให้จิตแน่วแน่*** เกิดพลังซึ่งจะนำไปใช้ในเรื่องของฤทธิ์ เรื่องของปาฏิหาริย์เป็นพลังจิตอย่างหนึ่ง
๒. สมาธิ ***ทำให้จิตใส*** ทำให้มองเห็นอะไรชัดเจน ***เกื้อกูลต่อการใช้ปัญญา***
๓. สมาธิ ***ทำให้จิตสงบ*** ทำให้เกิดความสุข สมาธิอันนี้เพื่อจิตใสใจสะอาด ***เพื่อขยายปัญญาไปสู่วิปัสสนาได้*** ฯ

๏ สมาธิทั่วไปขอเจริญพรว่า โยคี ฤาษี ชีไพร สำเร็จฌานสมาบัติ ***ก็ใช้สมาธิ*** เหาะเหินเดินอากาศได้ ***ก็ใช้สมาธิ*** ใช้ไสยศาสตร์ เพื่อการฆ่ารันฟันแทง***ก็ใช้สมาธิ*** ใช้สมาธิทั้งนั้น ***แต่มันไม่เชื่อมโยงด้วยปัญญาฯ***

๏ ***เหตุที่<u>จิตไม่เป็นสมาธิ</u>***

๑. นั่งไม่ถูกวิธี ๒. วิตกกังวล
๓. เหนื่อยมาก ๔. โรคภัยเบียดเบียน
๕. ราคะเกิด ๖. โทสะเกิด
๗. อารมณ์มากระทบอย่างแรง ฯ

๏ ***เหตุที่<u>จิตไม่สงบ</u>***

๑. มีไม่พอ
๒. ใช้เวลาว่างมากเกินไป
๓. ถูกเบียดเบียนจิตใจ
๔. อวัยวะไม่ตั้งอยู่ด้วยความปกติ
๕. โรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน
๖. ถูกสิ่งแวดล้อมดึงไปในทางชั่ว
๗. ครอบครัวไม่มีความสุข
๘. มัวเมาอบายมุขหาความสนุกในสังคม ฯ

๏ ***การเจริญพระกรรมฐาน เป็นการต่อชะตากรรม (ต่ออายุ)*** ...แผ่เมตตา อโหสิกรรม ท่านจะมีโม่งช่วย

๑. โม่งแดง คือ เชื้อชาติช่วย พ่อแม่ช่วย กรรมดีที่ทำดีต่อบิดามารดาช่วยได้

๒. โม่งขาว คือ บุญช่วย บุญกุศลของตนเองที่ได้บำเพ็ญมา

๓. โม่งดำ คือ วิญญาณทั่วไปช่วย มีแต่เสียงไม่เห็นตัว ถ้าเราทำกรรมฐาน อุทิศกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร เปรต สัมภเวสีต้องมาช่วยเราแน่ ๆ ฯ

๏ ***ถ้าใครเจริญกรรมฐานสะสมไว้เป็นหน่วยกิต*** เวลาสุขมันก็นิ่งไว้ในคอมพิวเตอร์ แต่พอเวลามีทุกข์เดือดร้อน ***มันจะออกมาช่วยให้เกิดปัญญา*** แก้ไขปัญหาได้ตามจุดมุ่งหมาย ฯ

๏ คนไม่รู้จักสัมภเวสีนี่เอง ถึงไม่กลัวบาปกัน ถ้ารู้จักสัมภเวสีแล้วจะไม่อยากทำบาปเลย ฯ

(พ.อ.ชม สุคนธรัต สนทนาธรรมกับหลวงพ่อ)

๏ อาตมาไม่ออกเครื่องรางของขลังที่ต้องลงทุนด้วยตนเอง นอกจากลูกศิษย์มีจิตศรัทธาทำมาถวาย เราก็แจกไป ***อาตมาตั้งมหาวิทยาลัยทางจิตคอยช่วยเหลือทุกคน แก้ไขปัญหาให้ทุกท่านด้วยการแจกของจริงคือ กรรมฐาน*** ไม่ใช่แจกของปลอม อาตมาเป็นเพียงผู้แนะแนว แต่ท่านจะปฏิบัติได้สำเร็จมากน้อยเพียงใด ก็อยู่ที่ตัวท่านเอง ***ทำจริง ได้จริง*** ฯ

๏ ***อย่าดูถูกคน*** เพราะทุกคนมีดีไม่ดีเหมือนกัน หลวงพ่อได้ยารักษาอหิวาตกโรค ***จากขอทาน*** และได้ยารักษาโรคหัวบิด ***จากโจร*** ฯ

๏ ***ยารักษาจิต*** มี ***หลักพระพุทธศาสนา*** แต่คนไม่สนใจและปฏิบัตินั่นคือ กรรมฐาน นั่นคือ ***วิปัสสนากรรมฐาน*** แจ้งด้วยปัญญาญาณ รู้รอบในกองการสังขารจะได้***อ่านตัวออก*** จะได้ ***บอกตัวได้*** จะได้***ใช้ตัวเป็น*** จะได้***เห็นตัวตาย*** จะได้***คลายทิฐิ*** จะได้***ดำริชอบ*** จะได้***ประกอบกุศล*** จะได้***ผลอนันต์*** เป็น***หลักฐานสำคัญ เอาตาชั่งขึ้นมาดู เอาตราชูขึ้นมาชั่ง*** ฯ

๏ ***ถ้าท่านเจริญกรรมฐานได้ ท่านจะไม่ริษยาใคร*** คนที่มีจิตเป็นธัมมะ มีพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ประทับอยู่ที่ใจ จะเห็นศัตรูเป็นมิตรเรา เขาก็จะเป็นมิตรกับเราต่อไป ***จะเห็นคนทำชั่วเป็นคนที่น่าสงสาร*** อยากจะให้เขาเป็นคนดีจะทำอย่างไร ***จะไม่เกลียดคนชั่ว*** ฯ

๏ ***ขอฝากไว้อย่าไปไล่ผีแบบนั้น*** (นิมนต์พระมาสวดนักขัตร เอาทรายซัดราดน้ำมนต์) ต้องแผ่เมตตา (ถ้าผีเข้าจริงนะ) เรา***ต้องแผ่เมตตา*** ไปแบบ ***เจ้าคุณธรรมกิตติ (สมเด็จพุฒาจารย์ โต พรหมรังสี)*** ว่า ***"เมตตัญจะ สัพพะโลกัสมิง มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง"*** ถ้าเชื่อก็จำไป ขับรถผีช่วยเราหมด ถ้าจะภาวนาเป็นหัวใจ ก็ภาวนาว่า **"เมตตา คุณณัง อะระหังเมตตา"**

๏ การเจริญสติปัฏฐาน ๔ ต้องการให้มีปัญญาในตัว ไปช่วยลูกช่วยหลาน ช่วยพ่อช่วยแม่ ช่วยผู้อื่นได้ ฯ

๏ ***กรรมฐานคือ การกระทำให้ฐานดี*** เกาะอยู่ที่งาน อย่าทิ้งงานและหน้าที่ รับผิดชอบตัวเอง พึ่งตนเอง ช่วยตนเอง สอนตนเองได้ ฐานของท่านจะดี ท่านจะมีปัญญา...***การเจริญกรรมฐานต้องการให้มีปัญญา แก้ไขปัญหา จำตรงนี้ไว้ให้แม่น ฯ***

๏ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่า ***คนตายแล้วไปเกิดอีกได้*** และจะไปเกิดเป็นมนุษย์หรือสัตว์อีกก็ได้...จิตหรือวิญญาณนั้นมิได้เป็นอมตะ (ไม่มีวันตาย) หากแต่เกิดดับต่อไปมิได้ขาดสาย....ยังมีรูปอีกชนิดหนึ่ง ***กัมมชรูป คือ รูปอันเกิดแต่กรรมก็ร่วมในการปฏิสนธิด้วย ฯ***

๏ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแยกกรรมที่จะเป็นเหตุนำให้สัตว์ไปปฏิสนธิ ๔ ประการ

๑. ครุกรรม คือกรรมหนัก มีทั้งฝ่ายกุศลและฝ่ายอกุศล เป็นกรรมที่มีกำลังมากนำไปสู่การปฏิสนธิ ไม่มีกรรมใดมาขัดขวางได้

๒. อาสันนกรรม หรือกรรมใกล้ตาย ได้รับอารมณ์ที่เกิดขึ้นตอนใกล้ตาย เช่นเห็นพระพุทธรูป หรือได้ยินเสียงสวดมนต์

๓. อาจิณณกรรม หรือกรรมที่ทำอยู่เสมอ ถ้าอาสันนกรรมมิได้ให้ผล อาจิณณกรรมก็จะมาให้ผล

๔. กตัตตากรรม หรือกรรมเล็กน้อยถ้ากรรมอื่นทั้งหมดไม่ให้ผลแล้ว กรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ นี้จะมาปรากฏในอารมณ์นำไปสู่การเกิด

๑ ถ้าคนไข้เคยศึกษาธัมมะ หรือเคยสนใจธัมมะมาก่อน การพูดเรื่องตายเรื่องเกิด หรือให้สติอะไรก็ได้ ***แต่*** ถ้าคนไข้ไม่ค่อยสนใจธัมมะ ไม่ค่อยจะมีเหตุผล ชอบทำบุญ ให้ทานอย่างเดียว ไม่ชอบศึกษา หรือกลัวตายเป็นทุนอยู่แล้ว ***การให้สติดังกล่าว อาจเกิดความตกใจหรือเสียใจว่าต้องตายจะเกิดความเสียดายชีวิต หรือห่วงสมบัติเมื่อตายลง มีหวังไปสู่ทุคติ***ฯ

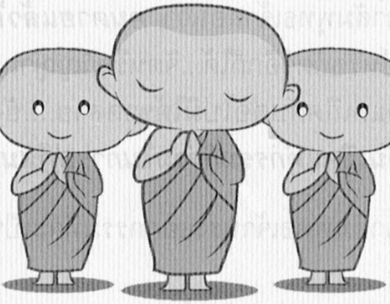

หมวดที่ ๓ ครอบครัว

๓.๑ พ่อ-แม่-ลูก

๏ ท่านโปรดจำอาตมาไว้ ***คนแก่ ว้าเหว่ ปู่ย่า ตา ยาย ที่แก่แล้ว ว้าเหว่ตลอดชาติ ลูกไม่มาหา หลานไม่มาสู่ พ่อแม่ก็หมดกำลังใจ พอเห็นลูกมาหาหลานมาสู่ ก็ชื่นอกชื่นใจ ฯ***

๏ ผู้สูงอายุ ผู้ปลดเกษียณ ลูกไม่มาหา หลานไม่มาสู่ ***มันว้าเหว่...*** คนสูงอายุจะพบกับการสูญเสียสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ล้วนแต่เป็นกระบวนการทางธรรมชาติเกือบทั้งสิ้น... ***ถ้าไม่ใช้หลักศาสนาก็จะกลายเป็นคนจู้จี้จุกจิกขี้บ่น*** อารมณ์แปรปรวนง่าย ๆ เลือดจะไปลมจะมา เป็นต้น ฯ

๏ ขอให้ ***ผู้สูงอายุรักษาสุขภาพพื้นฐาน*** อายุจะได้ยืนยาวต่อไป

๑. ***อาหารดี*** ต้องจำกัดอาหาร อย่าทานมากไปหรือน้อยไป คนไหนทานมากนอนมาก ตายไว

๒. ***อากาศดี*** โปรดหายใจ ยาว ๆ เข้าไว้ ถ้าโกรธต้องรีบกำหนด ถ้าฝากความโกรธไว้ข้ามคืนอายุจะสั้นโรคภัยไข้เจ็บ จะมาเบียดเบียน

๓. ***อารมณ์ดี*** ดีใจก็กำหนด เสียใจก็กำหนด โกรธใคร โมโหใครก็กำหนด ไม่สุข ไม่ทุกข์ก็กำหนด

๔. ***อาภรณ์ดี*** เสื้อผ้าต้องซักให้สะอาด

๕. ***ออกกำลัง*** ตี ๔ ลุกขึ้นมาเลยเตะขาออกไป หมุนแขนให้ได้ ๑๐๐ ครั้ง ฯ

๏ **ขอท่านผู้สูงอายุโปรดรักษาตนให้เป็นปกติ** ควรยึดหลักทำกรรมฐานเป็นหลักพิจารณา โดยธรรม ๔ มีประการ **(หลักแห่งความถูกต้อง** เพื่อวัดความถูกต้องที่แน่นอน)

๑. หมั่นระลึกถึงความดีของท่านที่ทรงคุณความดีระดับสูงไว้เป็นประจำ

๒. หมั่นสร้างความรัก ความปรารถนาดีแก่คนและสัตว์ทั้งหลายอยู่เป็นประจำ

๓. หมั่นระลึกเสมอว่า สิ่งทั้งปวงในโลกนี้ ตามสภาพที่แท้จริง ไม่มีอะไรสวยงามเลย ไม่มีอะไร น่ารักน่าใคร่หลงใหล แต่ประการใดเลย

๔. หมั่นระลึกถึงสิ่งที่เป็นจริงและความจริงประการสุดท้ายของชีวิตคือความตายไว้เป็นประจำ

๏ ผู้สังขารเสื่อม โปรดหาหลักธรรมประจำใจเสียแต่วันนี้ ***...สติและสมาธิ*** เป็นยอดธรรมะที่คนสูงอายุต้องมีประจำใจไว้ให้ได้ จึงจะเป็นคนสูงอายุที่น่าเคารพรักเป็นหลักให้ลูกหลานได้มีที่พึ่งทางใจ...***ผู้สูงอายุควรสละหรือแบ่งเวลาให้แก่ธรรมะบ้าง*** หมั่นศึกษาค้นคว้า ฟัง อ่าน ธรรมะ สวดมนต์ไหว้พระให้มาก ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จงรีบปฏิบัติธรรมเสียตั้งแต่บัดนี้

๑. เจริญพระกรรมฐาน
๒. หมั่นให้ทาน มีการใส่บาตรประจำวัน
๓. หมั่นเจริญมรณะสติ ฯ

๏ เตรียมตัวตอนแก่ไม่ทันการณ์

หลวงพ่อไปพบสามีภรรยาคู่หนึ่งยากจนมาก อายุ ๘๒ และ ๗๖ ปี ตามลำดับ อยู่ที่อำเภอน้ำหนาว มีอาชีพปลูกกะหล่ำปลีขาย เมื่อเขาเห็นหลวงพ่อก็รีบเข้ามาหา หลวงพ่อให้เงินไป ๑,๐๐๐ บาท สามีเล่าให้หลวงพ่อฟังว่า เขาเกิดมาในตระกูลยากจน หาเช้ากินค่ำ เรียนหนังสือ โรงเรียนวัดพออ่านออกเขียนได้ ก็ลาพ่อแม่ออกจากบ้าน แล้วไม่เคยกลับมาหาพ่อแม่เลย และไม่เคยส่งเงินให้พ่อแม่เลย เมื่อตัวเองมีภรรยา มีลูก ๗ คน ลูกก็หาเรียนเอง มีงานมีการทำก็แยกย้ายกันออกไป และก็ไม่เคยกลับมาเยี่ยมเขาและภรรยา หรือส่งเสียเงินทองเลย กฎแห่งกรรมของตาแก่ทำให้ตกถึงลูก ลูกไม่เอาเงินมาให้ ไม่เคยช่วยพ่อแม่ นี่ชัดเจนมาก ต้องเตรียมตั้งแต่ต้น ไม่ใช่มาเตรียมตอนแก่ ฯ

๏ ***ไม่ได้เตรียมตัวไว้ ต้องพึ่งตนเอง*** หลวงพ่อไปธุระแถวบางระจัน ก็เลยแวะเยี่ยม โยมหญิงคนหนึ่งเป็นอัมพาต ช่วยตัวเองไม่ได้ เหม็นอุจจาระมาก ตั้งแต่เช้า ยังไม่ทานอะไรเลย สักพักหนึ่งมีรถ BMW วิ่งเข้ามาจอดที่บ้าน ในรถมีคนห้าคน ทั้งหมดขึ้นมาบนบ้าน หลวงพ่อถามว่า หนูเป็นใคร เขาบอกว่า เป็นลูก เรียนปริญญาโทจุฬา ***จะไปเผาศพ ญาติของเพื่อนที่อยุธยา*** เลยแวะมาหาแม่เพื่อจะบอกว่า เดือนหน้าขอเงินสี่หมื่นไปพิมพ์วิทยานิพนธ์ หลวงพ่อบอกว่า ไหน ๆ มาแล้วช่วยซักผ้าให้แม่หน่อย อุจจาระเต็มไปหมด แม่ยังไม่ได้ทานข้าวเลย นี่แม่ของเธอนะ ถ้าเป็นแม่ของหลวงพ่อจะซักให้เดี๋ยวนี้เลย มีวินัยอนุญาตให้ทำได้ นี่ แม่เธอนะ เธอทำ เธอก็ได้บุญ แต่ลูกสาวบอกว่า ***ไม่ได้ค่ะ ต้องรีบไป***แม่ร้องไห้โฮเลย และบอกหลวงพ่อว่า ลูกคนนี้หมดนาไป ๔-๕ แปลงแล้ว จะมาเอาอีกแปลงหนึ่ง รถ BMW ก็ยังส่งไม่หมด เมื่อย้อนดูตัวแม่ ปรากฏว่า ตนเองก็ไม่เคยซักผ้าให้แม่ และแม่ก็เป็นอัมพาตตาย ***ไม่เคยอยู่ปฏิบัติแม่***เพียงไปเยี่ยมแล้วก็กลับ พอมาถึงตัวเองก็เป็นอย่างนี้แหละหนอ ไม่ได้เตรียมตัวเลย ไม่เคยเจริญกุศลภาวนา ไม่เคยสวดมนต์ไหว้พระ ไม่เคยปฏิบัติกรรมฐานแต่ประการใด จึงเป็นดังที่กล่าวมา การเตรียมตัวนี้ต้องเจริญกุศลภาวนา ถึงจะรู้กฎแห่งกรรมจากการกระทำ ถึงจะแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างแน่นอน ***ในที่สุด นาก็หมด บ้านก็หมด พ่อแม่ต้องขายเอาเงินแจกลูกไป นี่เป็นกฎแห่งกรรม ฯ***

๏ ***เตรียมตัวก่อนตาย*** เราเจ็บเสียแล้ว ลูกเอ๋ย ช่วยแม่หน่อย ลูกเอ๋ย ช่วยพ่อหน่อย ลูกเขาไม่ช่วย ก็เสียใจ ทำใจไม่ได้ เลยไปนรก เตรียมทำใจตั้งแต่บัดนี้ทุกคน ใครทำใจไม่ได้ ก็ฝากความเสียใจ ฝากนรกไว้ในใจของเรา คนเดียว...ถ้าเจ็บคราวใด ไม่มีใครพยาบาล ก็ทำใจเสียให้ได้ ลูกก็ไม่เห็นหน้า หลานก็ไม่มา ทำใจเถิด ***เรามาคนเดียว ก็ไปคนเดียว*** ทำใจเสียก่อน อย่าไปหวังอะไรจากใคร..ปวดหนอ ลูกเอ๋ยมาช่วยบีบให้พ่อให้แม่หน่อย ลูกเขาไม่มาบีบก็เสียใจ สมบัติก็ให้เขาไปแล้ว เลี้ยงลูกเอาบุญเถอะ ***โปรดทำใจ*** เรารักลูก หวังจะพึ่งลูกคนนี้ แล้วไม่ได้พึ่ง เตรียมทำใจเสียให้ได้ เราช่วยใครไป อย่าหวังผลตอบแทนเลย ***มิฉะนั้นเราจะเสียใจไปนรก ฯ***

๏ ***เป็นที่น่าเสียใจว่า ความเจริญทางวัตถุ ทำให้คนไทยลืมความเป็นไทยไป...***ลองหันมุมกลับ มองสิ่งใกล้ตัว ที่บางท่านอาจลืมคำนึงถึงคือ ***พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้สูงอายุ ในปัจจุบันไม่ค่อยจะมีใครระลึกถึง...*** เด็กวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า ***ท่านเป็นหนุ่มเป็นสาว ในวันนี้ ก็คือผู้ใหญ่ในวันนี้ และจะกลายเป็นผู้สูงอายุในวันหน้าเช่นกัน*** โปรดสร้างความดีไว้กับลูก ทำถูกไว้ให้กับหลาน ...***แม้พ่อแม่จะร่ำรวยอย่างไร ลูกต้องมีน้ำใจกับพ่อแม่บ้าง*** ฯ

๏ ***บางที พ่อแม่ตาย ปู่ ย่า ตา ยาย ตาย บางคนบอกไม่ฝันเห็นเลย ไม่มีวี่แววเลย*** อย่างนี้ก็ทำบุญกันใหญ่ ข้อเท็จจริงไม่ใช่ ***ถ้าเห็นพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ตายไปแล้ว มาวอบ ๆ แวบ ๆ ให้เห็นเสมอ <u>นั่นแหละไม่ดีหรอก เป็นเปรตประจำบ้าน</u>*** ด้วยอำนาจโลภะของคนที่ตายห่วงใยสมบัติ ตายแล้วอยู่ที่นั่น ไม่มีทางไปที่อื่นแล้ว เกาะอยู่ที่นั่น ถ้าหมดห่วงหมดใยไม่มีโลภะผูกใจไว้แต่ประการใด บุญกุศลดลบันดาล ไปสู่สุคติโลกสวรรค์ เทวสถานได้ทันที ฯ

๏ ***พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย <u>ตาย</u> บริจาคทานชั้นสูง ไม่ต้องใช้เงิน*** ไปบอกลูกสอนหลานด้วยนะ ***อย่าไปกู้เงินเขามาทำศพ อย่านะ บาป*** บริจาคทานชั้นสูงเลย ***เคยเล่นการพนัน <u>เลิก</u> เคยเที่ยวผู้หญิงยิงเรือ <u>เลิก</u> เที่ยวเสเพล <u>เลิก</u>...*** เล่นไพ่หน้าศพเก็บค่าต๋ง ***<u>นี่บาป</u>*** คนไปทำบุญ ต้องละบาปได้ คนจะไปสร้างความดี ต้องละชั่วได้ ***ถ้าละบาป ไม่ได้อย่าไปทำบุญ*** ฯ

๏ ***พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก*** ไม่ต้องไปตามพระอรหันต์ที่ไหนหรอก***<u>เหลียวดูพ่อแม่ในบ้านบ้าง แล้วท่านจะรู้สึกว่า ได้ทำดีตั้งแต่วันนี้แล้ว ฯ</u>***

๏ **อย่ายืนพูด** กับพ่อแม่ **อย่าบังอาจกับพ่อแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นครูคนแรกของลูก** ก่อนออกจากบ้านจึง***ต้องกราบพ่อแม่ ๓ หน ที่เท้า*** ฯ

๏ ท่านโปรดจำไว้ ***วันเกิดของลูก คือ วันตายของแม่*** เพราะวันที่ลูกเกิดนั้น แม่อาจต้องเสียชีวิต ***การออกศึกสงคราม เป็นการเสี่ยงชีวิต*** สำหรับคนเป็นพ่อฉันใด ***การคลอดลูกก็เป็นการเสี่ยงตาย*** สำหรับคนเป็นแม่ฉันนั้น ฯ

๏ ***ถ้าวันเกิดเลี้ยงเหล้า จดไว้ได้เลย จะอายุสั้น*** จะบั่นทอนอายุให้สั้นลง ***น่าจะสวดมนต์ไหว้พระปฏิบัติธรรม*** ให้พ่อ แม่ วันเกิดของเราคือวันตายของแม่เรา **ไปกราบพ่อกราบแม่ ขอพรพ่อแม่ รับรองพ่อแม่ให้พรลูกรวยทุกคน** <u>ไปเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ให้อิ่มค่อยไปเลี้ยงเพื่อน</u>ฯ

๏ สอนเด็กว่า ***วันเกิดของเรา อย่าพาเพื่อนมาให้พ่อแม่ทำครัวเลี้ยงนะ*** <u>เธอจะบาป ทำมาหากินไม่ขึ้น</u> ***เธอต้องเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ ให้อิ่มก่อน*** แล้วจึงไปเลี้ยงเพื่อนทีหลัง ฯ

๏ ***อยู่ในท้องแม่*** เหมือนท้องแม่เป็นโรงแรม ***ดูดน้ำเลือด น้ำเหลืองของแม่*** จนอายุครบกำหนดคลอด ดังนั้น ***ต้องรักแม่ให้มาก ๆ*** ฯ

๏ <u>วิธีใช้หนี้พ่อแม่ไม่ยากเลย</u> **จงสร้างความดีให้กับตัวเอง และนี่ก็เป็นการใช้หนี้ตัวเอง** <u>ตัวเราพ่อให้หัวใจ</u> <u>**แม่ให้น้ำเลือดน้ำเหลืองอยู่ในตัวแล้ว**</u> จะไปแสวงหาพ่อที่ไหน จะไปแสวงหาแม่ที่ไหน บางคนรังเกียจแม่ ว่าแก่เฒ่าไม่สวยไม่งาม พอตัวเองแก่ก็เลยถูกลูกหลานรังเกียจ จึงเป็นกงกรรมกงเกวียน ยืดเยื้อกันต่อไปอีก

๏ ใครที่คุณแม่ล่วงลับไปแล้ว ก็ให้หมั่นทำบุญ อุทิศส่วนกุศลไปให้ท่าน และถ้าจะ ***ทำบุญด้วยการเจริญกรรมฐาน แล้วอุทิศส่วนกุศลไป การทำเช่นนี้ถือว่า ได้บุญมากที่สุดทั้งฝ่ายผู้ให้และผู้รับ...***

๏ ***ผู้ใดก็ตามที่คุณแม่ยังมีชีวิตอยู่ก็ให้กลับไปหาแม่ ไปกราบเท้าขอพรจากท่าน จะได้มั่งมีศรีสุข*** <u>***ส่วนคนที่เคยทำไม่ดีไว้กับท่าน ก็นำเทียนแพไปกราบขออโหสิกรรม ล้างเท้าให้ท่านด้วย เป็นการขอขมาลาโทษ***</u> ฯ

๏ ***ขอฝากท่านไว้ไปสอนลูกหลาน*** อย่าคิดไม่ดีกับพ่อแม่เลย ไม่ต้องถึงกับฆ่าหรอก ***แค่คิดว่า พ่อแม่เราไม่ดี จะทำมาหากินไม่ขึ้น เจ๊ง*** ท่านต้องแก้ปัญหาก่อน คือถอนคำพูด ***ไปขอสมาลาโทษเสีย แล้วมาเจริญกรรมฐาน*** รับรอง สำเร็จแน่ มรรคผลเกิดแน่ ฯ

๏ บางคนลืมพ่อลืมแม่ ***อย่าลืมนะ การเถียงพ่อเถียงแม่ไม่ดี ขอบิณฑบาต สอนลูกหลานอย่าเถียงพ่ออย่าเถียงแม่ อย่าคิดไม่ดีกับพ่อกับแม่*** ไม่อย่างนั้นจะก้าวหน้าได้อย่างไร ***ก้าวถอยหลัง ดำน้ำไม่โผล่*** ฯ

๏ บ้านหนึ่งพ่อมีเมีย ๔ คน เมียหลวงบอกลูกว่า พ่อเจ้าไม่ดี ลูกก็ไปด่าพ่อ ว่าพ่อแล้วมาบวชวัดนี้ บวชแล้วเดี๋ยวเป็นโน่นเป็นนี่ จนจะกลายเป็นโรคประสาท นี่แหละบวชก็ไม่ได้ผล หลวงพ่อก็ให้ไปถอนคำพูดและขอสมาลาโทษกับพ่อเขาก่อน แล้วกลับมานั่งกรรมฐาน จึงได้ผล *(case นี้ หลวงพ่อจะเตือน ผู้เป็นลูกบ่อย ๆ ไม่ให้ว่าพ่อ แต่ให้เป็นเรื่องของแม่ที่จะแก้ปัญหานี้ ซึ่งหลวงพ่อสอนไว้แล้ว : ผู้รวบรวม)* ฯ

๏ เมื่อเร็ว ๆ นี้ ฆ่าพ่อตาย แม่สงสาร พามาเจริญกรรมฐาน พอเข้าวัดมันร้อนไปหมด ปวดหัวเข้าไม่ได้ นี่เวรกรรมตามสนอง ***ปิตุฆาต มาตุฆาต ห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน ทำกรรมฐานไม่ได้แน่นอน*** ต้องหันรถกลับ นี่เรื่องจริงในวัดนี้ ฯ

๏ ***คนที่มีบุญวาสนา จะกตัญญูกับพ่อแม่ คนเถียงพ่อเถียงแม่เอาดีไม่ได้... คนไม่พูดกับพ่อแม่*** นั่งกรรมฐานร้อยปี ก็ไม่ได้อะไร? ***ถ้าไม่ขออโหสิกรรม*** ฯ

๏ **ขออโหสิกรรม** ที่คิดไม่ดีกับพ่อแม่ คิดไม่ดีกับครูบาอาจารย์ คิดไม่ดีกับพี่ ๆ น้อง ๆ จะไม่เอาอีกแล้ว เอาน้ำไปขันหนึ่ง เอาดอกมะลิโรย ***กายกัมมัง วจีกัมมัง มโนกัมมัง โยโทโส อันว่า โทษทัณฑ์ใดความผิดอันใด ที่ข้าพเจ้าพลั้งเผลอสติไป ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี ทั้งต่อหน้าและลับหลัง*** ขอให้คุณพ่อ คุณแม่ คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย คุณพี่ คุณน้อง อโหสิกรรมให้ด้วย ***แล้วเอาน้ำรดมือ รดเท้า*** ฯ

๏ นี่แหละท่านทั้งหลายเอ๋ย เป็น ***หนี้บุญคุณพ่อแม่มากมาย*** ยังจะไปทวงนา ทวงไร่ ทวงตึก มาเป็นของเราอีกหรือ ตัวเองก็พึ่งตัวเองไม่ได้ สอนตัวเองไม่ได้ ***เป็นคนอัปรีย์จัญไรในโลกมนุษย์ ไปทวงหนี้พ่อแม่*** พ่อแม่ให้แล้ว (ให้ชีวิตให้...ให้... ให้....ฯลฯ) ***เรียนสำเร็จแล้ว ยังช่วยตัวเองไม่ได้ มีหนี้ติดค้างรับรองทำมาหากินไม่ขึ้น ฯ***

๏ ***หนี้บุญคุณอันยิ่งใหญ่ เหลือจะนับประมาณนั้น คือหนี้บุญคุณของบิดามารดา ฯ***

๏ "หนามแหลมใครเสี้ยม มะนาวกลมเกลี้ยงใครไปกลึง" ***เด็กประถม ๔*** พ่อเมาเหล้า เมากัญชา เล่นการพนัน แม่เล่นหวย ***ปัจจุบันเป็นดอกเตอร์อยู่อเมริกา*** หลวงพ่อสอนครั้งเดียว จำได้ บอกวันเกิด หนูซื้อขนม ๒ ห่อ เรียกพ่อแม่มานั่งคู่กันแล้วกราบนะลูกนะ แล้วก็บอกพ่อแม่ว่าความผิดอันใดที่ลูกพลั้งเผลอด้วย กาย วาจา ใจ ที่คิดไม่ดีต่อคุณพ่อคุณแม่ ขอให้คุณพ่อคุณแม่อโหสิกรรมให้ แล้วล้างเท้าให้พ่อแม่ ลูกไม่มีสตางค์ ลูกซื้อขนมมา ๒ ห่อ ให้แม่ก่อน ๑ ห่อ เพราะอุ้มท้องมา แล้วจึงให้พ่ออีก ๑ ห่อ ลูกขอปฏิญาณตนว่า ลูกขอเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ แล้วจะเป็นศิษย์ที่ดีของครูบาอาจารย์ ลูกจะไม่ทำให้พ่อแม่ผิดหวัง พ่อฟังแล้วน้ำตาร่วง สร่างเมา ส่วนแม่ก็ร้องไห้ เลยพ่อแม่ ก็ให้สัญญากับลูกเลิกอบายมุขทั้งหมด ฯ

๏ ***ลูกหลานโปรดจำไว้*** เมื่อแยกครอบครัวไปมีสามีภรรยาแล้ว อย่าลืมไปหาพ่อแม่ ถึงวันว่างเมื่อไร ต้องไปหาพ่อแม่ ถึงวันเกิดของลูกหลาน อย่าลืมเอาของไปให้พ่อแม่รับประทาน อย่ากินเหล้า เข้าโฮเต็ล ฯ

๏ ***ชื่อที่พ่อแม่ตั้งให้เป็นมงคลนาม*** ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน เพราะชื่อเป็นเพียงนามสมมุติแทนตัวเรา ***อย่างหลวงพ่อชื่อจรัญ*** ปู่ตั้งให้ หมอดูบอก ***เป็นกาลกิณี แต่ทำไมเจริญรุ่งเรือง*** ขอให้เชื่อพระพุทธเจ้าทำดีได้ดีฯ

๏ ***ของดี ของ ปู่ ย่า ตา ยาย*** อย่าไปทำลายเลย ของพ่อแม่อย่าไปทำลายนะ หนีได้แน่นอน โยมมีกรรมฐาน มีทรัพย์ มีชื่อเสียง ความรักบูชาทรัพย์ บูชาชื่อเสียง ความรักของพ่อแม่ได้ เงินจะไหลนองทองจะไหลมา... พ่อแม่ให้อะไร เอาไว้ก่อน อย่าไปทำลายเสีย ถึงจะเป็นถ้วยพ่อแม่ให้มาก็ไว้เป็นที่ระลึกก็ยังดีอย่าเอาไปทิ้งขว้างฯ

๏ ถ้าต้องการเจริญก้าวหน้าขอฝากไว้ด้วย คนเรามี ๒ ก้าว จะก้าวขึ้นหรือก้าวลงดำน้ำไม่โผล่ ก้าวลงมันง่ายดี ก้าวขึ้นมันต้องยาก ของชั่วมันง่ายหลั่งไหลไปตามที่ต่ำ นี่บอก สอนลูกหลานต้องการจะบรรจุงานไม่ต้องไปวิ่งเต้น ***ดูลูก เสียก่อนกุศลเพียงพอหรือเปล่า ต้องเพิ่มกุศล*** ตัวอย่างเรียนจบครู **สวดมนต์เข้าเท่านั้น** ไม่จำเป็นต้องเป็นครู ทำงานธนาคารก็ได้บริษัทก็ได้เดี๋ยวมีคนรับ บางรายทั้งสอบทั้งสมัคร หลายแห่งไม่เคยเรียกเลย อาตมาให้นั่ง**กรรมฐาน** พอ ๗ วัน ผ่านไปพวกมาตามให้เข้าไปทำงานแล้ว ฯ

๏ ***การสอนลูกตั้งแต่อยู่ในท้อง*** คือ ***ผู้เป็นแม่ต้องหมั่นสวดมนต์***เป็นประจำ ฯ

๏ ***พ่อแม่ไม่ต้องบังคับลูกสวดมนต์*** แต่พ่อแม่ต้องสวดมนต์ให้เป็นตัวอย่าง แล้วเขาจะสวดเอง ฯ

๏ **พ่อแม่เลี้ยงลูก เปรียบเสมือนปลูกต้นไม้** ปลูกอย่างมีระเบียบแบบแผน ต้นไม้ก็จะขึ้นอย่างมีระเบียบสวยงาม ตามแบบตามแผนที่วางไว้ ถ้าปลูกอย่างไม่มีระเบียบ นึกจะปลูกตรงไหนก็ปลูก เกะกะหาความสวยงามไม่ได้ **จะไปโทษต้นไม้หรือคนปลูก ฯ**

๏ โบราณท่านว่าไว้ ***รักลูกคิดปลูกฝัง ให้ลูกตั้งตนฝึกรักศึกษา ให้ลูกได้ดี มีปัญญา มีวิชาให้ลูกตั้งตนเป็นคนดี*** ต้นไม้ต้องปลูกตั้งแต่เล็ก ๆ โตแล้ว แย่มาก ปลูกไม่ขึ้น ปลูกถี่มันขึ้นถี่ ปลูกห่างมันขึ้นห่าง ฯ

๏ **พ่อแม่สมัยใหม่** ไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันหมดไปกับการทำธุรกิจ หาทรัพย์สินเงินทองมาปรนเปรอความสุขให้ลูกหลาน หาวัตถุสิ่งของที่จะสนองความต้องการของลูก เพื่อความสุขสบาย บ้างก็หาหนังให้ลูกดู ทั้งที่ลูกยังอยู่ในวัยเรียนวัยศึกษา **แล้วลูกไม่ดีขึ้นมาในภายหลัง อย่าไปด่าลูกนะ เพราะพ่อแม่เป็นคนก่อสร้าง ปลูกนิสัยลูก** และพ่อแม่ไม่ให้ความอบอุ่นแก่ลูก ไม่ให้การแนะแนวแก่ลูก ฯ

๏ โบราณว่าไว้ มีลูกมีหลานจะต้อง **แต่งใจลูก** *แต่งตัวลูก* และแต่งงานลูก ***แต่งใจลูก ก็คือ*** พาลูกหลานไปวัด ให้มีความสัมพันธ์กับวัด เห็นพระสงฆ์สอนลูกยกมือไหว้พระ อยู่บ้านก็สอนลูกสวดมนต์ไหว้พระให้มีค่านิยมพื้นฐาน ฯ

๏ ***ตอนลูกยังเล็ก อย่าห่างลูก อย่าทิ้งลูก ต้องดูแลลูกให้ดี...*** ลูกเราอยากได้ดีมีปัญญาทุกคน แต่เขาไม่ทราบ เขาไม่เข้าใจ ทำไมไม่บอกเขา... อาตมาไม่โทษเด็ก เด็กเขาเกิดมา อยากเป็นพระเอกนางเอกทั้งนั้น อยากรวย อยากสวย อยากดี อยากมีปัญญา แต่เขาไม่รู้ เขาไม่ทราบ เขาไม่มีวันเข้าใจ ฯ

๏ ***ห่วงผูกคอ*** คือ จะกินอะไรก็ห่วงลูก พ่อแม่ถึงจะหิวอย่างไร หากว่าลูกอยากรับประทาน ก็ต้องให้ลูกก่อนไม่เช่นนั้นแล้ว มันจะติดอยู่ที่คอ ***ห่วงผูกแขน*** คือสามีภรรยา ***ห่วงผูกขา*** คือทรัพย์สมบัติ ฯ

๏ ***ถ้าท่านเป็นสามีภรรยาทะเลาะกัน ลูกจะหาความสุขไม่ได้นะ*** *ขอฝากไว้* ***พ่อแม่รักกันดี ปรึกษาหารือกันดี ลูกจะดีใจมาก มีความสุข*** ฯ

๏ พ่อแม่ ***ต้องสร้างความดีไว้ให้กับลูก ทำถูกไว้ให้กับหลาน รักให้ถูกวิธี ทำความดีให้ลูกดู*** <u>เดี๋ยวนี้</u> ***ทำความชั่วให้ลูกดู กินเหล้าให้ลูกเห็น เล่นการพนันให้ลูกเห็น ทะเลาะกันให้ลูกได้ยิน*** ขอฝากพ่อบ้านแม่บ้านไว้ด้วย ถ้าเกิด***จำเป็น*** จะทะเลาะกัน อย่าให้ลูกได้ยิน เกิดจะร้องไห้น้ำตาไหลขึ้นมา โปรดกรุณาไปร้องในห้องสุขา อย่าไปร้องไห้ให้ลูกเห็น ฯ

๏ ***หน้าที่ของคน*** คือรับผิดชอบหน้าที่การงาน***คนเราจะอยู่ได้ด้วยหน้าที่และการงาน*** พ่อแม่รับผิดชอบ คือรักลูก คิดปลูกฝัง ให้ลูกตั้งตนฝึกรักศึกษา ให้ลูกได้ดีมีปัญญา มีวิชาตั้งตนให้ลูกเป็นคนดี ***บุตรธิดาก็ต้องรับผิดชอบ*** ด้วยการศึกษา เล่าเรียน หาเหตุหาผล ว่านอนสอนง่าย ฯ

๏ พ่อแม่มีลูกหลายคน ***ย่อมจะห่วงลูก*** ที่ยังไม่มีหลักฐาน ไม่มีงานทำ ไม่มีวิชาการ ยังไม่มีคู่ครอง ลูกที่เหลวแหลก ต้องห่วงเป็นกรณีพิเศษ ***รักลูกต้องเท่ากัน*** แต่ต้องแยกการเป็นห่วงลูกออกไป การทิ้งลูกที่ต้องห่วงใยเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ฯ

๏ เรือนต้องมีครัว หัวต้องมีผม ผู้หญิงต้องมีนม ขนมต้องมีไส้ ไข่ต้องมีมัน ดันให้มันถึงที่ ทำความดีให้มันถึงขั้น ***พ่อ แม่ที่ดี ต้องทำความดีให้ลูกดู ต้องรู้จักแต่งใจลูก ตั้งแต่ยังเล็ก***ฯ

๏ พ่อแม่ ***ช่วยลูก*** ได้ ลูก ***ช่วยพ่อแม่*** ได้ ***ด้วยกรรมฐาน***ฯ

๏ ลูกติดยา ผัวมีเมียน้อย ***แม่ / เมีย นั่งกรรมฐาน*** แก้ได้แน่นอนฯ

๏ ***แม่นั้นสำคัญมาก แม่ต้องรักษาลูกไว้*** แม่ที่ดีต้อง เป็นแม่แบบ แม่แผน แม่แปลน แม่บันได แม่บ้าน แม่เรือน อยู่ตรงนี้ ***ลูกจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับแม่เป็นหลักให้ลูก ไม่ใช่พ่อ*** ถึงพ่อจะดีแสนดี แต่แม่ฉุยแฉกแตกราน สุรุ่ยสุร่าย ไม่รู้จักเก็บงำให้ดี ไม่เป็นแบบที่ดีของลูก รับรองเจ๊งแน่ ฯ

๏ ***แม่บ้านดี ลูกดีหมด แม่บ้านดี ผัวเป็นอะไรก็ได้*** เป็นนายพลได้ เป็นเจ้าเมืองได้ เป็นอาเสี่ยได้ ฯ

๏ ผัวขี้เหล้าเมายาไม่เป็นไร ***ถ้าภรรยาดีซักคน ลูกดีแน่...*** ผัวกินเหล้า เจ้าชู้ อย่าไปสนใจ เราจะไปตามผัวคนชั่วมาทำไม ***ดูแลลูกให้ดี สวดมนต์ ทำกรรมฐาน แผ่เมตตาให้เขามีความสุข*** เดี๋ยวผัวดีคนเดิมก็กลับมา

*(ผู้หญิงคนหนึ่ง มีลูก ๕ คน ดูแลลูกอยู่คนเดียว สามีไม่เคยมาเหลียวแลเลยตลอด ๑๖ ปี ดิ้นรนหาเลี้ยงลูก จากลูกจ้าง ไต่เต้าจนขึ้นมาเป็นผู้จัดการอยู่อังกฤษ **ลูกดีหมด...** อีกรายหนึ่ง แม่ความรู้ ป.๔ **สวดมนต์แผ่เมตตาทุกวัน ทำกรรมฐานเป็นประจำ** ตัวเองค้าขายร่ำรวยดี ทำอะไรก็ได้มรรค ได้ผล **ลูกสาว ๔ คนประสบความสำเร็จ ทั้งการศึกษาและหน้าที่การงาน)** ฯ*

ขอทานสองคนสามีภรรยา ได้เงินมาจะ***ทำบุญส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่ง ซื้ออาหารเลี้ยงลูก*** ประพฤติปฏิบัติเช่นนี้เป็นประจำ หลวงพ่อติดตามผลมานานปี จนขอทานสองคนผัวเมียตายไปแล้ว ***ต่อมาลูกหลานก็ร่ำรวย เป็นเศรษฐีมั่งมีศรีสุข อยู่กรุงเทพก็มี มีเงินเป็นร้อยล้าน อยู่ที่สหรัฐอเมริกาก็มี*** ท่านเลี้ยงลูกขอให้มีอัธยาศัยตั้งแต่เด็ก ๆ โตขึ้นว่านอนสอนง่ายหมดทุกคนเลยนะฯ

๏ อย่าให้ ***ลูกอยู่ว่าง*** อย่าให้ ***ห่างผู้ใหญ่*** นกอยู่ในกรงให้รีบสอน ออกไปแล้ว จะตามไปสอนอย่างไร ฯ

๏ ***หนูอย่าอยู่ว่าง อย่าห่างผู้ใหญ่*** หนูจะหลงทางได้ง่าย ฯ (ปรึกษาพ่อแม่ ผู้ใหญ่)

๏ จะมีเขยมีสะใภ้ **ขอให้เลือกคนดี** อย่าไปเอาลูกเศรษฐี **คนดีมีปัญญา อยู่ที่ไหนก็เจริญ** ฯ

๏ เอาละหนู ***หนูไปฝึกจิตสูง เมื่อใด หนูจะได้สามีจิตสูง ถ้าหนูจิตต่ำ เมื่อใด หนูจะได้สามีเป็นคนใจต่ำ*** ฯ

๏ ถ้าลูกสาวเรามีดี ๖๐ % ได้ผัวเลวอย่างไรก็ดีหมด ถ้าลูกสาวเรามีดี ๔๐ % ได้ผัวดีอย่างไรก็เสียหมด ดังนั้น ***ไม่ต้องไปหาหมอดู*** วันได้เดือนถึงแต่งกันเลย อย่างนั้นหรือ วันเดือนปีเกิด บอกให้เรารู้ว่าอายุเท่าไร ฯ

๑ การมีครอบครัวต้องมีให้ยาก ดูแล้วดูอีก ต่างคนต่างมา มีเวรกรรมผูกพันกันมาชาตินี้จึงต้องมาเจอกัน ฯ

๑ เราเป็นพ่อเป็นแม่ มีลูกก็อาศัยได้เพียงชั่วคราว แต่บางครั้งก็ไม่ช่วย***ลูกประเภทนี้มีมากมาย*** จะไปพึ่งลูกที่ไหนเล่า แลเหลียวก็เปลี่ยวกาย เขาก็แยกไปมีครอบครัวของเขา จะมาช่วยเราอย่างไรเล่า.... ***ลูกชาย*** มีเมีย ***เมียก็เป็นแม่ตัว***ไป ***ลูกสาว*** มีผัว ***ผัวก็เป็นพ่อตัว*** ไป ***เราก็เป็นแม่เลี้ยงพ่อเลี้ยง*** นึกเสียว่า ***เลี้ยงลูกเอาบุญ*** ให้เขาเป็นหลักเป็นฐานเท่านี้ก็พอแล้ว ***อย่าเลี้ยงลูกเอาคุณ*** จะเสียใจภายหลัง ฯ

๑ ท่านทั้งหลาย ***พ่อเปรียบเป็นรั้วบ้าน*** ให้ความแน่นหนาไม่ให้ใครมารังแกลูกได้ ***แม่เปรียบเป็นอาคาร*** มั่นคงในจิตใจ ***ลูกทุกคนเป็นเฟอร์นิเจอร์ประดับบ้าน*** ฯ

๑ พาลูกเข้าวัดตอนเป็นหนุ่มเป็นสาว ***จะมองเห็นพระเป็นตุ๊กตา*** ต้องพามาตั้งแต่เด็ก ๆ ***จะได้เรียบร้อย ฯ***

๑ ลูกนำพ่อแม่มาเข้าวัด ***เป็นอภิชาตบุตร*** พ่อแม่ไม่มีทานให้พ่อแม่บำเพ็ญทาน พ่อแม่ไม่มีศีล ให้พ่อแม่บำเพ็ญศีล พ่อแม่ไม่มีภาวนาให้พ่อแม่มาสวดมนต์ไหว้พระปฏิบัติธรรม ฯ

๑ ***พี่น้องต้องรักใคร่ปรองดองกันไว้*** พี่รักน้อง น้องรักพี่ ***สร้างความดีให้พ่อแม่*** พี่ชายคนโต เปรียบเหมือนพ่อ พี่สาว คนโตเปรียบเหมือนแม่ ***อย่าทะเลาะกัน บ้านไหนทะเลาะกันบ้านนั้น อัปมงคล*** ฯ

๑ **กัน** อยู่ที่ **แม่**
แก้ อยู่ที่ **พ่อ**
ก่อ อยู่ที่ **ลูก**
ปลูก อยู่ที่ **ครู**
ความรู้ อยู่ที่ **ศิษย์**
เป็นมิตรกัน ฯ

๏ รัก **วัว** ต้อง **ผูก**
รัก **ลูก** ต้อง **ตี**
รัก **มี** ต้อง **ค้า**
รัก **หน้า** ต้อง **คิด**
รัก **มิตร** ต้อง **เตือนกัน** ฯ

๏ ลูกปฏิบัติกรรมฐาน ***อุทิศให้พ่อแม่ พ่อแม่จะอายุยืน.....อารมณ์ดี อย่าโมโห อย่าด่า อย่าฆ่าสัตว์ อย่าโกรธ อย่าอิจฉา อย่าริษยา*** จะทำให้อายุยืน ผิวพรรณผ่องใส สุขภาพดี... ***คนบาป คนโมโห*** อายุ ๖๐ จะขาดสติ จะขี้หลงขี้ลืม ฯ

๏ ***ถ้าจะขึ้นบ้านใหม่*** ให้ขึ้นวันพฤหัสบดี ซื้อผ้าใหม่ให้พ่อแม่สวมใส่ ไม่มีพ่อไม่มีแม่ ก็ไปเชิญ ปู่ ย่า ตา ยาย ก็ได้ แล้วเชิญท่านมานั่งบนผ้าขาวที่เราปูเตรียมไว้ให้นั่ง ตัวเราก็ไหว้พระสวดมนต์ เสร็จแล้ว เราก็กราบท่าน ขอพรจากท่าน **จำไว้** พ่อแม่ให้พรลูกรับรองรวยทุกคน **แล้วให้ท่านเจิมบ้านให้** ไม่จำเป็นต้องไปนิมนต์พระมาทำพิธีเสมอไป ฯ

๏ ลูกต้องการอะไร ? เด็กต้องการอะไร? ..... ***พ่อแม่ที่เคารพโปรดทราบ***

๑. ลูกต้องการความรัก โปรดให้ความรักความอบอุ่นกับลูก อย่าทิ้งลูก พ่อแม่รักลูกเท่ากัน แต่ห่วงใยลูกไม่เท่ากัน

๒. ลูกต้องการความรู้ ทำไมลูกต้องซน ค้นโน่นค้นนี่ จับโน่นแตก น่าจะเข้าใจลูกว่า ลูกต้องการความรู้ อยากจะรู้ โปรดเมตตากับลูก สอนลูกดี ๆ พูดให้เพราะ ๆ อย่าตีลูก ***ถ้าถ้วยแตกซื้อใหม่ได้ แต่อยากเจริญพรถามว่า ลูกแตกไปซื้อได้ที่ไหน***

๓. ลูกต้องการอิสรเสรีไม่ชอบบังคับ เด็กมันต้องดุกดิก เด็กนั่งเฉย ๆ ไม่ได้ อย่าบังคับลูกเกินไป ฯ

๏ ***รักลูกให้เหมือนปลูกต้นโพธิ์***
เมื่อใหญ่เมื่อโตจะ ***ได้อาศัย***
ถึงคราวเจ็บจะ ***ได้ฝากไข้***
ถึงคราวตายจะ ***ได้ฝากผี***
เวลาดีเอา ***ไว้ใช้สอยบ้างประไรมี***
รักลูกเหมือนปลูกต้นตาล
โตไปจะ ***ไม่มีหลักฐาน*** ฯ

๏ เลี้ยงลูกให้โต ปลูกต้นโพธิ์ให้ได้ร่ม**ให้โตด้วยวิชาการ ให้มีหลักฐาน มีงานทำ** มีคู่ครองขอให้เป็นทองแผ่นเดียวกัน ***อย่าให้โตด้วยข้าวสุก หาความสนุกในสังคม*** ฯ

๏ ถ้าเป็นเด็ก **ขี้เกียจ ขี้โกหก**
ขี้ขโมย ต้องตี
ถ้าเป็นผู้ใหญ่ **ขี้เหล้า**
เล่นการพนัน ต้องห่างไกล ฯ

๏ มาถึงตอนนี้ขอฝากญาติโยมเลยนะ***ถ้ามีลูกสาวกับลูกชายนี่*** โยมจะเอาใจใส่ใครมาก ***โยมจงเอาใจใส่ลูกสาว*** ให้เชี่ยวชาญชำนาญกว่า ***ลูกชาย*** เพราะถ้าไม่มีวิชาความรู้นี่ ไม่เชี่ยวชาญเคหศาสตร์ไม่เข้าใจแม่บ้านการเรือน ***ไปได้สามี เขาก็จะแผลงฤทธิ์เอา*** ฯ

๏ ***อย่า*** สอนลูกขณะกำลัง ***ทานข้าว***
อย่า สอนลูกขณะกำลัง ***อ่านหนังสือ ทำการบ้าน***
อย่า สอนลูกขณะที่ลูกกำลังจะ ***นอน***
จง สอนลูก ***หลังจากลูกสวดมนต์ไหว้พระเสร็จแล้ว*** ฯ

๏ คนโบราณสอนไว้ว่า ***พ่อแม่ตักเตือนต้องนิ่ง ต้องดุษณีภาพ ต้องรับฟัง ต้องยอมรับด้วยความจำนน และเหตุผลในตน*** คนโบราณได้ ***สร้างความดีให้กับลูก สร้างความถูกให้กับหลาน*** ลงทุนสร้างความดี

อดทนต่อความลำบากได้ทุกประการ ผิดกับคนในสมัยนี้ สร้างความชั่วไว้ในใจ กินสบาย นอนสบาย นอนตื่นสาย หน่ายหากิน หมิ่นเงินน้อย นั่งคอยวาสนาให้มาหาเอง ***ไม่เหมือนคนโบราณ ที่เขาต้องวิ่งไปหาวาสนา คือ ทำ มือสอง เท้าสอง สมองหนึ่ง เป็นที่พึ่ง*** ฯ

๏ ***อย่าเถียงพ่อแม่ ไม่เถียงครูบาอาจารย์ ไม่เถียงผู้ใหญ่*** ต้องดุษณีภาพ นิ่งไว้ด้วยความเคารพ ถึงท่านจะผิดถูกประการใด ท่านเป็นรัตตัญญู รู้กาลเวลากว่าเรา บอกว่าเราเป็นเด็กเกิดมาภายหลัง เราว่า***ท่านพูดไม่ถูกสำหรับเรา แต่ถูกสำหรับท่านนะ*** พ่อแม่เกิดมาก่อน อย่าเถียงนะเป็นบาป ฯ

๏ ***คุณหนู หมั่นจด หมั่นจำ*** หมั่นจำ หมั่นจด สิ่งใดงาม อย่าได้งด ***คุณหนู หมั่นจด หมั่นจำ เรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้จริง เรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้จริง*** ฯ

๏ เมื่อหลวงพ่อบวชได้หนึ่งพรรษาและคิดจะสึก มีความรู้สึกง่วงเหงาหาวนอน และ***ได้ยินเสียงประหลาดดังขึ้นว่า "..นะโมยังไม่ได้ ได้นะโมแล้วค่อยสึก..."*** อาตมาก็มาแปลได้ในตอนหลัง อ้อเพลง ***นะโมแปลให้เด็กฟังง่าย*** ๆ ก็แปลว่า ***อ่อนน้อม ถ่อมตน ปากก็หวาน ตัวก็อ่อน มือก็อ่อน นอบน้อมกตัญญู เชิดชูระเบียบ เพียบด้วยวินัย ตั้งใจศึกษา นำมาพ้นทุกข์ เป็นสุขอนันต์ เป็นหลักฐานสำคัญ*** ฯ

๏ ***สามรู้ สามดี ห้ามีปัญญา*** เอาไปสอนลูกหลาน

๑. ***รู้*** ไว้ใช่ว่า ใส่บ่าแบกหาม

๒. ***รู้*** อะไรไม่สู้รู้วิชา

๓. ***รู้*** รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

  ๑. ***ดี*** ที่เป็นที่ปรารถนาของทุกคน

  ๒. ***ดี*** ที่เป็นที่สนใจของทุกคน

  ๓. ***ดี*** ที่ละชั่วได้

(ท่านมาสร้างบุญ ต้องละบาป มาสร้างความดี ต้องละความชั่ว จึงจะเป็นที่ปรารถนาของทุกคน เป็นที่สนใจของทุกคน เรียกว่า ความดี)

๑. ***ภูมิ*** รู้

๒. ***ภูมิ*** ธรรม

๓. ***ภูมิ*** ฐาน

๔. ***ภูมิ*** ปัญญา

๕. ***ภูมิ*** ปัจจุบัน

(อดีตอย่ารื้อฟื้น เรื่องของคนอื่นอย่าคิด กิจที่ชอบทำให้เสร็จ อย่าเดี่ยว นี่ภูมิปัจจุบัน) ฯ

๏ บอกลูกหลานไว้ด้วยว่าอยากมีปัญญาดีมั้ย ***ขัดส้วม รับรองปัญญาดีทุกคน ไม่ใช่เรื่องโกหก*** อาตมาไปซื้อบานประตูหน้าต่างจากกำแพงเพชร ไปเจอเด็กคนหนึ่ง เจ้าของร้านบอกหลวงพ่อว่า หลานคนนี้หัวไม่เอาไหนเลย สอบตกอยู่เรื่อย อยากจะเรียนหนังสือเก่งทำอย่างไรจะมีปัญญา หลวงพ่อก็บอกให้มาบวชเณรที่นี่ (ปัจจุบันที่วัดไม่รับบวชเณร) พอบวชแล้วบอกเณรขัดส้วม ขัดไปขัดมาก็รักความสะอาด อยู่มาได้หน่อยสึกแล้วไปเรียนหนังสือต่อ เรียนไปเรียนมากลายเป็นผู้พิพากษาไปสอบได้ที่หนึ่งเลย นี่ขัดส้วม ฯ

๏ นานมาแล้ว คนเป็นขี้ทูดแต่ไม่รู้มาก่อน มาบวชที่วัดอัมพวันอยู่ต่อมาก็มีอาการกำเริบจึงขอให้หลวงพ่อช่วย และปรารภสึกออกไปแล้วอยากได้เมียสวย หลวงพ่อแนะนำดังนี้

๑. สวดพาหุงมหากา ฯ

๒. ทำกรรมฐาน

๓. ขัดส้วมวัด

สองสามเดือนผ่านไป ขี้ทูดหาย เล็บงอกเป็นปกติ หน้าตาเกลี้ยงเกลา ลาสึกไปเรียนจนจบรามคำแหง ต่อปริญญาโทจุฬา และพบภรรยาลูกสาวเจ้าของเหมือง (สวยรวย ตามที่ขอกับหลวงพ่อไว้) ปัจจุบันเป็นรองศาสตราจารย์ ไปอยู่อเมริกา ฯ

๏ ***พระพุทธเจ้าสอนว่า*** "คนเราจะรักกัน ต้องกินข้าวหม้อเดียวกัน อยู่บ้านเดียวกันจึงจะรักกัน" พ่อไปทาง แม่ไปทาง พ่อแม่สร้างปมด้อยไว้กับลูก ฯ

๏ ขอฝากข้อคิดไว้สอนลูกหลาน บ้านใด ***อยากจน*** จะมีขี้ ๓ กอง คือ

๑. ขี้เมา

๒. ขี้เล่น

๓. ขี้เกียจ

ถ้า ***อยากรวยเป็นเศรษฐี เอาขี้สามกองทิ้งให้หมด ข้อสำคัญ*** รวยเงิน รวยทองเป็นเศรษฐีแล้ว **ขอให้เป็นคนรวยน้ำใจด้วย** จะเป็นที่ชื่นชมรักใคร่ของทุกคน ฯ

๏ ถ้าไป ***เรียนต่อต่างประเทศ*** หลวงพ่อขอฝากไว้

๑. ให้พักอยู่คนเดียว ไม่เช่นนั้นจะชวนกันเที่ยว **ดูหนังสือก็ดูคนเดียว** จะได้ไม่คุยกัน

๒. สวดมนต์ เพื่อให้มีสมาธิ

๓. ปฏิบัติกรรมฐาน เพื่อให้มีสติ ***คิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ไว้*** จะได้มีกำลังใจ แล้วหลวงพ่อจะแผ่เมตตาช่วย ***ขอให้ปฏิบัติตาม รับรองจบทุกคน*** ฯ

๏ เสียงแม่กับเสียงพ่อ เหมือนระฆังที่สอนเรามา **เสียงอะไรจะไพเราะเท่าเสียงพ่อแม่ไม่มีแล้ว** เสียงอะไรเล่า จะเสียงดังเท่าระฆังเสียงแม่ที่สอนลูกรักให้ดี ให้มีปัญญา ให้ลูกมีวิชาความรู้ ฯ

๏ ***สนองพระเดชพระคุณบิดา มารดาไม่ยาก สร้างความดีให้มากได้ไหม อย่าให้พ่อแม่ผิดหวัง*** ฯ

๓.๒ สามีภรรยา

๏ ***สามีภรรยาถ้าปรองดองกัน ไม่ทะเลาะกัน รับรองรวยทุกราย*** ฯ

๏ **สามีภรรยา** ถ้าทะเลาะเบาะแว้งกันไม่ให้เกียรติกัน ชอบดูถูกกัน ด่าทอกัน ***ทำกรรมฐานไม่ขึ้น*** ต้องขออโหสิกรรมก่อน ฯ

๏ พูดดีเข้าใจง่าย พูดร้ายเข้าใจยาก ***สามีภรรยา*** ที่ทะเลาะกันเพราะพูดร้ายต่อกัน สามีภรรยา ทะเลาะกันเพราะขาดสติ ***ต้องอดทน อดกลั้น ด่าก็ไม่ด่าตอบ ไม่โต้ตอบ*** นี่รู้จริง ฯ

๏ ผัวกินเหล้า เจ้าชู้ อย่าไปสนใจ ***เราจะไปตามผัวคนชั่วมาทำไม*** ดูลูกสวดมนต์ เจริญกรรมฐาน แผ่เมตตาให้ผัวคนดีคนเดิมกลับมาดีกว่า ฯ

๏ ***คนที่จะอยู่ร่วมสมัครสมานรักใคร่กัน*** ต้อง***รู้ใจ***กัน ต้อง***เห็นใจ***กัน ต้อง***เข้าใจ*** กัน สร้างแต่ ***ความดี*** ต่อกัน หนักนิดเบาหน่อย ต้อง***ให้อภัย*** กัน ต้อง***ให้เกียรติ*** ซึ่งกันและกัน ต้อง ***ยกย่อง*** ซึ่งกันและกัน ฯ

๏ สามีภรรยาเหมือนมิตร ***สามีภรรยาต้องเป็นญาติกัน*** เขยสะใภ้ไม่ใช่ญาติ ...สามีภรรยาต้องเป็นคนเดียวกัน หนึ่งบวกหนึ่งต้องเป็นหนึ่ง มีอะไรต้องช่วยเหลือกันได้ ต้องอาศัยกันได้... แต่เขยสะใภ้ ไม่ใช่ญาตินะ ตอนไหนท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายรู้ไหม ***เขยสะใภ้ไม่ใช่ญาติ ตอนที่แยก ตอนที่แตกกัน*** ฯ

๏ ***สามีภรรยา หากจำเป็นจะต้องหย่าร้างกัน อย่าทิ้งลูก*** ฯ

๏ สามีภรรยาที่จะแต่งงานกัน เขาต้องดูอย่างนี้ Spec. เดียวกันไหม มีภูมิรู้เท่ากันไหม มีภูมิธรรมไหม มีภูมิฐานไหม แล้วก็ใช้หลักศาสนาเลือกด้วย ๖ ประการ

๑. ***รูปสวย*** สวยนอก สวยใน สวยชีวิตจิตใจ สวยทั้งน้ำใจ

๒. **รวยทรัพย์** ทรัพย์ตัวนี้หมายถึง **อริยทรัพย์** อีกทั้งทรัพย์ภายนอกครบไหม

๓. ***นับวิชา*** คนที่จะแต่งงานมีความรู้ไหม เขามีความรู้เสมอหน้ากับเรานี่นับวิชา

๔. ***มีมารยาท*** ต้องมีมารยาทร้อยเปอร์เซ็นต์

๕. ***ชาติผู้ดี*** แบบแผนดีไหม

๖. ***มีศีลธรรม*** มีศีลธรรมไหม

๏ ขอเจริญพรพี่น้องทั้งหลาย พระพุทธเจ้าสอนชัดเจนนะ เลือกคู่ให้ดูด้วยตนเอง ***ไม่ใช่ไปหาหมอดู*** ดูให้พ่อแม่ที่เคารพ อย่าเอาแต่ใจของพ่อแม่นะ ลูกเขาชอบใจกัน เขาถูกใจกัน อย่าไปขัดคอเขานะ... ปลูกเรือนต้องตามใจผู้อยู่ ปลูกอู่ต้องตามใจผู้นอน ใช่หรือไม่ ขอฝากไว้ด้วย ฯ

๏ ดูคนให้ดูหน้า ดูผ้าให้ดูเนื้อ ดูเสื่อต้องดูลาย ดูชาย ต้องดูพ่อจะได้ไม่ย่อท้อใจ ดูโยมผู้หญิงบ้าง ดูช้างให้ดูที่หาง ดูนางให้ดูแม่ ดูแน่ๆ ต้องดูถึงปู่ย่าตายาย เขาดูกันอย่างนี้ ฯ

๏ ***เรือนนอก*** คือ ***บ้านสะอาด***
เรือนใน คือ ***บ้านเรียบร้อย***
ในเรือน คือ ***อารมณ์ดี*** ฯ

๏ ***แม่บ้านการเรือน ต้องรู้เรือน ๓ น้ำ ๔***

๑. ***เรือนผม***

๒. ***เรือนนอน***

๓. ***เรือนครัว*** (ต้องสะอาดเรียบร้อย)

๑. ***น้ำใช้รอบบ้าน***

๒. ***น้ำรับประทาน***

๓. ***น้ำล้างหน้า***

๔. ***น้ำใจ*** (ต้องเต็มเปี่ยม) ฯ

◎ ***ลูกสะใภ้โปรดทราบ***

ทำขนมใส่ไส้ให้แม่ผัวกิน ? คือ เอาใจแม่ผัว ตามใจแม่ผัว หาสิ่งของถูกใจให้แม่ผัวคือ รู้ใจ

กินเป็นสุข นอนเป็นสุข นั่งเป็นสุข ? คือ กินทีหลัง นอนทีหลัง

อย่าไปนั่งขวางทาง ขวางหู ขวางตา ? คือ ทำงานให้เสร็จ ฯ

◎ ***สามีภรรยา สวดมนต์ไหว้พระ คนดีมีปัญญาจะมาเกิด และการสอนลูกตั้งแต่อยู่ในท้อง คือคุณแม่ต้องสวดมนต์ ฯ***

◎ บ้านไหนสะอาด นักปราชญ์มาเกิด บ้านไหนสกปรกสัตว์นรกมาเกิด เถียงพ่อ เถียงแม่ไม่พัก ฯ

◎ ปลูกบ้าน ***คร่อมตอ*** ยังไม่ร้ายเท่า ***มีตอ*** ในบ้าน ฯ

(พวกตอแหลตายไปแล้ว นำกะโหลกมาตักน้ำล้างเท้า ยังทำให้คนทะเลาะกันเลย ถ้าคนจีนเขาจะสอนว่า คนตอแหลตายแล้วเอาไปฝังมันยังยุให้หนอนทะเลาะกัน : ผู้รวบรวม)

๓.๓ เตือนตนเอง

◎ ***เงินทองคืออสรพิษ*** ไม่ใช่ ของเราอย่าไปเอา ถ้าเอาไป จะ***ต้องเป็นพิษเป็นภัยอย่างแน่นอน*** และถ้าได้มาโดยไม่ชอบธรรม ***มันจะทำร้ายทีหลัง ฯ***

◎ ***ถ้าทรัพย์เราบริสุทธิ์ หามาได้โดยบริสุทธิ์ใจ ไม่ค่อยหนีหรอก*** ถ้าได้มาร้อน เงินร้อนมันก็ร้อนไป ได้มา ไม่อยู่บ้านใจไม่ดี เพราะฉะนั้น ***เงินไม่บริสุทธิ์ อย่าเอามาไว้ในบ้าน ฯ***

๏ <u>คนไม่ทำงาน ไม่มีกิจกรรมที่ดี</u> ก็ ***เป็นหนี้ตัวเอง*** ต่อไป... เราใช้ **หนี้ตัวเอง** ด้วยการทำงานให้แก่ตัวเอง ทำงานด้วยการเรียนหนังสือ ทำงานสร้างหลักฐานขึ้นมาอย่างนี้ใช้หนี้ตัวเอง เกิดมาอย่าให้เสียชาติเกิด ***พยายามสร้างความดี เป็นการใช้หนี้ตัวเอง*** <u>มีความหมายอย่างนี้</u> ฯ

๏ <u>*ปัญญา*</u>ติดมากับตัว <u>***ความรู้***</u> อยู่ในตำราใครสนใจ <u>***ศึกษาเอาเอง ฯ***</u>

๏ มีเงิน***ให้เขากู้*** ความรู้ ***อยู่ในตำรา*** <u>*เวลา*</u>***จะใช้ลำบาก*** ฯ

๏ ***นกไม่มีขน คนไม่มีความรู้ ขึ้นที่สูงไม่ได้ ....คนไร้วิชาความรู้ไปไหน ก็เก้อเขิน ฯ***

๏ ***มหานิยม*** อยู่ที่ <u>***ความรู้***</u>
เสน่ห์ อยู่ที่ <u>***คุณธรรม***</u>
สวย อยู่ที่ <u>***คนชอบ ฯ***</u>

๏ อย่าเอา ***เงินตามเงิน*** (เล่นการพนัน เล่นหุ้น เล่นหวย ซื้อล็อตเตอรี่) ให้เอา***งานตามเงิน*** (งานเดินเงินตาม) ***เอาเงิน ตามเงิน...เจ๊ง ฯ***

๏ ***จงพอใจในชีวิตของตัวเอง โดยมิต้องไปเปรียบเทียบกับชีวิตของผู้อื่น ฯ***

๏ ***อย่าเป็นทุกข์ในสิ่งที่เสียไป จงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ ฯ***

๏ ***ความเจริญทางวัตถุ*** <u>***ยั่ว***</u>***ยุ ให้คนลืมตนฯ***

๏ ***เสรีภาพ คือ ชนะใจตนเอง ฯ***

๏ ***คนที่จะดีได้ ต้องฝืนใจได้*** ถ้าฝืนใจไม่ได้ รับรองเอาดีไม่ได้ <u>ไปเกิดอยู่ที่ไหนก็เอาดีไม่ได้ จะไปบวชเป็นพระ เป็นชี ก็เอาดีไม่ได้</u>ฯ

๏ ***คนโบราณท่านมีคติดี*** เวลาไปไหนมาไหนต้อง ***นิ่งได้ ทนได้ รอได้ ช้าได้ ดีได้*** ฯ

๏ ***เราเลือกเกิด เลือกตาย*** ไม่ได้ แต่ ***เลือกเป็น*** อะไรก็ได้ ***เลือกสร้างความดีได้ ฯ***

๏ ***คนมามืดไปมืด (ชีวิตมาอับ ไปอับ)*** จนแล้วยังไม่พอ ซ้ำมีขี้เกียจเป็นสันดาน เห็นความเกียจคร้านเป็นเครื่องอยู่สบาย เอาความมักง่ายเป็นอารมณ์ ยึดอ่อนแอเป็นจุดหมาย เบื่อหน่ายการงานเป็นกำลัง ไม่คิดตั้งตัวให้เป็นหลัก หนักไม่เอาเบาสลัด จะทำงานอะไรมักอ้างเลศว่า หนาว ร้อน หิว กระหาย เช้า สาย บ่าย เย็น ปวดหัวมัวตา เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ดีแต่ขยัน แก้ตัวเป็นที่หนึ่ง งานประจำของเขาก็ คือ งานกิน งานนอน งานรบกวนเพื่อนบ้าน ทนแบกความจนไว้บนไหล่ไปจนวันตาย ฯ

๏ อย่าเห็นแก่ตัว อย่ากลัวลำบาก ***ความยากจะไม่เกิด*** ถ้าเห็นแก่ตัว กลัวลำบาก ***ความยากจะเกิด ฯ***

๏ เชื่อใจเรา ขณะ ***มีโทสะ*** ขณะ ***มีโมหะ*** ขณะ ***มีโลภะ*** นี่เชื่อใจเราอย่างนี้ ***ร้ายที่สุด ฯ***

๏ ***คบพาล*** ได้ผิด
คบบัณฑิต ได้ผล
คบคนชั่ว พาตัวให้อับจน
คบคนดี ให้ผลจนวันตาย
เมาเพศ หมดค่า
เมาสุรา หมดความสำคัญ
เมาการพนัน หมดตัว
เมาเพื่อนชั่ว หมดดี ฯ

๏ ***พูดดี เข้าใจง่าย พูดร้าย เข้าใจยาก ฯ***

๏ ***ปรารถนาสารพัดในปฐพี เอาไมตรีแลกได้ดั่งใจจง ฯ***

๏ *เขาร้ายมา* อย่าร้ายตอบ
เขาไม่ดีมา จงใช้ความดีเข้าแก้ไข
คนตระหนี่ ให้ของที่ต้องใจ
คนพูดเหลวไหล เอาความจริงใจ เข้าไปสนทนา ฯ

๏ ***ยิ่งเกลียด ยิ่งเข้าใกล้ ยิ่งรัก ยิ่งออกห่างไกล*** แก้โดย ***แผ่เมตตาให้เกลียดออกไป*** รักจะได้เข้ามาแทนที่ สร้างความดีกันต่อไป ฯ

๏ ***อย่าไปเกลียดใคร อย่าไปผูกพยาบาทใคร จำไว้เลย แผ่เมตตาอย่างเดียว กลับร้ายกลายดี ฯ***

๏ รัก ก็ ***อย่ารักให้หมด เผื่อไว้เกลียดกันบ้าง***
เกลียด ก็ ***อย่าเกลียดกันหมด เผื่อไว้รักกันบ้าง*** เดี๋ยวจะมองหน้ากันไม่ติด ฯ

๏ ขอท่านนักกรรมฐานทุกท่าน ***โปรดแผ่เมตตา ออกชื่อศัตรูให้เป็นมิตรให้ได้*** ถ้าเป็นศัตรูคู่ปรปักษ์แล้วต้องออกชื่อไว้ ***ถ้าท่านทำไม่ได้ ท่านจะแผ่เมตตาไม่ออก*** จะคิดอาฆาตเคียดแค้น ผูกพยาบาท**จะมีเวรกรรม ต่อไปถึงชาติหน้า ฯ**

๏ ***โกรธทำไม เสียสมองเปล่า ๆ***
ทะเลาะทำไม เสียเวลาเปล่า ๆ ฯ

๏ ***ความอดทน***
เป็นคุณสมบัติของ ***นักต่อสู้***
ความรู้
เป็นคุณสมบัติของ ***นักปราชญ์***
ความสามารถ
เป็นคุณสมบัติ ***ของนักประกอบกิจ***
ความมีระเบียบทุกชนิด
เป็นคุณสมบัติของ ***ผู้ดี ฯ***

๏ แข่งเรือ แข่งพาย แข่งได้ แข่งบุญแข่งวาสนาไม่ได้ แต่อยากจะเรียนถามว่า พายเรือ เป็นมั้ย ***เคยฝึกพายเรือหรือเปล่า*** *ถ้าไม่เคยจะแข่งบุญวาสนาได้อย่างไรเล่า* ?

๏ ถ้าท่านผู้ใด เจริญวิปัสสนากรรมฐาน จิตมั่นคง จะไม่ง้อใคร เราต้องช่วยตัวเองได้ ทำใจได้ เราจะไม่เสียใจ ไม่น้อยใจต่อบุคคลใด ***ความเสียใจ น้อยใจ เป็นเมืองอบาย เป็นเมืองนรกหมกไหม้ตัวเราเองฯ***

๏ ***กฎหมาย*** ต้องลงมือทำจึงจะมีผลถูกผิด ***แต่กฎแห่งกรรม*** เพียงแค่คิดเท่านั้น ก็เป็นผลแล้ว ฯ

๏ ***อยากอายุยืน*** อย่าฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อย่าบังอาจกับพ่อแม่ให้ ***หมั่นสวดมนต์ ทำกรรมฐาน*** เข้าไว้ จะต่ออายุตัวเองได้ ฯ

๏ ***ของจริงอยู่ในตัวท่าน*** ที่จริงไม่ชอบ ไปชอบที่ไม่จริง ที่ได้ไม่เอา ไปเอาที่ไม่ได้ ฯ

๏ ความกังวลใจ คือ ศัตรูของชีวิต ***อดีต*** คือความฝัน ***ปัจจุบัน*** คือ ความจริง ***อนาคต*** ไม่แน่นอน อย่าจับให้มั่นคั้นให้ตาย ผิดหวังจะเสียใจตลอดชีวิต ***ปัจจุบันเท่านั้นที่เราจะแก้ไขได้ ไม่มีใครสร้างความเดือดร้อนให้แก่เราได้ นอกจากตัวเราเอง*** ฯ

๏ เสียงหนอ ***เขาด่าเรา อย่าเอาหูไปรับ*** เดี๋ยวก็กลับไปหาเขาเอง ***กำหนดให้ได้ หูกับปากเขาอยู่ใกล้กัน แต่หูเราอยู่ไกลปากเขา เรื่องอะไรเอาหูเราไปรับ...เราขว้างลูกบอลไปที่ผนัง*** ลูกบอลก็จะเด้งมาหาเรา **เราฉายไฟฉาย ไปที่กระจก** ไฟก็จะสะท้อนมาที่เรา ฯ

๏ ขอให้ธัมมะในตอนนี้ว่า ***ถ้าวันไหนมีใครมาด่าอาตมา อาตมาได้บุญมากได้กำไรเยอะ*** จะไม่ฟังเสียงคำด่า แต่จะฟังเสียงเหตุผลว่าเราเป็นจริงตามที่ด่าไหม ถ้าไม่จริงคำด่านั้นไปหาเขา ถ้าเป็นดังคำด่าเราก็แก้ตัวเสียใหม่ ทำดีให้รุ่งเรืองเจริญต่อไปไม่หวั่นไหว ตั้งสติสัมปชัญญะไว้ ฯ

๑ หูได้ยินเสียง ตั้งสติไว้ที่หู เขาด่าเราตั้งสติไว้ **คำด่าอย่าไปรับมาไว้ในสมองให้มันฝ่อ คำด่านั้นจะกลับไปหาเขาเอง** เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปที่หูนี่ ฯ

๑ ***คนด่าเราเป็นบาป เราโดนด่าเป็นบุญ*** เราอย่าไปโกรธตอบ คนโกรธตอบ เป็นบาปมากกว่าคนด่า คนด่าบาป ๕๐% เราโกรธแล้วด่าตอบ เราบาป ๑๐๐ % นี่แหละบุญทางกายอย่างนี้ ฯ

๑ ยกตัวอย่างบุญอยู่ที่กายให้โยมฟัง ***"เสียงหนอ" เขาด่าเรา นินทาเรา นั่นแหละเขาบาปแล้ว*** ถ้าตัดตอนรูปนามขันธ์ ๕ เป็นอารมณ์ได้ เขาก็ตัดตอนจากเราไป ***เขาด่าเรา ก็คือ ด่าเขานั่นเอง*** เขาก็เป็นบาปคนเดียวเดือดร้อนมาก ใจเศร้าหมองที่ด่าเรา ***เราทำใจได้ เราทำจิตใจดี มีปัญญาเราก็ได้บุญที่รับฟังคำด่าได้ เราได้บุญที่ปลงตกแล้ว*** เสียงกับหูคนละอัน บาปกับบุญคนละอัน แล้วเขาเอาบาปไป **เราเอาบุญไว้คือความสุขจากการทำใจได้** ฯ

๑ เห็นหนอ ปากบุ้ยด่าเรา แสดงท่าทางไม่พอใจเรา ***แล้วเห็นหนอ ปัญญาเกิด อ๋อ เขาบาปแล้ว*** เราเกิดโมโหที่เขาทำท่าทางกับเรา เราก็ต้องบาป ๑๐๐ % ส่วนเขาที่ทำกับเรา เขาบาป ๕๐ % นี่แหละ ญาติโยมไม่เข้าใจมาก ทำใจไม่ได้เชียวหรือ***ว่าคนโน้น น้อยเนื้อต่ำใจคนนี้*** อะไรอย่างนี้ เรียกว่าทำใจไม่ได้ ***คนไหนทำใจไม่ได้ ก็ไปนรก ทุคติ ปาฏิกังขาแน่นอนที่สุด ...*** โจมตีคนโน้น โจมตีคนนี้ คนโดนโจมตีนั่นแหละได้บุญ ***ส่วนคนไปตีเขานั่นแหละได้บาป คนที่โดนตีได้บุญ ถ้าทำใจได้***ฯ

๑ ไม่ต้องนินทาใคร ไอ้กูว่ามึง มึงว่ากู นั่นพวกบาป ***ทำใจไม่ได้เป็นพวกบาป*** ฯ

๑ อย่าไปว่าคนโน้นคนนี้เขา เราไม่เคยว่าใครแล้ว ***เขาดีแค่นั้น*** ธาตุสังกะสี เอาดีไม่ได้ ไปว่าเขาทำไม ฯ

๏ ***หมามันกัดแล้ว อย่าไปทะเลาะกับหมา*** หมามันกัด เราต้องรักษาแผลหมากัดแล้ว อย่าไปตีหมา อย่าทะเลาะกับหมา เรารู้แผลแล้ว เราต้องแก้ที่แผล ต้องรักษาแผล ฯ

๏ ยอมเสียเปรียบเขา ***ดีกว่า*** เอารัดเอาเปรียบเขา ***เราก็จะอยู่รอด?***

๏ ไปไหน ***ตา ดู หู ฟัง ปากนิ่ง*** เพราะ ***ตา หู*** เป็นครูใหญ่ ***ปาก*** เป็นครูน้อย ***ตาไว หูไว*** แต่อย่า ***ปากไว*** คนมีปัญญาฟังมากกว่าพูด ฯ

๏ ไปไหน ปากอย่าไว ใจอย่าเบา ***เรื่องเก่าอย่ารื้อฟื้น เรื่องคนอื่นอย่าคิด*** กิจที่ชอบทำให้เสร็จไป...***เรื่องของคนอื่นเอามาคิดทำไมคิดเรื่องของตัวเองดีกว่า*** วันนี้จะทำอะไรกัน จะต้องทำอะไรให้เสร็จบ้าง วันพรุ่งนี้ เดือนหน้าจะอยู่ถึงหรือเปล่า จะไปรำพึงรำพันให้เสียสมอง ให้จิตตกทำไมเล่า เดี๋ยวพระอาทิตย์ ก็เลี้ยวลัดอัสดงหมดไป ๑ วัน ***แล้วท่านจะได้อะไรหรือ?***

๏ ขันติความอดทน ***หลวงพ่อทน หลวงพ่อนิ่ง หลวงพ่อนิ่งหลวงพ่อทน*** ไปไหน หูฟัง ปากนิ่ง ตีนรีบวิ่ง มือทำแต่ความดี ฯ

๏ ***อย่าเอากิเลสของคนอื่นมาใส่ตัว รู้ความชั่วของคนอื่น*** แล้วมาใส่สมอง ***วุ่นวายตัวเองเปล่า ๆ*** ฯ

๏ ***พูด***ไป ***ขัดใจ*** เขา
คำเรา ***เบาราคา***
ทำใด ขัด ***นัยน์ตา***
ลดราคางานเราเอง ฯ

๏ เวลาใด ***ทำใจให้ผ่องแผ้ว***
เหมือน ***ได้แก้วมีค่าชูราศี***
เวลาใด ***ทำใจให้ราคี***
เหมือน***มณีแตกหมดลดราคา***

๏ ***อันความสุขทางใจ*** นั้นหายาก
คนส่วนมาก ***ไม่ชอบแสวงหา***
หวังแต่สุข เพื่อสนุกเพียงหูตา
มันจะพาชักจูงให้ยุ่งใจ ฯ

๏ ***เขาโกงเราน่ะดีแล้ว เราอย่าไปโกงเขา*** โกงคนอื่นโกงเข้าไปแต่ ***อย่าโกงตัวเองได้ไหม*** ในเมื่อโกงตัวเองไม่ได้แล้ว ***หันมุมกลับ*** จะซื่อสัตย์สุจริตเป็นนิจ ขยันประหยัดให้มั่น หันหลังให้อบาย...***มีให้เขาลักเราไปดีกว่าเราไปลักเขามา นี่ซิ เครดิต ...คนที่มีเครดิตคือ คนที่มีคุณธรรม คุณธรรมได้แก่ กุศล พูดจริง ทำจริง*** ฯ

๏ อยากรวย อยากสวย อยากดี อยากมี ไม่อยากจน แต่ทุกคนไม่อยากทำ อยู่เฉย ๆ ให้มันลอยมาเองหรือ ฯ

๏ ถ้าใครเขาขอยืมเงินเราไปแล้ว ไม่ใช้คืน หรือถูกโกง ***ไม่ต้องไปทวง ไม่ต้องสนใจ*** ทำใจให้เป็นปกติ ทำใจให้งอก คิดเสียว่า ทำบุญ ใช้หนี้เก่าไป ฯ

๏ ยากดีมีจน ***อย่าเป็นคนเสียสัจจะ*** ทำอะไรทำจริง อย่าเอาคำพูดไปทิ้ง อย่าจนน้ำใจ ฯ

๏ ***โกหกคนอื่น ยังไม่ร้ายเท่าโกหกตนเอง***...อย่าโกหกตัวเอง พูดแล้ว ต้องทำ ฯ

๏ ***เช้า*** แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์
ก่อนนอน แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์
ตื่น ก็เป็นสุข **หลับ** ก็เป็นสุข ฯ

๏ ***สวดมนต์*** เป็นยาทา ***วิปัสสนา*** เป็นยากิน ***ทั้งกินทั้งทา*** ท่านจะมีความสุขสบายมากมายหลายประการ มีความสุข ถึงลูกถึงหลานของท่านทั้งหลาย จะทำกิจการอะไรก็สำเร็จ เสร็จทันเวลา ฯ

๏ ***สวดมนต์ เป็นนิจ อธิษฐานจิตเป็นประจำ อโหสิกรรม*** *ก่อนค่อย**แผ่เมตตา** ฯ*

๏ **สวดมนต์ต้องสวดทุกวัน** มันจะต้องมีสักวันที่จิตเราเป็นสมาธิ คิดดีกับคนอื่น ไม่คิดโกรธเกลียดใคร ***นั่น เป็นการอโหสิกรรมไปในตัว*** แล้วการแผ่เมตตาจะได้ผล แต่ถ้ายังคิดไม่ดีกับเขาอยู่ แผ่ไปก็ไม่ได้ผล ***ดังนั้นจึงต้องสวดทุกวัน ฯ***

๏ ***ตีสี่*** เป็นเวลาที่สมองว่าง เหมาะที่จะ***สวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา*** ท่านที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ควรลุกขึ้นมาอ่านหนังสือ จะจำได้แม่น ฯ

๏ เงิน	ซื้อ	เตียงนอนได้
แต่	ซื้อ	การหลับเป็นสุขไม่ได้
เงิน	ซื้อ	กระดาษปากกาได้
แต่	ซื้อ	ความเป็นกวีไม่ได้
เงิน	ซื้อ	อาหารดี ๆ ได้
แต่	ซื้อ	ความอยากรับทานไม่ได้
เงิน	ซื้อ	***ความประจบสอพลอได้***
แต่	ซื้อ	***ความจริงใจไม่ได้***
เงิน	ซื้อ	***การตามใจได้***
แต่	ซื้อ	***ความจงรักภักดีไม่ได้***
เงิน	ซื้อ	เพชรนิลจินดาได้
แต่	ซื้อ	ความงามไม่ได้
เงิน	ซื้อ	***ความสนุกชั่วครู่ได้***
แต่	ซื้อ	ความสุขไม่ได้

(เงินซื้อความสุขไม่ได้ แต่ซื้อความสะดวกได้)

เงิน	ซื้อ	เพื่อนร่วมเดินทางได้
แต่	ซื้อ	เพื่อนแท้ไม่ได้
เงิน	ซื้อ	***อำนาจราชศักดิ์ได้***
แต่	ซื้อ	***ปัญญาไม่ได้***
เงิน	ซื้อ	อาวุธยุทธภัณฑ์ได้
แต่	ซื้อ	สันติภาพไม่ได้
เงิน	ซื้อ	***เมียที่สวยได้***
แต่	ซื้อ	***แม่ที่ดีของลูกไม่ได้***

เงินจะสำคัญเมื่อจำเป็นต้องใช้เท่านั้นฯ

๏ ***จริงอยู่ที่ผี*** (เกิดมาต้องตายทุกคน) ***ดีอยู่ที่ละ*** (ทำความดีต้องละความชั่ว) ***เป็นพระอยู่ที่จริง*** (หนึ่งอย่าเป็นสอง) ฯ

๏ ***พระพุทธเจ้าสอนให้คนขยันหมั่นเพียร*** บางคนชอบแต่จะพักผ่อน***อย่าลืมว่า มีดยิ่งลับยิ่งคม สมองยิ่งใช้ยิ่งคล่อง*** ส่วนการพักนั้น ***ยิ่งพักจะยิ่งทำให้ปัญญาทึบ*** คนยิ่ง ***ทำงาน ยิ่งจะอายุยืน*** งานที่ทำจะยิ่งช่วยให้สติปัญญาแตกฉาน หลักที่ควรจำคือ ***ขยันเอาการ งานสะอาด ฉลาดรอบคอบ ชอบระวัง ตั้งใจตรง ทรงศีลธรรม นำทางให้ถูก ปลูกสติ ดำริชอบ*** ถ้าทำได้ทั้งเก้าข้อนี้ จะก้าวไปสู่ความเจริญ จะประสบผลสำเร็จ จะได้งานได้การเป็นกำไรของชีวิต ฯ

๏ ***คนดื้อ***	อย่า	สอน
คนจร	อย่า	คบ
คนประจบ	อย่า	รัก
คนทัก	อย่า	นิ่ง
คนจริง	อย่า	ล้อ

คนมาง้อ	อย่า	โกรธ
คนโฉด	อย่า	เข้าใกล้
คนตาย	อย่า	กลัว
คนชั่ว	อย่า	นำพาฯ

๏ อย่าไป	***ข้าม***	***คนล้ม***
อย่าไป	***ข่ม***	***คนรู้***
อย่าไป	***ขู่***	***คนกล้า***
อย่าไป	***ท้า***	***คนพาล***
อย่าไป	***วาน***	***คนร้าย***
อย่าไป	***ขาย***	***คนรัก***
อย่าไป	***กัก***	***คนรีบ***
อย่าไป	***บีบ***	***คนบอบ***
อย่าไป	***ชอบ***	***คนชั่ว***
อย่าไป	***ยั่ว***	***คนดี***
อย่าไป	***ตี***	***คนตาย ฯ***

๏ ***อย่าดูถูกขอทาน อย่าดูถูกคนจน อย่าดูถูกคนไร้เหตุผล เขาสามารถจะดีได้ ฯ***

๏ ***รู้จริง*** หายาก ***รู้มาก*** หาง่าย ฯ

(เข้าในลักษณะอ่านหนังสือมาร้อยเล่ม รู้หมดแต่ทำไม่ได้ หรือรู้พระอภิธรรม แต่ปฏิบัติธรรมไม่ได้ หรือรู้ว่าเมืองนี้อยู่ประเทศนั้น ประเทศนี้สวยงามแต่ไม่เคยไป หลวงพ่อจึงให้สติพวกเราว่า ***ปฏิบัติธรรมดีกว่าพูดเรื่องธรรม :*** ผู้รวบรวม)

๏ ***รู้จริง***	ต้อง	***ทำ***
รู้จำ	ต้อง	***ท่อง***
รู้แจ้ง	ต้อง	***คิดก่อน ฯ***

◎ ***ไม่เรียน*** หรือจะรู้
ไม่ดู หรือจะเห็น
ไม่ทำ หรือจะเป็น
จะลำเค็ญย่ำแย่ จนแก่ตาย ฯ

◎ *เรียน* ให้ ***รู้***
ดู ให้ ***จำ***
ทำ ให้ ***จริง***
เรียนรู้ *ดูจำ* *ทำจริง...*
เรียนไม่รู้ *ดูไม่จำ* *เรียนทำไม ! ฯ*

◎ ***ตอนต้น*** สู้ทนทุกข์
จะได้สุข เมื่อ ***ตอนปลาย***
ตอนต้น ชอบสบาย
จะได้ร้าย เมื่อ ***ปลายมือ*** ฯ

◎ ***มะตูมแข็งนอก*** อดทนต่อความยากลำบาก

◎ ***มะกอกแข็งใน*** อดทนต่อความเจ็บใจ เรียกว่า อดทนนอก อดทนใน อดทนไว้ให้ได้ ฯ

◎ อาตมาสอนเด็ก เวลาครูอาจารย์สอนให้ส่งกระแสจิตทางหน้าผาก จุดประสาทอยู่ตรงนี้ เพ่งไปเลยดูที่ครูสอน จำแม่นไม่ลืม จะไม่เสียสมาธิด้วย ฯ

◎ ***ทำบุญ*** ทำง่าย ***สร้างบุญ*** สร้างยาก ฯ

◎ เป็นลูกหลานวัดอัมพวัน ***อย่าใจแคบ ไม่หวงกันกิน ไม่หวงกันใช้*** คนใจแคบจนตลอดชาติ ฯ

◎ ของกิน ***ไม่แบ่งกันกิน*** มันจะเน่า เรื่องเก่า ***ถ้าไม่เล่า*** มันจะลืม ฯ

๏ ขอฝากไว้ ***เอาที่เขาสอนเรา อย่าเอาที่เราสอนเขา เข้าใจไหม*** สมมุติ เช่น โยมกินเหล้าเล่นการพนัน ถ้าเอาที่อาตมาไปสอนแล้ว กินเหล้าไม่ดี เขาจะไม่ให้เราห้าแสนหรือ (ตบ) ต้องเอาที่เขาสอนเรา แล้วเขาจะชอบ อย่างถามว่า "หลวงพ่อครับกินเหล้าดีอย่างไร" อาตมาก็จะตอบว่า "ดีที่โยมชอบ แต่ไม่ดีสำหรับอาตมา อย่างเช่น ถ้าอาตมาดื่มเหล้า โยมจะทำบุญไหม" เขาก็จะตอบว่า "ไม่ทำครับ ผมจะไม่ใส่บาตรเลย " อาตมาก็บอกต่อว่า "ถูกต้องแล้วเพราะอาตมาเป็นพระ" อาตมาก็เลยให้ข้อคิดว่า โยมจ๋าโยม เมื่อโยมแสดงตนเป็นอุบาสกอุบาสิกา รับศีล รับทานการกุศลแล้ว โยมจะดื่มเหล้าได้ไหม จะเล่นไพ่ได้ไหม ฯ

๏ **ทำให้เขาชอบ พูดเขาถึงจะเชื่อ ฯ**

๏ คนยุคใหม่สมัยนี้

เราช่วยเขาได้มาก เขาจะรักเรามาก

เราช่วยเขาได้น้อย เขาจะรักเราน้อย

หาโอกาสช่วยใครไม่ได้

ใครเขาจะรักเราหรือ?

รักตัวเองให้มาก ฯ

๏ ***คนอื่น*** ที่เป็นเพื่อน เป็นที่รัก หรือ ยอดหัวใจ ก็ยังมีโทษแก่ตัวเรา ***รักเราไม่จริงเหมือนบิดามารดา*** เขาพึ่งเราได้ เขาจึงมารักเรา ฯ

๏ ผู้มีพระคุณจำแนกออกเป็น ๔ ได้แก่

๑. คน

๒. สัตว์

๓. ชาติภูมิ (มาตุภูมิ)

๔. เครื่องอุปกรณ์ใช้สอย

๏ ช่วย ***ตัวเองไม่ได้*** เลว

ช่วย ***ตัวเองได้*** ยังไม่ดี (เสมอตัว)

ช่วย **พ่อ ช่วยแม่ ได้ ดี**

ช่วย สังคมได้ ดีที่สุดฯ

๏ ***อย่ามองโลกในแง่ร้าย*** แต่ ***ก็อย่าหมายโลกในแง่ดี*** อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเอง

(โดยเฉพาะลูกผู้หญิง ต้องระมัดระวัง มิฉะนั้นจะพลาดท่าเสียทีได้ง่าย) ฯ

๏ จำไว้ มีเงินทองเจรจาได้ มีไม้ไร่ปลูกเรือนงาม มีเงินเขาเรียกน้อง มีทองเขาเรียกพี่ ไม่มีเงิน ไม่มีทอง พี่น้องไม่มี ***ความผิดพลาดเป็นของคน แต่คนดีต้องรู้จักกลับตัว*** ฯ

๏ ***เราเกิดมา*** เพื่อรอเวลาตาย

เราได้มา เพื่อรอเวลาเสีย

เรามี เพื่อรอเวลาหมด

เราเจอกัน เพื่อรอเวลาจาก

เราพบกัน เพื่อรอเวลาพลัดพราก

และ***เวลานั้นจะมาถึงเมื่อใดไม่มีใครทราบ*** แม้แต่ตัวเอง ฯ

๏ ผู้หญิงที่ ***น่าเกลียด*** คือผู้หญิง ***ที่เอาแต่ใจตัว***

ผู้ชายที่ ***น่ากลัว*** คือ ผู้ชาย ***ที่ไม่รู้จักเกรงใจคน***

สรุป ***ผู้หญิงตามใจตัว เสียคน ผู้ชายที่ไม่เกรงใจคน คบไม่ได้***ฯ

๏ เกียรติยศ ชื่อเสียง ความรัก ***บูชาไว้*** พ่อแม่ให้อะไรมารับไว้ก่อน อย่าไปทำลาย เก็บไว้เป็นของที่ระลึกก็ยังดี อย่าเอาไปทิ้งขว้าง ฯ

หมวดที่ ๔ ความรู้คู่ความดี

หมวดที่ ๔ ความรู้คู่ความดี

๔.๑ ความดี/บุญ-ทาน

พระพุทธเจ้าสอนให้แข่งขันกัน ***สอนให้แข่งความดี แต่ไม่ไปแย่งใครเขามาดี*** แย่งดีไม่ได้นะ...เรียนหนังสือสอบตกเรื่อย เขาสอบได้ ทำไมเราสอบตก ต้องเร่งรัด พัฒนาทันที ให้ดีเหมือนเขา เราต้องพยายามให้ได้ที่หนึ่งเหมือนเขา นี่พระพุทธเจ้าสอน ***อย่าเข้าใจผิดว่าพระพุทธเจ้า สอนให้งอมืองอเท้า ไม่ใช่นะ ไม่ใช่...ไม่ใช่ไปอิจฉาเขานะ***...แข่งกันดี อย่าไปแย่งเขามาดี **ดีในตัวสิ**อย่าไปกลัวคนอื่น ต้องกล้าต้องดีในตัว เหมือนแสงไฟต้องสว่างในตัวเราเอง พระอาทิตย์สว่างในตัวของมันเอง... พระพุทธเจ้าสอนให้ขยัน ตีความให้คนไทยเข้าใจ

อย่านอนตื่นสาย
อย่าหน่ายหากิน
อย่าหมิ่นเงินน้อย
อย่าคอยวาสนาให้มาหาเอง เป็นไปไม่ได้ต้องสร้างต้องทำขึ้นมาเอง
นอนนานงานน้อย
กินบ่อยเงินหมด
มีเงินหน้าสด
หมดเงินหน้าแห้ง แล้งน้ำใจ

พระพุทธเจ้าสอนให้คนขยัน ไม่ได้สอนให้คนขี้เกียจ ***คนที่ขี้เกียจนี่ไม่ใช่คำสอนของพระพุทธเจ้าเลย*** คนขี้เกียจนี่นอกประเด็นวงศาสนา ฯ

๏ ถ้าท่านรับราชการต่างพระเนตรพระกรรณขององค์พระราชา ***ท่านถวายพระราชกุศลทุกวันเถอะ*** ท่านจะเจริญในยศถาบรรดาศักดิ์ ถึงท่านไม่มียศตำแหน่งสูง ท่านจะไม่เป็นใหญ่เป็นโต ผลบุญจะมีมาถึงลูกท่านได้ ฯ

๏ ***เวลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายสังฆทาน พระองค์ทรงจบทุกครั้ง..***พวกเราจะถวายอะไร ก็จบกันเสียบ้างนะ บางทีภรรยาให้สามีจบ สามีรำคาญไม่ยอมจบ ระวังท่านจะไม่ได้บุญ ฯ

๏ ***ใครตั้งใจทำความดี*** หันเข้าหาธัมมะ ***อย่าไปกังวลเรื่องปากโลก*** ให้เราดีขนาดไหน ***หากไม่ถูกกิเลสเขา*** เขาไม่ชอบ เขาไม่เข้าใจ ***เขาก็ตำหนิ*** เราทำอะไรเรารู้ด้วยตนเอง ***ดีหรือชั่ว ไม่ได้อยู่ที่เขาว่า อยู่ที่เราทำเองทั้งหมด เรารู้ของเราเอง บริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ เป็นของจำเพาะตน*** ใครจะทำให้ตนบริสุทธิ์ไม่ได้ **ตนทำเองทั้งสิ้น ฯ**
(เขียนไว้ที่ต้นไม้ในวัด : ผู้รวบรวม)

๏ ***สร้างความดีต้องมีอุปสรรค*** ท่านทั้งหลายอย่าน้อยเนื้อต่ำใจนะ ***สร้างความดีมากเท่าไร อุปสรรคมาขัดขวางมากเท่านั้น***ต้องสู้ต่อไปเพื่อใช้หนี้เขา ***เพราะคนเราเกิดมาเพื่อสร้างความดีใช้หนี้กรรมเก่า ฯ***

๏ ถ้าเรา ***สร้างความดีมากเท่าไร*** เจ้ากรรมนายเวร มักมาตามให้เราชดใช้ ***เหมือนพ่อค้าแม่ค้า ร้านค้า ยิ่งขายดิบขายดี เจ้าหนี้ก็มาทวง ถ้าเราขายไม่ได้ไม่มีสตางค์เลย ไม่มีใครมาทวง ไม่มีใครมาขอแน่ ๆ ฯ***

๏ ***การทำความดี มีได้ทุกโอกาส ความประมาททำให้พลาดจากความดี ฯ***

๏ ***ความดี*** ทำยาก ***ความชั่ว*** ทำง่าย
ความดี เป็น ศัตรูของชีวิต
ความดี ต้อง มีอุปสรรค
ความดี ต้อง มีคนอิจฉาริษยา
สร้างความดี ลงทุนความลำบาก

สร้างความชั่ว ลงทุนความสบาย กินสบายนอนสบาย ไม่เอางานเอาการ **กำลังชั่ว โดยไม่รู้ตัว ฯ**

๏ โอ้อนาถวาสนานิจจาเอ๋ย ***เราเกิดมาทำไม เกิดมามีกรรม เกิดมาทำอะไรเล่า*** ก็เกิดมา ***สร้างความดี*** ใช้หนี้กรรมเก่า ไม่ยอมชดใช้ ยังปฏิเสธทุกข้อหาอีกหรือ ฯ

๏ เลี้ยง ช้าง ม้า วัว ควาย ***ไว้ใช้งาน*** เลี้ยงสังขารร่างกาย ***ไว้สร้างความดีใช้หนี้เขา*** ฯ

๏ ***ความดี***ให้ความ***อิ่มใจ***ในเบื้องหลัง ให้ความ ***สมหวัง*** ในเบื้องหน้า

๏ ***ความชั่ว*** ให้ความ***ขุ่นใจ***ในเบื้องหลัง ให้ความ ***ผิดหวัง*** ในเบื้องหน้าฯ

๏ ทำ ***ความดี*** ต้อง
ถูกตัว ***บุคคล***
ถูก ***สถานที่***
ถูก ***เวลา***

ต่อเนื่องกัน ***เสมอต้นเสมอปลาย*** คนนั้นจะได้รับผลดี ๑๐๐% และจะเอาดีในชาตินี้ได้แน่นอน ไม่ต้องรอดีถึงชาติหน้า ฯ

๏ การกระทำใด ๆ ที่เป็นไปโดยต่อเนื่องนี้ <u>ของเล็กของน้อยก็เป็นของใหญ่</u> บุญน้อย<u>ก็เป็น</u>บุญ<u>มาก</u> ***ทำดีไม่ได้ผล*** เพราะทำตนลุ่ม ๆ ดอน ๆ ***ทำดีที่ได้ผล*** เพราะทำตนสม่ำเสมอ ฯ

๏ <u>***ทำความดี***</u>
เบื้องบน ***จะร้อนถึงจักรินทร์ เทวราช***
เบื้องต่ำ ***จะร้อนถึงพญานาคา***
<u>***ทำความชั่ว***</u> จะร้อนถึงยมบาล ฯ

๏ ท่านอย่าเข้าใจผิดว่า สร้างความดีแล้ว เวรกรรมไม่ตามสนอง ตรงกันข้าม ***ยิ่งสร้างความดี ยิ่งกรรมมาชัด*** มารไม่มี บารมีไม่เกิด สร้างความดีต้องมีอุปสรรคเพราะเหตุใด คือ ***กรรมมาทวงหนี้*** ฯ

๏ ไม่สู้ใคร ไม่หนีใคร ***สร้างความดีเข้าไว้*** ดูสิมันจะดีไหม..ความดีจะมีอุปสรรค ***ถ้าเราสร้างความดี ต้องมีคนด่า คนว่า*** ต้องทนต่อไป ฯ

๏ แม่บ้านชาวสิงคโปร์ ลูก ๕ คน สวดมนต์บูชาพระสม่ำเสมอ แต่บ้านไม่มีความสุข สามีชอบเล่นม้า เงินทองไม่พอใช้ ลูกชายคนโตก็มีปัญหากัน หลวงพ่อบอกว่าเป็นกรรมจากอดีตที่แม่เคยทำไม่ดีไว้ เมื่อมาทำดีไหว้พระสวดมนต์ ***กรรมจึงมาให้ผลเร็ว*** แต่ตัวเองคิดว่าไม่ได้ผล จึงเลิกสวดมนต์ไม่บูชาพระ ถ้าทำความดีไปเรื่อย ๆ ต่อไปจะดีขึ้น ***ให้อดทนทนทุกข์ทรมานไปก่อน*** ฯ

(เรื่องนี้เป็นนิทัศน์อุทาหรณ์ สำหรับท่านที่สู้ทำความดีมานาน แต่ยังประสบเคราะห์กรรม ไม่ได้รับผลเป็นที่พอใจ ก็เลยท้อใจ ตัวอย่างนี้คุณซูง้อ บันทึกไว้สมัยบวชเป็นชี เมื่อหลวงพ่อไปสิงคโปร์ : ผู้รวบรวม)

๏ คนเราจะยากดีมีจน ***เขาไม่ได้วัดความเป็นคนดีที่บ้านใหญ่บ้านโต จะมียศฐาบรรดาศักดิ์ เป็นรัฐมนตรี เป็นนายพล เป็นเจ้าเมือง*** แล้วเป็นคนดีเห็นจะไม่ใช่วิสัยของนักปราชญ์ เขาดูคนที่ข้อปฏิบัติ **ดูคนดีเขาดูที่ละความชั่วได้ไหม** ถ้ายังไม่ละความชั่ว ยังมั่วสุมอบายมุข หาความสนุกในสังคม จะมีเงินกี่ร้อยล้าน ก็ไม่ใช่คนดีมีปัญญา...**วัดคนวัดด้วยคุณธรรม** ฯ

๏ บูชา ***ทรัพย์*** ไปไหนมี ***ความสะดวกสบาย***
บูชา ***ชื่อเสียง*** ไปไหนมี ***คนไว้ใจให้ความเคารพเชื่อถือ***
บูชา ***ความรัก*** ไปไหนมีคนเมตตา ฯ

๏ ***ไหว้ครู ๕ อย่าง คือ***

๑. ***สักการะ*** ครู เอาใจใส่ ครูอาจารย์

๒. ***เคารพ*** ครู มั่นใจ ต่อครูบาอาจารย์

๓. ***บูชา*** ครู ปฏิบัติบูชา ปฏิบัติตามคำสั่งสอน

๔. ***นับถือ*** ครู ยึดถือไว้ ยึดเหนี่ยวข้อปฏิบัติที่ดีไว้เป็นแบบอย่าง

๕. ***เชื่อฟัง*** ครู นำคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์ไปชี้แนะแสดงเหตุผลแก่ครอบครัวและคนทั่วไป ฯ

๏ เราก็แผ่เมตตาด้วยความดีของเราจากกรรมฐาน ไม่มีอะไรดีกว่า ***ความดี อันดับหนึ่ง คือบุญในตัวเอง สร้างบุญให้ตัวเอง คือกรรมฐาน*** ที่นำเงินไปทำบุญวัดโน้นวัดนี้ นั่นบุญประเภทสอง ฯ

๏ พระพุทธเจ้า ***สอนคนชั่วให้เป็นคนดี สอนคนดีให้ดียิ่งขึ้น*** สิ่งใดที่ไม่ดี ต้องปรับปรุงแก้ไข ทำให้มันดี การที่บางคนบอกว่า ***ทำชั่วได้ดี ทำดีได้ชั่ว*** ก็ถูก คนเราจะดีได้ด้วย ***ทำที่ชั่วให้ดี ส่วนที่ดีอยู่แล้ว อย่าไปทำ***ให้เสียหายเลย ฯ

๏ ***ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน โลภมาก ลาภหาย*** เมื่อหลายสิบปีก่อน หลวงพ่อไปประชุมที่วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ มีเด็กชายอายุประมาณ ๑๐ ขวบ มีน้องอีก ๔-๕ คน พ่อเป็นจับกัง แม่รับจ้างทำสวน เก็บกระเป๋าสตางค์ของชาวต่างชาติได้ ในกระเป๋ามีเงินอยู่เกือบ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ไปบอกให้พ่อแม่นำไปแจ้งความที่โรงพักเป็นหลักฐาน และประกาศหาเจ้าของ ต่อมาเจ้าของเขามารับเอาไป และได้ให้เงินรางวัลแก่เด็กชายคนนั้น เป็นจำนวนถึง ๕,๐๐๐ บาท (สมัยนั้นแค่แรงวันละ ๔๐ บาท) แต่เด็กไม่รับ เพราะทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่หวังผลตอบแทน ทำให้ชาวต่างชาติคนนั้นซาบซึ้งใจมาก เมื่อกลับไปแล้วก็ยังระลึกถึงจึงกลับมารับตัวเด็กชายคนนั้นไป พร้อมทั้งน้อง ๆ อีก ๔-๕ คน อุปการะเลี้ยงดูส่งเรียนหนังสือหมด ปัจจุบันเด็กคนนั้นจบปริญญาเอกอยู่วอชิงตัน ฯ

(ตัวอย่างประกอบคำสอน นี้มีมากขอยกมาตัวอย่างเดียว หากใครปฏิบัติตามคำสอนนี้เหมือนคนโง่ แต่ผลสุดท้ายจะได้ดี ทุกตัวอย่าง : ผู้รวบรวม)

๏ บุญ แปลว่า ***ความสุข แต่ว่าความสุขที่จะได้นั้น ต้องไม่ทำให้ใครมีทุกข์*** ไม่เอาความทุกข์ไปให้เขา แล้วเอาความสุขเขามา ก็หามิได้.. ความสุขได้จากการชำระใจ ทำใจให้สะอาดหมดจด และ ***กำจัดความชั่วออกจากตัว*** ได้เมื่อไร ***นั่นแหละถึงจะเป็นบุญ ฯ***

๏ ***บุญที่แท้จริงและถูกต้อง***นั้น คือ บุญสงเคราะห์ตัวเอง (ปฏิบัติธรรม) ***เป็นบุญประเภท ๑*** แต่การทำบุญ ถวาย สังฆทาน ถวายปัจจัย ***เป็นบุญประเภท ๒ ...***ถ้าสงเคราะห์ตัวเองไม่ได้แล้ว ไหนเลยจะไปสงเคราะห์คนอื่น ปัจจัยก็ไม่พอจะเลี้ยงชีพ เงินทอง ก็ไม่พอจะส่งลูกเรียนหนังสือ ***ไปสงเคราะห์ที่โน่น สงเคราะห์ที่นี่ ทำบุญที่โน่น ทำบุญที่นี่*** ทัวร์บุญกันเหลือเกิน ***ไม่นึกถึงลูกเต้ากันเลยนะ ไม่ดูแลลูกเต้า*** ไปทัวร์บุญกัน ***น่าจะทัวร์อารมณ์ตัวเอง ฯ***

๏ พระพุทธเจ้าสอนว่า ***บุญกุศลนั้นคือความสุขความเจริญของชีวิต*** ทำแล้ว สบายอกสบายใจ ทำแล้วก็ชื่นอกชื่นใจในบุญกุศลที่ตนทำ ศรัทธาตัวนี้ไม่ใช่ศรัทธาแบบเอาเงินเอาทอง ***ไปทำบุญให้หมด*** แต่***ศรัทธานั้นต้องมีเหตุผล*** ไม่ได้สอนให้ศรัทธาเอาเงินทองไปถวายวัดวาอารามต่าง ๆ ทั่วไป ***พระพุทธเจ้าไม่ได้สอน***ที่มาสร้างวัดวาอารามต่าง ๆ สร้างด้วยศรัทธา ***แต่การสร้างวัดสร้างวาหรือสร้างอะไรต่าง ๆ*** ขอบรรยายให้เข้าใจ ***ไม่ใช่เรื่องของพระ เป็นเรื่องของฆราวาส*** เป็นเรื่องของผู้ที่บำเพ็ญบุญบำเพ็ญประโยชน์ของเขาเท่านั้นเอง ที่เขามีศรัทธาพอจะทำได้โดยไม่เดือดร้อน และไม่ขัดข้อง ***แต่ไม่ใช่เรื่องของพระสงฆ์องค์เจ้าต้องไปป่าวประกาศให้เขามาทำบุญสุนทานก็หาเป็นเช่นนั้นไม่ ฯ***

๏ ท่านจะทำบุญ ต้องละบาปให้ได้ ถ้าละบาปไม่ได้แล้ว ท่านจะไม่ได้บุญ ***มาทำบุญแต่ไม่ได้บุญ เพราะท่านไม่ละบาป*** บาปอยู่เต็มกระเป๋า แล้วบุญจะมีทางเข้าไปได้อย่างไร ***ขอฝากไปคิดโดยทั่วกัน ฯ***

๏ การให้ทานนั้น พระพุทธเจ้าก็จำกัดความไว้ว่า

๑. บุญนั้น ***เจตนาไหม***

๒. เจตนาทำแล้ว ***ได้ประโยชน์แก่ส่วนรวมไหม***

๓. ทำไปแล้ว ***เดือดร้อนแก่คนทำไหม*** ฯ

๏ งาม ๔ ที่ ดี ๔ แบบ กตัญญู ๔ อย่าง

งาม ๔ ที่

๑. แต่งกายงาม ๒. อวัยวะงาม

๒. กิริยามารยาทงาม ๔. น้ำใจงาม

ดี ๔ แบบ

๑. ชาติตระกูล

๒. ทรัพย์

๓. วิชาความรู้ความสามารถ

๔. ศีลธรรม

กตัญญู ๔ อย่าง

๑. บุคคล (พ่อแม่ ครูอาจารย์ ฯ)

๒. สถานที่ (แหล่งให้วิชาความรู้ ฯ)

๓. เครื่องอุปกรณ์ใช้สอย

๔. ตัวเอง (รักษาความดี)

๏ ใครมี ***พระคุณ*** กับเราต้องจำไว้ สนองพระคุณได้ก็สนองไป ถ้ายังทำไม่ได้ก็เอาไว้ก่อน โอกาสหน้าค่อยทดแทน ฯ

ความสำเร็จในชีวิตต้องอาศัย ***บุญวาสนา*** ฯ

คนไร้ ***บุญวาสนา*** จะขี้เกียจสร้างความดี ฯ

คนไร้ ***บุญวาสนา*** เหมือนต้นไม้ไร้ใบ ผลักก็ไม่ไป ไสก็ไม่เดิน ฯ

คนมี ***บุญวาสนา*** จะไม่ลืม ***พระคุณ*** คน ฯ

คนที่ ***กตัญญู*** ต่อผู้มี ***พระคุณ*** จะเป็นคนที่มี ***บุญวาสนา*** ฯ

คนที่มี ***บุญวาสนา*** จะเจริญก้าวหน้าต้องมีความ ***กตัญญู*** ฯ

คนไม่มี ***กตัญญู*** ไปไม่รอด ***ไร้บุญวาสนา*** ฯ

๏ ขาดกตัญญูกตเวทิตาธรรม คนเราจึงเอาดีไม่ได้ ฯ

๏ คนไร้ ***กตัญญู*** ไม่รู้จักพระคุณคน เอาดีไม่ได้ ฯ

๏ คนดีมีปัญญา จะรู้ ***บุญคุณ*** คน ฯ

๏ ***น้ำพระคุณ*** อุ่นเกล้า ทุกเช้าค่ำ หล่อด้วย ***น้ำเมตตา*** จะหาไหน เหมือนน้ำค้างเย็นหล้าจากนภาลัย ยังไม่เย็นล้ำ เท่า***น้ำพระคุณ ฯ***

๏ ***คนเราเป็นหนี้กันทั้งนั้นแหละ*** หนี้อะไรหนอที่ใช้ไม่มีหมด ***หนี้บุญคุณนะ..***เพราะฉะนั้น เราจึงไม่ลืม ***พระคุณ*** บิดา มารดา ***พระคุณ*** อุปัชฌาย์อาจารย์ ***พระคุณ*** สถานที่ ***พระคุณ*** แหล่งให้เกิดวิชา ***พระคุณ*** แหล่งให้เกิดความดี จะไม่ลืม***พระคุณ*** ตัวเองว่า ***ตัวเราเกิดมายากต้องสร้างความดีใช้หนี้ตัวเอง ฯ***

๏ อยาก ***รวย*** ต้องหมั่นทำ***ทาน***
อยาก ***สวย*** ต้องหมั่นรักษา***ศีล***
อยากมี ***ปัญญา*** ต้องหมั่น***ภาวนา***
อยาก ***อายุยืน*** ต้องแผ่***เมตตา*** ฯ

๏ ***หาเช้ากินค่ำ หาค่ำกินเช้า เพราะยากจนเงินทอง เมื่ออดีตชาติไม่ได้ทำทานมา....***สติดี สัมปชัญญะดี เจริญกรรมฐานดี ***แต่***ไม่ได้ทำทาน ไม่ได้ช่วยเหลือใครเลย ***มาในชาตินี้ ถึงเกิดมาเป็นลูกขอทาน แต่ก็มีปัญญา...*** ไปเกิดบ้านคนจนก็จริง แต่ว่ามีปัญญา มีสติดีตลอดเวลา เพราะเขาฝึกมา แต่เขาไม่ได้ทำทานการกุศลไว้ ***นี่แหละบุญกุศลจึงไม่เท่ากัน ฯ***

๏ ***คนที่ไม่มีดวงการศึกษา***ต้องพยายามปลูกฝังศรัทธา ***ใช้ความพยายามและอดทน อาจจะช้าหน่อยแต่ก็สำเร็จได้*** ส่วนคนที่อดีตชาติเคยเรียนมาแล้ว (มีความรู้หรือมีการศึกษา) ในชาตินี้จะเรียนรู้อะไรได้เร็ว ***(มีดวงการศึกษา)*** ฯ

๏ บางคนเกิดมาแต่ชาติก่อน นิสัยดีมีปัญญา ***มาเกิดในโลกมนุษย์อีก เขาจะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง ถึงแม้*** จะเกิดใน ***บ้านยากจน*** ก็สามารถ ***เป็นรัฐมนตรีหรือเป็นใหญ่เป็นโตได้ เพราะสติปัญญาที่สร้างมาแต่ชาติก่อน ฯ***

๏ คุณยายอายุ ๑๐๔ ปี ไม่ได้แต่งงาน ได้เพื่อนบ้านช่วยเหลือ สุขสบายดี ***ทุกวันตื่นเช้า ก็สวดมนต์ไหว้พระ ตักบาตร ถือศีลสวดมนต์ ภาวนา ตักข้าวใส่บาตรทัพพีแรก คิดถึงพระคุณพ่อแม่*** ตั้งแต่วัยสาวไม่ได้นึกหรอกว่า จะรอลูกหลานมาเลี้ยงดู ***อิฉันว่าเรามีจิตใจดี มีเมตตาต่อทุกคน ต่อเมื่ออายุมาก ก็ไม่ลำบาก*** ซึ่งก็จริงตามยายคนนี้เขาว่า ฯ

๏ เมื่อเวลาจะปล่อยเขา (ปลา) ลงน้ำว่า ***จงไปอยู่เป็นสุขเป็นสุขเถิด เราปล่อยชีวิตเจ้าแล้ว เราช่วยชีวิตเจ้าให้ยั่งยืนต่อไปแล้ว เจ้าจงไปอยู่เป็นสุขเป็นสุขเถิด เจ้าเวรนายกรรม ขอให้มารับส่วนกุศล ในการปล่อยชีวิตในครั้งนี้ด้วย ฯ***

(น่าจะนำไปประยุกต์ใช้กับการปล่อยสัตว์อื่น ๆ ได้ : ผู้รวบรวม)

๏ ***ชีวิตเราเราก็รัก ชีวิตเขาเขาก็รัก*** จงอย่าใจดำอำมหิตเหี้ยมโหดทารุณดุร้าย ฆ่าสัตว์ตัวเป็นให้จำตาย สงสารเขา ควรเห็นอกเห็นใจกันเถอะ ทรัพย์สมบัติของเรา เราก็รัก ***ทรัพย์สมบัติของคนอื่นเขาก็รักของเขา*** ถ้าได้ของเขามาก็คืนเจ้าของเขาเสีย นี่เป็นคุณธรรม ***เป็นพลเมืองดี*** ของประเทศชาติ ***เป็นคนดี***ในพระพุทธศาสนาและ ***เป็นลูกที่ดี*** ของพ่อแม่ ***เป็นศิษย์ที่ดี***ของครูบาอาจารย์ **จงเป็นคนดีในสังคม ฯ**

๏ ***ใครอยากรวยให้ตักบาตรทุก ๆ วัน*** ไม่ต้องสนใจว่า จะเป็นพระเก๊ หรือพระปลอม หรือเป็นพระที่ไม่บริสุทธิ์ อย่าไปสนใจ ชั่วช่างชีดีช่างสงฆ์ ***เมื่อเราตั้งใจตักบาตรข้าวหลุดจากทัพพีเรา ลงก้นบาตรพระเราก็ได้บุญแล้ว*** และ***อย่าไปนั่งรับพรข้างถนน*** เป็นบาปทั้งพระทั้งโยม พระพุทธเจ้าไม่เคยสอน เข้าใจคำว่าบิณฑบาตโปรดสัตว์ผิดไปหมด ฯ

๏ ถ้าจะ***ทำบุญหรือทำทาน*** ด้วยการให้เงินใครเขาไป ไม่ต้องคิดว่าเขาจะเอาไปทำอะไร ***ถ้าเขาเอาเงินนั้นไปทำให้เกิดประโยชน์ เราจะได้บุญสองต่อ แต่ถ้าเขาเอาไปทำไม่ดี เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน เราก็ได้ต่อเดียว ต่อจากนั้น เขาก็รับกรรมไป*** ฯ

๏ การก่อพระเจดีย์ทรายข้าวเปลือกในวัด สร้างกุฏิถวายสงฆ์เป็นสังฆทาน บวชแล้วเจริญวิปัสสนากรรมฐาน แล้ว ***อุทิศส่วนกุศลให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว*** *สามารถ*ลดหย่อนผ่อนโทษ ***ให้ญาติที่รับกรรมในเมืองนรกได้*** ฯ

๏ ***ศีลกับทานเป็นของคู่กัน*** จะทำบุญทำทานที่สมบูรณ์แล้วจึงต้องมีศีลก่อนเสมอ ***ศีลเป็นพลังส่งผลบุญ-ทานให้สูงขึ้น*** ทำแต่บุญทานอย่างเดียวไม่มีศีลแล้วไม่มีพลังส่งผล ศีลเท่านั้น เป็นกำลังส่งผลบุญทานให้เกิดผลทั้งในโลกนี้และต่อไปได้

๏ ***บุญ-ทาน*** เหมือนไป ***เรือพาย***
ถ้า ***มีศีลสนับสนุน***
เหมือนไปโดย ***รถยนต์***
ถ้า ***มีภาวนาแล้ว***
เหมือนไป ***เครื่องบิน*** ถึงรวดเร็วทันใจ ต่างกันโดยวิธีนี้ ฯ

๏ ***เวลาถวายข้าวพระพุทธเจ้า*** เช่น ในงานศาสนพิธี ควรจัดให้มากเข้าไว้ให้สมพระเกียรติ ***มิใช่จัดแบบไหว้เจว็ด*** ลูกศิษย์พระพุทธเจ้ามาร่วมงานทำบุญมีเยอะ ? ***ทำอะไรให้เหลือกินเหลือใช้ อย่าหวงกันกิน***ฯ

๏ ***ลักษณะ***	***ผู้ที่***	***มีใจดี***
คือผู้มี	เมตตา	อัชฌาสัย
อยากให้ผู้	อื่นดี	มีสุขใจ
กรุณา	อยากให้	ได้พ้นทุกข์
มีไมตรี	เผื่อแผ่	แก่ผู้อื่น

ใจชมชื่น	อยากให้	เขาได้สุข
ไม่ซ้ำเติม	ผู้ใด	ให้ได้ทุกข์
มีแต่ปลุก	ปลอบใจ	เมื่อภัยมา
ไม่เหี้ยมโหด	***โกรธขู่***	***แก่ผู้น้อย***
เลี้ยงใช้สอย	อารีรัก	เป็นหนักหนา
ไม่อาฆาต	มาดร้าย	ใจเมตตา
มีแต่ความ	กรุณา	ปรานีกัน
ผู้ใดทำ	ผิดพลาด	อาจเก้อเจื่อน
ช่วยกลบเกลื่อน	ทำเป็น	ไม่เห็นขัน
ของผู้ใด	ตกเรี่ย	เสียหายครัน
ช่วยป้องกัน	คืนให้	ด้วยไมตรี
ไม่เยาะเย้ย	***สบประมาท***	***ผู้พลาดผิด***
มิตรจิต	มิตรใจ	ไม่ข่มขี่
ทั้งกายใจ	วาจา	มีท่าที
มิได้มี	ที่แสดง	กลั่นแกล้งเอย ฯ

๏ ***ปฏิบัติให้ดู ทำให้ดู*** เป็นกิจกรรมที่หลวงพ่อปฏิบัติโดยสม่ำเสมอ ***สอนแทนคำพูด*** ได้แก่

๑. วันกตัญญู ๑๕ เมษายน ของทุกปี หลวงพ่อจะบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายอดีตเจ้าอาวาสวัดอัมพวันทุกองค์ ทำบุญเลี้ยงพระให้โยมแม่เป็นประธาน ให้ทานคนเก่าคนแก่ผู้สูงอายุที่อยู่รอบวัด พิธีรดน้ำดำหัวและสรงน้ำพระ ก่อนหน้านี้หนึ่งวันจะให้ทานเด็ก ๆ

๒. วันเข้าพรรษา หลังเข้าพรรษาวัน หรือสองวัน หลวงพ่อจะนำพระภิกษุทั้งหมด ไปกราบนมัสการพระผู้ใหญ่ทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่ และล่วงลับไปแล้ว ในจังหวัดเป็นประจำทุกปีไม่ขาด

๓. วันคล้ายวันเกิด หลวงพ่อจะตักบาตรพระทั้งวัด และหลวงพ่อจะจบทานทุกครั้งใส่บาตรกับพระทุกองค์ประทับใจมาก ตั้งใจจะบันทึกภาพนี้แต่มีผู้ทักท้วงว่าคนภายนอกไม่เข้าใจจะคิดว่าหลวงพ่อไหว้พระลูกวัดก็เลยไม่ได้ถ่าย

๔. วันปิยมหาราช ที่หน้าพระบรมรูปจะมีเครื่องทองน้อย แจกันขนาดใหญ่หลายอัน พร้อมดอกกุหลาบสีชมพู พานพุ่มเป็นเครื่องบูชา และผลไม้นานาชนิดจำนวนมากมาตั้งถวาย ส่วนในศาลาก็จะตั้งโต๊ะหมู่บูชา มีพระรูปสมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว หลังโต๊ะหมู่จะตั้งพระบรมสาทิสลักษณ์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และสมเด็จพระปิยมหาราช หลวงพ่อจะเป็นประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ลูกศิษย์จุดธูปเทียนบูชาสมเด็จพระพนรัตน์ ฯ และมหาราชทั้งสาม หลังจากนั้นจะทอดผ้าบังสุกุลแด่พระสงฆ์ ๑๐ รูป โดยให้ลูกศิษย์ที่มาร่วมงานเป็นผู้ทอด เมื่อพระสงฆ์พิจารณาแล้ว ผู้มาร่วมงานก็กล่าวบูชาพระกราบอาราธนาศีลและรับศีล พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา แล้วลูกศิษย์อีกชุดหนึ่งก็ถวายเครื่องไทยทาน

แต่ก่อนที่จะเริ่มพิธี หลวงพ่อได้กล่าวสดุดีพระราชประวัติพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระปิยมหาราช ตลอดจนสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และยังได้กล่าวถึงลายพระหัตถ์ในเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล กับในถ้ำที่จังหวัดนครศรีธรรมราชของมหาราชทั้งสองพระองค์ ตามลำดับ

๕. วันเฉลิมพระชนมพรรษาของล้นเกล้ารัชกาลปัจจุบัน สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หลวงพ่อและคณะสงฆ์วัดอัมพวันสวดพระธรรมจักร ฯ ถวายเป็นพระราชกุศล ไม่เคยขาด

นอกจากนั้นยังมีวันขึ้นปีใหม่ วันลอยกระทง วันผืนแผ่นดินไทย ฯ ผู้ที่ไปร่วมงานจะมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของวันดังกล่าวอย่างชัดเจน ฯ

(ไม่นับรวมวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งเป็นกิจของชาวพุทธอยู่แล้ว)

๔.๒ หน้าที่การงาน

สร้างความดีถวายพระเจ้าอยู่หัว ***ไม่ใช่ไปกินเหล้าถวายพระเจ้าอยู่หัว*** แล้วราชการว่าอย่างไร เอาแก้วเหล้ามาแล้วถวายพระพร ***กินเหล้าถวายพระพรมีที่ไหน*** นี่หรือถวายเทิดพระเกียรติ ถวายพระราชกุศล ***ไม่ถูก*** ถ้ามีลูกหลานสอนให้เข้าใจ... ***ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข*** มหาบพิตรพระราชสมภารเจ้า ท่านจะทรงพระเกษมสำราญอย่างยิ่ง ถ้า***ประชาชนไม่มีความสุขเลย มีแต่ความทุกข์ยากเดือดร้อน เกิดโจรกรรมอาชญากรรมมากมายท่านจะทรงพระเกษมสำราญได้อย่างไร เราทั้งหลายข้าราชการต้องต่างพระเนตรพระกรรณขององค์พระราชา ต้องซื่อสัตย์สุจริต เป็นนิจขยัน ประหยัดให้มั่น หันหลังให้อบาย ฯ***

๏ พระพุทธศาสนา ไม่ได้สอนให้คนอยู่เฉย ๆ แต่สอนให้คนอย่าอยู่ว่าง ให้ประกอบกิจหน้าที่การงาน ให้มีคุณภาพ ***คนเราถ้ามีธรรมะมีศีล สมาธิ ปัญญาจะมีความขยันหมั่นเพียรตลอดรายการ ...คนมีคุณธรรมจะรับผิดชอบ จะทำงานได้มากขึ้น ฯ***

๏ ***คนที่มีศีล มีธรรมนั้น*** จะซื่อสัตย์ สุจริต เป็นนิจขยัน ประหยัดให้มั่นหันหลังให้อบาย จะทำอะไร ก็มีเหตุ มีผล มีสัจจะ วาจาไม่โกหก ไม่พูดเท็จส่อเสียด...คนมีศีลน่ะ มีคุณภาพ ก็ขอเจริญพรว่า ชีวิตมีคุณภาพ ชีวิตมีค่าเวลามีประโยชน์ ฯ

๏ ***จงว่างกิเลส อย่าว่างงาน***
ชีวิต มีค่า เวลา***มีประโยชน์***
ชีวิตไม่มีค่า เวลา***ไม่มีประโยชน์ ฯ***

๏ ***ชีวิต คือ งานบันดาลสุข จงทำงานให้สนุก มีความสุขในการทำงาน*** บางคนเลี่ยงงานเก่งนัก เรียนสูงแล้ว เลี่ยงงานเก่ง ชีวิตมักจะอาภัพ ฯ

๏ สอนลูกหลานไว้ ***ขยัน*** อย่างเดียวเอาตัวรอด ไปไหนอย่าขี้เกียจ ไปไหน**ขยัน** ไว้ก่อน ***อย่าขยัน นอกหน้าที่การงาน*** ฯ คนมีคุณธรรมจะ ***ขยัน*** ตลอดกาล ฯ

๏ ในฐานะเป็น ***ผู้ใหญ่*** อยู่กับผู้น้อยต้องมี ***เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา*** ต่อ ***ผู้น้อย***

๏ ในฐานะเป็น ***ผู้น้อย*** อยู่กับผู้ใหญ่ ต้องมี ***กตัญญูกตเวทิตาธรรม ต่อผู้ใหญ่*** ฯ

๏ นิ้วเท่ากัน ***จับอะไรไม่ได้*** ถ้าชิ้นส่วนนาฬิกาเท่ากัน นาฬิกาก็เดินไม่ได้ ?

๏ ***คนเป็นใหญ่เป็นโต*** จะอ่อนน้อมถ่อมตนตั้งแต่เด็ก ไม่ค่อยจะเถียงใคร ฯ คนมีแววจะเป็นใหญ่เป็นโต ***จะอ่อนน้อมถ่อมตน*** ตั้งแต่เป็นเด็ก ฯ

๏ เป็นผู้น้อย ไปลา มาไหว้ ***อ่อนน้อม ถ่อมตน*** ฯ

๏ ***ไร้การอ่อนน้อมถ่อมตน*** ชีวิตจะป่นปี้ หาดีบ่มิได้ ฯ
คนดี ***มักอ่อนน้อมถ่อมตน*** ไม่มีเรื่องกับใคร ฯ
คนมีธรรมะจะ ***อ่อนน้อมถ่อมตน***
คนมีคุณธรรมจะ ***อ่อนน้อมถ่อมตน*** ต่อท่านผู้ใหญ่ ฯ

๏ สำหรับฆราวาส ยืนลุก ยืนรับ ยืนคำนับผู้บังคับบัญชา แสดงฐานะต่อผู้ใหญ่เป็นผู้น้อยอย่านิ่งดูดาย เราเป็นผู้น้อยครับ อย่าลืมเคารพผู้ใหญ่ ฯ

๏ ***เป็นผู้ใหญ่ต้องดึง ผู้น้อยจะได้ดัน คนเสมอกันจะได้อุปถัมภ์บำรุง จึงจะก้าวหน้า*** ถ้าผู้ใหญ่ไม่ดึง ผู้น้อยดัน มันจะเป็นเสนียดจัญไร <u>***ผู้ใหญ่ไม่เอาไหน***</u>***ผู้น้อยอยากทำความดี ผู้ใหญ่ไม่ดึง*** ผู้น้อยจะไหวหรือ ฯ

๏ ***ผู้บริหารโปรดเมตตา ให้กำลังใจผู้น้อย งานท่านจะเดิน งานท่านจะเร่งก้าวหน้า*** ถ้าคอยจับผิดไม่ให้กำลังใจผู้น้อย ***ผู้น้อยหมดกำลังใจ งานท่านจะไม่เดิน ...***ไก่ต้องมีขน คนต้องมีพวกฉันใด บ้านต้องมีบันได เป็นผู้ใหญ่ต้องมีบริวารฉันนั้น มีฉิ่งต้องมีฉาบ ***ข้อควรจำ จะเป็นใหญ่เป็นโตต้องหาบริวารไว้ หากไม่มีบริวาร เจ๊ง !***

๏ นายเทียบ นองบุญนาค เป็นหัวหน้าศาลเปรียญธรรม ๖ ประโยค (ผู้บอกยารักษาลำไส้เน่าแก่หลวงพ่อ) ไปติดต่อเสมียน เรื่องจะฝากเด็กเข้าโรงเรียน ***ท่านกล่าวคำสวัสดีพร้อมยกมือไหว้เสมียนเลย*** ปรากฏว่าเสร็จเรียบร้อยอย่างรวดเร็ว (ในขณะที่นายพันตำรวจเอกมาติดต่อเรื่องเดียวกัน แต่มาแบบแสดงอำนาจ ไม่ได้รับความร่วมมือ ถูกปฏิเสธ ทั้ง ๆ ที่เรื่องเรียบร้อยก่อนแล้ว) ท่านหัวหน้าศาลบอกกับเสมียนว่า "ขอบพระคุณอย่างสูงครับ มีอะไรก็บอกผมนะครับ ผมรับใช้ได้ครับถ้ามีโอกาส" หลวงพ่อถามท่านหัวหน้าศาลว่า "วันก่อนนั้นทำไมไหว้เสมียน" ท่านตอบว่า ***"เรามันคนละหน้าที่*** ผมมันใหญ่เฉพาะตอนอยู่บนบัลลังก์ ลงจากบัลลังก์แล้วก็ราษฎรเต็มขั้นธรรมดาไม่มีความหมาย จะมีความหมายต่อเมื่อขึ้นบัลลังก์ว่าราชการต่างพระเนตรพระกรรณ เราจะให้เขาช่วยเรา ต้องอย่างนี้ ***เอาคาถาพระพุทธเจ้ามาใช้อ่อนน้อมถ่อมตน"*** ฯ

๏ ***บางที ผู้ใหญ่แท้ ๆ เล่นงานเรา*** งูกินหาง กัดหางคนโน้น เขาก็ขาดหาง **เราก็สวดมนต์แผ่เมตตา** ขอให้คู่กรณีมีความสุข ขอให้ผู้บังคับบัญชามีความสุข ***รับรองสุดท้ายเราชนะ*** ฯ

๏ บริวาร ***มา*** ***เพราะน้ำใจมี***
บริวาร ***หนี*** ***เพราะน้ำใจลด***
บริวาร ***หมด*** ***เพราะน้ำใจแห้ง***
บริวาร ***กลั่นแกล้ง*** ***เพราะไม่ยุติธรรม*** ฯ

๏ ***แม้มี ปริญญา สามารถ***
แต่ถ้าขาด ผู้อุปถัมภ์ ก็ต่ำฐาน
ต้องอ่อนน้อม ถ่อมตน ทนทำงาน
ผู้ใหญ่ท่าน พอใจ ให้เราโต ฯ

๏ ท่านทำงานเป็นนักธุรกิจ รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ก็ดี ***อย่าไปสนใจกับคนอื่น ให้สนใจแต่งานในหน้าที่ สร้างความดีต่อไป ไม่ต้องมองคนในแง่ร้าย มองคนในแง่ดี*** ถึงเขาจะอิจฉาเรา ก็กลับไปหาเขาเอง เขาสร้างความเดือดร้อนเขาเอง ฯ

๏ หากท่านเป็นพ่อค้า แม่ขาย ***ต้องคิดขาดทุนไว้ก่อน คิดขาดทุน ๆ รับรองได้กำไรแน่*** ถ้าท่านเป็นแม่ทัพ ***คิดว่าแพ้กลับมา เราต้องชนะทัพ เพราะป้องกันและเตรียมรับข้อผิดพลาดไว้แล้ว*** เป็นข้าราชการ เป็นลูกจ้าง เป็นพนักงานองค์กรใดก็ตาม ***ถูกโยกย้ายเปลี่ยนตำแหน่งไม่ต้องกลุ้มอกกลุ้มใจ เป็นเรื่องธรรมดาสร้างความดีเข้าไว้ ต้องได้ดีแน่ ฯ***

๏ ***ความอิจฉาริษยา*** หากเกิดแก่หมู่คณะใดจะเป็นเหตุให้เกิดผลดังนี้
๑. ทำให้เกิดการแตกแยกความสามัคคี
๒. เป็นอุปสรรคในการประสานงานที่ดี
๓. ทำลายขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน
๔. สร้างศัตรูให้ตัวเอง
๕. ไม่มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน

๏ ***สาม จ. ห้า จริง.ทุกสิ่ง ป.ป.ร.ก.*** ท่านที่เป็นนักบริหารเอาไปใช้

๓ จ
๑. **จัด**รูปแบบตัวเองให้สวย
๒. **จัด**สำนักงาน
๓. **จัด**สถานที่อื่นได้

๕ จริง

๑. **จริง**ต่อการงาน

๒. **จริง**ต่อหน้าที่

๓. **จริง**ต่อวาจา

๔. **จริง**ต่อบุคคล

๕. **จริง**ต่อความดี

ทุกสิ่ง *ป.ป.ร.ก.*

๑. *ป*กครองดี

๒. *ป้*องกันดี

๓. *รั*กษาความดี

๔. *ก*ล้าแก้ไข ฯ

๏ ลด ๕ ว่าง

๑. อย่าให้สมองว่าง ต้องคิด ต้องอ่าน ต้องเขียน ต้องเรียนวิชา

๒. อย่าให้มีช่องว่างระหว่างบุคคล มีเมตตาปรานี อารีเอื้อเฟื้อขาดเหลือเจือจุนกัน

๓. ทรัพยากรชีวิตอย่าให้ว่าง ต้องทำงาน อย่าขี้เกียจ อย่าเลี่ยงงาน

๔. เวลาอย่าให้ว่าง อย่าปล่อยเวลาเปล่าประโยชน์ กินกับนอนเที่ยวสรวลเสเฮฮา

๕. การนำก็อย่าให้ว่าง พ่อแม่ต้องนำลูก พระสงฆ์ต้องนำประชาชน ฯ

๏ สร้าง ๕ ร่วม

ร่วมทุน ร่วมคิด ร่วมผลิต ร่วมขาย ร่วมกันรักษาความดี ฯ

๏ ***สุตมยปัญญา*** ท่านสาธุชนโปรดทราบ ***สนใจ*สดับตรับฟัง** ***ศรัทธาฟัง ทบทวน*การฟัง** ***จดหัวข้อไว้ปฏิบัติ*ทันที** ***อย่ารอรีแต่ประการใด ฯ***

การฟัง มีหลัก ๓ ประการ

๑. <u>ตั้งใจ</u>ฟัง

๒. <u>ตั้งใจ</u>จำ

๓. <u>ตั้งใจ</u>นำไปปฏิบัติ

ประโยชน์ของ ***<u>การฟัง</u>***

๑. ทำให้ได้ฟังเรื่องใหม่

๒. ได้ใส่ใจในเรื่องเก่า

๓. บรรเทาความกังขา

๔. เป็นสัมมาทิฐิ

๕. มีสติมั่นคง ฯ

๏ พระพุทธเจ้าสอนให้มีเพชรก้าวหน้า คือ นวรัตน์ ๙ ประการ อยู่ในคุณสมบัติของคน เรียกว่า อริยทรัพย์ภายใน..

๑. ขยันเอาการ ๒. งานสะอาด

๓. ฉลาดรอบคอบ ๔. ชอบระวัง

๕. ตั้งใจตรง ๖. ทรงศีลธรรม

๗. นำทางให้ถูก ๘. ปลูกสติ

๙. ดำริชอบ ฯ

๏ ใจซื่อ มือสะอาด ทำอะไรเฉียบขาดถูกต้อง เป็นธรรม ฯ

๏ เชื่อยาก สอนง่าย เชื่อง่าย สอนยาก ฯ

๏ การกระทำใด ๆ ต้อง

๑. ทำด้วยความ ***ศรัทธา***

๒. ทำด้วยความ ***ตั้งใจ***

๓. ทำด้วยความ ***เคารพ***

<u>เคารพตัวเอง/ เคารพสถานที่ เคารพกติกา กฎระเบียบ ของที่นั้น</u> ฯ

๔. ทำด้วยจิต ***สงบ***

๕. ทำด้วยความ ***ถูกต้อง ฯ***

๔.๓ สังคม

๏ ปฏิสันถารคารวตา พระพุทธเจ้าสอนไว้ชัดเจนเลย ขนาดพระพุทธเจ้ายังต้องปฏิสันถารต้อนรับแขก แขกมาต้องต้อนรับเพราะเขาเป็นอาคันตุกะ เขายังไม่รู้ที่กิน ที่นอน ต้องต้อนเข้ามาที่พักรับรองตามฐานะของตน... สู้แขก หมายความว่า ***ยิ้มแย้มแจ่มใส ตั้งใจสนทนา เจรจาไพเราะ สงเคราะห์เอื้อเฟื้อ ขาดเหลือคอยดูกันฯ*** คำสอนของพระพุทธเจ้าเมื่อสองพันกว่าปียังใช้ดีอยู่ สรุปเหลือสามคำ ยุคใหม่ได้ดังนี้

หนึ่ง ***สวัสดีค่ะ สวัสดีครับ***

สอง ***ขอบคุณที่อุตส่าห์มาเยี่ยม***

สาม ***มีอะไรขาดตกบกพร่องให้อภัยด้วยเจ้าค่ะ ฯ***

๏ พระพุทธเจ้าทรงพัฒนาสังคม ให้อยู่กันด้วยความเมตตาธรรม ***คนมีธรรมะเขายิ้มแย้มแจ่มใส*** ตั้งใจสนทนา เจรจาไพเราะ สงเคราะห์เอื้อเฟื้อ ขาดเหลือจุนเจือกัน ยิ้มนอกยิ้มใน ฯ

๏ ***คำสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่รับเรื่องปัญหาของคน ท่านสอนให้คนแก้ปัญหา*** แต่คนก็นำปัญหามาให้พระ ไม่รู้จักช่วยตัวเอง พระพุทธเจ้าสอนให้ ***ช่วยตัวเองได้ พึ่งตัวเองได้ สอนตัวได้ ฯ***

๏ ***คนที่มีคุณธรรมสอนง่าย*** ไม่หัวดื้อหัวรั้น คนไม่มีกรรมสอนง่าย ***คนที่กฎแห่งกรรมดันไปทางชั่ว เขาจะไม่ฟังคำสอนของเราเลย*** ขอฝากญาติโยมไปคิดในวันนี้ ฯ

๏ ไก่รู้จักแต่ข้าวเปลือกข้าวสาร ไม่รู้จักเพชร ไม่รู้จักพลอย คนชั่วผลักก็ไม่ไปไสก็ไม่เดิน

๏ ท่านผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย เรามีชีวิตเกิดมาแสนจะยาก ***อย่าใช้ชีวิตไร้สาระ*** อย่าให้มันขาดทุนเลย ฯ

๏ ***วันหยุดควรเข้าวัดปฏิบัติธรรม*** บางพวกชอบ ***ไปทัวร์บุญไปชมบารมี*** ครูบาอาจารย์ แต่น่าจะคิดมุมกลับว่าควรทัวร์อารมณ์ตัวเองบ้าง ชมบารมีตัวเองบ้าง ถามว่าบารมีคืออะไร ก็ตอบไม่ได้

บารมีชั้นประถม คือ ความเพียร บุคคลจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

บารมีชั้นมัธยม ก็คือ ตั้งใจทำงาน อย่าทิ้งงานในหน้าที่รับผิดชอบ

บารมีชั้นมหาวิทยาลัย คือ ความอดทน สร้างความดีไม่ต้องกลัวใครมานินทา อาจหาญในธรรมสัมมาปฏิบัติ ไม่ต้องกลัวใครนินทา

โยมไปชมเขาว่า ปลูกมะม่วงดก ชมเขาว่า ปลูกทุเรียนดก ชมบ้านนั้นดี บ้านโน้นดี ***(เปรียบได้กับ ชมบารมีครูบาอาจารย์)*** แล้วโยมเคยปลูกมะม่วง สักต้นหนึ่งไหม เคยปลูกทุเรียนไหม ***คิดได้ไหมนี่*** ฯ

๏ ***ไปไหน*** ไปลา มาไหว้ พบผู้หลักผู้ใหญ่ ต้องอ่อนน้อมถ่อมตน ปากหวาน ตัวอ่อน มือเป็นหงอน นอบน้อมกตัญญู เชิดชูระเบียบ จงเพียบด้วยวินัย จงตั้งใจศึกษา นำพาพ้นทุกข์ เป็นสุขอนันต์ เป็นหลักฐานสำคัญ ***จงจำใส่ใจเอาไปใช้*** ฯ

๏ ***วินัยภายใน*** คือ <u>สติ</u> ***วินัยภายนอก*** คือ <u>สวย เรียบร้อย</u> ทำอะไรให้มีระเบียบ มีระบบ ทำอะไรให้ถูกแบบถูกบท จะได้หมดจด เหมาะเจาะ ฯ

๏ ***มนุษย์เรามีความต้องการ ๑๐ อย่าง***

๑. ความรัก
๒. ความนิยมชมชอบ
๓. ความเลื่อมใสศรัทธา
๔. ความมีไมตรีจิตมิตรภาพ
๕. ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
๖. ความเคารพนับถือ
๗. ความมีเมตตาต่อกัน
๘. ความเห็นอกเห็นใจ
๙. ความเป็นกันเอง
๑๐. ความเป็นธรรมชาติ ฯ

๏ ดู	***บ้านเมือง***	ดูที่ความ	***สะอาด***
ดู	***ประชาชาติ***	ดูที่ความ	***สามัคคี***
ดู	***คนดี***	ดูที่	***การงาน***
ดู	***ลูก ดูหลาน***	ดูที่ความ	***เคารพ***
ดู	***หญิง***	ดูที่ความ	***อาย***
ดู	***ชาย***	ดูที่ความ	***กล้าหาญ***
ดู	***พระ***	ดูที่	***กิจวัตร***
ดู	***คฤหัสถ์***	ดูที่ความ	***ขยันหมั่นเพียร ฯ***

๏ ถ้าโรงเรียนใด จัดให้มีลาน ๔ ลาน จะแก้ปัญหาเด็กได้ ***(วัดก็ควรมี ๔ ลาน เช่นกัน)***

๑. ลานวัด
มีบริเวณสงบร่มรื่น (เช่นเดียวกัน)

๒. ลานใจ
ให้เด็กไหว้พระ สวดมนต์ ฝึกสมาธิ (มีปฏิบัติกรรมฐาน) แล้วจะดีเอง

๓. ลานกีฬา
ให้เด็กได้ออกกำลังกาย (เช่นเดียวกัน)

๔. ลานดนตรี ดนตรีช่วยให้เกิดความสามัคคี ช่วยให้มีปัญญา โดยเฉพาะดนตรีไทย (เพลงสาธุการ เพลงตวงพระธาตุ เพลงรับพระ เพลงพระฉัน ฯ)

๏ หัวใจของวัฒนธรรมไทยมี ๓ ประการ

๑. เคารพผู้ใหญ่
๒. มีระเบียบวินัย
๓. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ฯ

◎ เข้าวัดให้ได้ ๓ วัด

๑. ***วัตถุธรรม*** ที่กินสะอาด ที่ถ่ายสะดวก นอนในมุ้ง ทุ่งในส้วม สวมรองเท้า

๒. ***วัดอารมณ์*** อารมณ์ดีหรือร้าย ใจเย็นหรือเปล่า

๓. ***วัดจิตวัดใจ*** มีอะไรมากระทบ อายตนะทั้ง ๖ กำหนดได้หรือเปล่า ฯ

◎ ***เมืองไทย ขาดศาลไคฟง จึงมีแต่ปัญหา ไร้คุณภาพ ขาดคุณธรรมฯ***

◎ ***สังคมไทยจะอยู่รอด*** ถ้าทั้ง ๓ สถาบันร่วมมือกัน

๑. ***สถาบันวัด*** ต้องช่วยกันสั่งสอนประชาชน ไม่ใช่ช่วยบอกบุญ

๒. ***สถาบันโรงเรียน*** ก็ต้องช่วยกัน ครูบาอาจารย์ ต้องมีวิญญาณครูด้วย ต้องสอนนักเรียน เอาใจใส่ ดูแลฝึกเจริญสมาธิภาวนาด้วย ในโรงเรียนนั้นต้องสอนสวดมนต์ไหว้พระ ไปลา มาไหว้ อ่อนน้อมถ่อมตน

๓. ***สถาบันครอบครัว*** ช่วยกันดูแลลูกหลาน รักให้ถูกวิธี ทำความดีให้ลูกดู

◎ ***"ผ้าเหลืองน้อยจะห้อยหู"*** หมายความว่า ***บวชแก้บน บวชตามประเพณี ๗ วัน บวชแล้ว ไม่ศึกษาเล่าเรียน บวชแล้วไม่ปฏิบัติกรรมฐาน***

◎ ***"ผู้ดีจะเดินตรอก ขี้ครอกจะเดินถนน"*** หมายความว่า ***ผู้ดี*** เดินตรอกเข้าไป***ซื้อที่ขี้ครอก*** ขายที่ดินแล้วก็เดิน ***ช็อปปิ้ง ฯ***

◎ ขอเจริญพร ***คนที่มีความทุกข์ความยากความลำบากนั้น พระพุทธเจ้าก็สอนให้ช่วย*** แต่การช่วยเหลือนั้นต้องมีเหตุผล ***จะช่วยใคร ต้องให้เขาช่วยตัวเองได้ ถ้าเขาช่วยตัวเองไม่ได้แล้ว ช่วยไม่ได้*** มีเหตุผลนะ ไม่ใช่ใครทุกข์ก็ช่วยตะพึดไปโดยไม่มีเหตุผล ฯ

๏ ความสุข ***ทางโลก*** บอกไว้ชัดเจน คือ

๑. สุขเกิดแต่ความ ***มีทรัพย์***

๒. สุขเกิดแต่การ ***จ่ายทรัพย์บริโภค***

๓. สุขเกิดแต่ความ ***ไม่เป็นหนี้***

๔. สุขเกิดแต่การ ***ประกอบอาชีพที่ปราศจากโทษ***

ในทางพระพุทธศาสนา สุขไม่ขึ้นอยู่กับปริมาณ ***แต่อยู่ที่จิตใจ*** เพราะความสุขได้มาจากการชำระใจให้สบายด้วย ***ความสุข คือ ความสงบ*** ยิ่งจิตใจเป็นอิสระจากกิเลสตัณหาได้มากเท่าไร จิตใจก็ยิ่งมีความสงบมากขึ้นเท่านั้น ***ความสงบนี้ คือ พื้นฐานของความสุข*** ฯ

๏ ***โลกาธิปไตย*** เข้าเมืองหลิ่วก็หลิ่วตาตาม ในเมื่อเข้าเมืองหลิ่วหลิ่วตาตาม อย่าไปขัดเขา ***อย่าตรง ทางโค้ง*** ถ้าตรง ทางคด เราเป็นรถ จะตกถนน ฯ

อัตตาธิปไตย ตนเป็นที่พึ่งของตน ต้องช่วยตัวเองได้ ต้องสอนตัวเองได้

ธรรมาธิปไตย ถือธรรมเป็นใหญ่

๏ ***กัลยาณมิตรก็ต้องแปลว่า คือ มิตรที่ไม่เห็นแก่ตัว*** ไม่เอารัดเอาเปรียบท่านผู้ใดเลย ถึงจะเป็นมิตรแท้ คนที่เอารัดเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว มันจะเป็นมิตรภาพได้อย่างไร ไม่สามารถจะเป็นญาติในพระศาสนาได้... ***คนไหนมีคุณธรรมประจำใจ คนนั้นเป็นมิตรแท้*** ฯ

๏ ***อย่าเห็นด้วยกิเลส*** ถ้าเห็นด้วยกิเลส ก็จะมองว่าคนนั้นเลว คนนั้นดี ***ต้องเห็นด้วยปัญญา*** เพราะคนเรา ***มีทั้งดีทั้งชั่ว*** ใช้ปัญญาสักนิด ให้มองคนในแง่ดีเหมือนอย่างที่โบราณสอนว่า ***เอาอย่างกา แต่อย่าเอาเยี่ยงกา*** (ดูที่อีกาขยัน คือ ข้อดี อย่าไปดูที่อีกาขี้ขโมย ข้อชั่ว) ***...แมลงหวี่แมลงวัน*** มันบินต่ำชอบของเหม็น ผึ้งบินสูงชอบของหอมเกสรดอกไม้ ***คนดีมีปัญญา*** เขาจะเลือกมอง เลือกฟัง แต่สิ่งดี ๆ ***คนจิตใจไม่ดี*** ชอบดูชอบฟังแต่สิ่งไม่ดี ชอบค้นหาความชั่วของคนอื่น ฯ

๏ ***บุคคลใด ทำใจไม่ได้ ก็ไปนรก*** ทุคติ ปาฏิกังขา แน่นอนที่สุด ***ดังนั้นจงทำใจตั้งแต่บัดนี้*** คนด่าเราเป็นบาป ***เราโดนด่าเป็นบุญ (เพราะไม่โกรธ ไม่ลงโทษเขา)*** คนโกรธตอบ เป็นบาปมากกว่าคนด่า..?

๏ โจมตีคนโน้น โจมตีคนนี้ ***คนโดนโจมตีนั่นแหละได้บุญ*** ส่วนคนไปตีเขานั่นแหละได้บาป คนที่โดนตีได้บุญ ถ้าทำใจได้...?

๏ บางคนก็ช่างน้อยเนื้อต่ำใจเหลือเกิน ฉันทำดีไม่ได้ดี เหมือนมีกรรมบัง โปรดอย่าไปคิด ทำใจให้ได้ ***ถ้าทำใจไม่ได้ เป็นบาปคนเดียวนะ....?***

๏ ถ้าหากใครที่ไม่ถูกกับเรา มาทำท่าทำทาง ***เราก็มีแต่บุญ เขาก็มีแต่บาป*** เขาเห็นเรา เขาไม่พอใจ อยากจะตีเรา อยากจะถ่มน้ำลายใส่เรา อยากจะด่าเรา ที่เราเห็นเขาแสดงกิริยามารยาทไม่ดีออกมา ***เราก็ใช้ตาเป็นบุญ เห็นหนอ เป็นบุญอยู่ที่ตา*** บาปก็เป็นของเขา กลับไปหาเขาเอง.....?

๏ ***คนเรา*** มีทั้งถูก ทั้งแพง มีทั้งดี ทั้งเก๊ มีทองคำ ก็มีทองชุบ มีหลวงพ่อทวดก็มีหลวงพ่อเทียบ คนดีหายาก คนเก๊มีมาก ฯ

๏ อย่าไปว่าคนโน้นคนนี้เขา เขาดีแค่นั้น ธาตุสังกะสีเอาดีไม่ได้ ไปว่าเขาทำไม คนดีมันก็ดีได้ คนชั่วมันก็ดีไม่ได้ คนดีมันจะชั่วไม่ได้ โดยวิธีนี้เราจะชื่นใจ เพราะเราทำใจได้ ฯ

๏ บางคนบอกคนนั้นไม่ดี คนนี้ใช้ไม่ได้ นั่นมันเป็นเรื่องของเขา ***มันเป็นเรื่องของคนบาปเขาทำกัน***

๏ ใครจะไปเหนือมาใต้ก็ ***ตั้งสติไว้*** ไม่ต้องกังวลสนเท่ห์แต่ประการใด ใครจะอย่างไร เราก็ไม่รู้สึกอะไร จะได้อะไร เสียอะไร เฉย ***ตั้งสติไว้*** จะสบาย ไม่สบายอย่างไร ก็ธรรมดา ไม่อยากรักใคร ไม่อยากเกลียดใคร ไม่มุ่งหวังสิ่งใด ไม่มุ่งหมายอะไรจากใคร **ก็รู้สึกว่า** ไม่มีเรื่องต้องวุ่นวายไม่มีปัญหา ***ซึ่งเป็นสัญญาณแห่งความไม่มีภัย*** ฯ

๏ ***อย่าคิดว่าเขาจะเหมือนเรา*** มิฉะนั้นจะเสียใจ บางคนเข้าใจว่าคนอื่นคงเหมือนเรา ***เหมือนไม่ได้*** เพราะแตกต่างด้วยกฎแห่งกรรม เหมือนกันไม่ได้ ฯ

๏ ***ถ้าอารมณ์ร้ายเข้ามาแทนอารมณ์ดี*** มันจะออกมาชัดเจนดังนี้

คนใจสูง กลายเป็น ***คนใจต่ำ***
คนใจดี กลายเป็น ***คนใจดำ***
คนใจงาม กลายเป็น ***คนใจง่าย***
คนไว้ใจได้ กลายเป็น ***คนโลเล***
คนมีเสน่ห์ กลายเป็น ***คนน่าชัง***
คนพูดน่าฟัง กลายเป็น ***คนพูดไม่เข้าหูคน ฯ***

๏ อาตมาเกรงใจโยมเหลือเกินนะ นึกว่ามาช่วยกัน ***สร้างคนเถอะ*** สร้างลูกหลานชาติไทย ***เจริญพรจดไว้เลยนะ*** ถ้าไม่มาช่วยกันนะ อีก ๒๐ ปี ***ลูกหลานจะไปไม่รอด จะไม่มีที่ดินอยู่*** ขอฝากไว้ด้วย...ยิ่งคนชาวจังหวัด...ลูกเกิดมาไม่มีใครอยู่..เลยนะ ไม่เคยกลับมาช่วยพ่อแม่ทำนาเลย หนีเข้าไปเป็นลูกจ้างในกรุงเทพฯ หมด พ่อแม่มีนาเป็นร้อย ๆ ไร่ ขายแตกแหลกลาญ แจกให้ลูกไป (ข้อความนี้พิมพ์เผยแพร่ปี ๒๕๓๒ แต่หลวงพ่อพูดไว้ก่อนหน้านี้ ต่อมา***ยุคเศรษฐกิจฟองสบู่*** มีการขายที่ให้ชาวต่างชาตินัยว่า เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม แล้วลูกหลานก็ไปเป็นลูกจ้างกินเงินเดือน ตอนหลังนี่ ***ฟองสบู่แตก*** รัฐบาลแก้ปัญหาไม่ได้ต้องขายทรัพย์สินให้ต่างชาติ ต่างชาติเข้ามา Take over และเข้ามาลงทุนหลายกิจการธุรกิจไทยล้ม สรุปว่า ร้ายแรงกว่าการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ล้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ มีพระราชนิพนธ์ เตือนเราไว้นานแล้ว
"ใครมาเป็นเจ้าเข้าครองฯ" : ผู้รวบรวม)

๏ ***ผู้มีธรรมะ ผู้มีใจเมตตา*** เรียกว่า ***ผู้มีเกียรติ...***คนที่เป็นใหญ่เป็นโต ***ไม่มีธรรมะ ไร้คุณธรรม*** พระพุทธศาสนา ***ไม่เรียกคนเหล่านี้ว่า*** ผู้มีเกียรติ ฯ

๏ ความรู้ที่จะให้ทันโลกในปัจจุบันนี้ก็คือ ***รู้ทุกสิ่งในบางสิ่ง และรู้บางสิ่งในทุกสิ่ง*** ฯ

๏ ***บวชลูกบวชหลาน อย่าแห่*** เป็นหนี้สงฆ์ ***เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าต้องสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ*** รำลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ***ลูกของนาค แม่ของนาค พ่อของนาค จะได้บุญ*** ไม่ใช่เอาเหล้ามากินกันในเขตขัณฑสีมา ท่านจะเป็นหนี้สงฆ์ตลอดชาติ ขอฝากไว้ด้วยนะ ฯ

๏ จะเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า มีเถิดเทิง เทิ้งบ้อง เอานาคขี่คอแล้วเต้นไปเป็นบาป...เอาเหล้าไปกิน แอ่นหน้าแอ่นหลัง ล้อเลียนพระพุทธเจ้าเป็นบาปที่สุด เขตพุทธาวาสเป็นที่ประทับของพระพุทธเจ้า ต้องถอดรองเท้าหุบร่ม ต้องห่มผ้า (เครื่องแต่งกาย) ให้เรียบร้อย อย่างนี้เป็นการแสดงความเคารพ... ขาดการเคารพไม่ได้บุญ ไม่ได้ความดีด้วย แค่การเคารพยังทำไม่ได้ ฯ

๏ ***งานศพพ่อแม่เอาเหล้าไปกินหน้าศพ เอาการพนันไปเล่นหน้าศพ*** ***โยมจะต้องลงนรก*** ดวงวิญญาณไม่ได้รับส่วนบุญ และไม่ให้พรแก่ลูกหลาน ***ขอฝากโยมไว้ด้วย อย่าฝืนขืนกระทำ*** ฯ

๏ ***เวลากรวดน้ำ อย่าไปจับก้นกัน หรือจิ้มก้นต่อกันเป็นแถว (พนมมือตั้งใจอุทิศไปให้ก็ได้) ยถา...เปตานัง*** ให้แก่เปรต ***สัพพีติโย*** หมายความว่า ให้พรแก่คน ยถาให้ผี สัพพีให้คน ***ต้องพนมมือรับพร*** ขอฝากไว้ด้วย ฯ

๏ ***คติธรรมจากกงเต๊ก*** ทิ้งสตางค์ลงบ่อ ๔ บ่อ ได้แก่

บ่อที่ ๑	***ใช้หนี้เก่า***	คือ	***เลี้ยงดูพ่อแม่***
บ่อที่ ๒	***ให้เขากู้***	คือ	***เลี้ยงดูลูก***
บ่อที่ ๓	***ฝังไว้***	คือ	***ทำบุญทำทาน***
บ่อที่ ๔	***ทิ้งเหว***	คือ	***เลี้ยงตนเอง***

๏ ***นี่เป็นปริศนา*** รถก็มี ตึกก็มี บ้านก็มี แอร์ก็มี (เครื่องกระดาษพิธีกงเต๊ก) เอาไปเผาไฟหมด ไม่ได้เผาไปให้คนตายใช้ในภพหน้า ***มีหมายความว่า ตายแล้วทรัพย์สมบัติเอาไปไม่ได้*** ที่เอาไปได้ต้องใส่ใจไป ***คือ บุญกับบาป และความรู้ ฯ***

๏ นุ่งดำไปงานศพหรือไว้ทุกข์ โปรดไปสอนลูกหลาน ***ไฟมันดับแล้ว พ่อก็ตาย แม่ก็ตาย มันมืด จึงนุ่งดำ ฯ***

๏ <u>นางกวักหลวงพ่อจรัญ</u> ***ยิ้มแย้ม แจ่มใส ตั้งใจสนทนา เจรจาไพเราะ สงเคราะห์เอื้อเฟื้อ ขาดเหลือคอยดูแขก ไม่แปลกลูกค้ามา ฯ***

๏ ***บุคคลที่สอนยาก***

๑. พระ ๒. ครู

๓. คนสูงอายุ ๔. คนปัญญาอ่อน

๏ ***พระดัง*** อาจไม่ดี ***พระดี*** อาจไม่ดัง

ความขยัน เป็นคุณสมบัติของ ***คน***

ความอดทน เป็นคุณสมบัติของ ***พระ ฯ***

๏ ***ธรรมถึงท่าน ท่านถึงธรรม <u>เป็นพระได้</u> ถึงจะนุ่งเหลืองห่มเหลือง แต่ไม่ถึงธรรม ก็เป็นเพียง<u>พระสมมุติ ฯ</u>***

๏ ***พ่อค้าแม่ค้า ใครด่าอย่าโกรธ ขายเอาเงินอย่างเดียว ฯ***

๏ บางคนต้องเช่าที่เขาอยู่ หมดสัญญาเช่าถูกไล่ที่อยู่ ***กลุ้มใจนึกว่าไล่ไปให้จน***ถ้าอยู่ที่เดิมรวยแค่นี้ไปอยู่ที่ใหม่ ***กลับรวยยิ่งขึ้น เขาไล่ให้ไปรวย บุญกุศลส่งเป็นอย่างนั้น ฯ***

๏ ***ประชาชนคือ <u>ชาติ</u> คุณธรรมที่ยึดเหนี่ยวของประชาชน คือ <u>ศาสนา</u> ผู้นำของประชาชนคือ <u>พระมหากษัตริย์</u> ฯ***

๏ พระพุทธเจ้าเน้น ***วิชาการ*** ครับ แล้วเน้น ***ปฏิบัติการ*** แก้ปัญหาชีวิตในสังคม***สองอย่างควบคู่กันไป*** มีความรู้คู่กับความดี ***ถ้ามีความรู้ขาดความดี*** เหมือนท่านมีบ้าน ไม่มีบันได บ้านสวยหรูน่าทัศนาดู แต่ไม่มีบันได เสียใจด้วย น่าเสียดายนะครับ ฯ

๏ ***อาตมาสอนเด็ก นะโมทุนหลัก คือกตัญญูนะลูกนะ*** นอบน้อมกตัญญู เชิดชูระเบียบ เพียบด้วยวินัย หนูจงตั้งใจศึกษา นำมาพ้นทุกข์ เป็นสุขอนันต์ เป็นหลักฐานสำคัญ ***คุณหนูจำใส่ใจ ฯ***

๏ ท่านทั้งหลายเอ๋ย ***ขอทานเข้าบ้าน อย่าไล่อย่างหมูอย่างหมานะ*** ถ้าจะทำทานก็ทำไป ***ถ้าไม่ทำ ก็นิ่งเสีย ฯ***

(เรื่องนี้เป็นประสบการณ์ของหลวงพ่อที่ว่าเศรษฐีมีที่นาขนาด ๓,๐๐๐ กว่าไร่สอนลูกไม่ให้ทำบุญ ใส่บาตร ไม่ให้เงินขอทาน ตายไปแล้วเกิดในครอบครัวขอทาน กลับมาขอทานบ้านของลูกตัวเอง แล้วก็โดนไล่ และเศรษฐีที่เป็นขอทานในชาตินี้ก็เป็นขอทานจนกระทั่งตายข้างถนน : ผู้รวบรวม)

๏ ***วันผู้สูงอายุควรทำให้ได้ ๕ ประการ ดังนี้***

๑. ลูกหลานต้องนำอาหารไปเลี้ยงพ่อแม่ให้อิ่ม
๒. เลี้ยงเพื่อนให้อิ่ม
๓. บำบัดทุกข์บำรุงสุข ใครมีทุกข์ก็ช่วยเขา
๔. ถวายจตุปัจจัยแก่ สมณพราหมณาจารย์ ผู้ทรงศีลทรงธรรม
๕. ทำพลี ๕
   ๕.๑ ญาติพลี สงเคราะห์ญาติ
   ๕.๒ อติถิพลี ต้อนรับแขก โอภาปราศรัยถามสารทุกข์สุกดิบกัน
   ๕.๓ ปุพพเปตพลี บังสุกุลให้ผู้ตาย (พ่อแม่ปู่ย่าตายายที่ตายไปแล้ว) หรือถวายสังฆทานก็ได้
   ๕.๔ ราชพลี อย่าไปโกงหลวง เสียภาษีให้ถูกต้อง
   ๕.๕ เทวตาพลี รำลึกถึงเทวดาประจำวันเกิดคือพ่อแม่

๑ ***การป้องกัน*** ความรัก ความเกลียด ความหวัง ไม่ให้เกิดขึ้นในความนึกคิดต้องกำหนดว่า คิดหนอ ๆ ๆ

ความรัก ความต้องพลัดพรากจากคนรัก จากของรัก และจากสิ่งที่รัก

ความเกลียด ความต้องคลุกคลีอยู่กับคนที่เกลียด ของที่เกลียด และสิ่งที่เกลียด

ความผิดหวัง ปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น

ถ้าไม่มี ความรัก ความเกลียด ความหวัง ก็ไม่มี ***ภัยชีวิต ๕ ประการ*** ได้แก่

๑. ความเศร้าโศกเสียใจ ***เป็นภัยชีวิต***

๒. ความร้องไห้ บ่นเพ้อรำพัน ***เป็นภัยชีวิต***

๓. ความลำบากกาย ***เป็นภัยชีวิต***

๔. ความลำบากใจ ***เป็นภัยชีวิต***

๕. ความคับแค้นใจ ความชอกช้ำใจ ***เป็นภัยชีวิต ฯ***

๑ มาวัดขอให้รับพรไปปฏิบัติ ***ไม่ใช่รับน้ำมนต์แล้วเป็นคนดี เป่าหัวแล้วเป็นคนดี*** ไม่ใช่ นั่นแค่เป็นกำลังใจเท่านั้น ฯ

ความสบาย	ได้มาจาก	***ความลำบาก***
ความสุข	ได้มาจาก	***ความทุกข์***
ความเจริญ	ได้มาจาก	***ความเสื่อมโทรม***
ความรวย	ได้มาจาก	***ความจน***
ความฉลาด	ได้มาจาก	***ความโง่***
ความรู้	ได้มาจาก	***ความไม่รู้***
สอนจากหยาบ	ไปหา	***ละเอียด***
สอนจากง่าย	ไปหา	***ยาก ฯ***

หมวดที่ ๕ ปกิณกธรรม

หมวดที่ ๕ ปกิณกธรรม

๑ ขอเจริญพรว่า พระพุทธเจ้า มีพุทธกิจ ๕ ประการ พระพุทธเจ้าเคยขี้เกียจไหม ทำไมหนอจึงเสด็จออกบรรพชา ทำไมหนอ พระพุทธเจ้าจึงต้องเรียนถึง ๑๘ ศาสตร์ นี่เพราะความขยันหมั่นเพียรนั่นเอง ต้องการไปหาวิชาแก้ปัญหา วิชาแก้ทุกข์ วิชาบำรุงสุข ให้มีความเจริญรุ่งเรือง ในการงานและหน้าที่รับผิดชอบ...

พระพุทธเจ้ามีพุทธกิจ ๕ ประการ คือ

๑. ปุพพัณเห ปิณฑะปาตัญจะ ***เช้า ออกบิณฑบาต โปรดสัตว์***

๒. สายัณเห ธัมมะเทสะนัง ***ตอนเย็น ให้ธรรมะประชาชน***

๓. ปะโทเส ภิกขุโอวาทัง ***หัวค่ำให้กรรมฐานสอนภิกษุ***

๔. อัฑฒะรัตเต เทวะปัญหะนัง ***ตีสิบสอง แก้ปัญหาเทวดา***

๕. ปัจจุสเสวะคะเตกาเล ภัพพาภัพเพ วิโลกะนัง ***ตีสี่เล็งญาณช่วยเหลือประชาชนให้พ้นจากกองทุกข์***

*(โดยเฉพาะข้อ ๔ ตรงกับที่หลวงพ่อได้รับรู้จากเทวดา ที่มาสอนแม่ชีก้อนทองสวดมนต์ มหาเมตตาใหญ่ ว่าเวลาดังกล่าว เทวดาจะไปสวดมนต์ ที่ห้องพระของเราท่านทั้งหลาย ที่สะอาดเรียบร้อย เป็นสัดส่วน ไม่มีเด็กเข้าไปเล่น ไม่มีใครเข้าไปนอน และ **ที่สำคัญผู้เป็นเจ้าของบ้านต้องสวดมนต์สม่ำเสมอ** สวดมนต์ไหว้พระแล้วปูผ้าขาวไว้ ตีสิบสองหรือเที่ยงคืน เทวดาจะลงมาสวดมนต์ บ้านนั้นจะปลอดภัย : ผู้รวบรวม)*

๏ ***ทรัพย์ภายในหรืออริยทรัพย์ได้แก่***

๑. ***สัทธา*** เชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ เชื่อต้องมีเหตุผล ข้อเท็จจริง

๒. ***ศีล*** รักษากายวาจาให้เรียบร้อย มีสติสัมปชัญญะตลอด ***มีสติก็คือ มีทรัพย์*** ปากมีทรัพย์ หูมีทรัพย์ ตามีทรัพย์ เป็นต้น

๓. ***หิริ*** ความละอายต่อบาปทุจริต

๔. โอตตัปปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปทุจริต ไม่ทำ

๕. พาหุสัจจะ ความเป็นคนเคยได้ยินได้ฟังมามาก คือ จดจำธรรมะและรู้ศิลปวิทยามามาก

๖. จาคะ สละให้ปันสิ่งของแก่ผู้อื่น ที่ควรให้ปัน

๗. ปัญญา รอบรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และไม่เป็นประโยชน์ ฯ

๏ ***ธรรมะแปลว่าอะไร***

ธรรมะ แปลว่า ***ธรรมชาติ*** เกิด แก่ เจ็บ ตาย ดอกไม้สดชื่นแล้วก็เฉา หนุ่มก็ไม่จริง สาวก็ไม่จริง

ธรรมะ แปลว่า ***เหตุและผล*** อดีต คือ ความฝัน ปัจจุบัน คือ ความจริง อนาคต ไม่แน่นอน เรื่องเก่าอย่ารื้อฟื้น เรื่องคนอื่นอย่าคิด กิจที่ชอบรีบทำให้เสร็จ อย่าเดี๋ยว

ธรรมะ แปลว่า ***กฎแห่งกรรม*** ทำดี ได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว

ธรรมะ แปลว่า ***ฝืนใจ ฝืนใจได้ ดีได้ ถ้าฝืนใจไม่ได้ ดีไม่ได้*** ฯ

๏ ***การแผ่เมตตานี้ ถ้าเราทำเชี่ยวชาญ ชำนาญได้เมื่อใด*** ก็แผ่ให้ศัตรูได้ ศัตรูจะมาเป็นมิตรกับเราแน่นอนถึงจะเกลียดชังแหนงหน่ายเรา ผูกพยาบาทอาฆาตกันอย่างไรก็มารักกันได้ ***พระพุทธเจ้าจึงทรงสั่งสอนให้เราแผ่เมตตา ฯ***

๏ ***การอุทิศส่วนกุศล***และ***การแผ่ส่วนกุศล*** ไม่เหมือนกัน

การแผ่ คือ การแพร่ขยาย เป็นการเคลียร์พื้นที่ แผ่ส่วนบุญออกไปสัพเพสัตตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น เรียกว่า การแผ่แพร่ขยาย......

การอุทิศ คือ การให้โดยเจาะจง ***ถ้าเราจะให้ตัวเองไม่ต้องบอกไม่ต้องบอกว่าขอให้ข้าพเจ้า...***เราเป็นคนทำ เราก็เป็นคนได้ และ***การให้บิดามารดา ก็ไม่ต้องออกชื่อแต่ประการใด...***พ่อแม่อยู่ในตัวเรา เราสร้างความดีมากเท่าไร จะถึงพ่อแม่มากเท่านั้น ***ในทำนองเดียวกัน พ่อแม่ก็อุทิศส่วนกุศลให้ลูกได้ ฯ***

๏ ***คำสอนของพระพุทธเจ้า*** มีอยู่แปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ อยู่ในพระไตรปิฎก แยกเป็นวินัยปิฎก (พระวินัย) สุตตันตปิฎก (พระสูตร) และอภิธรรมปิฎก (พระอภิธรรม) สรุปเหลือสาม คือ ***ศีล สมาธิ ปัญญา*** ย่อลงมาเหลือสอง คือ ***สติ*** กับ ***สัมปชัญญะ*** สรุปเหลือหนึ่ง คือ ***ความไม่ประมาท ฯ***

๏ ศีล ***สำรวม*** กายวาจาให้เป็นปกติ อย่าให้พลาด อย่าให้พลั้ง อย่าให้ประมาท คือมีสติ

สมาธิ ***สังวร*** แปลว่า ความรู้จริง รู้ซึ้งรู้ตื้นลึกหนาบาง อ่านตัวออก บอกตัวได้ ใช้ตัวเป็น คือ รู้หนอ

ปัญญา ***ระวัง*** อย่าประมาทอาจองต่อสงครามชีวิต คือ ความไม่ประมาท ฯ

๏ ***ศีล*** คือ สถาปนิก ออกรูปแบบพื้นฐานให้คนชอบ

สมาธิ คือ วิศวกร รู้วาระจิตของคนในฐานะเช่นไร ควรปฏิบัติกับเขาอย่างไร รู้จักกาลเทศะ รู้จักบุญ รู้จักบาป รู้จักคุณ รู้จักโทษ รู้จักสิ่งที่เป็นประโยชน์ และไม่เป็นประโยชน์

ปัญญา คือ นายช่าง ลงมือทำทันทีมิได้รอรีแต่ประการใด ถ้าใครเป็นทั้ง***สถาปนิก วิศวกร และนายช่าง*** แล้ว ***รับรองคนนั้นเอาตัวรอดปลอดภัยในอนาคต ฯ***

๏ ***กิจกรรมของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าสอนไว้ต้องเป็นประโยชน์ต่อประชาชน*** ถ้าสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน สิ่งนั้นไม่ใช่กิจกรรมของพระสงฆ์ ต้องช่วยกันพัฒนาจิตพัฒนาการศึกษา ให้กุลบุตรธิดา มีศรัทธาในพระศาสนา ***แต่การจะสอนให้ถูกจุดมุ่งหมายให้เกิดคุณธรรม มีความรู้คู่ความดี หายากเหลือเกิน ขอฝากท่านไว้ด้วย ฯ***

๏ คนไหนเกลียดตัวโกง คนนั้นก็หลงลิเก พอจะลาโรง ก็จับตัวโกงได้ทุกที ฯ

๏ ***การตายของคนเรามี ๓ ลักษณะได้แก่***

๑. ตายจริง คือ ตายจากความเป็นทารก มาเป็นเด็ก ตายจากเด็กมาเป็นหนุ่มเป็นสาว ตายจากหนุ่มสาว มาเป็นผู้ใหญ่ ตายจากผู้ใหญ่ มาเป็นคนแก่เฒ่า

(การเตรียมตัวตายในลักษณะนี้ คือเตรียมตั้งแต่เป็นเด็ก ต้องสอนลูกหลานให้งอกงาม เลี้ยงลูกให้โต ปลูกต้นโพธิ์ให้ได้ร่ม โตด้วยวิชาการมีหลักฐานให้ลูกมีงานทำ มีคู่ครอง ขอให้เป็นทองแผ่นเดียวกัน)

๒. ตายสมมุติ คือ ตายเฉพาะร่างกายที่เราเห็น แต่จิตไม่ตาย เปรียบเสมือนการย้ายบ้านใหม่ จิตต้องไปจุติอีกตามผลของกรรม คือบุญกับบาป

(การเตรียมตัวตายในลักษณะนี้ คือ ต้องเตรียมกรรมฐานให้แน่น)

๓. ตายสูญ คือ นิพพาน

(การเตรียมตัวตายในลักษณะนี้ คือ ต้องเจริญกรรมฐาน ให้จิตเบิกบานหรรษาและหมดกิเลสตัณหา)

๏ ***เหตุแห่งการตาย มี ๔*** ได้แก่

๑. อายุกขยะ ***ตายเพราะสิ้นอายุ*** สัตว์โลกทั้งหลายย่อมมีชีวิตอยู่ภายในขอบเขต ระยะเวลาของตน

๒. กัมมักขยะ ***ตายเพราะสิ้นกรรม***

๓. อุภยักขยะ ***ตายเพราะสิ้นอายุและสิ้นกรรม***

๔. อุปัจเฉทกมรณะ ***ตายเพราะอุบัติเหตุต่าง ๆ มาตัดรอน*** ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ถึงอายุขัยและยังไม่สิ้นกรรม

ชีวิตทั้งหลายเปรียบเสมือนตะเกียงน้ำมัน ตะเกียงจะดับ ก็ด้วยเหตุ ๔ ประการ

๑. ดับ เพราะน้ำมันหมด คือตายเมื่อสิ้นอายุ

๒. ดับ เพราะไส้หมด คือตายเมื่อสิ้นกำลังของกรรมที่สนับสนุนให้มีชีวิตอยู่

๓. ดับ เพราะน้ำมันและไส้หมด คือ ตายเมื่อสิ้นอายุและกำลังของกรรม

๔. ดับ เพราะมีอุบัติเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น โดนลม คือ ตายเมื่อประสบอุบัติเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น อุบัติเหตุ ถูกฆ่าตาย ฆ่าตัวตาย ไปติดโรคตาย ทั้งๆ ที่ยังไม่หมดอายุ ยังไม่หมดกรรมแต่กรรมครั้งอดีตเป็นแรงส่งให้ต้องไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น ๆ ฯ

๏ ***คนที่ไม่หายใจเป็นปกติทางจมูก*** มี ๔ ประเภท

๑. ดิ่งพสุธาหายใจไม่ได้ จนกว่าร่มจะกาง

๒. คนดำน้ำ

๓. ทารกอยู่ในครรภ์

๔. พระเข้านิโรธสมาบัติ ๗ วัน จะระบายลมทางผิวหนังขุมขน

(ข้อสังเกตเมื่อหลวงพ่อประสบอุบัติเหตุ คอหัก หนังศีรษะเปิด เลือดเต็มปากเต็มจมูก ไม่สามารถหายใจได้เป็นปกติ แต่หลวงพ่อบอกว่า ท่านหายใจทางสะดือ : ผู้รวบรวม)

๏ ***การบูชาพระพรหม*** หมายความว่า ให้เราเจริญ ***พรหมวิหาร ๔ มีอยู่ในตัวเรา*** โดยเฉพาะคนที่เป็นผู้ใหญ่ ควรจะมีเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่

เมตตา ปรารถนาให้เขามีความสุข ไมตรีจิต คิดรักใคร่กัน สงเคราะห์กัน

กรุณา ปรารถนาช่วยให้เขาพ้นทุกข์หรือความคิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ไม่เบียดเบียนกัน

มุทิตา ชื่นชมยินดี เมื่อเห็นเขาได้ดี มีความสุข มีความสำเร็จ มีก้าวหน้า (ตรงข้ามกับ อิสสาคือความริษยา)

อุเบกขา ความวางใจเป็นกลางและรู้จักวางเฉย ***เมื่อไม่สามารถช่วยได้หรือช่วยแล้วต้องเสียธรรม***

(ในข้อนี้หลวงพ่อจะระมัดระวังมาก ท่านจึงแนะนำให้ญาติโยมที่มีทุกข์ มีปัญหามาขอให้ช่วย ช่วยตัวเองก่อน ด้วยการเจริญกรรมฐานและสวดมนต์ : ผู้รวบรวม)

๏ *มีผู้ขุดพบเศียรพระพรหมอายุกว่าร้อยปีได้ในบริเวณวัด แล้วหลวงพ่อได้ให้ช่างปั้นองค์เพื่อนำเศียรมาต่อให้สมบูรณ์แล้วตั้งไว้ในเขตภาวนา เพื่อเตือนสติเจ้าหน้าที่ให้มีพรหมวิหาร ต่อเพื่อนร่วมงาน และผู้มาปฏิบัติธรรม ฯ*

๏ คนเราที่ไม่อยากเข้ามี ๒ แห่ง ***โรงพยาบาลกับห้องส้วม*** ไม่จำเป็นไม่มีใครเข้าไปหรอก มันเบื่อเหลือเกิน ถ้าไม่จำเป็นคนไม่อยากเข้าหรอก ***สองอย่างนี้ที่มีอานิสงส์มาก คือ ส้วมกับโรงพยาบาล...*** เรื่องจำเป็นนี่มีอานิสงส์สูง***แต่คนไม่รู้ เส้นผมบังภูเขา ฯ***

๏ มีผู้นำโฉนดที่ดินมาถามหลวงพ่อว่าที่ดินแปลงนี้จะซื้อไว้ปลูกบ้านดีหรือเปล่า***เพราะหมอดูฮวงจุ้ยบอกว่า ถ้าซื้อไปแล้ว จะทำให้ครอบครัวแตกแยก*** <u>หลวงพ่อตอบว่า</u> **ที่จะดีหรือไม่ดีมันอยู่ที่คนไม่ใช่อยู่ที่ที่ ถ้ารู้จริงจะเข้าใจ** ก็สวดมนต์แผ่เมตตาให้ผีช่วยรวยแน่ ฯ

๏ ***คน แปลว่า ปัญหา อยู่กับคน มีแต่ปัญหา*** คนนั้นอย่างนี้คนนี้อย่างนั้น นานาจิตตัง ไม่เหมือนกัน ไม้ไผ่ต่างปล้อง พี่น้องต่างใจ พี่น้องท้องเดียวกันยังไม่เหมือนกัน เราคนเดียวก็ยังไม่เหมือนกัน เช้าอารมณ์ดีสาย บ่ายไม่ดี กลางคืนดี กลับตัวไม่ทันเลย...เราอยู่กับคน อยู่กับปัญหาต้องแก้ปัญหาด้วยสติปัฏฐาน ๔ ฯ

๏ ขอฝากรองอธิการ ฯ ฝ่ายฆราวาส อาตมาไปกรุงเทพฯ ที่สวนจตุจักร ***พระยะถาสัพพี*** ***<u>กลางถนนเลย</u>*** ยะถาสัพพีได้หรือ ขอกราบเรียนว่า ***เวลาเขาใส่บาตร***ก็ยะถาปัจจะยังปิณฑะปาโตตะทุปะภุญชะโกจะปุคคะโล ***เวลาฉัน*** ก็ปฏิสังขาโยนิโสปิณฑะปาตังปฏิเสวามิ ***ใช่ไหม*** เดี๋ยวนี้ ยะถากลางถนนเลย อายฝรั่งไหมนี่ ฝรั่งเขาเรียนรู้ดีกว่านะครับ แล้วก็ว่า ***สัพพะพุทธา*** เสียด้วยนะ ***ฝากพระเดชพระคุณที่เคารพ(พระ) นิสิตนักศึกษาที่เคารพครับ ไปช่วยแก้หน่อยครับ <u>อย่ายะถาในกลางถนน ไม่ถูกต้องช่วยกันแก้ครับ</u> ถ้าไม่ช่วยแก้เสียใจด้วย ภัยของศาสนามาแล้ว คนรู้เยอะ คนรู้พระไตรปิฎกเยอะนะครับ ฝรั่งอ่านพระไตรปิฎกภาษาอังกฤษนะครับ ฯ***

(ความตอนหนึ่งที่ พระเดชพระคุณหลวงพ่อถวายความรู้แก่คณาจารย์และพระนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเมื่อ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ : ผู้รวบรวม)

๏ ประชาชน ***เขาเบื่อหน่ายการเรี่ยไร*** แน่นอนที่สุด ลองไปถามประชาชน ***กฐินตกค้างเยอะเลยครับ กฐินตกค้างเยอะเพราะอะไรครับ กฐินเงินกฐินทอง*** ความจริงเป็นประการใด ***ผืนเดียวก็เป็นกฐินได้*** ทำไมต้องมีเงินเป็นล้านถึงจะทอดได้ กฐินมันจึงต้องตกค้าง นี่แหละประชาชนไม่ต้องการ ***บอกบุญกันไม่พัก*** จนเขาเอือมระอากันหมดแล้ว นี่ภัยร้ายของคณะสงฆ์ ฯ

๏ ***ทางประเสริฐของการดำเนินชีวิต*** ได้แก่ การวางเฉยในอารมณ์ทั้งปวง ***(อุเบกขา)***

อารมณ์ที่น่ารักดีใจ ผ่านมาก็เฉย

อารมณ์ที่น่าชังเสียใจ ผ่านมาก็เฉย

อารมณ์ที่น่าตระหนกตกใจ ผ่านมาก็เฉย

<u>***โดยมีความสำนึกว่า***</u>

อะไรจะเกิด ไม่ว่าดีหรือไม่ดี ***มันก็ต้องเกิด***

อะไรจะดับ จะดีหรือไม่ดี ***มันก็ต้องดับ*** ฯ

๏ ***พวกเรายังเป็นสัตว์โลก*** เพราะความรู้สึกยังติดโลก ยังยึดโลก

คราวใดติดมาก ก็ยึดมาก คราวนั้นก็มีเรื่องวุ่นวายมาก **มีปัญหามาก**

คราวใดติดน้อย ก็ยึดน้อย คราวนั้นก็มีเรื่องวุ่นวายน้อย **มีปัญหาน้อย**

คราวใดไม่ติดเลย ก็ไม่ยึดเลยก็รู้สึกไม่มีเรื่องที่ต้องวุ่นวาย **ไม่มีปัญหา**

พระพุทธเจ้าทรงประสบความสำเร็จในการตรัสรู้ <u>***ก็เพราะทรงรู้ที่พระองค์เอง***</u> ทรงรู้ทุกข์ที่ไหน <u>***ถ้าไม่ใช่ทุกข์ในพระองค์เอง***</u> ทรงรู้เรื่องเหตุให้เกิดทุกข์ ลักษณะความดับทุกข์ และทางถึงความดับทุกข์ ก็ทรงรู้ได้ด้วยพระองค์เอง

เราทั้งหลายก็เป็นอย่างนั้น ! รู้เรื่องโลกพระจันทร์ โลกพระอังคาร ได้ประโยชน์ คุ้มค่าหรือไม่ เราก็ไม่ทราบได้ และก็ไม่แน่ใจว่า มีใครทราบหรือไม่

เพราะฉะนั้น ***บทเรียนชีวิตที่ดีที่สุดคือ กรรมฐาน*** ก็คือ ***ชีวิตเราเอง ชีวิตเราเป็นหลัก*** ชีวิตเขาเป็นส่วนประกอบ แต่เราต้องยอมรับความจริงในตัวเราให้ถูกต้องทุกประการ

๏ นี่แหละกุลบุตรกุลธิดาจะไปเป็นผู้บริหารประเทศชาติต่อไปในภายภาคหน้า ***ถ้ากุลบุตรกุลธิดาของเราไม่เอาไหน*** และเราตายไปแล้ว ใครจะเป็นผู้บริหารงาน***ถ้ามีผู้บริหารงานที่เลวร้าย ประเทศไทยไปรอดไหม*** ฯ

๏ ต้องการผล คือ ความรัก ความเมตตาจากผู้อื่น ***ท่านต้องปลูกต้นรัก ต้นเมตตาให้ผู้อื่นเขา*** รักกันเถิด เมตตากันเถิด ให้อภัยกันเถิด จะเกิดความสุขนิรันดร จงอย่าทำความยินดีจากความเคราะห์ร้ายของผู้อื่นเลย ฯ

๏ สันโดษจะช่วยคนและสังคมให้เจริญก้าวหน้า...***สันโดษ*** ตัวนี้แปลว่า ***หนึ่งอย่าเป็นสอง มักน้อย แปลว่า ยินดีของของเราที่มีอยู่ อย่าไปยินดีของคนอื่น สันโดษมักน้อยไม่ใช่นั่งเฉยๆ ไม่ต้องทำงาน ท่านจำผิดนะ...*** สันโดษแปลว่าหนึ่งไม่มีสอง หนึ่งต้องเป็นหนึ่ง เป็นที่พึ่งของตนเองหรือ ***พึ่งตัวเองได้หนึ่ง สองช่วยตัวเองได้ สามสอนตัวเองได้ นี่สันโดษ*** ไม่ต้องไปง้อใคร ขอเจริญพรอย่าเอาจมูกคนอื่นมาหายใจ อย่าเอาฝีมือคนอื่นมาใช้ นี่คือ สันโดษ ฯ

๏ สันตุฏฐีปะระมังธะนัง **ความสันโดษเป็นยอดทรัพย์** คำว่า ***ทรัพย์แปลว่าสิ่งที่ทำให้ปลื้มใจ*** อย่างเรามีทรัพย์เราก็ปลื้มใจ ได้รับเงินเดือนก็ปลื้มใจ มีทรัพย์สมบัติโภคทรัพย์ เราก็ปลื้มใจทั้งนั้น ***แต่ถ้าเรามีทรัพย์แล้วไม่ปลื้มใจ คนนั้นคือ คนจน เพราะมีแล้วไม่พอใจ คนนั้นคือ คนจน*** ฯ

๏ ***คนเรายากดีมีจนอย่างไร สร้างคุณสมบัติมนุษย์ไว้ให้ครบ*** สมบัติมนุษย์ต้องสร้างเอง เมื่อคุณสมบัติครบแล้ว ***มันจะดันให้สูงขึ้นไปเอง*** ฯ

๏ ***ยิ่งให้ ยิ่งได้ ยิ่งหวง ยิ่งอด*** หมดไม่มา ***เราไม่หวง เราไม่อด*** หมดก็มา ***ให้ไม่มีอด*** หมดก็มา ***หวง มีแต่อด*** หมดก็ไม่มา ฯ

๏ ***นี่แหละท่านทั้งหลาย*** จำผมไว้เป็นธารดำ กำหนดจดจำไว้ ***คนขี้เหนียวเหมือนน้ำไหลเข้าบ้าน*** ไม่มีทางออก น้ำจะเน่า มันจะไม่ไหลมาอีก มันเต็ม ฯ

๏ ***ที่วัด มีโรงทานอยู่ ๓ โรง***

โรงทานที่ หนึ่ง เลี้ยงเฉพาะมาอบรม

โรงทานที่ สอง เลี้ยงจำเพาะในวัด

โรงทานที่ สาม เลี้ยงยี่สิบสี่ชั่วโมงเลย วัดนี้ข้าวสารงอกได้ ***ยิ่งให้ยิ่งได้*** ฯ

๏ หากท่านทั้งหลายเคยด่าผู้มีพระคุณถอนคำพูดแล้ว ขอสมาลาโทษเสีย ท่านจะได้ผลจากการเจริญกรรมฐานทันที ฯ

๏ ***การสวดมนต์ไหว้พระ เป็นภาวนาเบื้องต้น*** สามารถให้เรามีสติเกี่ยวกับ

พุทธานุสติ มีสติในการเจริญพุทธคุณ

ธรรมานุสติ มีสติในการเจริญธรรมคุณ

สังฆานุสติ มีสติในการเจริญสังฆคุณ

ที่เราสวดมนต์กันนั้น ***ไม่ค่อยเจริญสติกันเท่าไร*** ก็ว่าไปตามที่จำได้ แต่ไม่ซึ้งถึงใจ ฯ

๏ การทำหมันสุนัข ***บางศาสนาถือว่าไม่บาป*** เป็นการรักษาสุขภาพสัตว์ แต่หลักพุทธศาสนาไม่ใช่อย่างนั้น ***เป็นการเบียดเบียนสัตว์*** เขาจะมีลูกก็ไม่ให้เขามี ...ห้ามมนุษย์ในครรภ์และนอกครรภ์อย่างหนึ่ง สองเบียดเบียนให้เขามีทุกข์ ให้ต้องตกทุกข์ได้ยาก ***ก็เป็นบาปเป็นกรรมทั้งนั้น*** ฯ

๏ มหาวิทยาลัยสงฆ์เน้นวิชาการทางโลกมากกว่าบาลี *เป็นการเรียนออกไม่ได้เรียนเข้า* แต่การปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระพุทธเจ้า *เป็นการเรียนเข้ามาหาตัว* ฯ

๏ ***ระดับชาวบ้านมุ่งทำบุญทำกุศลกัน ก็พอใจระดับหนึ่ง*** เพราะได้อาศัยการอุปถัมภ์เป็นการสร้างพื้นฐานที่จะเข้าไปสู่การปฏิบัติต่อไป ***ปฏิบัติ ต้องเลี้ยงปริยัติ มีปริยัติ ไม่มีปฏิบัติไปไม่รอดนะ*** จึงต้องส่งเสริมด้วย **ปริยัติ** ถ้าไม่เรียนก็ไม่รู้ ***ปฏิบัติ*** ถ้าไม่ปฏิบัติก็ไม่เข้าใจ ***ปฏิเวธ*** อานิสงส์ผลงานที่แจ้งแก่ใจแล้ว ***ถ้าไม่พึ่งชาวบ้านไปไม่รอด*** ฯ

๏ ***คนเรามีทุนเหมือนกัน*** คือ มือสอง เท้าสอง สมองหนึ่ง ***แต่ใช้ทุนไม่เหมือนกัน*** บางคนใช้สร้างความดี บางคนใช้สร้างความชั่ว บางคนได้กำไร บางคนขาดทุน ***และมีทุนไม่เท่ากัน*** คือ บุญกุศลที่ติดตัวมา ฯ

๏ ***ไม่ใช่พระพรหมลิขิตมาขีดให้เราดีบ้างชั่วบ้าง แต่การกระทำของเราขีดตัวเราเอง*** ขีดดีก็ได้ดี ขีดชั่วก็ได้ชั่ว ไม่ใช่หมายความว่า รับพรแล้วเป็นคนดี **ต้องสร้างพรให้เป็นพร** ไม่ใช่ดวงดีแล้วใช้ได้**ต้องทำดีให้กับดวง** ฯ

๏ วันนี้ คือ วันของเรา วันหน้าไม่ใช่เดือนนี้เป็นเดือนของเรา เดือนหน้าไม่ใช่ปีนี้เป็นปีของเรา ปีหน้าไม่ใช่ วันหน้า เดือนหน้า ปีหน้า เราจะอยู่ถึงหรือเปล่าก็ไม่รู้เวลาผ่านไปแล้ว ไม่เคยสร้างความดีให้แก่ชีวิตเลย ท่านก็ขาดทุนย่อยยับ ฯ

๏ เราต้องสร้างความดีให้กับดวง หาใช่ดวงทำให้เราดี ต้องสร้างอยู่เฉย ๆ ดีได้อย่างไร มันต้องเกิดจากการกระทำคือ กฎแห่งกรรมนั่นเอง ***การสร้างความดีให้กับดวง*** ก็คือสร้าง ***ศีล สมาธิ ปัญญา*** ให้เกิดขึ้นแก่ตัวเรา ฯ

๏ ***ความเมตตา*** อยู่กับบุคคลใด ***บุคคลนั้นอายุยืน มีความสุข มองคนในแง่ดีหมด***

โทสะ อยู่กับบุคคลใด ***บุคคลนั้นอายุสั้น***

โมหะ อยู่กับบุคคลใด ***บุคคลนั้นจะ มืดฟ้ามัวดิน จะหากินไม่ถูกต้อง ฯ***

๏ ***ศีลนี้ ไม่ได้หมายความว่า ต้องไปรับกับพระวัดโน้นวัดนี้แต่ประการใด*** ท่านมี ***สติ***ไหม หนึ่งนาทีหรือห้านาทีของท่าน ท่านมีสติควบคุมจิตไหม มี***สัมปชัญญะ*** รู้ตัว รู้นอก รู้ใน รู้จิต รู้ใจ รู้สิ่งที่มีประโยชน์ รู้กาลเทศะ กิจจะลักษณะ รู้บาป รู้บุญ รู้คุณ รู้โทษ รู้สิ่งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์หรือไม่ประการใด ***ตรงนี้ คือ ศีล ฯ***

๏ ภายใต้ดวงอาทิตย์นี้ไม่มีการสูญเสียใด ๆ ที่น่าเสียใจเท่ากับการเสียเวลาเพียงหนึ่งนาที ก็เท่ากับเสียส่วนหนึ่งของชีวิต ***อายุที่เราได้นั้นคือชีวิตที่เราสูญเสียไป***

๏ ***เวลา เป็นสิ่งเดียวในโลกที่ทุกคนได้รับเสมอกัน*** ไม่มีใครได้เปรียบหรือเสียเปรียบกันเลย แม้แต่คนเดียว แต่ใครจะใช้เวลาแต่ละวินาทีอย่างมีค่าและคุ้มค่ากว่ากัน ***นี่แหละเป็นเรื่องน่าคิด ฯ***

๏ ***ชีวิต*** ท่านมีค่า ***เวลา*** ของท่านจะมีประโยชน์ พระพุทธเจ้าสอนนักสอนหนาว่า ***หนุ่มสาวอย่าเที่ยว***หนุ่มสาว***หาหลักฐานหาวิชาการใส่ตัว หางานทำให้ได้ ฯ***

๏ เราคิดว่าพระองค์นั้นบริสุทธิ์ (เราไหว้พระไม่ได้ไหว้คน) องค์ไหนเป็นพระเราก็ถึงพระ แล้วก็น้อมจิตเข้ามาถึงใจ พระก็ถึงใจเรา คือ ไหว้หมู่พระสงฆ์ผู้ประพฤติดี ประพฤติชอบ ใจของท่านก็เบิกบานใจของท่านก็จะดีมีปัญญา อย่างนี้ถึงจะถูกต้อง.. ***เราไหว้พระถึงพระไหม ?!...***ท่านเป็นพระประเภทไหน ไม่ต้องตำหนิ ไม่ต้องติเตียนพระ แต่ควรตำหนิพระอยู่ในใจเราว่าเป็นพระแท้หรือไม่ จิตใจเป็นกุศลหรือเปล่า ***ไหว้พระแล้วหันมาดูเงาตามตัว?*** เราเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ นั่นแหละพระไม่ใช่พระสงฆ์ที่เดินไปเดินมา เราทำไปเถิด พระจะอยู่ในใจเราชัดเจนแล้ว ***ไม่ต้องกล่าวอจินไตย มันเป็นเรื่องเงาตามตัว*** บุญกุศลได้เอง ! ...

จะไปเลือกไหว้พระ จะหาพระดี ๆ จะหาพระที่บริสุทธิ์ องค์ไหนล่ะที่บริสุทธิ์ และรู้ได้อย่างไรว่าบริสุทธิ์ เราไหว้ไปเถิด ถึงพระจะด่าเรา ท่านไม่ได้เป็นพระก็เรื่องของท่าน ท่านเป็นอลัชชี ท่านจึงด่าเรา แช่งชัก หักกระดูกเรา ***เรากราบไหว้ถึงพระสุปฏิปันโน พระสุปฏิปันโนก็เข้ามาสู่จิตใจเรา*** พระองค์นั้นเป็นบาป ก็เรื่องของท่าน ฯ

๏ อย่าไปมองเห็นพระองค์นั้นไม่ดี องค์นี้ไม่ดี พระวัดโน้นไม่ดี วัดนี้ก็ไม่ดี อย่าไปตำหนิพระ ***จงมองแต่พระในใจของเราเถิด*** คนไหนเป็นอุบาสกอุบาสิกา เขาจะไม่ตำหนิใคร จะไม่ว่าใคร ***ถืออุเบกขาภาวนา*** ฯ

๏ คนเราว่านอนสอนยากลำบากใจก็ช่างเถิด เพราะเขาไม่มีพระประจำใจ จึงมีจิตอกุศล จงแยกทางกันเดินไปเถอะ ***อย่าเดินทางเดียวเหยียบรอยกันเลย พาลกับบัณฑิตอยู่ด้วยกันยาก*** พาลเดินไปแล้วบัณฑิตจะเหยียบรอยข้างหลัง ดูชัดเจนไหม..คนอันธพาลชอบเหยียบรอยกัน เดินตามรอยกัน คนดีมีปัญญา เขาจะไม่เหยียบรอยของใคร ***จะไม่ซ้ำแบบในอกุศลกรรม*** บัณฑิตที่มีพระในใจจะไม่เหยียบเขาจะไม่ซ้ำรอยเขา จะเดินทางด้วยปัญญาที่มี ฯ

๏ ***กรวดน้ำให้เจ้ากรรมนายเวร***

กัมมะโน กัตถาโน กัมมะปัจเจกะพุทโธ พุทธังทั่วจักรวาลัง ธัมมังทั่วจักรวาลัง สังฆังทั่วจักรวาลัง อโหสิกัมมัง ข้าพเจ้าขออุทิศบุญกุศลจากการเจริญภาวนานี้ ให้แก่เจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายของข้าพเจ้าที่ข้าพเจ้าได้เคยล่วงเกินท่านไว้ตั้งแต่อดีตชาติจนถึงปัจจุบันชาติ ท่านจะอยู่ภพใดหรือภูมิใดก็ตาม ขอให้ท่านได้รับผลบุญนี้ แล้วโปรดอโหสิกรรมและอนุโมทนาบุญแก่ข้าพเจ้าด้วยอำนาจบุญนี้ด้วยเทอญ ฯ

๏ ***โลกมนุษย์*** รุ่นใหม่ หยุดงาน ***วันเสาร์ วันอาทิตย์***

ส่วนโลกนรก โลกสวรรค์ หยุดงาน ***วันโกน วันพระ*** เพราะฉะนั้น ***ทำบุญวันพระดีที่สุด*** ฯ

(จำได้คลับคล้ายคลับคลาว่า หลวงพ่อสอนว่า สามีภรรยาอย่าร่วมหลับนอนกันในวันโกนวันพระ เพราะเป็นวันที่เมืองนรกเขาหยุดงานกัน วิญญาณในนรกอาจจะหนีลงมาปฏิสนธิในท้องของใครก็ได้ : ผู้รวบรวม)

๏ ***ของหายาก***

๑. การเกิดมาเป็นมนุษย์

๒. การที่มีอายุยืนยาว

๓. การได้พบพระพุทธศาสนา

๔. การปฏิบัติธรรมตามคำสอน (กรรมฐาน)

๏ ต้องมีความอดทน ***ใครมาด่าว่าเราก็ไม่รับกิเลสใครเขา*** คนเรามีหลายอย่างหลายประเภทจะให้ถูกใจเราทุกคนย่อมเป็นไปไม่ได้ คนส่วนรวมอยู่ร่วมกัน ก็เป็นอย่างนี้แหละหนอ ***สร้างความดีให้ตัวเองเถิด....*** ขอฝากไว้ ***ใครเขาเตือนอย่าโกรธ***ต้องขอบคุณเขาที่อุตส่าห์เตือนเรา ฯ

๏ ***ความชั่วนั้น*** ใช่ว่าจะวิ่งมาหาเราเอง ***เราต่างหากวิ่งไปหามัน*** อย่างเรา ไปติดการพนัน ไปติดเหล้า เมายา เป็นต้น ฯ

๏ คนไร้บุญวาสนา ทำกรรมฐานไม่ขึ้น แค่นั่งกำหนดก็เพี้ยนแล้ว คนมีบุญวาสนาแนะหน่อยก็ทำได้ฯ

๏ ดูคนดูที่หน้า ดูผ้าดูที่เนื้อ ดูเสื่อดูที่ลาย ดูชายดูที่พ่อจะได้ไม่ย่อท้อใจ อ่านผู้ชาย ที่โหงวเฮ้ง (หน้าผาก) อ่านผู้หญิงที่แววตา ฯ

๏ พระสาวกป่วยแผลมีน้ำเลือดน้ำหนอง ไม่มีใครดูแล พระพุทธเจ้าทรงให้นำจีวรไปต้มแล้วแช่น้ำด่าง (น้ำขี้เถ้า) เมื่อตากแห้งแล้ว นำมาห่มก็รู้สึกสบายตัวสบายใจ พระพุทธเจ้าโปรดจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เป็นเหตุผลต่อมาว่า คนเข้าวัดต้องมีความสุขใจสบายกายจะได้พร้อมที่จะรับธัมมะ แต่ถ้ามีทุกข์เข้าวัดจะมีกังวลปฏิบัติธรรมไม่ได้ผล ฯ

๏ ควรเข้าวัดตอนที่มีความสุข จะได้รับของดี มีความทุกข์แล้วเข้าวัด จะรับอะไรได้ฯ

๏ สมัยโบราณไม่มีโรงพยาบาล นิยมนิมนต์พระมาสวดมนต์ (คิริมานนทสูตร) ต่อรูปต่อนามให้กับคนป่วยใกล้ตายเพื่อต่ออายุให้ยืนยาว หรือเรียกว่าเอาพระเข้าตัว ซึ่งก็คือ การเจริญกรรมฐาน ปัจจุบันมีโรงพยาบาล ประเพณีนี้ก็เลือนไป ความจริงแล้วการเจริญพระกรรมฐานเป็นการต่ออายุตนเอง ฯ

๏ เสียใจดีใจอย่าปล่อยค้างคืน กำหนดเสียจะได้ไม่พลาดพลั้ง ฯ

๏ มาบวชแล้วใช่ว่าสึกออกไปแล้วดีทุกคน แม้เราจะสอนอย่างดีแล้วก็ตาม แบงก์เก๊ ถ้าไม่ทิ้งก็เอาดีไม่ได้ จะเสกตะกั่วให้เป็นทองคำเป็นไปไม่ได้ ก็ต้องเป็นตะกั่วเหมือนเดิม

๏ พ่อตา แม่ยาย พ่อผัว แม่ผัว ต้องเคารพนับถือเสมอพ่อแม่เรา ฯ

๏ สร้างบุญไว้ในใจดีกว่าไปทัวร์บุญแล้วกลับมาทะเลาะกัน สวดมนต์ภาวนาแผ่เมตตาให้ลูกได้ดีปัญญา ไม่ดีกว่าหรือ ฯ

๏ จะอยู่ในโลกได้ต้องรู้จักให้อภัย คนยุคใหม่หาความสุขไม่ค่อยได้ เพราะไม่ให้อภัยกัน ฯ

๏ ความรัก คือ ความผูกพัน ด้วยความดี เห็นอกเห็นใจกันฯ

๏ ถ้าใจงอกเงินก็งอก ถ้าใจหดเงินก็หด ฯ

๏ คนใจเย็นจะมีสติดีกว่าคนใจร้อน ฯ

๏ เป็นแพทย์ เป็นหมอ อย่าไปรับจ้างทำแท้ง ลูกของตัวเองออกมาจะพิการ ฯ

๏ สามีภรรยาอายุห่างกันมาก เพราะไม่ได้มาพร้อมกันคนหนึ่งมาก่อน แล้วอีกคนจึงตามมา ฯ

๏ ทำบุญทำง่าย โจรไปปล้นฆ่าเขาหรือไปรับจ้างฆ่า ได้เงินก็เอามาทำบุญได้ แต่สร้างบุญยากมากฯ

๏ คนไทยพูดกระทบไม่ได้ แต่คนจีนลื้อด่าอั๊วไม่เป็นไร แต่อั๊วจะเอาเงินลื้อ ฯ

๏ พ่อแม่อย่าด่าลูก อย่าทะเลาะกัน ลูกจะเอาดีไม่ได้ ฯ

๏ สร้างโบสถ์สักร้อยหลังก็ยังไม่คุ้นเคยกับพระศาสนาเท่ากับการปฏิบัติธรรม ฯ

๏ คนเดียวหัวหายสองคนเพื่อนตาย คือ สติกับสัมปชัญญะ ฯ

๏ เศรษฐกิจตก อย่าให้กำลังใจตก ราคาสินค้าขึ้นไม่เป็นไร อย่าให้ราคาคนตก ฯ

๏ ยายของหลวงพ่อจะสอนว่า หลานเอ๊ยยากแท้ เพราะเราไม่เคยง่ายแท้ เพราะเราเคย ฯ

๏ พ่อขุนรามมี ๔ แผ่นดิน

๑. แผ่นดินทวด คือ ปู่ย่าตายาย สร้างมา
๒. แผ่นดินไทย คือ ตัวเราเองต้องสร้างชาติให้ยิ่งใหญ่
๓. แผ่นดินธรรม คือ หลักธรรมของพระพุทธเจ้า
๔. แผ่นดินทอง คือ มีธรรมะ เงินไหลนองทองไหลมา

๏ เข้าเถื่อนต้องเตรียมพร้า เข้าป่าต้องเตรียมมีดขวาน เกิดมาในโลกต้องเตรียมอาวุธ คือ ปัญญาฯ

๏ ปล่อยเวลาล่วงเลยไปขาดทุน วันเวลาจะช้ามากสำหรับคนมีทุกข์ ฯ

๏ คนที่วาจาศักดิ์สิทธิ์พูดแล้วต้องทำ ไม่เอาคำพูดไปทิ้ง ฯ

๏ การปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระพุทธเจ้า จะว่าง่ายก็ง่าย จะว่ายากก็ยาก

๏ สามีจะไปชอบใคร รักใคร อย่าไปหึง ไปโกรธ อย่าไปด่าอย่าไปทะเลาะ น่าจะอนุโมทนาแผ่เมตตาให้เขาไป แล้วเราก็จะดีเอง กิจการค้าเราก็จะดีเอง ฯ

๏ เทวดาประจำราศีย้ายออก เทวดาใหม่ ยังไม่เสวย ขี้มักจะตายในช่วงนี้ ฯ

๏ ถ้าใจเราไม่ผูกพยาบาทใคร จะแผ่เมตตาได้ผลดี ฯ

๏ พ่อแม่ให้ลูกได้ทุกอย่าง แต่ลูกให้พ่อแม่ไม่ได้ทุกอย่าง ฯ

๏ เปรียบตัวเราเป็นเรือสินค้าอย่าให้วิ่งเปล่าไปเปล่า เสียเวลาขาดทุนค่าตอกหมันยาชันฯ

๏ มีลูกมีหลานพยายามให้เรียนหนังสือให้ได้ เจริญกรรมฐานทำให้เกิดปัญญา ดนตรีไทย ทำให้อารมณ์เย็นและปัญญาดี ฯ

๏ พ่อแม่สร้างบ้านเมืองให้ยิ่งสุข ลูกต้องสร้างชาติให้ยิ่งใหญ่ ฯ

๏ จะไปไหนแผ่เมตตาเคลียร์พื้นที่ ฯ

๏ ถิ่นไทยงาม คือ ภาคเหนือ ถิ่นไทยดี คือ ภาคอีสาน ถิ่นไทยอุดมคือภาคใต้ ถิ่นจอมไทยจอมโจร คือ ภาคกลาง ฯ

๏ ลูกที่ดีจะไม่ทำลายน้ำใจพ่อแม่ ฯ

๏ ขาดน้ำสิ้นชีวิต ขาดคู่คิดชีวิตยังอยู่ ฯ

๏ คิดดี คือ คิดได้เร็ว คิดได้ถูกต้อง คิดนั้นนำไปใช้ได้ทันที ต้องตั้งสติให้ได้ ช้าเพื่อไว กำหนดช้า ๆ ฯ

๏ เราต้องซื่อสัตย์สุจริต ใครจะคิดร้ายอย่างไรก็ช่าง ใครอิจฉาอย่างไรต้องได้อย่างนั้น ฯ

๏ บวชเนกขัมมะเป็นพระที่ใจ พุทธะเป็นได้ทั้งหญิงและชาย ฯ

๏ ถ้าวันเกิดเจริญกรรมฐานอยู่ที่บ้าน ฯ

๏ คนดีต้องมีผลงาน คนพาลชอบหาเรื่อง คนชอบรุ่งเรืองต้องพัฒนาตนเอง ฯ

๏ ยากดีมีจนอย่าดูถูกคน คนที่รวยน้ำใจ จะไม่ดูถูกใคร ฯ

๏ ไปลามาไหว้จะได้รับของขวัญ อย่างต่ำจะได้รับพร ฯ

๏ ถ้าเป็นผู้ใหญ่มากเท่าไร ก็ต้องอดทนมากเท่านั้น ฯ

๏ คนเราไม่มีความอดทนเอาดีไม่ได้ ฯ

๏ กุฏิพังศาลาพัง สร้างง่าย ถ้าคนพัง คือ แตกความสามัคคี สร้างยาก ฯ

๏ บวชแล้วปฏิบัติจึงจะเรียกว่า แทนคุณพ่อแม่ฯ

๏ ตระกูลของเรามีลูกดีคนเดียวสามารถดำรงวงศ์ตระกูลได้

๏ ภิกษุ แปลว่าผู้ขอ บรรพชิต แปลว่า ผู้บำเพ็ญบุญ สมณะ แปลว่า ผู้สงบ ฯ

๏ คนเรามีบุญวาสนาไม่เหมือนกัน ดังนั้น เห็นช้างขี้อย่าขี้ตามช้าง ฯ

๏ อาหารของคน คือ กิเลส อาหารของมนุษย์ คือ กุศลธรรม.... มนุษย์จะไม่โกรธคน มนุษย์ แปลว่าใจประเสริฐ

๏ คนที่อยู่ในวัด ส่วนมากจะเป็นพวกใกล้เกลือกินด่าง มักคางแดงเป็นเต่าเฝ้ากอบัว ฯ

๏ ถ้าปฏิบัติกรรมฐานได้ จะมีเมตตา ปรานี อารีเอื้อเฟื้อฯ

๏ ตัดสวาทให้ขาดเด็ด จะเหมือนเพชรเขยื้อนจากเรือนแหวน ฯ

๏ เขาไม่รักเราไม่เป็นไร ไปรักคนที่เขารักเราดีกว่า ฯ

๏ พูดหวานต้องระวัง ปากหวานก้นเปรี้ยว เลี้ยวลดคดเคี้ยว พูดไม่จริงฯ

๏ จนเงิน จนทอง แต่อย่าจนปัญญา ฯ

๏ ทำอะไรเอาพระออกหน้า หมายความว่า เอาพระมาไว้ในใจ คือพบพระฯ

๏ วันพระพุทธเจ้า คือวันวิสาขบูชา วันพระธรรม คือวันมาฆบูชา วันพระสงฆ์ คือวันอาสาฬหบูชา

๏ ทุกข์ของเราก็มากแล้ว ไปเอาทุกข์ของคนอื่นมาอีกทำไม ฯ

๏ ขอฝากพี่น้องไว้ทุกคน บุญช่วยเราได้แน่นอน ฯ

๏ ทุกคนอยากได้ ทุกคนอยากดี อยากมีปัญญา แต่ทุกคนไม่อยากทำ

๏ คนไทยเรามีของดีของมีค่าอยู่มากมาย แต่เอาของดีไปทิ้ง ฝรั่งเก็บเอาไปกินหมดฯ

๏ เอาของไม่ดีไปทำบุญ เราก็ได้ของไม่ดีคืนมา เอาของดีไปทำบุญ เราก็ได้ของดีคืนมาฯ

๏ บอกลูกหลานอย่าด่าดินฟ้าอากาศ ฯ

๏ เงินบริสุทธิ์ของปู่ย่าตายาย อย่าเอาไปเล่นการพนัน ฯ

๏ เงินทองยิ่งใช้ยิ่งหมด วิชาความรู้ยิ่งใช้ยิ่งเพิ่มพูน ฯ

๏ เกิดมาทั้งทีเอาดีให้ได้ ฯ

๏ เสียเงินไม่เป็นไรหาใหม่ได้ ถ้าขยัน เสียเวลาเรียกคืนไม่ได้ ฯ

๏ โบราณว่าไว้มีลูกผู้หญิงเหมือนมีส้วมอยู่หน้าบ้าน เป็นผู้หญิงอย่าตามใจตัว ฯ

๏ หมากรุกหกสิบสี่ตา อย่าเดินตาจนอยู่ตาเดียว ฯ

๏ คนชั่วอยู่กับคนดีไม่ได้ คนดีอยู่กับคนชั่วไม่ได้ ฯ

๏ คนยุคใหม่สมัยนี้ เกลียดกันมาก รักกันน้อย การปรองดองหามีไม่ ฯ

๏ อย่าไปจดความชั่ว อย่าไปดูความชั่วของใครให้เสียสายตา ฯ

๏ มีลูกมีเต้าขอให้เป็นครูสักคน เป็นแพทย์เป็นหมอสักคน เพราะเป็นอาชีพการกุศลฯ

๏ คนที่มีทุกข์ร้อนในใจมานั่งกรรมฐาน จะไม่ค่อยได้ผล แต่คนที่ไม่มีทุกข์ร้อนในใจ มาปฏิบัติกรรมฐานจะได้ผลดีกว่า ฯ

๏ ถ้าเก๊มาแต่บ้านกลับไปก็เก๊ อาตมาจะเสกตะกั่วให้เป็นทองคำก็ไม่ได้ จะเสกแบงก์เก๊เป็นแบงก์แท้ไม่ได้ ถ้าไม่ทิ้งแบงก์เก๊ ชาติสังกะสีเอาดีไม่ได้ฯ

๏ ถ้าสติดี ผีไม่เข้า เจ้าไม่ทรง ฯ

๏ ยิ่งอยู่ ยิ่งได้ ยิ่งไป ยิ่งเสีย ยิ่งเดิน ยิ่งถึง

๏ วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ควรอยู่ในแผนการศึกษาของชาติ สังคมจะมีความสุข วิชาประวัติศาสตร์ ช่วยให้เรามีความกตัญญูต่อแผ่นดินและบรรพบุรุษ ฯ

๏ มีเงินมีทองไม่สามารถสร้างให้เราเป็นคนดีได้ เราจากโลกนี้ไปก็ต้องเวนคืนหมด

๏ คนเรานั้นจะดีอยู่ที่นิสัย มีอัธยาศัยน้ำใจไมตรี โอบอ้อมอารี วจีไพเราะ สงเคราะห์ทุกคน วางตนให้เป็นกลาง ฯ

๏ บางคนนั่งกรรมฐานตลอด กระทั่งได้ผลสมาบัติ ไม่มีนิมิตเลย บางคนนิมิตไหลมาเป็นไข่งู ไหลมาเป็นภาพยนตร์เลยกำหนด เห็นหนออย่าไปดูมัน เห็นหนอ ๆ ๆ ไม่หาย กลับภาพจริงครั้งอดีตชาติ รำลึกชาติได้ นิมิตจะบอกได้ในญาณ ๔ ฯ

๏ เมื่อวันที่ ๑๒ ส.ค. ๔๓. การจัดงานที่สนามหลวงฝรั่งต่างชาติแต่งชุดไทยร้องเพลงค่าน้ำนม เขาซาบซึ้งน้ำตาไหล และผู้หญิงก็แต่งชุดไทยร้องเพลงเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย แต่คนไทยร้องเพลงอะไรชอบเพลงประเภทหางเครื่อง หากเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อวัดอัมพวันอย่าไปเต้นหางเครื่อง

๏ ทำจากง่ายไปหายาก สะสมทุกวันอย่าให้โอ่งรั่ว ปล่อยจิตไปคิดฟุ้งซ่าน

๏ แม่ปิดทางน้ำ ปิดทางเดิน ชาวบ้านไม่สามารถจะใช้ประโยชน์ได้ มีผลให้ลูกของตัวเองเป็นคนไม่พูดเหมือนคนเป็นใบ้ต่อเมื่อไปแก้ไขเปิดทางน้ำทางเดิน แล้วอโหสิกรรม ลูกก็เริ่มพูดแต่ก็ใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะพูดได้เป็นปกติ

๏ เคราะห์หามยามร้ายไม่ต้องไปสะเดาะเคราะห์หรือให้พระตัดกรรม เราต่ออายุตัวเองด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน

๏ รดน้ำที่ยอด อยากให้ออกดอกออกผลเร็ว ๆ เป็นไปได้อย่างไร คนเราใจร้อน มักง่าย มักได้

๏ คนไร้บุญวาสนา เหมือนทำนาบนภูเขา

๑ ขี้ครอกขายที่ดินแล้วไปซื้ออาคารพาณิชย์ ซื้อทาวน์เฮาส์ แต่ค้าขายไม่เป็นก็กลับไปเป็นลูกจ้างเขา

๑ ทาน ศีล ภาวนา ทำจากง่ายไปหายาก เหมือนการเดินขึ้นบันได

๑ ครูที่สอนเรามีอยู่ ๒ ประเภท คือ

๑. ศึกษา จดจำ แล้วนำไปสอน

๒. ฝึกฝนปฏิบัติ จนรู้แจ้งเห็นจริง แล้วจึงไปสั่งสอน

๑ วิชาประวัติศาสตร์ไทย ทำให้กตัญญู รู้คุณผืนแผ่นดินไทย วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ทำให้สังคมมีความสุข

๑ เข้าวัดทัวร์บุญ อาตมาว่าสู้ทัวร์อารมณ์เราดีกว่า

๑ รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา ไปภายหน้าเติบใหญ่ จะให้คุณ

๑ โตด้วยข้าวสุก หาความสนุกในสังคม คือ เลี้ยงลูกโตเหมือนต้นตาล พี่น้องอย่าทะเลาะกัน อย่าแย่งสมบัติกัน พ่อแม่จะตายไว พี่รักน้อง น้องรักพี่ สร้างความดีให้พ่อแม่ พี่ชายคนโตเหมือนพ่อ พี่สาวคนโตเหมือนแม่

๑ เดี๋ยวนี้ฝรั่งสวดมนต์พาหุงมหากากันเยอะ เขาได้ผลเขาจึงสวด แล้วคนไทยล่ะ

๑ คนที่มีคุณธรรมสอนง่าย ไม่หัวดื้อหัวรั้น คนไม่มีกรรมสอนง่าย คนที่กฎแห่งกรรมดันไปในทางชั่ว เขาจะไม่ฟังคำสอนของเราเลย เพราะคนที่มีบุญวาสนา สะกิดนิดเดียวเขารู้แล้ว คนที่ไร้บุญวาสนา บอกปากจะฉีกถึงรูหู ยังไม่รู้เรื่อง จิตคอยหลั่งไหลไปสู่กฎแห่งกรรมที่ทำไว้ มันจะไม่ยอมฟังเลยนะ ฯ

๑ เป็นมิตรตอนกู้ เป็นศัตรูตอนทวง คนมาขอยืมเงินต้องไม่ให้ เรามีเงิน แต่อย่าโกหกว่าไม่มีเงิน อย่าโกหกนะ เงินจะหนี อยากจะเรียนถามโยมว่า จะโกรธหนเดียวหรือโกรธหลายหนดี ถ้าโกรธหนเดียวอย่าให้โกรธหลายหนก็คือ ทวงทีไรโกรธทุกที...ฯ

๏ คิดดี คือ คิดเร็ว คิดถูกต้อง ความคิด นั้นนำไปใช้ประโยชน์ได้ฯ

๏ จอดเรือต้องดูฝั่ง นั่งต้องดูพื้น จะกลืน ต้องดูอาหาร มองโลกให้มองต่ำ มองธรรมให้มองสูง

๏ สัจจะ เมตตา สามัคคี มีวินัย อย่าไปจดความชั่ว

๏ เพชรน้ำหนึ่งในดวงใจ ๙ ประการ ขยันเอาการ งานสะอาด ฉลาดรอบคอบ ชอบระวัง ตั้งใจตรง ทรงศีลธรรม นำทางให้ถูก ปลูกสติดำริชอบ ฯ

๏ ความร้ายในโลกล้วน เหลือหลาย
รุมรอบรุกใจกาย เกลื่อนแท้
สิ่งอื่นจะหาห่อน มีฤๅ
เว้นแต่ความดีแก้ กลับร้ายกลายดี ฯ

๏ คนที่ไม่มีความจริงใจ จะไม่มีเมตตาแต่ประการใด คนที่มีความจริงใจต่อกันจึงจะมีเมตตา คนที่มีเมตตาเป็นผู้ที่เสียสละได้ให้อภัยได้โดยสมบูรณ์แบบ และจะไม่หวังผลตอบแทนอย่างแน่นอน ฯ

๏ เหงื่อออกตอนหนุ่มสาวดีกว่า น้ำไหลออกตาตอนแก่ น่าเวทนาจริง ๆ เหงื่อออกตอนแก่ท่านจะแย่ลงไป ท่านจะได้อะไรหรือ ฯ

๏ เกิดเป็นคน คนให้ทั่ว ปากไม่ล้น ก้นไม่รั่ว ชั่วไม่เอา เมาไม่มี นี่คือ คน ฯ

๏ คนเข้าวัดต้องมีความสุขใจ สบายกาย พร้อมที่จะรับธรรมะ เข้าใจธรรมะ แต่ถ้ามีทุกข์ เข้าวัดจะมีกังวลปฏิบัติธรรมไม่ได้ผลเหมือนอย่างที่พระพุทธเจ้าทรงโปรดพระภิกษุที่เป็นฝีดาษนอนจมกองน้ำเลือด น้ำเหลือง หลังจากให้พระช่วยกันเช็ดทำความสะอาดแล้วเอาผ้าใหม่มาให้ห่ม พระภิกษุนั้นก็สำเร็จมรรคผล มิได้หมายความว่า ก่อนตายแต่งกายให้สวย แล้วชุดสวยนั้นจะติดตัวไปได้ ฯ

หมวดที่ ๖ รู้ไว้ใช่ว่า

หมวดที่ ๖ รู้ไว้ใช่ว่า

ถ้าผมจำไม่ผิดเคยอ่านประวัติของบรมครูแพทย์ (หมอชีวก โกมารภัจจ์) ก่อนที่อาจารย์จะให้จบการศึกษาให้นักเรียนทุกคนออกไปหาพืชที่เป็นยามาให้มากที่สุด แต่หมอชีวก ท่านไม่ออกไป อาจารย์จึงถามว่าเพราะอะไร ท่านตอบว่า**พืชทุกชนิดเป็นยา** อาจารย์จึงให้จบได้

ถ้าท่านเคยอ่านตำรายาสมุนไพรไทย หรือปัจจุบันเรียกว่า แพทย์แผนไทย ท่านจะต้องประทับใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ แต่น่าเสียดายที่มรดกของบรรพชนสร้างไว้กลับถูกทำให้ด้อยคุณค่าไปนาน จนแทบจะหาคนรู้จริงมาสืบทอดได้ยาก ในขณะเดียวกันพืชสมุนไพรก็ถูกทำลายไปพร้อมกับการบุกรุกป่าโค่นป่าทำให้หาตัวอย่างดูได้ยาก อย่างไรก็ตาม ก็เป็นที่น่ายินดี ที่ยังมีผู้รู้และเห็นคุณค่า ได้พยายามรณรงค์นำกลับมาใช้ในบางโรงพยาบาล ทำให้ประหยัดงบประมาณได้หลายสิบล้านบาท สมุนไพรที่หลวงพ่อบอกกับญาติโยม เชื่อว่า ยังมีอีกมากแต่ไม่มีผู้รวบรวมไว้ ผู้ที่เจ็บไข้ได้ป่วยก็จดจำกันเอง ที่นำมาเผยแพร่นี้ก็เป็นจังหวะที่ผมอยู่ในช่วงเวลาที่ญาติโยมมาขอคำแนะนำพอดีก็เลยบันทึกไว้ ส่วนยาที่เป็นตำรับยา ที่เห็นบ่อยก็คือ ยาใบบัวที่รักษาเกี่ยวกับระบบประสาท (ไม่ใช่โรคบ้านะครับคนละอย่างกัน) บำรุงประสาท หลวงพ่อมักจะสั่งลูกศิษย์ไปเจียดมาให้

สมุนไพรที่หลวงพ่อเมตตาแนะนำแก่ญาติโยมเท่าที่เก็บมาได้ มีดังนี้

๏ น้ำผึ้งกับผิวมะนาว ทาหน้าเป็นประจำ ***ผิวหน้าจะตึงไม่เหี่ยวย่น*** (ใส้ตะเกียงเจ้าพายุที่ใช้แล้ว ผสมน้ำมะนาวก็ได้)

๏ น้ำส้มมะขาม (มะขามเปียก) สระผม ***ผมจะอ่อนสลวย*** ฯ

๏ ***เลือดกำเดาออก*** ให้เอาใบพุทรา (พุดซา) มาต้มดื่ม ฯ

๑ ***โรคกระเพาะ*** ให้เอากล้วยน้ำว้าดิบ ฝานบาง ๆ ตากแดดให้แห้งสนิทแล้วป่นให้เป็นแป้ง ตักเข้าปากครั้งละช้อนคาว แล้วดื่มน้ำตาม ฯ

๑ ***โรคไต*** เอาเปลือกงิ้วแดง มาสับ ๆ ต้มดื่มต่างน้ำ ฯ

๑ ***โรคตับแข็ง*** กินบอระเพ็ดวันละ ๕ แว่น (ยาวประมาณ ๒ ซม. หรือ ๑ องคุลี) โดยเฉพาะคุณแม่ที่กินยาดองหลังคลอดบุตร และถ้าจะ***รักษามะเร็งหรือโรคท้องมาน*** ต้องลงด้วย นะโมพุทธายะ ฯ

๑ ***ยาอายุวัฒนะ*** ประกอบด้วย เกลือเม็ด ๓ ส่วน บอระเพ็ด ๕ ส่วน มะขามเปียก ๗ ส่วน นำมาผสมบดรวมกัน ทานเช้า-เย็น หรือก่อนนอน ครั้งละก้อนเท่าหัวแม่มือ

- ท้องเฟ้อ มดลูกเสีย ได้กันมา ๑๕ ปีไม่มีลูก ทานยานี้แล้ว ปรากฏว่าปัจจุบันมีลูก ๓ คน
- รักษา ***โรคมะเร็งระยะเป็นใหม่ ๆ***
- ถ้าจะรักษา ***โรคเอดส์*** ต้องเสกด้วยพุทธคุณ ๑๐๘ ฯ

(ลูกพี่ลูกน้องของข้าพเจ้าเล่าให้ฟังว่า เคยพบคุณยายคนหนึ่ง อยู่บ้านเขากะลา อำเภอท่าตะโก นครสวรรค์ เมื่อหลายสิบปีมาแล้ว กำลังกวาดลานบ้าน ท่าทางแข็งแรง จึงถามว่าคุณยายอายุเท่าไร คุณยายบอกว่า อายุ ๑๐๗ ปี แล้วถามต่อว่าทานยาอะไร คุณยายก็ตอบยาขนานนี้ : ผู้รวบรวม)

๑ ชาตะไคร้แก้***ปวดกระดูก ปวดหลัง ปวดแข้งปวดขา ป้องกันกระดูกผุ นั่งดูหนังสือแล้วตาลาย ลุกขึ้นแล้วหน้ามืด*** ป้องกันโรคไต เบาหวาน คอเลสเตอรอล ต้นตะไคร้ส่วนที่เป็นเปลือก (ไม่เอาใบ) หั่นตากแดดให้แห้งสนิทแล้ว นำมาคั่วให้เหลือง เก็บไว้ชงหรือต้มกินน้ำเหมือนกินน้ำชา ฯ

ลำไส้เน่า (ราวปี พ.ศ. ๒๔๙๙) ขนาดจิบน้ำนิดเดียวปวดแทบขาดใจ คุณหมอโรงพยาบาลศิริราช ลงความเห็นต้องผ่าตัดตอน ๐๙.๐๐ น. ปรากฏว่าเวลา ๐๖.๐๐ น. หลวงพ่อหนีกลับวัดเลย แล้วผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสิงห์บุรีมาเยี่ยม พร้อมกับทำยาถวาย ***เป็นยาเทวดา*** ผู้พิพากษาท่านนี้ชื่อ ***มหาเทียบ นองบุญนาค เปรียญธรรม ๖ ประโยค*** (เสียชีวิต ในปี พ.ศ.๒๕๐๐)

เอาเกลือมา ๓ กำ ให้หลวงพ่อจับเกลือกลั้นใจหยิบ ๓ จับ แล้วเทใส่หม้อดิน ท่านสอนให้ท่องว่า พุทธัง ปัจจักขามิ ๑ กำ ธัมมัง ปัจจักขามิ อีก ๑ กำ สังฆัง ปัจจักขามิ อีก ๑ กำ แล้วก็ใส่หม้อดิน พอสะตุเกลือ (เผาเกลือในหม้อดิน) เสร็จป่นเป็นผงแล้ว เอาไข่ขาวไข่ไก่ (ไข่แดงไม่เอา) ใส่ลงไปแล้วคนให้เข้ากัน ท่องคาถา พุทธัง ปัจจักขามิ ธัมมัง ปัจจักขามิ สังฆัง ปัจจักขามิ เท่านั้นเอง หลวงพ่อฉัน ๑ ช้อนคาว ปวดดิ้นอยู่ในโบสถ์ สลบไป ๓ ชั่วโมง ฟื้นขึ้นมาก็หายสามารถดื่มน้ำได้

คุณหมอที่ศิริราชมีจดหมายมาถามว่า ตายหรือยัง หลวงพ่อก็มีจดหมายตอบไปว่า หายแล้ว ด้วยยาเทวดา คุณหมอมาถึงวัดเลยขอจดยาไป พอดีแม่ยายหมอก็เป็นโรคเดียวกัน ก็ได้ยานี้รักษาหายอีกคน ฯ

๏ ***เสียงแหบแห้ง*** กระเทียม พริกไทย โขลกละเอียดละลายด้วยน้ำผึ้ง ฯ

๏ ***ตกขาว*** สับปะรดทั้งหัว หมกปูนขาว ๓ วัน (ถ้ายังไม่สุกหรือฉ่ำหมกต่อ) แล้วนำมาปอกทานตาม ปกติ ฯ

๏ ***โรคชัก (เส้นเลือดหัวใจตีบ)*** พริกไทยเม็ดโขลกละเอียด ทานครั้งละประมาณ ๑ แคปซูล ยาแผนปัจจุบัน ทานเช้า-เย็น ฯ

๏ ตื่นเช้าแกว่งแขน ๑๐๐ ครั้ง เตะขาขึ้น ๑๐๐ ครั้ง แล้วอย่าเพิ่งไปล้างหน้าดื่มน้ำสะอาดบริสุทธิ์ ๕ แก้ว (ถ้าอายุเกิน ๔๕ ปี กินน้ำต้ม ถ้ายังไม่ถึง ๔๕ ไม่ต้องต้ม) รับรอง อุจจาระดี หูตึงหาย ปวดศีรษะซีกหนึ่ง น้ำตาไหล ปวดลูกตา หายเลยทีเดียว ฯ

หมวดที่ ๗ บทสวดมนต์

บทสวดมนต์ที่นิยมกันแพร่หลายในหมู่ชาวพุทธมีหลายบท แต่บทที่น่าสนใจก็คือ บทถวายพรพระหรือชัยมงคลคาถา หรือพาหุงมหากาฯ ทั้งนี้เพราะมีประจักษ์พยานที่ชัดเจนบ่งบอกถึงที่มาและการได้พบอย่างชัดเจน และพวกเราก็ทันรับรู้ด้วยตัวของเราเอง ส่วนอานิสงส์หรือผลลัพธ์ของการสวดมนต์ภาวนาบทนี้ มีตัวอย่างอยู่มากมาย ดังปรากฏอยู่ในหนังสือกฎแห่งกรรมและธรรมปฏิบัติ ที่เผยแพร่ออกมาแล้วจนถึงฉบับปัจจุบัน ด้วยบทสวดมนต์นี้ถือเป็นเอกลักษณ์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อจรัญ แห่งวัดอัมพวัน จึงขาดไม่ได้ที่จะต้องนำมาลงไว้ เพราะเป็นบทสวดมนต์ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อแนะนำให้พุทธศาสนิกชน และศาสนิกชนอื่น สวดเป็นประจำ ประวัติและบทสวดมีดังนี้

เมื่ออาตมาได้พบกับ สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว

คืนวันหนึ่งอาตมานอนหลับแล้วฝันไปว่า อาตมาได้เดินไปในสถานที่แห่งหนึ่งพบกับพระสงฆ์รูปหนึ่ง ครองจีวรคร่ำ สมณสารูปเรียบร้อยน่าเลื่อมใส อาตมาเห็นว่าเป็นพระอาวุโส ผู้รัตตัญญู จึงน้อมนมัสการท่าน ท่านหยุดยืนตรงหน้าอาตมาแล้วกล่าวกับอาตมาว่า

“ฉันคือสมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว แห่งกรุงศรีอยุธยา ฉันต้องการให้เธอได้ไปที่วัดใหญ่ชัยมงคล เพื่อดูจารึกที่ฉันได้จารึกถวายพระเกียรติแก่ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชผู้เป็นเจ้า เนื่องในวาระที่สร้างพระเจดีย์ฉลองชัยชนะเหนือพระมหาอุปราชาแห่งพม่า และประกาศความเป็นอิสระของประเทศไทยจากหงสาวดีเป็นครั้งแรก เธอไปดูไว้ แล้วจดจำมาเผยแพร่ออกไป ถึงเวลาที่เธอจะได้รับรู้แล้ว”

ในฝันอาตมารับปากท่าน ท่านก็บอกตำแหน่งให้ แล้วก็ตกใจตื่นนอนตอนใกล้รุ่ง อาตมาก็ทบทวนความฝัน ก็นึกอยู่ในใจว่าเราเองนั้นกำหนดจิตด้วยกรรมฐาน มีสติอยู่เสมอ เรื่องฝันฟุ้งซ่านเป็นไม่มี

อาตมาก็ได้ข่าวในวันนั้นแหละว่าทางกรมศิลปากรทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ พระเจดีย์ใหญ่ในวัดใหญ่ชัยมงคล และจะทำการบรรจุบัวยอดพระเจดีย์ อันเป็นนิมิตหมายการสิ้นสุดการบูรณะ แล้วจะรื้อนั่งร้านทั้งหมดออกเป็นการเสร็จสิ้น

อาตมาจึงได้ขอร้อง ดร.กิ่งแก้ว อัตถากร ให้เลื่อนการปิดยอดบัวไปอีกวันหนึ่งเพื่อที่อาตมาจะได้นำพระซุ้มเสมาชัย ซุ้มเสมาขอที่อาตมาได้สร้างขึ้นตามแบบดั้งเดิมที่พบในเจดีย์ใหญ่ใกล้กับวัดอัมพวันซึ่งพังลงน้ำ ที่ก๋งเหล็งเป็นคนรวบรวมเอามาให้อาตมาตั้งแต่เมื่อเริ่มมาพัฒนาวัดใหม่ ๆ แต่แตกหักผุพังทั้งนั้นหลายสิบปี๊บ อาตมาได้ป่นเอามาผสมสร้างเป็นองค์พระใหม่ไปร่วมบรรจุไว้ที่ยอดพระเจดีย์บ้าง

วันนั้นอาตมาเดินทางไปถึงก็เดินขึ้นไปบนเจดีย์ตอนที่สุดบันไดแล้วมองเห็นโพรงที่ทางเขาทำไว้สำหรับลงไปด้านล่างมีร้านไม้พอไต่ลงไปภายใน ตั้งใจเด็ดเดี่ยวว่าลงไปคราวนี้ ถ้าพลาดตกลงไปจากนั่งร้านม้าก็ยอมตาย คนที่ร่วมเดินทางมาด้วยเขามัวแต่ไปบนลานชั้นบน อาตมาก็ดิ่งลงไปชั้นล่าง มีไฟฉายดวงหนึ่ง เวลานั้นประมาณ ๐๙.๐๐ น. อาตมาลงไปภายในแล้วก็พบนิมิตดังที่สมเด็จพระพนรัตน์ได้บอกไว้จริง ๆ

อาตมาจึงได้พบว่าแท้ที่จริงแล้วสิ่งที่สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้วท่านได้จารึกถวายพระพรก็คือ บทสวดที่เรียกว่า ***"พาหุง มหาการุณิโก"***

ท้ายของนิมิตนั้นระบุว่า ***"เราสมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้วศรีอโยธเยศ คือผู้จารึกนิมิตรจนา เอาไว้ถวายพระพรแด่มหาบพิตรเจ้าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชา"***

พาหุงมหากาก็คือ บทสวดสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ แล้วก็พรพาหุงอันเริ่มด้วย พาหุงสหัส ไปจนถึงทุคคาหทิฏฐิ แล้วเรื่อยไปจนถึงมหาการุณิโก นาโถ หิตายะ และจบลงด้วย ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง สัพพะพุทธา สัพพะธัมมา สัพพะสังฆานุ ภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต อาตมาเรียกรวมกันว่า พาหุงมหากา อาตมาจึงเข้าใจในบัดนั้นเองว่าบทพาหุงนี้คือ บทสวดมนต์ที่สมเด็จพระพนรัตน์ วัดป่าแก้ว ได้ถวายให้พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชไว้สวดเป็นประจำ เวลาอยู่กับพระมหาราชวังและในระหว่างศึกสงคราม จึงปรากฏว่าพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเจ้าทรงรบ ณ ที่ใด ทรงมีชัยชนะอยู่ตลอดมา มิได้ทรงเพลี่ยงพล้ำเลย แม้จะเพียงลำพังสองพระองค์กับสมเด็จพระอนุชาธิราชเจ้า ท่ามกลางกองทัพพม่าจำนวนนับแสนคน ก็ทรงมีชัยชนะเหนือกองทัพพม่าด้วยการกระทำยุทธหัตถีมีชัยเหนือพระมหาอุปราชา ณ ดอนเจดีย์ปูชนียสถาน แม้ข้าศึกจะยิงปืนไฟเข้าใส่พระองค์ในตอนที่เข้ากันพระศพของพระมหาอุปราชาออกไป ราวกับห่าฝนก็มิปานแต่ก็มิได้ต้องพระองค์ ด้วยเดชะพาหุงมหากาที่ทรงเจริญอยู่เป็นประจำนั่นเอง

อาตมาพบนิมิตแล้ว ก็ไต่ขึ้นมาด้วยความสบายใจ ถึงปากปล่องที่ลงไปใช้เวลาเกือบสามชั่วโมง เนื้อตัวมีแต่หยากไย่ เดินลงมาแม่ชีเห็นเข้ายังร้องว่า “หลวงพ่อเข้าไปในโพรงนั้นมาหรือ ” แต่อาตมาไม่ตอบ

ตั้งแต่นั้นมา อาตมาจึงสอนการสวดพาหุงมหากาให้แก่ญาติโยมเป็นต้นมา เพราะอะไร เพราะพาหุงมหากานั้นเป็นบทสวดมนต์ที่มีค่าที่สุด มีผลดีที่สุด เพราะเป็นชัยชนะอย่างสูงสุดของพระบรมศาสดา จากพญาวัสวดีมาร จากอาฬวกยักษ์ จากช้างนาฬาคีรี จากองคุลีมาล จากนางจิญจมาณวิกา จากสัจจกนิครนถ์ จากพญานันโทปนันทนาคราช และท่านท้าวผกาพรหม เป็นชัยชนะที่พระพุทธองค์ทรงได้มาด้วยอิทธิปาฏิหาริย์ และด้วยอำนาจแห่งบารมีธรรมโดยแท้ ผู้ใดได้สวด

ไว้เป็นประจำทุกวันจะมีชัยชนะ มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดกาลนาน มีสติระลึกได้จะตายก็ไปสู่สุคติภูมิ

ขอให้ญาติโยมสวดพาหุงมหากากันให้ทั่วหน้า นอกจากจะคุ้มตัวแล้วยังคุ้มครองครอบครัวได้ สวดมาก ๆ เข้า สวดกันทั้งประเทศ ก็ทำให้ประเทศมีแต่ความรุ่งเรือง พวกคนพาลสันดานหยาบก็แพ้ภัยไปอย่างถ้วนหน้า

ไม่ใช่แต่พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเท่านั้นที่พบความมหัศจรรย์ของบทพาหุงมหากา แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชก็ทรงพบเช่นกัน โดยมีบันทึกโบราณบอกไว้ว่าดังนี้

"เมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชตีเมืองจันทบุรีได้แล้ว ก็ทรงเห็นว่าสงครามกู้ชาติต่อจากนี้ไปจะต้องหนักหนาและยืดยาว จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระยอดธงแบบศรีอยุธยาขึ้นแล้วนิมนต์พระเถระทั้งหลายมาสวดบทพาหุงมหากา บรรจุไว้ในองค์พระ และพระองค์ก็ทรงเจริญรอยตามพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราชด้วยการเจริญ พาหุงมหากาจึงบันดาลให้ทรงกู้ชาติสำเร็จ"

สวดพาหุงมหากากันให้ได้ทุกบ้าน สวดให้ได้มาก ๆ จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง สวดพาหุงมหากาก่อน แล้วจึงสวดชินบัญชร เพราะชินบัญชรนั้น เจ้าประคุณสมเด็จท่านใช้สวดบูชาพระอรหันต์ของท่าน ต้องสวดพาหุงมหากาก่อนแล้วจึงมาถึงชินบัญชร ให้จดจำกันเอาไว้ นั่นแหละมงคลในชีวิต

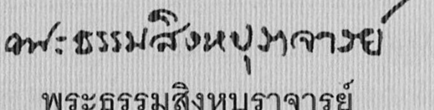

พระธรรมสิงหบุราจารย์

(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

วัดอัมพวัน

อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ถวายพรพระ (อิติปิโสฯ)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ (พุทธคุณ)

สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ (ธรรมคุณ) (อ่านว่า วิญญูฮีติ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ (สังฆคุณ)

ชัยมงคลคาถา (พาหุงฯ)

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

กัตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พรัหมัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ

ชัยปริตร (มหากาฯ)

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรตวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง ฯ
ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติฯ
สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พรัหมะจาริสุ
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ประทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัตวานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ ฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตะ เต ฯ

ภาคผนวก

"....กาลเวลาได้พิสูจน์ หลวงพ่อจรัญของพวกท่านแล้ว..."

โดย...นายชินวัฒก์ รัตนเสถียร

จากประสบการณ์ดังกล่าว ผู้เขียนได้จัดกลุ่มของพระสงฆ์ที่ได้ยินได้ฟังหรือพบเห็น เป็นกลุ่ม ดังนี้

๑. *กลุ่มอิทธิฤทธิ์* ซึ่งมักจะเรียกรวม ๆ ว่าเกจิอาจารย์ พระสงฆ์กลุ่มนี้จะมีวิชาคาถาอาคมขลัง จะเป็นพระที่พูดน้อย เคร่งขรึม ดูเข้มขลัง มีตบะ และสายตามีอำนาจ

๒. *กลุ่มปฏิบัติ* หรือที่เรียกกันว่า พระสายปฏิบัติหรือพระป่า พระสงฆ์กลุ่มนี้ จะมีบุคลิกลักษณะคล้ายหรือเหมือนกลุ่มแรก ***คำสอนของท่านเรียบง่าย แต่ลึกซึ้ง ต้องพิจารณาใคร่ครวญ ท่านสอนเหมือนกับไม่ได้สอน*** การเคลื่อนไหวร่างกาย ทุกอิริยาบถเรียบร้อย งามตา น่าเลื่อมใส เน้นเรื่องการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

๓. *กลุ่มเรียน* จะเป็นพระนักพูด นักเขียน และนักวิจารณ์

เป็นที่น่าประหลาดใจที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อของพวกเรา ท่านมีคุณสมบัติครบทุกกลุ่ม !!! กล่าวคือ

ในด้านอิทธิฤทธิ์ พระเดชพระคุณหลวงพ่อ มีครูบาอาจารย์แนวนี้หลายองค์ พระเครื่องของท่านที่ชื่อ "พระพุทธนฤมิตรโชค" ก็เลื่องชื่อ แต่หลวงพ่อมักพูดให้สติอยู่เสมอว่า ***"ความขลัง*** ของอาจารย์ เป็น ***ความคลั่ง*** ของลูกศิษย์ ไม่เป็นมิตรกัน"

ในด้านปฏิบัติ หลวงพ่อได้พบครูบาอาจารย์ที่ยิ่งใหญ่คือ หลวงพ่อในป่าหรือหลวงพ่อดำ ซึ่งหลวงพ่อฝึกฝนปฏิบัตินานนับสิบปี จนได้ผลและขบปริศนาธรรมของท่านแตก จึงไปพบท่านที่เขาภูคา จังหวัดน่านและ

เดินธุดงค์จนถึงหงสาวดีเป็นเวลาหลายเดือน หลวงพ่อ ***ปฏิบัติจริง และได้ผลจริง*** เมื่อรู้แจ้งเห็นจริงแล้ว จึงมาแนะนำสั่งสอนประชาชน ***เห็นหนอ*** ของหลวงพ่อราคาหลายล้าน

พระเดชพระคุณหลวงพ่อ ใฝ่หาครูอาจารย์ เพิ่มพูนความรู้ตลอด ดังนั้นแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่เราทั้งหลายได้ยินได้ฟังมานั้นหลวงพ่อปฏิบัติมาแล้วทั้งสิ้น การปฏิบัติของหลวงพ่อจะไม่ปฏิบัติในลักษณะปะปนกันแบบจับปลาหลายมือ แต่หลวงพ่อจะปฏิบัติจริงจัง จนได้ผลในแนวทางนั้น ๆ แล้วจึงไปศึกษาหรือปฏิบัติแนวทางอื่นต่อไป ซึ่งในที่สุดแล้ว หลวงพ่อก็มาสะดุดหยุดที่ ***"สติปัฏฐาน ๔"*** อันเป็นทางสายเอกของพระพุทธเจ้า

ดังนั้น ท่านผู้อ่านที่เคยมาปฏิบัติกรรมฐานที่วัดอัมพวัน ขอท่านจงภูมิใจและมั่นใจในพระเดชพระคุณหลวงพ่อ เพราะท่านได้พบพระอริยสงฆ์ที่ท่านเคยใฝ่ฝันและปรารถนาแล้ว วันใดที่หลวงพ่อละสังขารไปแล้ว พวกเราจะเสียดาย และสิ่งที่จะต้องเกิดตามมาอย่างแน่นอนก็คือ ***ความผิดเพี้ยนในแนวทางการปฏิบัติ*** และก็ยากที่จะหาผู้ใดมาทัดทานแก้ไข เพราะทุกท่านก็จะบอกว่า เขาเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อ หรือหลวงพ่อสอนเขามาอย่างนี้ เป็นต้น

ในด้านการเรียน พระเดชพระคุณหลวงพ่อศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา หลวงพ่อเป็นทั้งนักเขียน และนักพูดอย่างแท้จริง หลวงพ่อไม่เคยว่างจากการแสดงธรรมเลยแม้แต่วันเดียว นอกเหนือจากพุทธศาสนิกชนคนไทยแล้ว หลวงพ่อยังได้ตอบปัญหา (คำถาม) ชาวต่างชาติ ระดับศาสตราจารย์อีกหลายครั้ง การตอบปัญหาดังกล่าวเป็นการแสดง ***ภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิปัญญา ภูมิฐาน ภูมิปัจจุบัน ของพระเดชพระคุณหลวงพ่ออย่างแท้จริง*** นับเป็นความโชคดีของชาวโลก

นอกจากสอนฆราวาสแล้ว พระเดชพระคุณหลวงพ่อยังต้องสอนพระอีก หลวงพ่อจะลงโบสถ์ทุกตีสาม สอนพระสงฆ์ตลอดพรรษา ๓ เดือน จนหมดฤดูกฐิน รวม ๔ เดือน ***ไม่เคยขาดแม้แต่วันเดียว*** ไม่ว่าจะตรากตรำงานหนักแค่ไหน หรือแม้แต่อาพาธ ถ้าลุกเดินได้จะไม่ละเลยเด็ดขาด

ท่านปฏิบัติสม่ำเสมอ เช่นนี้มานานหลายสิบปี ผู้เขียนเองก็เพิ่งจะเข้าใจและซาบซึ้งคำว่า **"อุปัชฌาย์"** เมื่อมาพบหลวงพ่อนี่เอง

นอกจากนั้น พระเดชพระคุณหลวงพ่อ ยังเขียนหนังสือไว้หลายหลายเรื่อง

พระเดชพระคุณหลวงพ่อ เป็นพระที่เด็ดเดี่ยว ทำอะไรทำจริง (สัจจะ) ไม่มีเดี๋ยวแคล่วคล่อง ว่องไว ทะมัดทะแมง ทั้งน่าเลื่อมใส (เมตตา) และน่าเกรงขาม (อำนาจ) เมื่อนำหลักธรรมของพระพุทธเจ้ามาเทียบเคียงจะเห็นคุณวิเศษของหลวงพ่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จากหัวข้อธรรม ***ปาฏิหาริย์ ๓*** อันหมายถึงการกระทำที่กำจัด หรือทำให้ปฏิปักษ์ยอมได้หรือการกระทำที่ให้เห็นอัศจรรย์ หรือการกระทำที่ให้บังเกิดผลเป็นอัศจรรย์ ได้แก่

๑. อิทธิปาฏิหาริย์ แสดงฤทธิ์ได้เป็นอัศจรรย์ ***(ดูหนังสือกฎแห่งกรรมแต่ละเล่ม*** : ผู้เขียน)

๒. อาเทสนาปาฏิหาริย์ การทายใจรอบรู้กระบวนของจิตจนสามารถกำหนดอาการที่หมายเล็กน้อย แล้วบอกสภาพจิต ความคิดอุปนิสัย ได้ถูกต้องเป็นอัศจรรย์ ***(เห็นหนอ*** : ผู้เขียน)

๓. อนุสาสนีปาฏิหาริย์ คำสอนเป็นจริง สอนให้เห็นจริง นำไปปฏิบัติได้ผลสมจริง เป็นอัศจรรย์ ***(มาฟังด้วยตัวเองดีที่สุด :*** ผู้เขียน)

ใน ๓ อย่างนี้ พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญอนุสาสนีปาฏิหาริย์ว่าเป็นเยี่ยม ดังเราจะเห็นว่า พระเดชพระคุณหลวงพ่อ เน้นเรื่องการอบรมสั่งสอนประชาชน พระเดชพระคุณหลวงพ่อจึงตั้งปณิธานอย่างแน่วแน่ว่าจะ ***"ปลุกคนให้ตื่น เสกคนให้เป็นงาน"*** และท่านก็ทำแล้วและกำลังกระทำอยู่ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา มีผู้มาฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานกันมากมาย

บ่อยครั้งที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อสอนญาติโยม ก็จะมีผู้ปลาบปลื้มปีติ บางท่านถึงกับน้ำตาไหล ทั้งนี้เพราะปัญหาที่เขาประสบอยู่ยังหาทางแก้ไม่ได้ และก็ไม่กล้าปรึกษาใคร แต่แล้วก็มาได้ยิน ได้ฟังจากหลวงพ่อ ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยถามหลวงพ่อเลย ซึ่งมีให้เห็นเป็นประจำ นี่แหละเห็นหนอ ราคาหลายล้านของหลวงพ่อ

ส่วนเรื่องอิทธิฤทธิ์นั้น พระเดชพระคุณหลวงพ่อวางไว้แต่จะใช้เมื่อจำเป็น หลังจากกลับจากยุโรป หลวงพ่อไม่ค่อยสบายนานนับเดือนจนเกือบปี ? เป็นเรื่องที่เราท่านต้องสังเกตกันเอง หรือไม่ก็ประสบกับตนเอง

หลักธรรมอีกข้อหนึ่ง ที่บ่งชี้ให้เห็นความเป็นพุทธบุตรของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ก็คือ ***อาการที่พระพุทธเจ้าทรงสอน ๓*** คือ ลักษณะการสอนของพระพุทธเจ้าที่ทำให้คำสอนของพระองค์ ควรแก่การประพฤติปฏิบัติตามและทำให้เหล่าสาวกเกิดความมั่นใจเคารพเลื่อมใสในพระองค์อย่างแท้จริง ประกอบด้วย

๑. อภิญญายธัมมเทสนา หมายถึงทรงแสดงธรรมด้วยความรู้ยิ่ง ทรงรู้ยิ่งเห็นจริงเองแล้ว จึงทรงสั่งสอนผู้อื่น เพื่อให้รู้ยิ่งเห็นจริงตามในธรรมที่ควรรู้ยิ่งเห็นจริง

พระเดชพระคุณหลวงพ่อฝึกปฏิบัติกับครู อาจารย์หลายท่าน ***เมื่อรู้แล้ว เห็นจริงแล้ว*** จึงนำมาสอนประชาชน ทุกครั้งที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อสอน ท่านจะบอกว่านี่เป็นธัมมะของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่ของท่าน ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อสอนประชาชนจะมีความหลากหลาย และเหมาะสมกับจริตของผู้ฟัง จึงทำให้ฟังได้ไม่รู้สึกเบื่อ ท่านจะพิจารณาว่าบุคคล หรือ กลุ่มคนเบื้องหน้าท่าน ควรจะสอนอะไร

๒. สนิทานธัมมเทสนา หมายถึง ทรงแสดงธรรมมีเหตุผล ทรงสั่งสอนชี้แจงให้เห็นเหตุผล ไม่เลื่อนลอย

อีกเหตุผลหนึ่งที่คำสอนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อไม่น่าเบื่อหน่ายก็คือ ความมีเหตุผล ศาสนาพุทธเป็นศาสนาของเหตุและผล การแสดงธรรมของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกันเสมอ คำสอนของหลวงพ่อใช้ภาษาง่าย ๆ เป็นเหตุเป็นผล เหมาะแก่สถานภาพของผู้ฟัง ดังนั้นจึงไม่แปลกใจว่า ทำไมคนจึงมาวัดบ่อย พระเดชพระคุณหลวงพ่อไม่เคยชี้นำใครให้หลงทาง ออกนอกความเป็นพุทธศาสนิกชนและก็ไม่เคยชวนคนต่างชาติ ต่างศาสนา มาเป็นชาวพุทธ ท่านบอกว่า "เรามีของดีให้เขา สอนให้เขาเป็นดี แก้ปัญหาให้เขา เขาก็ยังคงความเป็นศาสนิกชนนั้น ๆ อยู่ ***พ่อใครใครก็รัก"*** นี่คือเสน่ห์ของหลวงพ่อผู้มีแต่ให้กับช่วย

๓. ***สัปปาฏิหาริยธัมมเทสนา*** หมายถึง ทรงแสดงธรรมให้เห็นจริงได้ผลเป็นอัศจรรย์ทรงสั่งสอนให้มองเห็นชัดเจนสมจริง จนต้องยอมรับและนำไปปฏิบัติได้ผลจริงเป็นอัศจรรย์

คุณสมบัติของพระเดชพระคุณหลวงพ่อในข้อนี้ นอกเหนือจากที่ได้ยินได้ฟังกันเป็นประจำแล้ว ปัญหาของศาสตราจารย์ชาวต่างประเทศต่างศาสนา ทั้ง ๓ ท่าน ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อชี้แจงแสดงเหตุผลสะท้อนให้เห็นความเป็นพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าที่วิเศษสุดตรงตามลักษณะอาการที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน ๓ ดังกล่าวข้างต้นทุกประการ

อย่างไรก็ตาม หากท่านมาวัดเป็นประจำ ได้รู้ได้เห็นวัตรปฏิบัติท่านจะพบว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อของพวกเราเป็น ***"บุคคลหาได้ยาก ๒"*** กล่าวคือ

๑. ***บุพการี*** หมายถึง ผู้ทำอุปการะก่อน ผู้ทำความดีหรือทำประโยชน์ให้ตั้งแต่ต้นโดยไม่ต้องคอยคิดถึงผลตอบแทน

ที่วัดมีอาหารเลี้ยงฟรีตลอด ๒๔ ชั่วโมง กับข้าวหลายอย่าง ***ซึ่งหลวงพ่อให้มานานนับสิบปี ตั้งแต่ท่านยังเป็นพระหนุ่ม*** สมัยนั้นใครมาวัด ท่านก็ให้แม่ครัวทำอาหารเลี้ยง เมื่อผู้คนมากขึ้น ๆ ก็ขยับขยายเป็นโรงทานอย่างที่เห็นในปัจจุบัน ***บวชพระ ท่านก็บวชให้ฟรี***พร้อมทั้ง***เลี้ยงอาหารญาติพี่น้องเพื่อนฝูงของพ่อนาคทุกคน ไม่จำกัดจำนวน เผาศพก็เผาให้ฟรี มาปฏิบัติกรรมฐานก็ฟรี ทั้งอาหารเครื่องนุ่งห่ม สถานที่ หยูกยา และหนังสือ*** นอกจากนั้น ใครเดือดร้อนมาขอให้ช่วยถ้าช่วยได้ท่านก็ช่วย บ้างก็มาขอเงิน ทั้งตัวบุคคลและหน่วยงาน? บางรายมาหลอก ท่านก็ให้ หลวงพ่อบอกว่า ***เขาตั้งใจมาขอแล้ว มากน้อยก็ให้เขาไป อย่าให้เขาผิดหวัง*** การช่วยของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ จะเน้นที่การช่วยคน ท่านบอกว่า ***"คนกำลังจะจมน้ำตายต้องช่วยคนก่อน"*** การให้การช่วยนั้น พระเดชพระคุณหลวงพ่อกระทำสม่ำเสมอ ท่านจึงสอนว่า ***"ยิ่งให้ยิ่งได้ ยิ่งหวง ยิ่งอด หมดไม่มา เราไม่หวง เราไม่อด หมดก็มา*** *หรือให้ไม่มีอด* ***หมดก็มา หวังมีแต่อด หมดไม่มา"***

๒. กตัญญูกตเวที หมายถึง ผู้รู้อุปการะที่เขาทำแล้วและตอบแทน ผู้รู้จักคุณค่าแห่งการกระทำดีของผู้อื่น และแสดงออกเพื่อบูชาความดีนั้น

พระเดชพระคุณหลวงพ่อ ถือปฏิบัติเคร่งครัดมากในเรื่องนี้ อย่างเช่น ทุกวันที่ ๑๕ เมษายน ถือเป็นวันกตัญญู หลวงพ่อจะบำเพ็ญกุศลโดยมีโยมมารดาของท่านมาเป็นประธาน อุทิศถวายแด่อดีตเจ้าอาวาสที่เคยครองวัดอัมพวัน และยังแจกทานแก่ผู้สูงอายุจำนวนมาก วันแรกของการเข้าพรรษา ท่านจะพาพระสงฆ์ทั้งวัด ไปกราบนมัสการพระเถรานุเถระในเขตสิงห์บุรี ทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว สร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็นเป็นอันมาก ทุกวันคล้ายวันประสูติของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หลวงพ่อจะพาคณะเข้าเฝ้าถวายพระพรเป็นประจำทุกปีมิได้ขาด ตั้งแต่พระองค์ยังเป็นพระราชาคณะธรรมดา***และภาพที่หลวงพ่อก้มกราบรูปสมเด็จพระสังฆราชทุกครั้งที่ท่านขึ้นบนอาสนะที่ศาลาสุธรรมภาวนา ทั้งก่อนเข้าไปนั่ง และหลังจากเสร็จพิธีการแล้ว เป็นภาพที่ประทับใจมาก เป็นการแสดงความเคารพ และปฏิบัติบูชาอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทั้งต่อหน้าและลับหลังที่งดงามที่สุด*** ทุกวันที่ ๑๔ มกราคมจะบำเพ็ญกุศลต่อพระแม่ธรณี เรียกว่า วันกตัญญูต่อผืนแผ่นดินไทย ทุกวันที่ ๒๓ ตุลาคม จะบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่บูรพมหากษัตริย์ อาทิ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช,สมเด็จพระเจ้าตาก (สิน) มหาราช, สมเด็จพระปิยมหาราช ทุกวันที่ ๕ ธันวาคม จะสวด "ธรรมจักร" ถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลมหาราช ปฏิปทาอันงดงามของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ในเรื่องความกตัญญูนั้น ไม่เคยบกพร่อง จึงส่งผลให้พระเดชพระคุณหลวงพ่อ มีแต่ความเจริญงอกงาม ซึ่งท่านจะสอนย้ำญาติโยมเสมอ ศูนย์ปฏิบัติธรรมเวฬุวันที่จังหวัดขอนแก่น เป็นศาสนสถานที่หลวงพ่อสร้างเป็นอาจาริยบูชา เพื่อบูชาพระเดชพระคุณหลวงพ่อในป่า

สำหรับบุคคลทั่วไปก็เช่นเดียวกันพระเดชพระคุณหลวงพ่อเคยพูดว่า ***"ใครให้น้ำเราแก้วเดียว เราก็ไม่เคยลืม"*** ดังเราจะเห็นว่า ทุกท่านที่เคยมีบุญคุณกับหลวงพ่อมาแต่ครั้งไหนก็ตาม ตกมาถึงรุ่นลูกรุ่นหลานของ

ผู้นั้น หลวงพ่อก็ยังระลึกถึงบุญคุณ และเอื้ออาทรต่อลูกหลานของท่านผู้นั้นเสมอ

เรื่องความกตัญญู พระเดชพระคุณหลวงพ่อปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่างโดยสม่ำเสมอ วางตัวเป็นแบบอย่างให้พวกเราได้เรียนรู้และจดจำนำไปประยุกต์และปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานะและสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน สิ่งที่หลวงพ่อประพฤติและสั่งสอน ล้วนมีบรรทัดฐานตามหลักธรรมทั้งสิ้น ดังที่ได้ยกตัวอย่างเพียงไม่กี่หัวข้อมาเทียบเคียง เพื่อเพิ่มศรัทธาปสาทะแก่พวกเราทั้งหลาย

เมื่อครั้งที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อประสบอุบัติเหตุชดใช้กรรมจนกระทั่งคอหักพับได้ หนังศีรษะเปิด เมื่อ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่สติยังดีอยู่ พระเดชพระคุณหลวงพ่อ อธิษฐานจิตว่า ***"หากข้าพเจ้ายังใช้หนี้มนุษย์ไม่หมด ขอให้ข้าพเจ้าฟื้นคืนชีวิตขึ้นมา เพื่อชดใช้หนี้กรรมให้หมดไปในชาตินี้ แล้วข้าพเจ้าจะไม่ขอมาเกิดอีก"*** ด้วยแรงอธิษฐานบนพื้นฐานของพระสงฆ์ ผู้มีศีลาจารวัตรอันงดงามที่เพียรปฏิบัติมาตลอดกว่า ๒๐ พรรษา ทำให้พระเดชพระคุณหลวงพ่อฟื้นขึ้นมา เป็นที่อัศจรรย์หนึ่งเดียวในโลก ที่คอหักแล้วไม่พิการ ไม่ตาย! จากคำอธิษฐานนั้นมีเรื่องชวนให้น่าติดตามคือ

ก. ชดใช้หนี้กรรมให้หมดไปในชาตินี้

ข. จะไม่ขอมาเกิดอีก

การชดใช้กรรมของพระเดชพระคุณหลวงพ่อในชาตินี้ ดูช่างหนักหนาสาหัสสากรรจ์ หลวงพ่อต้องตรากตรำงานหนักมาก ทั้งในฐานะเจ้าคณะจังหวัด รับผิดชอบสังฆมณฑลในจังหวัด ซึ่งหลวงพ่อมักจะนำปัจจัยไปถวายวัดต่าง ๆ เสมอ ในฐานะเจ้าอาวาส รับผิดชอบกิจการในวัด โดยเฉพาะภาระค่าใช้จ่าย ค่าอาหารเดือนละประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท ค่าไฟฟ้าประมาณเดือนละ ๘๐,๐๐๐ บาท ยังไม่รวมค่าใช้จ่ายที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมเวฬุวันจังหวัดขอนแก่นอีกต่างหาก ที่หลวงพ่อจะนำไปให้เสมอ ๆ ไหนยังค่าใช้จ่ายจิปาถะทั้งจร และประจำอื่นอีก แต่หลวงพ่อก็ไม่เคยบอกบุญ เรี่ยไรใครเลย ***(เพราะ***

การบอกบุญเรี่ยไรเป็นอาบัติโทษ) ในฐานะพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้ามีภาระต้องอบรมสั่งสอนประชาชนและแก้ปัญหาของญาติโยม (โปรดสัตว์) เพราะทุกชีวิตล้วนมีแต่ทุกข์ ***พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเดียวในโลกที่มีวิชาแก้ทุกข์ คือกรรมฐาน*** ปัญหาของคนที่มาวัด ที่หลวงพ่อจำแนกไว้มี ๕ เรื่อง

๑. ครอบครัวไม่มีความสุข
๒. ผิดหวังในชีวิต
๓. ลูกไม่เรียนหนังสือ
๔. เศรษฐกิจไม่พอปากพอท้อง
๕. มีแล้วไม่พอยังตะเกียกตะกายไปยากจน

ในแต่ละวัน แต่ละคืน พระเดชพระคุณหลวงพ่อพักผ่อนน้อยมาก บางคืนไม่ได้หลับนอนเลย เรื่องอาหารก็เช่นกัน บางวันก็ครบทั้งเช้าและเพล บางวันก็ไม่ครบ บางวันก็ไม่ได้ฉันเลย และในความเป็นจริง แม้ว่าจะฉันครบทุกมื้อ แต่ก็เพียงไม่กี่คำ ท่านที่เคยทานอาหารจากสำรับของหลวงพ่อจะรู้ดี และท่านที่เคยเห็นเวลาหลวงพ่อฉันเพลที่หอฉัน หรือที่ศาลา หลวงพ่อจะฉันน้อยมาก หรือไม่ฉันเลย แต่หลวงพ่อก็ทรงสังขารอยู่ได้เป็นปกติ ในสมัยที่วัดยังไม่เจริญ โบสถ์หลังเก่ายังอยู่ หลวงพ่อจะเข้าสมาบัติในโบสถ์ ๗ วันและอีกครั้งที่กุฏิอีก ๗ วัน ว่ากันว่า นับแต่นั้นมาหลวงพ่อจะฉันและพักผ่อนน้อยมาก ปัจจุบันแม้หลวงพ่ออายุครบ ๗๒ พรรษาแล้วก็ตาม ภารกิจของหลวงพ่อนับวันแต่จะมากขึ้น พักผ่อนน้อยลงหรือไม่ได้พักผ่อนเลย และฉันน้อยมากหรือไม่ฉันเลย ราวกับว่าท่านเร่งทำความเพียรเพื่อชดใช้กรรมแล้วจะไม่มาเกิดอีก ทำให้นึกถึงปัจฉิมโอวาทก่อนที่พระพุทธเจ้าของเราจะเสด็จดับขันธ์ ปรินิพพาน ความว่า ***"สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลาย จงยังประโยชน์ที่มุ่งหมายให้สำเร็จด้วยความไม่ประมาทเถิด"*** ซึ่งหลวงพ่อก็ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

ความไม่ประมาทนี้ เป็นหัวข้อธรรมที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อในฐานะพระวิปัสสนาจารย์ ปฏิบัติมาแล้วอย่างยิ่งยวดเกิดปัญญา

ภายใน รู้แจ้งเห็นจริง สั่งสอนประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหลวงพ่อจะเน้นอยู่ตลอดเวลาว่า ***"ให้มีสติ"*** ในหนังสือพจนานุกรมศัพท์พุทธศาสตร์ได้ยกตัวอย่างที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสเรื่องความไม่ประมาทไว้หลายสำนวน เช่น

"ธรรมเอกอันจะทำให้ยึดเอาประโยชน์ไว้ได้ทั้ง ๒ อย่างคือ ทั้งทิฏฐธัมมิกัตถะ (ประโยชน์ปัจจุบันหรือประโยชน์สามัญของชีวิต เช่น ทรัพย์ ยศ กามสุข เป็นต้น) และสัมปรายิกัตถะ (ประโยชน์เบื้องหน้าหรือประโยชน์ขั้นสูงขึ้นไปทางจิตใจ หรือคุณธรรม) ก็คือ ***ความไม่ประมาท***" ฯลฯ

นอกจากนั้น สิ่งที่เราเห็นได้ชัดเจนอีกอย่างหนึ่งในพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ก็คือความเด็ดเดี่ยวและความมุ่งมั่นในการทำงานดุจดังคำอธิษฐานจิตที่พวกเราได้ยินหลวงพ่อพร่ำสอนอยู่ตลอดเวลา ในหนังสือพจนานุกรมพุทธศาสตร์กล่าวไว้ว่า ***อธิษฐาน*** เป็นหนึ่งในทศบารมีที่พระพุทธเจ้าเคยบำเพ็ญเมื่อครั้งเสวยพระชาติเป็น ***"พระเนมิราช"*** ความหมายของ อธิษฐาน คือ ความตั้งใจมั่น การตัดสินใจเด็ดเดี่ยว วางจุดหมายแห่งการกระทำของตนไว้อย่างแน่นอน และดำเนินตามนั้นแน่วแน่

เราจะเห็นว่า การอธิษฐานจิตของพระเดชพระคุณหลวงพ่อเพื่อให้ฟื้นคืนชีวิตมา ***ชดใช้กรรม***นั้น หลวงพ่อได้ปฏิบัติอย่าง ***เด็ดเดี่ยวแน่วแน่*** ไม่เคยปริปากบ่น ไม่เคยปฏิเสธต่อเจ้ากรรมนายเวร แม้ทุกวันนี้จะมีใครก็ตามมาฉกฉวยผลประโยชน์ ในรูปแบบต่างๆ ในทางที่ไม่ถูก ไม่ควร หลวงพ่อก็ไม่เคยว่าให้เสียใจหรือเสียหน้า หลวงพ่อเคยปรารภว่า ***"ใครทำอะไรเราก็รู้ แต่เราไม่ต้องการด่าว่าใคร ให้เป็นกรรมผูกพันต่อไปในชาติหน้า เราขอชดใช้เขา เราจะไม่มาเกิดอีกแล้ว แต่ถ้าไม่มีกรรมต่อกันมาเขาจะสร้างบาปกรรม เราก็ช่วยเขาไม่ได้"***

หลวงพ่อเร่งบำเพ็ญทานบารมีมากเพื่อเดินตามรอยพระบาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อครั้งเสวยพระชาติเป็น **"พระเวสสันดร"** อันเป็นพระชาติสุดท้าย ท่านจึงพูดอยู่เสมอว่า ***"เรามีแต่ให้กับช่วย เราไม่อยากได้อะไรของใคร"*** และหลวงพ่อก็ทำจริง เสมอต้นเสมอปลาย

ท่านพุทธศาสนิกชนที่นิยมธรรมทัวร์ไปกราบไหว้พระสุปฏิปันโน พระอริยบุคคลหรือตามหาพระอรหันต์ในสถานที่ต่าง ๆ อยากให้ท่านได้มากราบนมัสการพระเดชพระคุณหลวงพ่อบ้าง มาฟังธรรมคำสอนของหลวงพ่อบ้าง มาฟังหลวงพ่อแก้ปัญหาญาติโยมบ้าง สักระยะหนึ่ง แล้วพิจารณาด้วยปัญญาและเหตุผล ตามความเป็นจริง ท่านจะได้อะไรดี ๆ กลับไป บางทีท่านอาจได้พบสิ่งที่ท่าน กำลังเสาะแสวงก็ได้?

อย่างไรก็ตาม อย่าลืมว่า แม้สมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์ชีพอยู่ พระพุทธองค์ก็ไม่เคยตรัส หรือชี้ว่า สาวกองค์นั้นสำเร็จ สาวกองค์นี้เป็นระดับนั้นระดับนี้ แต่ที่แน่ๆ ก็คือ พระสุปฏิปันโน หรือพระอริยบุคคลจะมี ***ศรัทธาเชื่อมั่น ในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ และมีศีลบริสุทธิ์ยิ่ง...***

ทั้งหมดที่เขียนมา เป็นเพียงส่วนน้อยนิด ที่กล่าวถึงปฏิปทาหรือคุณวิเศษของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ยังมีหัวข้อธรรมอีกมากมายที่จะอธิบายสนับสนุนศีลาจารวัตร อันงดงามของหลวงพ่อ แต่หลายหัวข้อก็ยากเกินกว่าสติปัญญาของผู้เขียนจะอธิบายได้

ท่านศาสนิกชนทั้งหลาย ทั้งพุทธ, คริสต์, อิสลาม, พราหมณ์, ฮินดู ที่ศรัทธาในพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ขอทุกท่านจงภูมิใจ และมั่นใจเถิดว่าท่านได้พบพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาที่ดีองค์หนึ่งแล้ว เป็นทรัพยากรบุคคลที่ยังประโยชน์ให้กับชนทุกหมู่เหล่าโดยไม่มีข้อจำกัด ทั้งเชื้อชาติและศาสนามาเป็นเครื่องปิดกั้น เป็นนักบวชของศาสนาหนึ่งในโลกมนุษย์นี้ ที่พึงเคารพยกย่อง ในคุณงามความดีอันบริสุทธิ์ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ มีให้กับมวลมนุษยชาติอย่างแท้จริง สมดังพระวรธรรมคติ ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่พระองค์ประทานให้แก่พระเดชพระคุณหลวงพ่อจรัญและคณะศิษย์วัดอัมพวัน เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๒ เนื่องในวโรกาสที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ นำคณะศิษย์เข้าเฝ้าถวายพระพรครบรอบวันคล้ายวันประสูติของพระองค์ ที่จะเวียนมาถึงในวันที่ ๓ ตุลาคม ความตอนหนึ่งว่า ***"..กาลเวลาได้พิสูจน์หลวงพ่อจรัญของพวกท่านแล้ว จงภูมิใจในความมีบุญของพวกท่าน ทั้งที่ได้มา***

พบพระพุทธศาสนา และได้มาพบครูอาจารย์ที่มีปัญญา จึงเห็นค่าสูงสุดของพระพุทธศาสนา อัญเชิญมาสอนสั่งท่านทั้งหลายให้ได้รับความปกปักพิทักษ์รักษา ไม่ให้ไปนรก ทั้งเมื่อละโลกนี้ไปแล้ว และทั้งจะไม่พบนรกในโลกนี้ด้วย..."

คัดย่อมาจากหนังสือกฎแห่งกรรมธรรมปฏิบัติเล่ม ๑๔

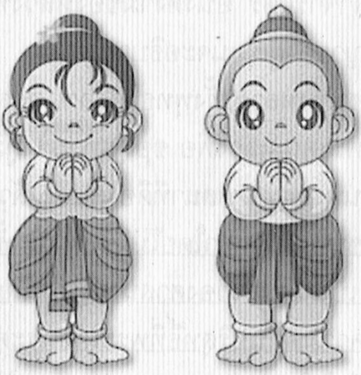

คนเรามีเวรกรรม
ด้วยกันทั้งนั้น
แต่เราก็ไม่ทราบ จะแก้ได้แค่ไหน
ปัญหาชีวิตทั้งหมด เป็นกฎแห่งกรรม
แก้ได้ด้วยการ
"เจริญกรรมฐาน"

พระธรรมสิงหบุราจารย์
(หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)
วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี